

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

ŠTEVILKA: 3. LETO: XXVII

JESENICE, DNE 26. JANUARJA 1978

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ — Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

V TOREK, 31. JANUARJA SE BOMO Z REFERENDUMOM ODLOČALI O NAŠIH DOHODKOVNIH ODNOSIH

Že v prejšnji številki tednika ŽELEZAR smo objavili razglas delavskega sveta Železarne, o tem pričajo tudi razobešeni lepaki po oglasnih deskah v temeljnih organizacijah, da bo v torek, 31. januarja od 5. do 17. ure referendum, na katerem bomo sprejemali štiri samoupravne sporazume, s katerimi bomo v bodoče urejali dohodkovne odnose med temeljnimi organizacijami in pa skupne osnove in merila za delitev osebnih dohodkov ter dela sklada skupne porabe. Sprejemali bomo tudi sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela (SOZD) Slovenske železarne in sporazum o združitvi v interno banko Slovenske železarne. Oba prečiščena sporazuma, to je o združitvi v SOZD SZ in interno banko, bodo delavci prejeli v svoje TOZD. O njih ne bomo več razpravljali, ker so naše pripombe k tema dvema sporazumoma že upoštevane, temveč bomo o njih le še glasovali na referendumu.

Ostale štiri samoupravne sporazume, ki urejajo dohodkovne odnose, pa je delavski svet Železarne na seji, dne 24. januarja uskladi glede na pripombe zborov delavcev v temeljnih organizacijah in delovnih skup-

nostih. Sprejete pripombe in spremembe sporazumov bomo razmnožili in dovolj zgodaj pred referendumom objavili na oglasnih deskah temeljnih organizacij in delovnih skupnosti. Vsak delavec bo imel

možnost, da se prepriča katere pripombe in predlogi so upoštevani, seveda pa bo moral imeti pri sebi osnutke sporazumov, ki so bili objavljeni v ŽELEZARJU 24. novembra 1977 za javno razpravo. Katere od pripomb ali predlogov niso upoštevane in zakaj niso bodo, v kolikor že niso dobili vodje samoupravnih delovnih skupin in bodo delavci o tem lahko obvestili. Še zlasti o tistih pripombah in predlogih, ki izhajajo iz skupine.

Pripomba na vse samoupravne sporazume, ki bodo 31. januarja predmet glasovanja na referendumu je bilo veliko, če pa upoštevamo, da je to zelo zahtevno gradivo pa lahko rečemo, da je bilo pripomb in predlogov zelo veliko. Veliko teh je tudi upoštevanih, tako da lahko rečemo, da sporazumi odražajo tudi voljo delavcev, oziroma zborov delavcev temeljnih organizacij.

Za referendum v torek, 31. januarja, bo tako vse pripravljeno. Od nas pa bo sedaj odvisno, kako bomo predlagane sporazume sprejeli. Pri odločitvah bomo vsekakor morali upoštevati dejstvo, da bomo s tem, ko bomo predlagane sporazume sprejeli, torej glasovali »ZA«, napravili velik in skorajda odločilen korak naprej v uresničevanju zakona o združenem delu. Od nas bo tudi odvisno, kako bodo ti sporazumi zaživel, koliko jih bomo upoštevali, koliko jih bomo v praktičnem izvajanju spremljali in kolikokrat bomo pobudniki za spremembe in dopolnitve v želji, da delitev dela ne bo le na papirju ampak tudi v resnici.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

PRVA SEJA SKUPŠČINE OBČINE V NOVEM LETU

Podpredsednik zbora združenega dela Janko Sodja in predsednika zbora krajevnih skupnosti Franc Žerjav in družbenopolitičnega zbora Teodor Kreuzer, sklicujejo v torek, 31. januarja, ločene seje zborov, ki bodo poleg potrjevanja zapisnikov zadnjih sej, nekaterih volitev in imenovanj ter delegatskih vprašanj, obravnavali naslednja vprašanja:

DOPOLNITEV ODLOKA O DAVKIH OBČANOV — 0,5 % IZ OD

V zakonu o davkih občanov je med vrstami davkov določen tudi davek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja, ki se uporablja za financiranje občinskih proračunov. Ta davek je bil zadnjič uveljavljen leta 1974, ker so za proračunske potrebe zadoščali drugi dohodki, tega zadnje tri leta nismo plačevali. Vendar pa se po letu 1975 položaj splošne porabe v občinah vedno bolj zaostre, še posebno pa je na to vplivalo znižanje stopnje posebnega občinskega davka na promet proizvodov iz 4 na 3 %. Razen tega pa večina

virov proračunskih dohodkov ni v odvisnosti od nominalne rasti družbenega proizvoda, zato obseg proračunskih dohodkov ni sledil gospodarski moči naše občine. Hkrati pa se ugotavlja, da niso bile uporabljene vse možnosti za realizacijo proračunskih dohodkov, zaradi česar je bila jeseniška občina med tistimi, ki so prejemale dopolnilna sredstva.

(Nadaljevanje na 7. strani)

PRI SKUPNI IN BLAGOVNI PROIZVODNJI V LETU 1977 ZA DOBRIH PET ODSOTKOV POD PLANOM

V razdobju januar — december nismo v Železarni dosegli z družbenim planom predvidene skupne in blagovne proizvodnje. Prva je bila dosežena s 94,3 % in druga s 94,5 %. Vzroki zato so bili po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela različni, in sicer:

TOZD PLAVŽ

TOZD Plavž je zaključila leto 1977 s precejšnjim zaostankom za družbenim planom. V mesecih januarju in februarju so delali dobro, ker so uporabljali v vsipu kvalitetno kosovno domačo in uvoženo rudo. V marcu se je situacija s kvaliteto vsipa poslabšala, ker je bilo treba za proizvodnjo aglomerata uporabiti

večje količine zelo dobre rude iz rudnika Tomašica. Od aprila naprej se je situacija še poslabšala, ker je zmanjkalo uvozne rude, v vsipu pa je prevladovala ruda iz Tomašice in iz zaloge na nasipu. Le v avgustu se je, zaradi izboljšanja kvalitete železove rude z nasipa, stanje izboljšalo

(Nadaljevanje na 3. strani)

ZAKLJUČNI DEL PRIPRAV NA SKUPŠČINSKE VOLITVE

S skupno sejo občinske konference SZDL in občinskega sveta Zveze sindikatov Jesenice, ki je bila v ponedeljek, 23. januarja, smo tudi v jeseniški občini prešli v zaključni del priprav na skupščinske volitve, ki bodo 9. in 12. marca.

Poleg poročila o poteku političnih priprav na volitve, so na seji sprejeli vse potrebne volilne dokumente, in sicer dogovor o merilih in sestavi družbenopolitičnega zbora skupščinske občine, sklep o postopku delegiranja delegatov iz SZDL v družbenopolitični zbor, rokovnik za izvedbo predkandidacijskih, kandidacijskih, volilnih opravil in konstituiranja delegacij ter delegatskih skupščin, potrdili evidentirane možne kandidate za delegate v družbenopolitičnem zboru skupščinske občine ter za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti v občini ter razpravljali o evidentiranih možnih kandidatih za delegate družbenopolitičnega zbora republiške skupščine, delegate za zvezni zbor in delegacije zbora republik in pokrajin skupščine

SFRJ, ter možne kandidate za vodilne funkcije v republikah.

V priprave na pomladanske volitve, je dejal v uvodnem poročilu

(Nadaljevanje na 9. strani)

PROIZVODNJA SLOVENSKE ŽELEZARN V DECEMBRU IN V LETU 1977

Decembra je bilo največ zunanji vplivov, ki so motili redno delo in negativno vplivali na izvrševanje letnega plana proizvodnje in s tem tudi poslovnega uspeha. Pomanjkanju tekočega plina, propanbutana, so se pridružile redukcije električne energije. Ustavitvi proizvodnje na električnih pečeh, je sledilo tudi omejevanje dela drugih proizvodnih obratov. Kljub takemu stanju je bila dosežena doslej najvišja mesečna blagovna proizvodnja v železarnah in seveda tudi v SOZD Slovenske železarne, saj znaša skupno le nekaj manj kot 72.000 ton.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Sodelavca v livni jami

OBETAVEN START V NOVO LETO

Proizvodni rezultati za mesec januar kažejo, da bodo mesečne operativne programe skupne proizvodnje dosegle ali presegle naslednje TOZD: Plavž, Jeklarna, Valjarna blumingštel, Valjarna debele pločevine, Hladna valjarna Jesenice, Profilaria, Vratni podboji, Jeklovlek in Elektrode.

Mesečnega operativnega programa skupne proizvodnje verjetno ne bodo dosegle temeljne organizacije združenega dela:

LIVARNA — Zaradi nujne izdelave navijalnih bobnov za valjarno štel, ki so bolj kompletni in zahtevajo več dela, je nekoliko zaostala proizvodnja ponvic za žlindro in zato je tudi skupna proizvodnja jeklovlarne nižja.

VALJARNA ŽICE IN PROFILOV — Valjarna žice zaradi popravila enega izmed pogonskih motorjev za Jumping trio obratuje z zmanjšanim ritmom valjanja. Valjarna profilov bo planirano skupno proizvodnjo predvidoma dosegla.

HLADNA VALJARNA BELA — Predvidena skupna proizvodnja, ki bo dosežena, bo doslej najvišja, vendar bo še vedno nekoliko pod planirano. Bilo je še nekaj težav z različnimi zastoji in ob koncu decembra, zaradi redukcije električne energije nismo uspeli pripraviti dovolj vložka dinam TVT za obratovanje žarilne linije prek novoletnih praznikov.

ŽICARNA — Vzrok nižje skupne proizvodnje je v pomanjkanju, oziroma odsotnosti delavcev.

ŽEBLJARNA — v začetku meseca je bila nekoliko večja odsotnost delavcev, zato bo nekoliko nižja skupna proizvodnja.

IZVAJANJE PROGRAMA UKREPOV ZA RACIONALIZACIJO PRIDOBIVANJA, PRETVARJANJA, TRANSPORTA IN PORABE ENERGIJE

Javna razprava o programu ukrepov za racionalizacijo, pridobivanja, pretvarjanja, transporta in porabe energije, ki je bila predvidena za obdobje od meseca maja do septembra in je bila podaljšana do konca oktobra 1977, je zaključena. Izvršni svet skupščine SR Slovenije je na podlagi programa, pripomb in predlogov predložil skupščini SR Slovenije poseben dokument: Stališča, sklepi in priporočila o izvajanju programa ukrepov za racionalizacijo pridobivanja, pretvarjanja, transporta in uporabe energije. Ta dokument je bil uvrščen v obravnavo in sklepanje na seji v republiške skupščine, 25. januarja.

Tudi v Železarni je bilo s tega področja več članov. Pripombe in predlogi, ki smo jih posredovali iz železarne Jesenice in drugih delovnih organizacij v okviru Slovenskih železar, pa so upoštevani v prispevku gospodarske zbornice SR Slovenije, oziroma koordinacijskega odbora za napredek gospodarstva in tehnologije pri gospodarski zbornici.

Stališča, sklepi in priporočila, skupaj z zaključki in konkretnimi programi družbenopolitičnih organiza-

cij, gospodarske zbornice, nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti, poslovnega združenja energetike SRS in drugih, so delegati v skupinah delegatov za delegiranje delegatov v republiško skupščino prejeli. Sprejete tega dokumenta pa naj bi bil skupni dogovor politike in ukrepanja za racionalno gospodarjenje z energijo. To pa na podlagi naših lastnih stališč in spoznanj, do katerih smo prišli tekom razprave o teh problematiki, kot splošnem poznavanju stanja v sredinah, kjer delamo in živimo, povezano s splošnimi družbenimi spoznanji in interesi.

Ugotavlja se, da svetovna energetska kriza, ki je bila 1973. leta, ni nastala iz nenadnega spoznanja, da so svetovne energije omejene, temveč je v glavnem posledica neusklajenih ekonomskih razmerij v svetovnem gospodarskem sistemu. Pred vrsto dežel se postavlja zahteva, da si zagotovijo čim večjo stopnjo energetske neodvisnosti. Energija je eden izmed bistvenih faktorjev v nadaljnjem razvoju vsakega narodnega gospodarstva.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PROIZVODNJA SLOVENSkih ŽELEZARN V DECEMBRU ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Že meseca oktobra sem navedel, da so imeli rekorden dosežek blagovne proizvodnje v železarni Jesenice, decembra pa so prvič presegli 40.000 ton in izdelali še za okoli 4,4 % več, kot v oktobru. V železarni Štore so imeli novembra izjemen dosežek, saj so presegli linearni mesečni plan proizvodnje za 14 %, decembrskega pa kar za 23 %. Seveda se to odraža tudi v ugodni realizaciji prodanih proizvodov, saj je poprečno načrtovana mesečna vrednost presežena za 11 %.

Plan proizvodnje surovega železa so presegli na Jesenicah in v Štoreh, tako da je skupna mesečna obveza presežena. Letni plan je bil dosežen 90 % in je bila proizvodnja surovega železa nižja kot leta 1976 na Jesenicah in v Štoreh. Nižja proizvodnja je bila predvsem za lastne potrebe. Prodajo imajo samo v železarni Štore in so letni načrt prodaje presegli za 11 %.

Proizvodnja surovega jekla je bila decembra pod načrtovanim mesečnim poprečjem in je znašala zaradi redukcij električne energije 97 % načrta. Proizvodnja SM peči je bila 3 % nad načrtovano količino, na električnih pečeh pa je zaradi redukcije proizvodnja v vseh treh železarnah nižja in je bil mesečni načrt skupno izvršen le 92 %. Letni plan je tako dosežen 96 % in je letna količina samo nekaj manj kot 2.000 ton večja od dosežene leta 1976. Več kot leta 1976 so proizvedli samo v železarni Ravne, kjer so dosegli doslej svojo največjo letno proizvodnjo in presegli prvič 200.000 ton.

Zaradi izjemno visoke blagovne proizvodnje v decembru je tudi letni zaostanek manjši kot smo pričakovali in znaša okoli 12.800 ton manj kot dva odstotka. Železarji zaostajajo okoli 9.300 ton, kar je samo nekaj več kot odstotek, zaostanek predelovalcev je v skupnem rezultatu okoli 0,5 %, v izvrševanju njihovega letnega plana pa pomeni to okoli 9 %. Čeprav predelovalci v decembru niso dosegli mesečno načrtovane proizvodnje, je bila izdelana količina tretja največja dosežena v letu 1977. Kot rečeno, znaša zaostanek za letnim planom 9 % in so samo v Tovil Ljubljana dosegli in presegli načrt. Skupna proizvodnja pa je skoraj enaka kot leta 1976. Manjšo proizvodnjo kot v prejšnjem letu so imeli samo v Plamenu Kropa.

Čeprav nam podrobnejši pregled blagovne proizvodnje še ne daje prave slike o izvrševanju pogodbenih dobav do konca leta, je zanimivo pogledati kakšna je bila proizvodnja po posameznih skupinah izdelkov. Podatki veljajo za vse tri železarne. Surovega železa so iz železarne Štore poslali kupcem 11 % več kot so načrtovali. Toplo valjanih izdelkov je bilo sicer 3 % manj kot leta 1976, vendar 5 % več, kot je znašal letni načrt. Polizdelkov je bilo prodano okoli 7.000 ton, ali 29 % več kot je znašal načrt, kar se pa ne nanaša samo na medsebojna oskrbovanja, temveč pretežno na potrebe drugih kupcev.

Valjanih profilov je bilo izdelano tudi nekaj več kot 7.000 ton nad

planom in okoli 11.500 ton več kot leta 1976. Valjane žice za prodajo je bilo proizvedeno skoraj 2.000 ton več kot je znašal načrt. Zaradi rekonstrukcije valjarne žice na Jesenicah, je znašala realizacija proizvodnje za prodajo komaj polovico proizvodnje iz 1976. leta, kar je tudi razlaga za težave z oskrbovanjem.

Pri debeli pločevini je bila načrtovana prodaja presežena in je odprema na nivoju količine iz prejšnjega leta. Pri proizvodnji srednje in tanke pločevine ni bil dosežen letni plan in znaša zaostanek 10 %, dobavljena količina pa komaj da odstopa od dobav iz leta 1976. Zaostanek v tanki in srednji pločevini gre delno tudi na račun prodaje toplo valjanih trakov, katerih so prodali precej več kot so planirali.

Kovanih izdelkov je bilo proizvedeno 2 % nad načrtovano količino in 8 % več kot leto poprej.

Vlečenega, brušenega in luščenega jekla je bilo izdelanega 99 % načrta in 4 % več kot leta 1976. V železarni Ravne niso dosegli načrtovano količino, čeprav je bila proizvodnja kar za 30 % večja kot leta 1976. Izvršitev plana v železarni Jesenice in železarni Štore pa je 101 %.

Plan blagovne proizvodnje vlečene žice je bil dosežen 93 % in je zaostanek 3.500 ton kar občutna količina.

Največji zaostanek je pri hladno valjanih trakovih, zaradi uvajanja nove hladne valjarne železarne Jesenice. Zaostanek za planirano količino znaša okoli 30.000 ton.

Sorazmerno slabe količinske rezultate kaže tudi proizvodnja livarn. V jeklolivarni železarne Ravne so izvršili le 83 % letno načrtovane proizvodnje za prodajo, zaradi neugodne sestave naročil, vrednostno je bila pa prodaja daleč boljša. Visoka prekoračitev načrtovane proizvodnje jeklolivarne železarne Jesenice, je zbirni rezultat načrtovane količine skoraj izravnala, tako da znaša zaostanek komaj 100 ton.

V livarni sive in nodularne litine železarne Štore znaša izvršitev letnega plana 93 %. Proizvodnja strojne litine je bila izvršena z 88 % in nodularne litine le z 80 %.

Proizvodnja vzmeti v železarni Ravne je bila dosežena 84 %. Proizvodnja žičnih izdelkov je bila v železarni Jesenice dosti bolj uspešna in znaša izvršitev 102 % v odnosu na plan.

Proizvodnja strojev in strojnih delov je bila dosežena v železarni Ravne 100 %, v železarni Štore pa 75 %.

Načrtovana količina konfekcioniranih izdelkov je bila v železarni Jesenice presežena za 77 %.

Plan proizvodnje pnevmatskih strojev v železarni Ravne so dosegli 88 % in proizvodnje rezilnega orodja 76 %.

V železarni Štore so načrtovali letno proizvodnjo 4.000 traktorjev izdelani pa so jih 1.303.

Podani pregled precej pokvari prvi vtis o izvrševanju letnega plana blagovne proizvodnje. Razvidno je, da so največji zaostanki planirane proizvodnje v novih obratih, ki še uvajajo proizvodnjo in v nekaterih obratih finalizacije iz novejšega obdobja v železarnah.

Med predelovalci so decembra, razen v Žični Celje, ostali izvršili in presegli mesečno načrtovano količino. Kot rečeno, razen v Tivilu ostali zaostajajo za letnim načrtom. V Plamenu Kropa so izvršili letni plan 95 %, v Verigi Lesce je izvršitev 89 % in v Žični Celje 88 %.

Izvršitev je sorazmerno ugodna pri nekaterih vrstah vijakov in

zakovic, slaba pa pri maticah in žičnikih. Slaba je izvršitev pri veri-
gah, med katerimi so šle nekatere
zopet dobro v prodajo ravno tiste, ki
težinsko največ pomenijo, pa slabo.

Slabe možnosti prodaje so bile
predvsem za sita in trakove, medtem
ko je bila ugodnejša prodaja pletiv,
nekaj manj pa vzmeti in varjene
mreže.

Pri predelovalcih so proizvodni re-
zultati predvsem odraz tržnih mož-
nosti na domačem trgu in mogoče še
močnejše odraz možnosti izvoza, ki je
bil usmerjen na odredena tržišča.

Skupen izvoz proizvodov SOZD
SZ leta 1977 je bil za 11 % nižji od
dosežene vrednosti leta 1976 in 31 %
nižji od izvozne količine izdelkov v
predhodnem letu.

Letno načrtovani vrednosti izvoza
so se približali v železarni Ravne za
2 % in v Plamenu Kropa za 10 %.
Več kot leto poprej so izvozili v
železarni Ravne in v Tovilu Ljubl-
ljana, skupno je bila vrednost izvoza
24 % pod načrtovano vrednostjo za
leto 1977.

Decembrski rezultat vrednosti
eksterne realizacije je bil zelo ugo-
den in je tudi popravi letni zbirni
rezultat na 95 % v odnosu na plan.
Pregled blagovne proizvodnje za leto
1977 nakazuje že tudi rezultate
izvrševanja plana vrednosti prodaje,
ki so: za železarno Jesenice 92 %, za
železarno Ravne 102 %, za železarno
Štore 87 %, Plamen Kropa 105 %, Tovil
Ljubljana 142 %, Veriga Lesce
106 % in Žična Celje 98 %.

Podatki kažejo, da so bile dose-
žene pri večini delovnih organizacij
boljše poprečne vrednosti prodaje od
načrtovanih, kar daje za splošni
poslovni uspeh dovolj osnov za
pričakovanje ugodnih rezultatov.

Ob sklepu še nekaj podatkov o
končnih rezultatih medsebojnega
oskrbovanja.

Železarna Jesenice je dobila specifi-
kacije za 17.400 ton dobav in od
tega so dobavili okoli 13.500 ton.
Pretežen del zaostankov se nanaša
na valjano žico.

V železarni Ravne so dobili specifi-
kacije za 20.300 ton, dobavili so
20.700 ton. Zaostankov nimajo. V
železarni Štore so dobili specifikacij
za 3.740 ton, dobavili so 3.288 ton,
glavni zaostanek je pri dobavah
Plamenu Kropa.

Gospodarsko leto 1977 je za nami
in zbrani so prvi rezultati dela. Med
nalogami, ki smo si jih zadali je
tudi produktivnost, ki je gotovo
višja kot leta 1976, saj je število
zaposlenih naraslo za 3 %, v odnosu
na poprečje leta 1976, količina bla-
govne proizvodnje za 7 % in vred-
nost za 17 %. Prave podatke bomo
imeli šele ob zaključnih računih, ki
nam bodo čez dober mesec dni
pokazali tudi vse poslovne rezultate
našega dela v preteklem letu.

Sedaj smo že v novem gospo-
darskem letu, sredi prvega meseca,
torej v prehodu v leto, ki na splošno
ne bo lažje kot je bilo preteklo,
gotovo pa z ugodnejšimi proizvod-
nimi pogoji za Slovenske železarne
kot je bil vstop v leto 1977.

Stanje na svetovnem trgu v
pogledu železarstva ni prav nič
boljše kot je bilo. Oskrba z osnov-
nimi surovinami daje po moji oceni
celo ugodnejše pogoje kot ob vstopu
v leto 1977, cene seveda rastejo. Oskrba
z energijo bi morala biti
letos boljša. Utečenost novih obra-
tov je bistveno napredovala in kar
potrebujemo, so predvsem naročila,
da bi lahko zasedli čim več razpo-
ložljivih zmogljivosti. Potrebujemo
pa predvsem tudi veliko volje delov-
ne discipline in zagnanosti, za izvr-
šitev planskih nalog in za zadovolji-
tev naših kupcev. Milan Marolt

KJE BOMO GLASOVALI

Na referendumu, ki bo v torek,
31. januarja, bodo delavci temeljnih
organizacij in delovnih skupnosti
glasovali na glasovalnih mestih po
temeljnih organizacijah in delovnih
skupnostih, in sicer:

PLAVŽ v pisarni asistentov, JEK-
LARNA v jedilnici martinarne, LI-
VARNA v delovodski pisarni jeklo-
livarne 2, VALJARNA BLUMING
ŠTEKEL – OBRATI NA BELI v
pisarni vodstva temeljne organiza-
cije, ADJUSTAŽA ŠTEKEL NA
JAVORNIKU v sejni sobi upravne
stavbe na Javorniku, VALJARNA
ŽICE IN PROFILOV – VALJAR-
NA ŽICE NA BELI v pisarni vod-
stva temeljne organizacije, VA-
LJARNA PROFILOV NA JAVOR-
NIKU pa v pisarni vodstva valjarne
profilov na Javorniku, VALJARNA
DEBELE PLOČEVINE V OTOPU,
HLADNA VALJARNA BELA v
sejni sobi upravne stavbe na Beli,
soba št. 11, HLADNA VALJARNA
JESENICE v sejni sobi HVŽ, ŽI-
ČARNA tudi v sejni sobi HVŽ,
PROFILARNA v sejni sobi upravne
stavbe na Javorniku, VRATNI
PODBOJI v sejni sobi vratnih pod-
bojev, JEKLOVLEK v pisarni vodje
proizvodnje jeklovleka, ELEKTRO-
DE v delovodski pisarni, ŽEBLAR-
NA v novi sejni sobi žebjarne, KO-

VINOSERVIS v jedilnici Kovino-
servisa, MONTER v pisarni obrato-
vode JEKO, v pisarni vodje Montaže
in v jedilnici uprave, STROJNE
DELAVNICE – NA JESENICAH
v delovodski pisarni konstrukcijske
delavnice, NA JAVORNIKU v stru-
garni valjev Javornik, REMONT-
NE DELAVNICE – NA JESENI-
CAH v sejni sobi VET, NA JAVOR-
NIKU v jedilnici mehanične delav-
nice na Javorniku in NA BELI v
prostorih RTA, VZDRŽEVANJE –
NA JESENICAH v sejni sobi VET,
NA JAVORNIKU v mehanični del-
lavnici na Javorniku in NA BELI v
aneksu valjarne bluming-štekel na
Beli, ENERGETIKA v pisarni vod-
je PIV energije, TRANSPORT v
sejni sobi transporta, DRUŽBENA
PREHRANA v klubski sobi novega
samskega doma, ZA KADROVSKE
IN SPOŠNE ZADEVE TER IN-
FORMIRANJE v čakalnici spre-
jemne pisarne, ZA KOMERCIAL-
NE IN FINANČNE ZADEVE v sejni
sobi CPSI (bivše pisarne nabave)
ter ZA EKONOMIKO, TKR IN
NOVOGRADNJE v OTK I. nad-
stropje.

Vsa glasovalna mesta bodo dobro
označena in okrašena.

Volilna komisija Železarne

Na podlagi člena 463 zakona o združenem delu (Ur. list SFRJ
št. 53/76) in na podlagi člena 82 samoupravnega sporazuma o
združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo je
delavski svet Železarne na seji, dne 30. decembra 1977

RAZPISAL

REFERENDUM

ZA SPREJEM

1. Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri
ustvarjanju skupnega prihodka in določanju internih cen,
2. Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri
ustvarjanju skupnega dohodka,
3. Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih
za razporejanje čistega dohodka,
4. Samoupravnega sporazuma o skupnih merilih in osnovah
za delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe
v delovni organizaciji železarne Jesenice,
5. Samoupravnega sporazuma o združitvi v interno banko
Slovenskih železarn in
6. Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Slovenske
železarne.

Referendum bo v torek, 31. januarja, od 5. do 17. ure po
temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih. Referendum
izvedejo volilne komisije temeljnih organizacij in delovnih
skupnosti.

Volilna komisija
železarne Jesenice

USPEŠNO OBRATOVANJE POTISNE PEČI V VALJARNI BLUMING

V zadnji kampanji obratovanja
potisne peči Rust v valjarni bluming
v času od 9. do 19. januarja, so prek
potisne peči izvajali 7443 ton vložka
in dosegli najnižjo specifično porabo
energije, in sicer 640.000 kalorij na
tono. Njihov program je predvideval
s kvalitetnim ogrevanjem dnevno
izvajati prek potisne peči 750 ton
vložka. To jim je skoraj uspelo,
kljub dvodnevni zastoji na va-
ljarni bluming, ker so v ostalih dneh

naredili več kot so predvidevali.

Izračun specifične porabe energije
v enem takih dnevnih programov
jim je pokazal specifično porabo
520.000 kilokalorij na tono vložka.
V eni kampanji so izvajali po 230
ton, od tega 160 ton dinamo jekel za
hladno valjarno Bela.

Namen tega programa je bil, zagotovi
ti zadostno količino vložka za
hladno valjarno Bela in ostale po-
rabnike, zagotoviti ustrezno kvali-
teto ob istočasnem preverjanju
zmogljivosti potisne peči.

Delavcem v temeljni organizaciji
združenega dela Valjarna bluming-
štekel je januarska kampanja obra-
tovanja potisne peči povsem uspela
in s tem dala pomemben prispevek
k boljšim proizvodnim rezultatom
hladne valjarne Bela.

IZVAJANJE PROGRAMA UKREPOV ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Slovenija sedaj pokriva le polo-
vico svojih potreb po energiji. V na-
daljnjem razvoju se predvideva še
nadaljnje povečanje kupovanja
energije iz drugih republik in uvoza.
S srednjeročnim planom do leta
1980 je predvideno, da bo za ener-
getske objekte vloženo kar 20 % sred-
stev vseh gospodarskih investicij.
Razvoj energetske baze in racionaliz-
acija njene porabe sta dva izmed
odločujočih dejavnikov skladnega
družbenoekonomskega razvoja, več-
je produktivnosti dela ter krepitve
lastne energetske osnove. To je tudi
eden izmed pogojev za enakoprav-
nejše vključevanje v mednarodno
delitev dela. Zato je racionalno go-
spodarjenje tudi napor in prizadeva-
nje za nadaljnjo stabilizacijo gospo-
darstva. Obenem pa je energetska
problematika tesno povezana s skrbjo
za varstvo okolja in izkoriščanjem
odpadne energije in drugih materia-
lov. Ugotovitev tudi navaja, da je
v organizacijah združenega dela že
precejšnja skrb za racionalno troše-
nje energije, ki pa prav gotovo še ni
zadostna, saj se občutno pozna na
proizvodnih stroških.

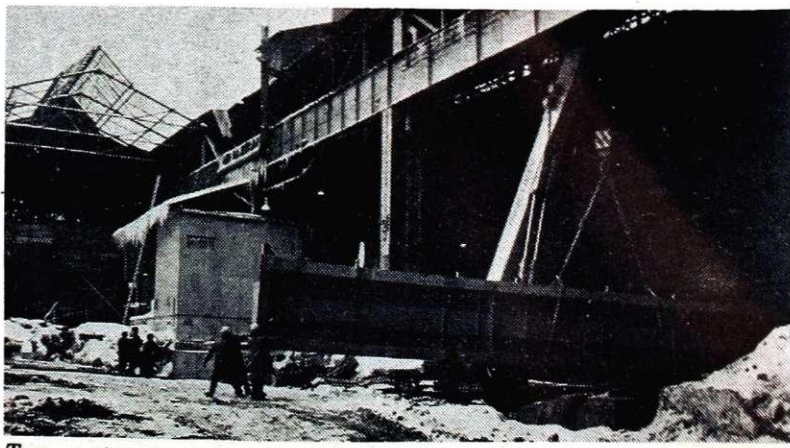
Z namenom, da bi čim uspešneje
reševali aktualna vprašanja predlo-
ženega programa za racionalizacijo
gospodarjenja z energijo, predložena
stališča navajajo: da se na tem pod-
ročju doseže stalna in usmerjena
družbena aktivnost, ki mora zajeti
vse delovne ljudi in občane v organi-
zacijah združenega dela v gospodar-
stvu in negospodarstvu. Trajnost
tega procesa pa naj bi bila zagotov-
ljena z družbenimi dogovori in sa-
moupravnimi sporazumi in tudi z
nekaterimi normativnimi akti, ki
morajo z dohodkovnimi odnosi uve-
ljaviti učinkovit sistem. Zato bo še
nadalje potrebno krepiti samo-
upravno organiziranost.

Nakazana usmerjenost za dolgo-
ročno reševanje energetskih proble-
mov, za kar je treba poiskati možno-
sti trajnejših povezav z neuvršte-
nimi deželami in deželami v razvoju.
Uresničevanje programa zahteva

sprejem dolgoročnega načrta, uskla-
jenega s potrebami družbenoeko-
nomskega razvoja. Na tem področju
je potrebno ojačati delo tudi na
energetskih raziskavah, usposablja-
nju strokovnih kadrov itd. Vključe-
vanje domačega gospodarstva v iz-
gradnjo energetskih objektov, iz-
gradnja manjših elektrarn, upošte-
vanje potreb splošnega ljudskega od-
pora ter zagotavljanje varstva oko-
lja še med drugimi elementi pro-
grama. Velik del porabe energije gre
za ogrevanje in oskrbo s toplo vodo.
Tudi ta del je močno povezan z one-
snaženjem okolja. Daljinsko ogreva-
nje je eden izmed načinov, reševanja
tega problema, pri čemer pa mora
veljati še večja skrb izvedbi toplot-
nih izolacij zgradb v cilju racional-
nejše porabe. Izvedba meritev pri
posameznih potrošnikih je gotovo
način, ki temu pomaga.

Racionalnejša poraba mora posta-
ti trajna naloga samoupravnih inter-
esnih skupnosti s področja ener-
getike, raziskovalne skupnosti in dru-
gih, ki morajo pripraviti lastne pro-
grame aktivnosti s konkretnimi
nalogami. V sklepih tudi piše, da bo
izvršni svet z drugimi podpisniki
sprejel družbeni dogovor o ukrepih
in aktivnosti za racionalno pridobi-
vanje, transport in pretvarjanje po-
rabe energije. Predložena bo tudi
energetska bilanca do leta 2000 kot
eden izmed dolgoročnih ukrepov za
racionalno gospodarjenje z energijo.
Osnutek te bilance je že bil objavl-
jen v Poročevalcu in se tudi zbira-
jo pripombe.

Cimprej mora biti sprejeta tudi
politika cen na tem področju. Pro-
učeni in predlagani bodo še drugi
ukrepi, ki naj pomagajo k realizira-
nju programa, to je razne kontrole,
inšpekcije in strokovne pomoči pri
izvajanju tega programa. Samostoj-
ne in usklajene programe za racio-
nalno gospodarjenje z energijo pa bo
potrebno pripraviti tudi v občinah in
organizacijah združenega dela. Veli-
ko večja pozornost mora veljati upo-
rabi odpadne energije, kar je v pripo-
ročilih tudi posebej poudarjeno. NS

Transport prvega nosilca za halo konti-liva

HITRA INTERVENCIJA, POŽRTVOVAL- NOST IN ZNANJE PREPREČILI ZASTOJE

Stotonska stiskalnica je
v TOZD KOVINOSERVIS
nepogrešljiv vmesni člen v
proizvodnji tunelskih opa-
žev in daljnovodnih dro-
gov. Okvara na tem stroju
pomeni zastoj v celotni pro-
izvodnji. Izrabljena tesnila
batnega zračnega cilindra
so zastoj proizvodnje tudi
povzročila.

Ker je stiskalnica sovjets-
ke proizvodnje, nabava
tesnil na domačem trgu ni
bila mogoča, iz Sovjetske
zveze pa šele v nekaj mese-
cih.

Viktor ŽAN je v najkraj-
šem času izdelal nova in re-
zervna tesnila iz vulkolana.
Stiskalnica je po 12 urnem
remontu stekla in brez za-
stojev obratuje že šest
mesecev.

Viktorju Žanu gre vse
priznanje, saj je TOZD KO-
VINOSERVIS z njegovo po-
močjo prihranil, pri upošte-
vanju samo enomesečne
proizvodnje, prek 500.000
din in omogočil, da smo do-
segli planske oveznosti v
letu 1977.

Za uspešno opravljeno
delo se mu zahvaljujemo in
želimo še nadaljnjih uspe-
hov.

TOZD KOVINOSERVIS

IZVRŠEVANJE DRUŽBENEGA PLANA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE TER ODPREME ZA LETO 1977

TO	SKUPNA PROIZVODNJA			GOTOVA PROIZVODNJA – TUJA			Odprema tuja za 1. 1977
	družb. plan	izvršitev	%	družb. plan	izvršitev	%	
Plavž	153.000	134.654,3	88,0				
Jeklarne	519.000	481.529,0	92,8				
– SM jekl.	330.000	306.713,8	92,9				
– El. jekl.	189.000	174.815,2	92,5				
Livarne	1.900	1.882,2	99,1	600	739,0	123,2	739,0
Valj. bluming- štekel	437.830	436.665,4	99,7	73.400	72.734,0	99,1	73.543,4
– bluming	250.580	268.503,5	107,2	2.000	3.654,7	182,7	3.785,5
– štekel		131.440,6			33.304,8		33.286,7
– term. obd.	187.250	36.721,3	89,8	71.400	35.774,5	96,8	36.471,2
Valj. žice in profilov	125.000	121.536,8	97,2	21.900	25.418,5	116,1	26.311,5
– žice	100.000	92.989,1	93,0	19.400	24.672,6	127,2	25.565,6
– met. menj.				2.500			
– profilov	25.000	28.547,7	114,2		745,9		745,9
Valj. deb. ploč.	96.000	97.474,1	101,5	94.870	96.222,9	101,4	98.864,6
Hl. valj. Bela	77.400	48.796,8	63,0	77.400	47.466,4	61,3	46.415,8
Hl. valj. Jes.	30.000	32.248,5	107,5	28.680	30.039,2	104,7	30.012,6
Žičarna	71.500	65.134,4	91,1	51.430	47.935,6	93,2	47.899,5
Profilarna	24.070	24.989,8	103,8	22.260	23.373,1	105,0	23.385,9
Vratni podboji	800	711,5	88,9	800	709,9	88,7	717,8
Jeklovlek	18.500	18.692,4	101,0	18.430	18.685,8	101,4	18.879,3
Elektrode	18.000	18.304,7	101,7	17.930	18.228,3	101,7	18.125,5
Šamotne mase	5.100	4.584,3	89,9		2.237,1		2.237,3
Mase za Emono	1.000	963,6	96,4	1.000	963,6	96,4	963,6
Želblarna	12.200	11.430,6	93,7	12.190	11.418,1	93,7	11.445,6
Cestna ograja		1.367,0			1.367,0		1.367,0
Skupaj				420.890	397.538,5	94,5	400.908,4
Emona iz Zagreba				3.000	3.000,0	100,0	3.000,0
VSE SKUPAJ	1.591.300	1.500.965,4	94,3	423.890	400.538,5	94,5	403.908,4

PRI SKUPNI IN BLAGOVNI PROIZVODNJI V LETU 1977 ZA DOBRIH PET ODPREME POD PLANOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

in je bila proizvodnja tudi ustrezno večja.

V času od 11. septembra do konca oktobra je bil izveden glavni remont na plavžu II. Po remontu se je situacija s kvaliteto vsipa popravila zaradi dobave in uporabe indijske železove rude. Posledica je bila višja proizvodnja in znižana poraba koks. Le-ta je znašala v letu 1977 692,1 kg na tono grodja, kar je za 22,1 kg na tono več, kot je predvideval plan in za 6,6 kg na tono več kot je znašala poraba v letu 1976.

TOZD JEKLARNA

Za izpolnitev družbenega plana SM jekla za leto 1977 v višini 330.000 ton, bi morala martinarna obratovati več mesecev s petimi SM pečmi. Ker pa smo imeli ob pričetku leta zelo velike zaloge ingotov in bram pred globinskimi pečmi ter vsak mesec tudi obratovno kampanjo potisne peči v TOZD Valjarna bluming-štekel, ni bilo potrebe za takšnimi količinami SM jekla, ki bi zahtevala obratovanje s petimi SM pečmi. Razen tega je bila v času od 11. marca do 23. aprila v generalnem remontu globinska peč št. 2, kar je tudi zmanjšalo potrebo po vročih blokih iz jeklarne.

To, da v letu 1977 martinarna ni obratovala s petimi SM pečmi, je poleg nekaterih drugih občasnih težav, glavni vzrok, da je tako močno zaostala za družbenim planom.

Elektro jeklarne je do meseca maja obratovala dobro in je bila za razdobje januar–maj samo za 150 ton ali 0,2 % pod družbenim planom. V naslednjih mesecih se je situacija na področju proizvodnje nekoliko poslabšala. Kvalitetni asortiment je postal, zaradi naraščajočih potreb TOZD Hladna valjarna Bela (dinamo in nerjavna jekla), znatno težji. Razen tega je nastal v juliju na ASEA peči tridnevni zastoj zaradi predora raztaljenega jekla skozi steno. V avgustu pa se je glavni remont na Lectromelt peči podaljšal, zaradi nepredvidenih dodatnih del, skoraj za tri dni prek planiranega termina. V mesecu decembru pa so bile tudi večje redukcije električne energije, ki so imele za posledico zmanjšanje proizvodnje elektro jekla.

TOZD LIVARNA

Livarna je nekoliko zaostala za proizvodnjo, predvideno z družbenim planom. Edini vzrok je v preusmeritvi izdelave odlitkov za zunanje tržišče. To zahteva kvalitetnejše odlitke, ki pa so v ekonomskem smislu tudi bolj zanimivi.

TOZD VALJARNA BLUMING-ŠTEKEL

Ta valjarna je zaostala za letnim družbenim planom skupne proizvodnje za 0,3 % ali 1.164 ton. Skupnih zastojev na obratovni čas je bilo 30,8 %, kar je za 3,8 % več kot v letu 1976. Potisna peč je obratovala vsak mesec, in sicer skupno 223 dni in je bilo v letu 1977 prevladnih 81.330 ton domačih in tujih slabov (leta 1976 43.000 ton).

Osnovni vzrok, da je valjarna štekel precej zaostala za planirano skupno in gotovo proizvodnjo, so bile pogoste okvare in zastoji na samem valjavniškem ogradju. Kljub

temu pa je bila skupna proizvodnja te valjarne za 38.800 ton večja kot v letu 1976, medtem ko je bila gotova proizvodnja, zaradi dobave TVT TOZD Hladni valjarni Bela, v primerjavi z letom 1976, nekoliko nižja. To povečano proizvodnjo so omogočile predvsem pogoste obratovne kampanje potisne peči.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

V prvih treh mesecih leta je valjarna žice obratovala zelo dobro in so se skupni mesečni zastoji na obratovni čas gibali med 31,93 in 34,80 %. Zato je planirano skupno in gotovo proizvodnjo v tem obdobju tudi močno presežla.

V aprilu je bila izvedena rekonstrukcija, ki je povzročila precej začetnih obratovnih težav. Zato so skupni obratovni zastoji narasli in so se gibali v obdobju maj–avgust med 43,88 % in 51,06 % obratovnega časa. Šele v septembru so prvič padli pod 40 % in posledica te situacije je bila precejšnja skupna proizvodnja in zato tudi ni bil dosežen družbeni plan. 27. decembra je nastala okvara na enem izmed motorjev Jumping tria, ki je prav tako vplivala na nižjo proizvodnjo.

Valjarna profilov je vse mesece delala dobro in je z družbenim planom predvideno proizvodnjo močno presežla.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Ta valjarna je bila letos dobro preskrbljena z vložkom. K temu so pripomogle pogoste in dolge obratovne kampanje potisne peči v valjarni bluming. Zato je tudi lahko z dobrim delom dosegla z družbenim planom predvideno skupno in gotovo proizvodnjo. K temu uspehu je pripomogla tudi odločitev kolektiva, da je zadnje tri mesece v letu, valjarna obratovala ob prostih sobotah na eno izmen.

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

Do meseca septembra so bile velike težave zaradi pomanjkanja vložka, ker so kasneje dobave naročenih TVT iz tujih virov. Po septembru se je situacija z dobavo tujih TVT urenila, vendar so bili še vedno določeni problemi z dobavo TVT kvalitete dinamo. Delno so k temu prispevale tudi težave pri proizvodnji v elektro jeklarni, delno pa problemi z valjanjem na štekel ogradju. Proizvodnja nerjavnih TVT je bila iz raznih vzrokov minimalna. K nižji skupni in gotovi proizvodnji so pripomogli tudi nekateri večji zastoji na napravah.

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Ta valjarna je v letu 1977 obratovala dobro in je družbeni plan znatno presežla. Bilo je občasno sicer nekaj manjših težav z vložkom, in sicer predvsem z visoko ogljikovimi in dinamo jekli, vendar niso bistveno vplivale na njeno dobro delo.

TOZD ŽIČARNA

Glavni vzrok, da ni bila dosežena planirana skupna in blagovna proizvodnja, sta bila velika odsotnost in pomanjkanje delavcev na posamez-

nih žičarskih strojih. Nekaj težav, ki pa so bile povezane predvsem s proizvodnim asortimentom, je bilo tudi zaradi manjše proizvodnje valjarne žice po izvedeni rekonstrukciji.

TOZD PROFILARNA

Profilarna je z dobrim delom presegla z družbenim planom predvideno proizvodnjo. Vendar bi bil proizvodni rezultat lahko še boljši, če ne bi bilo težav zaradi občasnega pomanjkanja vložka. To je povzročilo prekomerno število menjav oblikovnih valjev in s tem tudi več zastojev na oblikovalnih strojih. Vzrok za te težave z vložkom pa je bila kasnitev dobave TVT iz tujih virov in zastoji na štekel ogradju.

TOZD VRATNI PODBOJI

V začetku leta je bilo še nekaj težav z naročili, kasneje pa se je situacija izboljšala. V naslednjih mesecih se je proizvodnja precej povečala in je bilo obdobje januar–september zaključeno s proizvodnjo, ki je bila višja kot je predvideval družbeni plan.

V zadnjih treh mesecih se je situacija z naročili spet poslabšala in zato ni bila dosežena za leto 1977 s planom predvidena skupna in gotova proizvodnja.

TOZD JEKLOVLEK

V prvih mesecih leta so bile težave zaradi pomanjkanja naročil za Schumag vlečni stroj, zaradi zelo razdrobljenega asortimenta in s tem tudi težja preskrba s potrebnim vložkom. Kasneje se je situacija precej popravila in je bila tudi dosežena proizvodnja znatno višja. Zato je bil letošnji družbeni plan skupne in gotove proizvodnje tudi dosežen, oziroma rahlo presežen.

TOZD ELEKTRODE

Z družbenim planom predvidena skupna proizvodnja je bila presežena. K temu uspehu je pripomoglo tudi delno obratovanje ob prostih sobotah.

TOZD ŽEBLJARNA

Glavni vzrok, da ni bila dosežena planirana proizvodnja predvidena z družbenim planom, je bilo pomanjkanje naročil za bodočo žico. Za leto 1977 je bila planirana proizvodnja 1.000 ton bodoče žice, doseženo pa je bilo samo 216 ton. Razen tega je bilo nekaj manjših težav pri proizvodnji žebeljev, zaradi občasnega pomanjkanja žebeljarjev, spremenjenega asortimenta naročil in okvar, oziroma remontov žebeljarskih strojev. Avgust Karba

**DOHODKOVNA
POVEZANOST
TOZD –
BOLJŠI USPEH
VSE ŽELEZARNE**

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 30. 1.	FALETIČ JANEZ	SLIVNIK ALOJZ
TOREK – 31. 1.	BURJA ANTON, ml.	TRONTELJ MARJAN
SREDA – 1. 2.	KOVAČ JANEZ	CUZAR ALOJZ
ČETRTEK – 2. 2.	ZUPAN ALOJZ	TELAHOVIČ AHMED
PETEK – 3. 2.	ROTAR VINKO	RAVNIK JOŽE
SOBOTA – 4. 2.	MOLAN IVAN	PINTAR MARJAN
NEDELJA – 5. 2.	VEHAR JANEZ	KAVČIČ IVAN

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 30. januarja do 4. februarja bodo delale naslednje obratne ambulante:

dopoldan: III. obratna ambulanta – dr. med. Želemir Cesarec in IV. obratna ambulanta – dr. med. Lidija Nakovska.

popoldan: I. obratna ambulanta – dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta – dr. med. Vesna Furlan Zidar.

V soboto, 4. februarja, samo dopoldan I. obratna ambulanta dr. med. Branimir Čeh in II. obratna ambulanta dr. med. Vesna Furlan Zidar.

V zobni ambulanti:
dopoldan: II. zobna ambulanta – dr. stom. Alojz Smolej

popoldan: I. zobna ambulanta – v. den. Viktor Stražišar

V soboto, 4. februarja, samo dopoldan II. zobna ambulanta – dr. stom. Alojz Smolej.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. ure do 19.30, v soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

OBVESTILO DELAVCEM ŽELEZARNE

Tovarniška konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne je te dni prejela pismo medobčinske organizacije slepih in slabovidnih v Kranju. V pismu je rečeno, da mnogi delavci želijo tej organizaciji podariti obveznice vplačanega posojila za modernizacijo cest.

Izvršni odbor sindikata Železarne naproša delavce, zaposlene v TOZD in delovnih skupnostih Železarne, da v kolikor so pripravljeni podariti obveznice vplačanega posojila za modernizacijo cest, da to sporočijo na naslov:

Medobčinska organizacija slepih in slabovidnih, Kranj, Staneta Žagarja 27.

ŽERJAVOVODSKI TEČAJ

Na osnovi potreb po žerjavovodskih objavljamo interni

RAZPIS
za žerjavovodski tečaj

POGOJI:

- da ima kandidat najmanj šest razredov osnovne šole,
- da je vsaj eno leto zaposlen v Železarni Jesenice,
- da ima odslužen vojaški rok,
- da bo kandidat psihofizično ustrezen zahtevam delovnega mesta.

Kandidati dobijo obrazce za vpis v tečaj pri personalkah TOZD, katere pravilno in čitljivo izpolnjene tam tudi vrnejo do 31. 1. 1978.

Interesenti naj se prijavijo do roka, ker poznejših prijav ne bomo sprejemali.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz TOZD, v katerih se žerjavi uporabljajo.

VABILO NA PREDAVANJE

Zveza inženirjev in tehnikov vas vabi v torek, 31. januarja, ob 18. uri v spodnje prostore restavracije Kazina na predavanju

VLOGA BANČNIŠTVA PO REORGANIZACIJI V SKLADU Z ZAKONOM O ZDRUŽENEM DELU

Predaval bo Mirko JAMAR, pomočnik glavnega direktorja Ljubljanske banke.

**NAJPREJ
USTVARITI,
NATO DELITI
DOHODEK**

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje z dne 13. 1. 1978 in v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD, dajemo

OBJAVO

prostih delovnih mest:			
1. 7629, U-5	vodja grupe za TIDN	19ktg	1 oseba
2. 7653, U-5	asistent za vzdrževanje Plavž – strojni	17ktg	1 oseba
3. 7736, U-5	asistent za vzdrževanje Bela – strojni	18ktg	1 oseba

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

Ad 1.

– visoka izobrazba strojne ali elektro smeri in pet let ustreznih delovnih izkušenj v stroki,

– višja izobrazba strojne ali elektro smeri in osem let ustreznih delovnih izkušenj v stroki,

– ustrezne moralne kvalitete in ustrezen odnos do uresničevanja in razvijanja samoupravnih odnosov, skladno z 19. členom družbenega dogovora o kadrovski politiki občine Jesenice.

Ad 2., 3.

– Visoka izobrazba strojne smeri in dve leti ustreznih delovnih izkušenj v stroki

– Višja izobrazba strojne smeri in pet let delovnih izkušenj v stroki
Prijava z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti pošljite v roku 8 dni na kadrovski sektor Železarne z oznako »za TOZD Vzdrževanje«.

9. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik odbora za gospodarstvo Vitomir GRČAR je sklical 9. sejo za sredo 18. januarja. Na seji so obravnavali: financiranje TEO za novo elektro jeklarne, predlog pravilnika o delitvi OD in razpis Pantzove nagrade za leto 1978.

Najprej so obravnavali informacijo sektorja novogradnje v zvezi s pripravo na gradnjo nove elektro jeklarne, pogodbo za pripravo tehnično-ekonomskih študij (TEO) za izgradnjo elektro jeklarne v železarni Jesenice ter pogodbo o sodelovanju sovjetskih specialistov v okviru tehnične pomoči SFRJ in sprejeli več sklepov v zvezi s podpisom pogodb,

kritjem stroškov financiranja in imenovanjem podpisnika pogodb. Za opravljanje poslov v zvezi z izvajanjem pogodb pa so pooblastili sektor novogradnje.

V nadaljevanju seje so sprejeli informacijo v zvezi s pripravo predloga pravilnika o delitvi OD in se strinjali, da se delitev akontacije OD tudi v začetku leta 1978 izvede po že

obstoječih merilih. Ob tem so menili, da je potrebno pohiteti z uvedbo ugotavljanja delovne uspešnosti, da bo ta oblika delitve po možnosti upoštevana že pri delitvi OD za februar.

Na predlog oddelka za zaščito industrijske lastnine in v skladu s sedaj veljavnim pravilnikom za podelitev Pantzove nagrade člen 5, so predlagali delavskemu svetu Železarne, da sprejme sklep o razpisu Pantzove nagrade za leto 1978. Razpis je treba objaviti v Železarni. Rok prijave je 1. marec 1978. Prijavi mora biti priložena ustrezna dokumentacija, s pomočjo katere bo posebna komisija pripravila predlog za podelitev Pantzove nagrade. Izбира kandidata za Pantzovo nagrado za leto 1978 bo opravljena v skladu z novim pravilnikom, katerega predlog je treba pripraviti do prve seje odbora za gospodarstvo v februarju.

REFERENDUM O DOHODKOVNIH ODNOSIH — IZRAZ INTERESOV VSEH DELAVCEV

uslug ter predlagal, da se skupno s TOZD Transport reši to vprašanje, ki se zlasti izstopa zdaj, ko so dodelili TOZD v poizkusno uporabo kombi. NZ

TOZD Remontne delavnice

9. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo pri TOZD RD Zdenko Cund je sklical deveto sejo 20. januarja in v obravnavo predlagal: stimulacijske dodatke, plan dopustov za leto 1978 in pregled ugotovitev inventurnih komisij.

Na osnovi predlogov vodij obratov je odbor odobril naslednje spremembe v dodeljevanju stimulacijskih dodatkov: 86. delavcem je le-te podaljšal, 15. dodelil na novo, 15. delavcem pa je dodatke ukinil.

Spremembe veljajo od 1. januarja do 30. junija, oziroma do uveljavitve novega načina nagradjevanja. Ob tem je odbor imel naslednji pripombe:

- zahteva se, da predloge za stimulacije v bodoče pred sejo odbora obravnavajo na vodstvu TOZD skupno z vodji obratov,

- povečati je % upravičencev do stimulacije na stavež s tem, da se ne poveča sredstev, ki so za to namenjena.

Odbor je v nadaljevanju seje potrdil predloženi plan dopustov za leto 1978 skupno z odstotkom koriščenja po mesecih s pripombo, da je v začetnih mesecih, ko še ni planiranih toliko remontov, potrebno izvajati pripravljala dela zanje in da je potrebno v samoupravne akte čimprej vnesti možnost koriščenja dopustov tudi preko 30 dni.

Odbor je sprejel tudi poročilo o izvedbi inventure osnovnih sredstev in nedovršene proizvodnje ter zahteval, da se napake odpravijo v roku dveh mesecev po sprejetju inventurnih spisov.

Po sklepu je odbor obravnaval tudi problematiko transportnih

SKUPNA SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za gospodarstvo Zdenko Cund in odbora za delovna razmerja Janez Hočvar, sta 18. januarja sklicala skupno sejo v zvezi z odobravanjem stimulacijskih dodatkov za naslednje obdobje. Delegati so namreč ugotovili, da vsi predlagatelji niso upoštevali enakih kriterijev za določanje stimulacijskega dodatka na posameznika, zato so sklenili, da predloge zavrnejo z zahtevo, da jih do petka, 20. januarja, korigirajo in uskladijo z obstoječim pravilnikom, nakar bo o tem ponovno razpravljala odbor za gospodarstvo.

14. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja TOZD RD Janez Hočvar je po skupni seji, 18. januarja, nadaljeval s 14. sejo odbora za delovna razmerja, na kateri so poleg pregleda izvajanja sklepov zadnje seje, obravnavali kadrovska vprašanja.

Na osnovi poročila o izvajanju sklepov zadnje seje, ki ga je odboru podal kadrovik, je bilo ugotovljeno, da so bili vsi sklepi realizirani, razen sklepa o imenovanju vodja oddelka elektro delavnice, ker so se na oddelku odbora pritožili trije kandidati. O tem bo razpravljala DS na prihodnji seji.

V nadaljevanju seje je odbor razporedil tri nove delavce na delovna mesta, izvedel sedem preместitev, enega delavca ni preместil po predlogu, enemu pa je podaljšal delo za določen čas.

Reševal je tudi tri prošnje za prestop ter eno za podaljšanje dovoljenja za opravljanje male obrti pod registracijo »Popravila in vzdrževanje merilnih in regulacijskih naprav« v letu 1978. Obravnaval je tudi eno prošnjo za pridobitev lastnosti delavca in tri prošnje za prekinitev lastnosti delavca TOZD RD. NZ

TOZD Plavž

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V sredo, 28. decembra, je bila osma seja delavskega sveta TOZD Plavž, ki jo je vodil predsednik Janko Guzelj. Po pregledu sklepov zadnje seje, ki so bili izvršeni, so obravnavali delo odborov in ugotovili, da je bilo njihovo delo v preteklem letu uspešno.

Vodja TOZD Plavž je v nadaljevanju obrazložil gospodarski načrt za leto 1978. Delegati so z načrtom soglašali z naslednjimi pripombami:

- plan proizvodnje grodja za leto 1978 bo izpolnjen pod pogojem, da bo plavž iz domačih surovin baz dobival takšne surovine kot so predvidene v planu;

- predvidena količina 90.000 ton uvozne aglorude mora biti zagotovljena;

- s tehnološko disciplino od aglomeracije do plavža, z eventualnimi manjšimi izboljšavami, bo mogoče doseči predlagani plan.

Razpravljali so še o spremenjenih pogojih finansiranja konti liva in hladne valjarne Bela ter izdali soglasje k predlaganemu načinu finansiranja.

Za podpisnika kreditnih pogodb se pooblasti vodja sektorja novogradnje Bogomila Homovca in vodja finančno računskega sektorja Mitja Medveščka.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito je po predlagani obravnavi predložil v potrditev nekatere samoupravne akte in navodila, katere je DS brez pripomb potrdil.

Ob upoštevanju izredno slabih delovnih pogojev in dejstva, da je bilo pri prekatgorizaciji korigiranih mi-

nimalno število delovnih mest v aglomeraciji, so samoupravne delovne skupine predlagale spremembe ocene nekaterih delovnih mest.

Strokovna služba je predlog tudi obravnavala in predlaga delavskemu svetu povečanje vrednosti delovnih mest: pomočnik vodja iztresalne naprave, sejalce rude I. faza, dozer koka, posluževalec trakov II faza, polnilce silosev drobnih surovin, posluževalec peletizirnega bobna in operator pražilnega stroja. Delegati so s predlogom soglašali.

Soglašali so tudi z mnenji konference delegacij v Železarni in poudarili, da sistem plačevanja participacije porabnikov za zdravstvene storitve, ne bo razrešil problemov v zvezi z uresničevanjem pravice do zdravstvenega varstva.

Pripomba delegatov je, da se morajo zdravstvene usluge izboljšati in najti rešitev za kvalitetnejšo in hitrejšo pomoč delovnemu človeku.

Na podlagi sklepa zbora delovnih ljudi je delavski svet ugotovil, da se sprejme samoupravni sporazum o združitvi v temeljno banko Gorenjske in njen statut.

DS je izvolil za delegata v temeljno banko Borisa Pesjaka. Imenovali so tudi inventurno komisijo za osnovna sredstva in polizdelke. AB

TOZD Hladna valjarna Jesenice

10. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD Hladna valjarna Jesenice je imel, 18. januarja deseto sejo, ki jo je vodil Stanko Pulc. Na seji so sprejeli sklep, da pristopijo k naslednjim samoupravnim sporazumom:

- o reguliranju medsebojnih odnosov v proizvodnji, potrošnji, prometu ter meril za samoupravno urejanje cen plemenitih jekel;

- o reguliranju medsebojnih odnosov v proizvodnji, potrošnji, prometu ter meril za samoupravno urejanje cen hladno valjanih trakov za obdobje 1978 do 1982 leta.

Delegati so sprejeli tudi sklep o pristopitvi k samoupravnim sporazumom:

- o dolgoročnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev pri ustvarjanju skupnega prihodka

- o osnovah plana

Sporazuma obravnavata področje prodaje, kar je za TOZD HVJ kot finalista velikega pomena.

Sprejeli so sklep, da združijo sredstva za nakup vlečnih strojev TOZD Monter Dravograd, ki znašajo okoli 20 milij., poleg lastne udeležbe 15 milij. ter kredita Ljubljanske banke 5 milij. din.

Potrdili so sklep o razpisu referenduma, ki ga predlaga delavski svet Železarne zaradi dokončne potrditve samoupravnih sporazumov o dohodkovnih odnosih in delitvi OD in pooblastili še veljavno volilno komisijo da opravi referendum.

Obravnavali so samoupravni sporazum o temeljih plana samoupravne komunalne skupnosti občine Jesenice za obdobje 1977 — 1980. Ugotovili so, da je gradivo pomanjkljivo in pozno dostavljeno, zato sporazuma zaenkrat niso sprejeli.

Zadolžili so odbor za gospodarstvo pri TOZD HVJ, da na zahtevo

9. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Sejo je 10. januarja sklical predsednik odbora Jože Novak, ki je člane seznanil z dnevnim redom, ki je bil soglasno potrjen.

Na seji je bil navzoč tudi kadrovik Polde Lamovšek, ki je podal kadrovsko poročilo za mesec november in december 1977. Iz poročila je bilo razvidno, da so sklepi prejšnje seje izvršeni, prikazana pa je bila tudi fluktuacija delavcev v TOZD Livarna. V mesecu novembru sta dva delavca odšla iz obrata, trije pa so bili na novo sprejeti. V decembru mesecu pa je bilo prekinjeno delovno razmerje le enemu upokojujencu, novosprejetih pa ni bilo. Podal je tudi primerjavo odsotnosti z dela za mesec november in december, tako v pogledu rednih dopustov kot bolezenska odsotnost. Porast odsotnosti je zabeležena v mesecu decembru, kar gre na račun koristenja še preostalega letnega dopusta, ki se ne sme prenašati na naslednje leto. Porast bolniške odsotnosti pa gre na račun tistih, ki so bolezensko odsotni več mesecev ali prek vsega leta.

Odbor je razpravljal tudi o zelo majhnem številu ljudi v naši občini, ki se odločajo za osnovne poklice kot so: livar, ključavničar, instalater, varilec in podobno. Člani so bili mnenja, da bo v bodoče potrebno za ta kader pogoje dela bolj stimulirati,

če hočemo doseči zanimanje za te poklice. Odbor je predlagal kadrovskemu sektorju, da z vodstvom ŽIC Jesenice določita potrebno število za usposabljanje v te poklice. Zadolžili so tudi vodstvo temeljne organizacije, kadrovski sektor in ŽIC, da pripravijo razred za okrog 15 učencev, ki se bodo pripravljali izučiti livarskega poklica.

Nadalje je odbor obravnaval vlogo premostitve Vinka Kunšiča v TOZD Hladna valjarna Bela in sklenil, da se vlogi ugotovi in da imenovani lahko 16. 1. 1978 zasede novo delovno mesto.

Odbor je vzel na znanje plan letnih dopustov za prihodnje leto, ki je izdelan po dosedanjem kriteriju in informacijo za predviden tečaj za žerjavovodje, ki je objavljen v Železarni. MB

1. SEJA ODBORA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Prvo sejo odbora samoupravne delavske kontrole TOZD Livarna je sklical in vodil namestnik predsednika Karel Florjančič 10. januarja. Ob prisotnosti šestih članov odbora, so na seji obravnavali naslednja vprašanja:

Program dela odbora SDK v TOZD v letu 1978, ki ga je predložil tov. Florjančič in razložil temeljne naloge in program dela SDK, ki naj bi se za uspešno in smotno delo delil v: polletne preglede, tromesečne preglede in občasne preglede (po potrebi).

Pravice in dolžnosti organov SDK. Odbor je po razpravi vzel poročilo tov. Florjančiča na znanje in z njim soglašal.

Odbor je v nadaljevanju soglasno sklenil, naj bi v bodoče vsi člani odbora SDK v TOZD prejimali zapisnike vseh samoupravnih organov TOZD Livarna.

Govorili so tudi o starih, nerabnih lesenih modelih in predlagali, da jih člani kolektiva TOZD Livarna lahko preko male prodaje odkupijo kot »odpadna drva«.

Sklenili so tudi, da se vsem članom odbora SDK naroči knjižica, ki govori o delu samoupravne delavske kontrole, da se bodo lahko podrobno seznanili s svojim delom in odgovornostjo. MB

10. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta TOZD Livarna, je 27. decembra sklical deseto sejo in v obravnavo in sprejem predložil:

- samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti in

- spremembe finansiranja konti liva in hladne valjarne Bela.

Delegati so s pripombami soglašali in oba dokumenta sprejeli.

V nadaljevanju so obravnavali in sprejeli gospodarski načrt za leto 1978 in potrdili inventurno komisijo ter se seznanili ter soglašali s poročilom osebnega dohodka. MB

DOHODKOVNA POVEZANOST — ŠE TESNEJŠA VSE MED TOZD

TOZD Elektrode

11. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD ELEKTRODE je imel 19. januarja svojo 11. sejo, ki jo je vodil predsednik Janez Kosmač. Po sprejemu poročila o izvrševanju sklepov zadnje seje so:

Obravnavali in sprejeli predlog samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne komunalne skupnosti občine Jesenice za obdobje 1977—1980. Za podpisnika tega sporazuma so pooblastili Janeza Kosmača.

Obravnavali in sprejeli:

- samoupravne sporazume o reguliranju medsebojnih odnosov v proizvodnji, potrošnji, prometu ter merilih za samoupravno urejanje cen posameznih asortimentskih struktur črne metalurgije,

- samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev pri ustvarjanju skupnega prihodka med SZ in DO trgovina in

- samoupravni sporazum o osnovah plana.

V obrazložitvi teh sporazumov je vodja TOZD Miha Stojan poudaril, da je potrebno vso pozornost posvetiti natančni izdobi naročil po sprejetih dobavnih rokih ter poskrbeti, da bo vedno na zalogi celotni asortiment izdelkov.

Člani delavskega sveta so menili, da bi se morale tudi cene za elektrode usklajevati po zahodnoevropskem tržišču, kot je to predlagano za jeklo.

Seznanjeni so bili, da se bodo cene za elektrode v letošnjem letu povečale in so dogovorjene v okviru proizvajalcev elektrod v Jugoslaviji.

Nadalje je bilo postavljeno vprašanje, kdo nosi odgovornost za dobavo uvoženih surovin, kadar te niso pravočasno zagotovljene za proizvodnjo po krivdi drugih. Pri tem je vodja TOZD pripomnil, da je odgovornim službam dobro znano kakšni so dobavni roki in pogoji za dobavo določenih surovin in imajo tudi oni svoje obveznosti do TOZD.

Sprejeli so informacijo o investicijskem programu »linije statik nosilce z vlečnim strojem« za TOZD Monter Dravograd.

Potrdili so plan koriščenja letnih dopustov po mesecih za leto 1978. V letu 1978 ima TOZD po veljavnih kriterijih planiranih 6.007 dni dopustov ali povprečno 25 dni na zaposlenega delavca.

Potrdili so predlog varstva TOZD za spremembo koriščenja sredstev AZ za drobne investicije iz leta 1977 v vrednosti 40.000 din za zamenjavo in nabavo potrebne pisarniške opreme in opreme za sejo sobo.

Za vodjo proizvodnje so imenovali Slavka Bizilja.

Gospodarstvo Železarne o načinu izplačila osebnih dohodkov za mesec januar 1978 in informacijo o izdelavi študije za povečanje proizvodnje elektrojekla, ki jo bodo opravili strokovnjaki iz ZSSR. HK

IZREDNA SEJA PREDSEDSTVA KOORDINACIJSKEGA SVETA ZSMS ŽELEZARNE

Člani predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS Železarne so se v ponedeljek, 23. januarja, sestali na izredni seji. Edina točka dnevnega reda je tokrat obsegala kritičen pregled evidentiranja mladih železarjev za spomladanske volitve. Iz predložene analize je bilo moč ugotoviti, da so dosednji rezultati porazni. Po splošnih ocenah bi moralo biti dosedaj za zbor združenega dela in za samoupravne interesne skupnosti evidentiranih več kot 500 mladincev, na ponedeljkovi seji pa so ugotovili, da jih je sedaj le nekaj več kot 70. Zaukrat so se predvidenemu odstotku števila mladih edinele približali v OO ZSMS v TOZD Kovinoservisu, v vseh ostalih osnovnih organizacijah ZSMS pa je odstotek veliko premajhen. Daleč najslabši rezultat pa so v TOZD Jeklovlek, kjer po zbranih podatkih še ni evidentiranega niti enega mladince.

Člani predsedstva so se ob teh neugodnih rezultatih odločno zavzeli, da je stanje treba čimprej popraviti. Ob tem se seveda vsiljuje dvom, zakaj ta pomembna naloga ni bila izvršena že prej. Očitno je, da se v preteklih mesecih tej nalogi ni

namenjalo potrebne pozornosti, sedaj pa, ko teče voda v grlo, pa hoče vsakdo nadoknaditi zamujeno. Na seji je bilo še posebno izpostavljeno vprašanje mladih članov ZK, ki jih je med evidentiranimi zelo malo. In kaj storiti sedaj praktično tik pred zdajci?

Vse vendarle še ni zamujeno, čeprav je morda evidentiranje že dobilo neko zaokroženo celoto v po-

sameznih temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih. Vodstva osnovnih organizacij ZSMS bodo morala v najkrajšem času evidentirati zadostno število mladincev, kajti začenja se že predkandidacijski postopek, v februarju pa že kandidacijski. Posebno je bilo na seji opozorjeno, da se mora evidentirati resnično aktivne in sposobne mlade delavce, ki so s svojim delom to že dokazali.

Akcija, ki je prišla odločno prepozno, je torej stekla, rezultati pa bodo prav gotovo znani v zelo kratkem času.

JR

VOLILNA SEJA OO ZSMS TOZD STROJNE DELAVNICE

V petek, 20. januarja, je bila volilna konferenca osnovne organizacije ZSMS v TOZD Strojne delavnice. Zbralo se je več kot štirideset mladincev iz vseh obratov, seje pa so se udeležili tudi predstavniki vodstva temeljne organizacije, družbenopolitičnih organizacij in koordinacijskega sveta ZSMS Železarne. Navzoči so najprej obravnavali predlog novih kandidatov za vodstvo OO ZSMS, zatem pa še programske smernice za delo v naslednjem obdobju.

Predlog novih kandidatov je prebral predsednik OO ZSMS Boris Dugar. Ob tem je poudaril, da bodo v novem predsedstvu zastopani mladi delavci iz vseh obratov v temeljni organizaciji. Mladinci so se strinjali s predlogom in za člane novega predsedstva soglasno izvolili: za sekretarja Saida Čučuka, za nosilca idejnopoličnega dela Franca Rebernika, za kulturnega referenta Franca Žnidaršiča, za športnega referenta Antona Horvata, za nosilca nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozastite Franca Kosičarja, za nosilca informativne dejavnosti pa Marjo Justina.

Za tem so se mladinci seznanili z glavnimi nalogami, ki jih bodo uresničevali v novem mandatnem obdobju. Med stalnimi nalogami so predvsem izpostavili idejnopolično izobraževanje in usposabljanje, razvijanje samoupravnih odnosov, predlaganje najboljših mladincev za članstvo v ZK, prav tako pa tudi dosledno uresničevanje vseh nalog, ki izhajajo iz zakona o združenem delu. V okviru nalog, ki izhajajo s področja ljudske obrambe in družbene samozastite, pa so bili mnjenja, da bo treba bolj kot doslej skrbeti za zaščito delovnih sredstev in inventarja v obratih. S tega področja bodo pripravili tudi predavanja, izvedli pa bodo tudi tekmovanja v streljanju. Ves čas bodo sodelovali s sindikatom, predvsem pri skupnih akcijah.

Na volilni seji je med drugim spregovoril tudi vodja TOZD Janez Malenšek, ki je dejal, da bo novo vodstvo OO ZSMS dobilo vso potrebno pomoč, tako od družbenopolitičnih organizacij kot od vodilnega kadra v temeljni organizaciji. Zavzel se je, da morajo mladi dajati od sebe tiste impulze, ki se od njih pričakujejo. V samoupravnih organih še ni dovolj mladih, zato bo pomembna naloga v prihodnje, da se število mladincev v teh organih poveča. Vodja TOZD je navzoče seznanil tudi z novim projektom strojnih delavnic, ki se bodo v prihodnje preselili na novo lokacijo na Javornik. Predvidoma bo že maja dogra-

jena prva hala, za tem pa se bo začelo postopno preseljevanje.

Se en problem je bil izpostavljen na zadnji seji in sicer slabo doseganje norme mladincev na strojni ah. Iz podatkov je razvidno, da precej zaostajajo za starejšimi sodelavci. Za uspešnejšo delo bodo morali več skrbi nameniti polnemu izkoriščanju delovnega časa, disciplini in prizadevnosti za stroji. JR

POMEMBNE NALOGE MLADIH INFORMATORJEV

Pretekli teden so se sestali člani komisije za informiranje pri OK ZSMS Jesenice. Dogovorili so se o konkretnih nalogah za naslednje mesece ter o akciji razširjanja tednika Mladina. Poleg članov komisije so se tokrat seje udeležili tudi predstavniki novinarskih krožkov na osnovnih šolah in uredniki glasil.

Najprej so se dogovorili, da bodo 10. februarja organizirali seminar za mlade informatorje iz jeseniške občine. Na njem se bodo nosilci informativne dejavnosti iz OO ZSMS seznanili z novinarsko abecedo ter s sistemom informiranja in obveščanja v ZSMS. Ta seminar pa bo združen tudi z začetkom velike akcije razširjanja tednika Mladina kot osrednjega slovenskega mladinskega glasila. Na seminaru bodo člani komisije povabili člana uredništva Mladine, ki bo zbranim udeležencem seminarja predstavil mladinski tednik, spregovoril pa bo tudi o nalogah mladih informatorjev pred X. kongresom ZSMS.

Ob tem še dodajmo, da se bo akcija začela na osnovnih in srednjih šolah, postopoma pa se bo razširila v osnovne organizacije ZSMS v ostalih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Na seji so se člani komisije tudi dogovorili, da v prihodnje ne bodo več izdajali informacij Horizont. Ta sklep so utemeljili s tem, da imajo mladi v jeseniški občini dovolj možnosti biti dobro informirani prek mladinske oddaje na radiu Triglav in mladinske rubrike v glasilu Železar. Doslej se je namreč večkrat dogajalo, da so se informacije v Horizontu, radiu Triglav in Železaru ponavljale. Glasilu OK ZSMS Jesenice Horizont, ki se je v zadnjih letih že lepo uveljavilo, pa ne bodo popolnoma opustili. V mesecu juniju bodo izdali posebno številko v večjem obsegu. V njej bodo podrobno predstavili delo mladih Jeseničanov v predkongresnem obdobju. JR

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

VEČJO NAKLONJENOST MAJHNIM HIDROELEKTRARNAM

V primeru a) je potrebna peltonova turbina, v primeru b) francisova in v primeru c) propelerska. Če bi peltonovo turbino montirali na padcu 10 m, bi se verjetno komaj vrtela; za propelersko turbino pa na 10 metrih ne bi bilo dovolj vode.

Na istem padcu zahteva spreminjanje pretoka v določenih mejah različne velikosti iste vrste turbin. Pri močno različnih pretokih na istem padcu pa utegne biti potrebna tudi drugačna vrsta turbine. Problematiko še popestrijo različne vrtilne hitrosti, višina postavitve nad spodnjo vodo, moči pri delnih pretokih itn., tako da je izbira ustrezne turbine za določeni pretok in padec naloga, ki jo zmore le strokovnjak.

Zato tudi tipizacija majhnih turbin — najmanjše med njimi ponekod imenujejo mikro-turbine — ni lahka zadeva, pa čeprav gre pri tem za majhne moči. Potrebne bodo še obsežne raziskave s širokim strokovnim pogledom in mnogo razvojnega dela, da bomo uspeli najti primerne tipizirane rešitve. Obseg dela povečuje potreba po hkratni tipizaciji pomožne opreme, kot so avtomatski regulatorji, predturbinska zapirala itn.

RAZISKOVALNO IN RAZVOJNO DELO

LITOSTROJ je za tipizacijo majhnih turbin predlagal raziskovalno nalogo, ki je pri raziskovalni skupnosti Slovenije in našem elektrogospodarstvu naletela na tako ugoden odziv, da sta ustanovi pristopili kot sofinancerja.

V prvem delu te naloge bo Litostroj s svojimi sodelavci najprej izdelal pregled vseh opuščenih vodnih naprav in jezov na Slovenskem. Ugotovil pa bo tudi primerne lokacije za majhne hidroelektrarne v naših gorskih predelih. Tako ugotovljeni pretoki in padci mu bodo označili področje, ki naj ga zajame s tipizacijo.

LITOSTROJ pozna razmere, zato ni čakal na razvid možnih postavitev majhnih hidroelektrarn, temveč je pričel s tipizacijo francisovih spiralnih turbin, uporabnih na padcih med 15 in 100 m in do moči 1000 kW, ki bodo brez dvoma prevladovali na področju, ki ga bo ugotovil prvi del naloge. Tipizacija te vrste turbin je sedaj v teku. Naslanja se na modelne gonilnike, ki so bili preizkušeni v INSTITUTU ZA TURBINSKE STROJE v Vižmarjih pri Ljubljani in poteka koordinirano z RADE KONČARJEM iz Zagreba, ki tipizira majhne generatorje.

Za padce pod 15 m bo potrebno razviti primerne propelerske ali kaplanove turbine, prednostno v cevni izvedbi in taki konstrukcijski zasnovi, ki bo omogočala ureditve na več načinov. — Višjim padcem bodo ustrezale peltonove in bankijeve turbine. Slednje bodo predmet poglobljenega obravnavanja tudi zato, ker imajo dokaj široko področje uporabe in so po svoji zasnovi tako enostavne, da bi jih bilo mogoče izdelati v najbolj siromašno opremljeni ključavničarski delavnici. To pa je okoliščina, ki je ne gre prezreti v zvezi z možnostjo izdelave takih turbin v nenormalnih razmerah. Za take razmere bo LITOSTROJ tudi predlagal poenostavljene izvedbe nekaterih vrst vodnih turbin, ki jih bo mogoče izdelovati kjerkoli in iz materialov pri roki (les!).

Naloga bo nadalje raziskala, v katerem območju je utemeljena neposredna spojitev turbine z generatorjem in kdaj je bolj primeren prenos moči z jermenom ali zobniškim prenosnikom. Treba bo razviti in tipizirati tudi prenosne naprave.

Naloga bo prav tako obravnavala ustreznost uporabe asinhronskih namesto sinhronskih generatorjev, saj so prvi cenejši in v miru povsem uporabni za napajanje skrajnih konic mreže. V izjemnih pogojih, ko mora biti agregat sposoben »voziti« frekvenco v svoji lastni mreži, prihajajo seveda v poštev le sinhronski generatorji.

Končno naj bi naloga dala tudi cenejšo vrsto avtomatskega regulatorja vrtilne hitrosti, katerega kvaliteta regulacije ne bo zaostajala za do sedaj znanimi izvedbami, in tipizirala avtomatizacijo majhne hidroelektrarne, da bo spodobna obratovati brez stalne posadke.

Osnovna zahteva pri raziskovalnem in razvojnem delu pa je izdelava opreme in izključno domačih gradiv z enostavnostjo izvedbe, montaže in vzdrževanja. In še dodatna, prav tako važna zahteva: ko odpove avtomatika, mora biti zjamčena možnost ročnega upravljanja z agregatom.

ŠIROKA AKCIJA PO VSEH REPUBLIKAH

Končni cilj opisane naloge je na osnovi razdelane tipizacije povečanje gospodarnosti instalacije majhnih hidroagregatov s serijsko izdelavo opreme. Serijsko izdelavo bomo lahko dosegli le, če bo dovolj naročil.

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

300 MILIJ. TON SUROVEGA JEKLA V MAGNITOGORSKEM METALURŠKEM KOMBINATU

V juliju preteklega leta je največji sovjetski metalurški kombinat Magnitogorski proizvedel odkar obstaja, 300 milij. ton surovega jekla. Za proizvodnjo prvih 100 milij. ton je potreboval 29 let, za drugih 100 milij. ton devet let in za tretjih samo sedem let. Iz teh števk je razvidno kako hitro je naraščala proizvodnja v zadnjih dvajsetih letih.

15. januarja 1929 je takratni svet ljudskih komisarjev potrdil prvi projekt magnitogorskega železarskega kombinata. Kasneje je bil ta projekt predelan v skladu z odločitvijo, da je treba na področju Magnetne gore, ki leži za Uralom in je veliko nahajališče železove rude, zgraditi eno največjih evropskih železarn. Predvidena je bila začetna letna proizvodnja milijon ton surovega jekla s kasnejšim postopnim povečanjem na 2,5 milij. ton, oziroma štiri milij. ton.

V maju leta 1931 je pričel obratovati rudnik železove rude na Magnetni gori in decembra istega leta je pričela prva koksar-niška baterija proizvajati prvi koks. Januarja leta 1932 je pričel obratovati prvi plavž, julija leta 1933 prva SM peč in avgusta leta 1934 prva valjarna. Leta 1941, ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo, so v tem železarskem kombinatu obratovale štiri koksar-niške baterije, štiri plavži, 16 SM peči in 11 raznih valjarn.

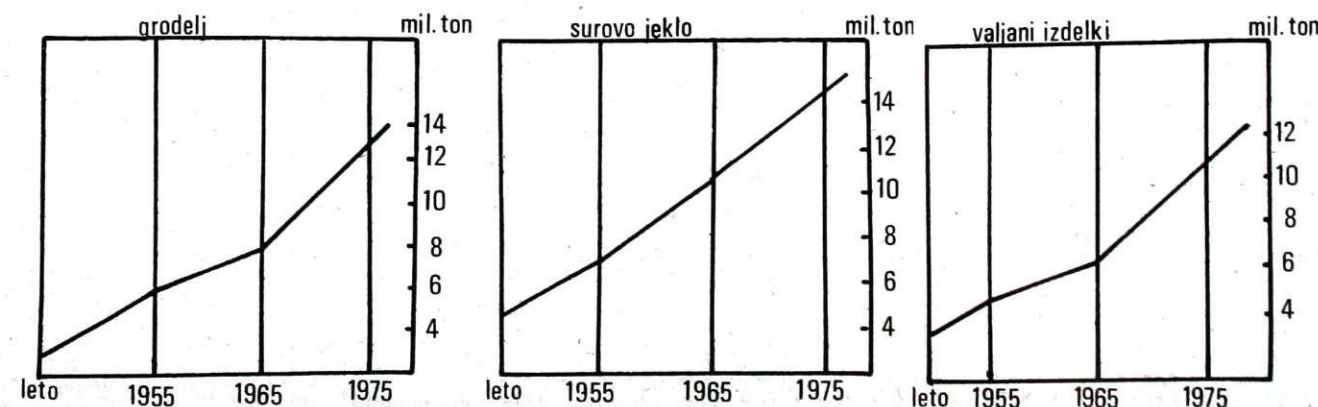
V tem kombinatu so v letih po drugi svetovni vojni veliko prispevali k izpopolnjevanju SM postopka. Prvi na svetu so povečali težo šaržev v SM pečeh na 185 do 300 ton in bili so tudi med prvimi, ki so avtomatizirali obratovanje rezervnih naprav.

Zgradili so tudi največjo SM peč na svetu, ki je obratovala s težo šarže 900 ton.

Kako je potekala proizvodnja grodlja, surovega jekla in valjanih izdelkov v obdobju po drugi svetovni vojni do danes je razvidno iz prikazanih treh diagramov. Leta 1977 je kombinat proizvedel okoli 15 milij. ton surovega jekla kar ga postavlja v sam vrh med največjimi železarnami na svetu.

V začetku leta 1975 so bila sprejeta načela o rekonstrukciji in nadaljnjem razvoju Magnitogorskega metalurškega kombinata. Zgradili bodo novo napravo za aglomeriranje železove rude in rekonstruirali devet koksar-niških baterij.

Nadalje bodo zgradili dva najsodobnejša plavža s koristno prostornino 5000 kub. m vsak. Obratovala bosta s pritiskom 2,5 atm. na žrelu, z vpihanim ogretim zrakom do 1400 stop. Celzija in obogatitvenim kisikom do 35 b. %. Ko bosta pričela z delom bo prenehala obratovati osem plavžev starejše konstrukcije.

V jeklarskem delu kombinata bodo zgradili jeklarno s 350 tonskim kisikovimi konvertorji, ki bo lahko letno proizvajala deset milij. ton surovega jekla. V njej bo obratovalo deset naprav za kontinuirano vlivanje jekla — sedem za gredice in tri za slabe. Jeklarna bo opremljena z napravami za argoniziranje in vakuumiranje raztaljenega jekla. Ko bo nova konvertorska jeklarna pričela obratovati bodo ustavili delo v SM jeklarni št. 2 in 3.

V okviru tega programa bodo tudi modernizirali in na novo zgradili več novih vročih in hladnih valjarn. Vzporedno s tem pa bodo izločevali iz obratovanja zastarele in negospodarne agregate za proizvodnjo valjanih izdelkov.

Ko bodo uresničeni vsi zgoraj navedeni načrti, bo postal Magnitogorski metalurški kombinat ena največjih železarn na svetu z najsodobnejšo tehnologijo.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

HLADNA VALJARNA BELA

V soboto, 24. decembra, je bila delovna konferenca osnovne organizacije sindikata. Poleg delegatov se je konference udeležil tudi Daniel Črv, predstavnik sindikata Železarne. Delovni konferenci so bila posredovana obširna poročila o opravljenem delu. Povzemamo nekaj misli iz poročila Mladena Azinoviča, predsednika osnovne organizacije sindikata. Predsednik v poročilu poudarja, da so bila vsa prizadevanja usmerjena v glavnem za čim boljše organiziranost, da bi tako približali odločanje delavcev in ustvarili pogoje, da bo samoupravljanje kar najbolj izvedljivo. To pomeni, da poleg dobrega samoupravnega organiziranja ne smemo zanemariti dobrega dela in izkoriščanja delovnih naprav ter delovnega časa. Dobri rezultati v proizvodnji bodo rezultat dobre organiziranosti, samoupravljanja in organizacije proizvodnje, čim boljše in hitrejšega osvajanja tehnologije, ter dobrih medsebojnih odnosov.

V hladni valjarni Bela so se samoupravni organi pogosto sestajali, vendar niso bili dovolj dosledni pri upoštevanju dogovorov. Tudi aktivnost posameznih članov večkrat ni zadovoljiva. V razpravah na sejah delavskih svetov ter na sejah odborov in komisij se aktivno vključujejo v razpravo le posamezniki. Vzroke za to je treba iskati v premajhni izkušnosti članov, ker nekateri doslej družbenopolitično niso delovali. Zato se zgodi, da na sejah posameznih samoupravnih organov potrjujejo le predloge poslovnega organa ali pa centra za samoupravljanje.

Iz poročila predsednika Azinoviča je razvidno, da so imeli v letu 1977 devet sej izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, dva zbora delavcev in dva politična akcija. Sodelovali so z delavskim svetom in izvršnimi organi v TOZD. Razpravljali so o neustreznem delu SDS ter predlagali in iskali možnosti za boljše in bolj odgovorno delo SDS in se zavzemali za boljše organizacijo dela na vseh področjih.

V zelo živahni razpravi so člani sindikata kritično spregovorili o problemih s katerimi se srečujejo pri vsakodnevnem delu. V razpravi so posvetili precej pozornosti izpolnjevanju proizvodnih nalog, vzdrževanju naprav in ostali problematiki.

Sprejet je bil predlog tov. Sajovca za kooptiranje Alojza Cesarja, Regine Hočevar in Mujaga Haskiča v izvršni odbor osnovne organizacije sindikata, medtem ko so bili za delegate konference sindikata Železarne izvoljeni Drago Košir, Miha Sajovic, Ferdo Kikelj in Mladen Azinovic.

Na osnovi poročil in razprave so sprejeli več sklepov, ki bodo napotilo za akcijo izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata.

Tako naj bi ugotovili vzroke nedelavnosti članov in odsotnosti na sejah samoupravnih organov. Delegati SDS naj prihajajo na seje delavskega sveta z izoblikovanimi stališči, da bodo vsi delavci imeli možnost vplivanja na stališča in sklepe. Med drugim je bil sprejet sklep, da mora osnovna organizacija sindikata pomagati samoupravnim delavski kontroli pri delu in ji omogočiti potrebne informacije. Osnovna organizacija sindikata si mora prizadevati, da bo uveljavljal koncept LO in družbene samozasčite ter občutek varnosti pri delu.

Organizacijo dela in programiranje bo treba prilagoditi glede na naročila in zahteve kupcev, da bo čimvečja proizvodnja. Treba bo izboljšati vzdrževanje, da bodo delovne naprave usposobljene za maksimalno izkoriščanje. Zavzemajo se za dohodkovne odnose, uvesti pa bo treba stimulacijo delavcem, ki dosega na določenih napravah dobre delovne rezultate. Prav tako naj bi izboljšali odnose vseh delavcev v hladni valjarni Bela do dela in delovnih naprav. Ker je hladna valjarna Bela nov obrat in je zaposlenih veliko mladih delavcev, ki se prvič srečujejo z organiziranim delom v industriji, naj bo varnostni inženir v večji meri prisoten v obratu. Odboru za gospodarstvo predlagajo naj obravnava način zbiranja sredstev OO sindikata od odpadnih materialov in določi ceno. (sodovi, les, itd.)

ENERGETIKA

V petek, 23. decembra, je bila letna konferenca osnovne organizacije sindikata v TOZD Energetika. Predsednik osnovne organizacije sindikata Janez Frelj je delovni konferenci posredoval kratko poročilo o opravljenem delu. Med letom so ustanovili koordinacijski odbor, evidentirali možne kandidate za

samoupravne organe v TOZD in SIS. Sindikalna organizacija je bila hkrati tudi pobudnik za izvedbo referendumov in volitev. Prav tako so med letom organizirali razlago zakona o združenem delu, poleg tega pa izvedli dva izleta za člane sindikata in svojce ter piknik na Pristavi.

Med naloge, ki jih bo treba opraviti, je ustanovitev mladinske organizacije v TOZD. Tudi v prihodnje si bodo prizadevali za resnično odločanje delavcev v združenem delu in za dosledno izvajanje zakona o združenem delu. Pri tem se zavedajo, da bodo z izpolnjevanjem teh nalog potrdili pravilnost usmeritve slovenskih sindikatov vsebovane v sklepih VIII. kongresa.

V razpravi so precej pozornosti posvetili delu samoupravnih organov. Samoupravljanje poteka v šestnajstih SDS, delegati teh skupin pa sestavljajo 21-članski delavski svet. Iz razprave je bilo razvidno, da z opravljenim delom niso povsem zadovoljni. Delo pri samoupravnem odločanju je zahtevno in enako pomembno kot fizično in umsko delo na delovnih mestih. Odločanje o delu in rezultatih opravljenega dela je neodtujljiva pravica, zato moramo upoštevati vsa določila zakona o združenem delu.

Delovno konferenco je pozdravil član izvršnega odbora sindikata Železarne Jože Ulčar ter govoril o pomenu dela, ki ga opravljajo v TOZD Energetika. V razpravi se je zavzemal za tesnejšo povezavo med delavci, potrebno pa je tudi sodelovanje s samoupravnimi organi sindikalno organizacijo in ZK. Naloga OO sindikata je v tem, da pripravi delavca k izpolnjevanju vseh delovnih nalog, obenem pa mora skrbeti za urejene delovne pogoje.

PRVA SEJA IZVRŠNEGA ODBORA OO SINDIKATA VALJARNE DEBELE PLOČEVINE

V petek, 13. januarja, je bila prva seja IO OO sindikata. Navzoči člani IO OO sindikata, k predlaganemu dnevnemu redu niso imeli pripomb, nato pa so razpravljali o programu in delitvi dela v letu 1978. Strinjali so se s predlogom da bo Avgust Gabor zastopal osnovno organizacijo sindikata na sestankih OO ZSMS in prav tako tudi na seji odbora za delovna razmerja. V odboru za gospodarstvo bo sodeloval Milan Sulc. Letne konference sindikata Železarne se bosta udeležila Dušan Kržišnik in Milan Sulc. Imenovali so komisijo, ki bo pregledala kritična delovna mesta, ker so nekatera od teh nepravilno ocenjena. Delovna mesta naj bi primerjali z delovnimi mesti v drugih TOZD. Predsednik delavskega sveta TOZD Valjarne debele pločevine tov. Črv je IO sindikata posredoval pritožbo sodelavca Luke Vujčiča, nato pa so obravnavali tudi pripombe k samoupravnemu sporazumu o zdravstvenem varstvu. Predlagano je bilo, naj bi zahtevane zneske plačevali iz sredstev skupne porabe TOZD, prispevek uporabnikov pa naj bi mu zmanjšali na minimum.

VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

V soboto, 17. decembra, je bila letna konferenca osnovne organizacije sindikata. Konferenca se je poleg delegatov udeležil tudi predsednik tovarniške konference OO sindikata Železarne Štefan Ščerbic. Precej pozornosti so namenili proizvodni problematiki. Opozorjali so na Welman voz, ki je dotrajan in imajo zato na progi zastoj. Vodja TOZD je pojasnil rešitev tega problema istočasno z rekonstrukcijo potisne peči.

Vse kaže, da še vedno ni rešen problem najnižjih postavk. Predlagajo, naj bi bila najnižja šesta skupina. Osnovna organizacija sindikata naj opravi celotno analizo grup v TOZD. V razpravi je bilo rečeno, da bi morali biti vodje delovnih skupin med seboj bolj povezani in bi se morali v kritičnem položaju medsebojno pomagati z delavci. Stimulacijski dodatek naj ne bi deljevali na nizke postavke, ampak na osnovi dodatnih zadožitev na delovnih mestih. Predlagani so, naj bi v prihodnje samoupravne sporazume in druge akte tolmačili tudi v srbohrvatskem jeziku, ker je v TOZD precej delavcev iz drugih republik. Pritožujejo se, ker ne dobijo odgovorov na postavljena vprašanja, za kar so odgovorni vodje SDS in vodja TOZD. Čim prej naj bi izdelali poslovniški delo izvrš. organov v TOZD, da bi s tem omogočili zakonito delo odborov. Imeli so pripombe glede prehrane in preskrbe v samskih domovih, dobro pa je treba proučiti zakon o zdravstvu, da ne bo razlike od drugih republik. Ob sklepu delovne konference so ugotovili, da smo kultur-

no-prosvetni dejavnosti posvetili premalo pozornosti. Premalo smo seznanjeni z vsebino časopisov Delavska enotnost, Železar in Komunist, predlagali pa so tudi nabavo knjig, ki bi ustrezale za obdaritev prizadevnih delavcev.

V razpravi je sodeloval Štefan Ščerbic, predsednik sindikata Železarne. Pohvalil je delo OO sindikata, imel pa je nekaj pripomb zaradi pomoči osnovni organizaciji ZSMS. Tovariš Ščerbic je opozoril na to, da je treba še bolj paziti na delovne naprave in upoštevati zakonska določila o civilni zaščiti.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKATA ŽELEZARNE

V torek, 17. januarja, je bila seja izvršnega odbora sindikata Železarne. Na dnevnem redu se je bila analiza letnih konferenc osnovnih organizacij sindikata in priprav za letno konferenco sindikata Železarne. Poleg tega so se pogovorili tudi o pripravah za izvedbo referendumov.

Opravljena analiza letnih konferenc je pokazala, da so le-te potekale skladno z rokovnikom. Glede na omenjene konference je bilo dogovorjeno, da je treba pripraviti poročila delegatov, ki so se udeležili konferenc osnovnih organizacij sindikata.

Tovarniška konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne je prešla nekaj vabil za udeležbo na delovnih konferencah sindikata Železarne Sisak, Smederevo in Nikšić. Izvršni odbor sindikata Železarne meni, da je prav, če se teh konferenc udeležijo tudi predstavniki Železarne, s čimer bi prispevali k izmenjavi delovnih izkušenj.

Letna konferenca osnovnih organizacij sindikata Železarne bo v drugi polovici februarja. Sklenjeno

Z letne konference OO sindikata TOZD Transport

je bilo, da predsedniki komisij in odborov pripravijo poročila o opravljenem delu. Prav tako bodo poročila pripravili predsedniki komisije za samoupravljanje ter predsednik in podpredsednik tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarne, na osnovi zapisnikov letnih konferenc OO sindikata v TOZD in delovnih skupnostih.

Štefan Ščerbic, predsednik IO sindikata Železarne je v nadaljevanju seje poročal o pripravah na izvedbo referendumov, ki bo v torek, 31. januarja. Poročilo predsednika je vsebovalo tudi podatke o seji odbora za uresničevanje zakona o združenem delu ter o izvedeni javni razpravi v TOZD in delovnih skupnostih. Iz poročila je razvidno, da je bil v javno razpravo vključen širok krog delovnih ljudi. Izvršni odbor pričakuje, da bodo železarji tudi tokrat množično glasovali za samoupravne akte in s tem pokazali visoko zavest tako kot vedno doslej. Izvršni odbor sindikata pričakuje od delavcev v TOZD in delovnih skupnostih, da bodo, v kolikor bo to potrebno, tudi pozneje sodelovali pri dopolnjevanju samoupravnih aktov.

IO sindikata Železarne ugotavlja

da je v zadnjem času vse več ljudi brez zaposlitve. Treba je nujno analizirati stanje skupno z zavodom za zaposlovanje in ugotoviti kolikšno je število teh delavcev. To so v glavnem delavci, ki imajo že rešeno stanovanjsko vprašanje in je zato prav, da bi se v to akcijo vključili tudi delavci drugih organizacij združenega dela v občini, da bi s skupnimi močmi poiskali rešitev.

IO sindikata Železarne je glede na objavljeni razpis možnih kandidatov za podelitev letošnje prvomajske nagrade dela predlagal delavca iz neposredne proizvodnje, Andreja Zalokarja iz TOZD Jeklarna.

Ker je v TOZD in DS ter od neposrednih vodij dela vse več pritožb zaradi prepozostega izkoriščanja zdravstvenih uslug v obratni ambulanti, IO stanje kritično ocenjuje, zlasti še priznavanje bolezenske odsotnosti za nekaj dni nazaj. Zato predlagajo, razgovor z zdravstvenimi delavci obratne ambulante, da bi skupno rešili tudi to vprašanje.

IO sindikata Železarne je skladno s predlogom osnovnih organizacij sindikata v TOZD in DS odobril izplačilo denarne pomoči delavcem iz sredstev solidarnostnega sklada.

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Jeklarna

3. SEJA ODBORA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Tretja redna seja odbora samoupravne delavske kontrole TOZD Jeklarna je bila 16. januarja. Predsednik odbora je navzoče seznanil, da so vsi sklepi pretekle seje izvršeni, razen sklepa 3, ker je daljšega značaja in je še v reševanju.

Odbor je soglašal z obrazložitvijo pravne službe Železarne o informaciji gospodarskega prestopka, ki ga je obravnavalo okrogno gospodarsko sodišče v Ljubljani v zvezi z delom fa Hocmuth v Železarni in v zvezi s postopkom pred sodiščem časti pri zvezi gospodarski zbornici v Beogradu. Na vsa dejanja pristojnih služb v Železarni Jesenice v zvezi z obravnavanim postopkom odbor SDK ni imel pripomb.

Odbor SDK je sprejel po obširni razpravi še naslednje sklepe:

— Neposredni vodje dela se zadožujejo, da dosledno upoštevajo pravilnik o varstvu pri delu.

— Službo za varstvo dela Železarne se zadožuje, da SDS TOZD

Jeklarna mesečno obvešča o vzrokih poškodb, ki se zgodijo v jeklarni.

— Vodjo TOZD Jeklarna se zadožijo, da opozori skladiščno službo na pravilno in dosledno izdajanje osebnih zaščitnih sredstev. Delavci lahko dobijo nova osebna zaščitna sredstva le proti vrnitvi starih — izrabljenih.

— Vsi člani SDK TOZD Jeklarna so dolžni redno hoditi na seje. V kolikor iz objektivnih razlogov ne morejo priti, se morajo pravočasno opravičiti.

— Vodja TOZD Jeklarna se zadožijo, da uredi z neposrednimi vodji dela, da bodo delavci, če bo potrebno, lahko hodili na seje med delovnim časom.

TOZD Strojne delavnice

14. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V petek, 20. januarja, je bila 14. seja odbora za delovna razmerja TOZD Strojne delavnice pod vodstvom predsednika Ignaca Jurana.

Ob pregledu sklepov, o čemer je poročal vodja TOZD Janez Malenšek, je bilo ugotovljeno, da so vsi sklepi realizirani razen sklepa, ki se tiče nadomestovanja delovodij.

Zaradi velike bolezenske odsotnosti sta se vodja TOZD in vodja strojne obdelave dogovorila s pristojnim zdravnikom, da bodo imeli redne sestanke, na katerih bodo obravnavali kritične primere.

V TOZD so bili sprejeti štirje delavci, ki so prišli iz JLA, en delavec je prestopil iz HV Bela, štirim sodelavcem pa so povišali plačilno kategorijo. Odbor je prejel tudi dve prošnji za sprejem na delo.

9. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Deveta redna seja, ki jo je sklical predsednik Bogomir Svetina, je bila v četrtek, 19. januarja. Na njej so bili sprejeti naslednji sklepi in ugotovitve:

— Odbor ugotavlja, da so sklepi preteklih sej izvršeni s tem, da so nekateri od sklepov odbora v končni fazi izvrševanja.

— Na predlog vodij obratov TOZD Strojne delavnice je odbor potrdil, podaljšal in ukinil stimulacijski dodatek za nekatere sodelavce.

— Odbor potrjuje prenos sredstev AZ iz konta 032-2/810-12 —

elektromotorji, na konto AZ 032-2/810-6 — nabava drobnega inventarja v višini 75.000 din. Sredstva konta AZ 032-2/810-6 se uporabijo za nabavo drobnega inventarja.

— Zaradi kritično povečane bolezenske odsotnosti delavcev je odbor zadožil vodja TOZD, da opozori pristojnega zdravnika na možnost zlorabljanja bolezenskega staleža za druge namene. Odbor smatra, da pretirana bolezenska odsotnost delavcev predstavlja resno oviro za doseganje planskih obveznosti TOZD Strojne delavnice. JM

11. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja pri TOZD Jeklarna Marjan Mrak je sklical 11. sejo, 29. decembra. Iz njegovega poročila je bilo razvidno, da so sklepi pretekle seje v glavnem izvršeni. Neizvršena sta ostala le sklepa o premetitvi delavcev in pa sestanek delovodij TOZD Jeklarna z vodstvom ter lečečim zdravnikom obratne ambulante.

Iz kadrovskega poročila za mesec november, ki ga je podal in obrazložil kadrovik je bilo razvidno, da v TOZD Jeklarna ni bilo v tem času sprejetih novih delavcev. V tem mesecu so delovno razmerje prekinili trije delavci. Odsotnost z dela je znašala 17,9 %, kar je za 1,7 % več kot v mesecu oktobru. Povečala se je tudi bolezenska odsotnost za 2 % in nezgode za 0,8 %. V primerjavi s prejšnjim mesecem pa se je koristen delnega letnega dopusta znižalo za 1 %. V mesecu novembru so se neopravičeni izostanki povečali za 0,2 %.

Kadrovik je v nadaljevanju seje pojasnil težave, ki nastopajo pri zaposlovanju novih delavcev. Trenutno se v Železarno sprejemajo delavci, ki bodo zaposleni v hladni valjarni Bela. Odbor je seznanil, da kadrovska služba pripravlja zaposlovanje novih delavcev v sodelovanju z zavodom za zaposlovanje. Za delavce TOZD Jeklarna, je bil izvršen periodični zdravstveni pregled.

V času od 24.11. do 29.12. 1977 so v TOZD Jeklarna prekinili delovno razmerje naslednji delavci: Marjan Trpin, Franc Uršič, Marko Marjanovič, Jusuf Šećkanović in Olga Krizaj, Cveto Mlinarič pa je bil premeščen v drugo TOZD Železarne.

Odbor za delovna razmerja je potrdil novo organiziranost zaposlenih v TOZD Jeklarna in razporeditve ter premetitve delavcev v TOZD, obravnaval pa je tudi vloge za sprejem delavcev v TOZD. BK

6. koncentracijo oskrbovanja, ki ga delovne organizacije same težko rešujejo, in v interesu nemotene proizvodnje ureditev stalnega dotoka osnovnih surovin in energije

7. urejevanje kanalov skupne prodaje izdelkov delovnih organizacij Slovenskih železarn, ki se zaradi komplementarnosti in istovetnosti lahko uspešno plasirajo le z enega mesta in usmerjajo specializacijo ter dosledno delitev delovnega programa

8. poenotenje nastopa na zunanjih tržiščih, tako v smeri uvoza blaga, storitev in opreme kot v smeri izvoza izdelkov ter storitev delovnih organizacij Slovenskih železarn

9. širjenje lastne storitvene dejavnosti in poleg pospeševanja in usklajevanja finančne, komercialne ter raziskovalne dejavnosti razviti tudi inženiring, ki bo združeval umske potenciale za uspešnejše izpopolnjevanje proizvodnih zmogljivosti in zboljševanje delovnih programov v Slovenskih železarnah in za nastopanje v projektih izven sestavljene organizacije združenega dela doma ter v tujini.

Sporazum našteje naloge vsebuje. V svojih določilih konkretizira zakon o združenem delu, predpisuje učinkovito združevanje dela in sredstev ter delovnim organizacijam Slovenskih železarn opredeljuje dolžnosti v horizontalnem in vertikalnem združevanju proizvodnega procesa. Zajema v glavnem obvezujoča določila in se izogiba deklarativnega leporečja, ki ne konkretizira pravic in dolžnosti.

Novi sporazum o združevanju v Slovenske železarne najbolj pogumno stopa na področje komercialne. Praksa v preteklosti je pokazala, da je to področje v sestavljeni organizaciji združenega dela najbolj potrebno obdelovati, tri četrtine opravil so do sedaj imela komercialni značaj, bila pa so samoupravno premalo opredeljena.

Razvoj lastne trgovske dejavnosti za odnose s tujino, uspešnejše oskrbovanje in učinkovita prisotnost v prodaji na domačem tržišču je zahteva vseh temeljnih organizacij združenega dela in delovnih organizacij, zato sporazum smelo stopa na to področje. Sporazum vključuje tudi konstituiranje interne banke ter notranje finančne institucije, predvideva pa tudi nadaljnji razvoj koordinacijske in storitvene dejavnosti, ki je v interesu združenih delovnih organizacij. Samoupravni sporazum predvideva naslednji ustroj Slovenskih železarn:

- **proizvodne delovne organizacije**, ki jih sedaj tvorijo železarne Jesenice, Ravne in Štore ter predelovalci: Veriga Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana in Žična Celje, ter dodatne, bodo jedro in osnovni namen združevanja dela in sredstev v Slovenskih železarnah

- **storitvene organizacije za:**
 - denarne tokove – interna banka Slovenskih železarn
 - blagovni promet – trgovska delovna organizacija
 - razvoj – inženiring delovna organizacija
 - raziskave – metalurški inštitut

- **skupna služba** sestavljene organizacije združenega dela, ki bo sodelovala pri planiranju proizvodnje, usklajevanju razvoja, marketingu, oblikovanju finančne politike ter skrbela za institucionalne in splošne zadeve.

Glavni del take organiziranosti Slovenskih železarn je že začrtan v samoupravnem sporazumu o temeljih srednjeročnega plana. Kot pomembna novost, vpeljana z novim petletnim planom, je sistem združevanja in dohodkovnega nalaganja sredstev v nove projekte. Ta sistem spodbuja selektivizacijo investicijskih programov in zmanjšuje tveganje v predvidenih učinkih naložb. V relativno kratkem času se je pokazalo, da se kakovost predloženih projektov izboljšuje. To, da je vrsta investicijskih programov že prešla pot od ocene strokovnih komisij, verifikacije poslovnih struktur in odobravanja samoupravnih organov do soudeležbe temeljnih organizacij združenega dela v naložbah, je le eden od dokazov, da ta razvojni sistem že deluje.

Odobreni projekti: naprava za ulivanje gredic in odpraševanje elektro peči v železarni Jesenice, nova elektro talilniška peč in jeklovlek v železarni Štore, posodobljanje jeklarne in povečanje jeklolivarne ter kovačnice na Ravnah in predelovalnih zmogljivosti v Lescah so velik zalozag sistematskega širjenja in urejevanja proizvodnje v delovnih organizacijah Slovenskih železarn.

Interna banka, ki v Slovenskih železarnah že ima svojo uveljavitev in deluje pri optimiziranju financiranja tekočega poslovanja ter že nastopa tudi na dolgoročnem sektorju, bo konstituirana po zakonu o bančnem in kreditnem sistemu že bolj vključena v razvojne projekte in pretvarjanje kreditnih v dohodkovne odnose. Poleg metalurškega inštituta, ki je osrednja raziskovalna institucija Slovenskih železarn, naj bi pridobili še inženiring organizacijo.

Metalurški inštitut se je v Slovenskih železarnah že uveljavil kot institucija, ki integralno združuje celotno raziskovalno dejavnost delovnih organizacij te sestavljene organizacije združenega dela in vodi zvezo z drugimi sorodnimi institucijami ter zlasti z republiško samoupravno raziskovalno interesno skupnostjo.

Pomanjkljivost dosedanjega delovanja organizma Slovenskih železarn se je pokazala na področju inženiringa tako za razvojne projekte združenih delovnih organizacij kot za uspešno nastopanje pri sodelovanju v projektih zlasti v deželah v razvoju.

Samoupravni sporazum s svojim določilom zahteva, da se morajo Slovenske železarne kompletirati tudi s posebnimi inženiring delovno organizacijo, ki bo neposredno izdelovala razvojne projekte in integralno povezovala konstrukcijske biroje in razvojne službe delovnih organizacij.

Poseben problem pa je organizirani blagovni promet združenih delovnih organizacij Slovenskih železarn. Usmerjanje določenega dela nabave in prodaje preko delovne organizacije blagovnega prometa Slovenskih železarn bi pomenilo večjo neposredno prisotnost na tržišču in zniževanje stroškov trgovanja.

Jasno je postalo, da je zlasti za proizvodnjo, kot jo imajo Slovenske železarne, pomemben neposreden stik s porabniki doma in v inozemstvu. Že do sedaj smo predvsem v zunanjetrgovinskem prometu zasledovali to politiko, kar je razvidno iz naslednje ugotovitve:

Slovenske železarne so v letu 1976 imele 118 milijonov dolarjev uvozno-izvoznega prometa, od tega so ga izvršile skupne službe sestavljene organizacije združenega dela 32 %, delovne organizacije Slovenskih železarn 23,5 % in trgovske organizacije izven sestavljene organizacije 44,5 %. Provizija, ki bi jo morali odšteti za skupno uvozno-izvozno dejavnost trgovski hiši in je bila opravljena v skupnih službah, bi presegla celotni proračun skupnih služb Slovenskih železarn. Strukturo blagovnega prometa moramo v prihodnosti izboljšati v prid skupnega nastopa in to ne le na zunanjih tržiščih, temveč tudi doma. To bomo lahko dosegli le z lastno delovno organizacijo blagovnega prometa, ki jo predvideva ta sporazum.

V teku so razgovori z eno od obstoječih delovnih organizacij blagovnega prometa, za katero obstaja realna možnost za združitve v Slovenske železarne in njeno prilagojevanje potrebam blagovnega prometa delovnih organizacij te sestavljene organizacije združenega dela. Sistematsko urejevanje skupnega trgovanja je možno le v posebni delovni organizaciji blagovnega prometa Slovenskih železarn, kar bi pomenilo:

- povečanje blagovnega prometa Slovenskih železarn
- povečanje plačilnega prometa interne banke Slovenskih železarn
- olajšano reševanje prostorskih in kadrovskih problemov na področju trgovanja ter
- pospešeno urejevanje vseh skupnih komercialnih zadev, zlasti enotnih predstavništev v inozemstvu in potniške mreže doma.

Obstoj delovne organizacije blagovnega prometa v Slovenskih železarnah pomeni združevanje trgovskih poslov, ki se bodo opravljali na sedežu te delovne organizacije in v dislociranih službah v posameznih proizvodnih delovnih organizacijah Slovenskih železarn.

Sporazum zajema tudi obvezo o razvijanju dohodkovnih odnosov. Medtem ko je delitev dohodka v sestavljeni organizaciji združenega dela že uveljavljena z združevanjem ter nalaganjem sredstev, ki ga sporazum samo potrjuje, je le blago nakazan sistem delitve deviznega in dinarskega prihodka v Slovenskih železarnah. To zadevo bo treba obdelati s posebnim splošnim aktom.

Na področju uresničevanja samoupravljanja v sestavljeni organizaciji združenega dela je pomembna vpeljava samoupravne delavske kontrole Slovenskih železarn in uvedba kolegiske poslovodnega organa.

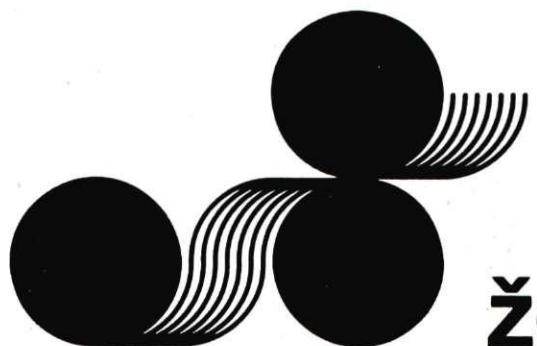
Na dilemo o kolegiskem poslovodnem organu je bilo mnogo razprave. Ne na vprašanje za in proti, temveč na število in značaj tega organa. V sporazumu je bilo uveljavljeno stališče, da bo poslovodni organ Slovenskih železarn štel predsednika in dva člana, s tem da se en član bavi s tehnično tehnološkim področjem, drugi pa s komercialno finančnim področjem.

Sporazum ima ambicijo poenotenja nastopanja delovnih organizacij Slovenskih železarn v raznih samoupravnih interesnih skupnostih s področja gospodarstva od energetike, železniškega in luškega prometa, PTT, raziskovanja do odnosov s tujino in drugih, s tem da bi delegacije oziroma delegati stališča delovnih organizacij predhodno usklajevali.

Iz povedanega se vidi, da sporazum zajema zadeve uspešnega pretoka materiala v državi in preko meje, usklajevanje in pospeševanje proizvodnje ter razvoja, pretok informacij in razvijanje dohodkovnih odnosov.

Sporazum torej predvideva skupno oblikovanje enotne poslovne politike razvoja slovenskega železarstva. Izvrševanje operativnih del je razdeljeno po združenih delovnih organizacijah, na ravni sestavljene organizacije združenega dela pa so v glavnem združene usklajevalne dolžnosti. Ker morajo pri usklajevanju razvoja, prenašanju izkušenj, specializaciji, poenotjenju poslovanja in organizacije sodelovati predvsem poslovodni in strokovni delavci delovnih organizacij, bo delovna skupnost skupnih služb sestavljene organizacije omejena na ozek krog strokovnih in administrativnih delavcev, ki bo manjši od 0,25 % vseh zaposlenih.

Sporazum o združitvi v Slovenske železarne je plod daljših razprav, kreativnega sodelovanja družbenopolitičnih organizacij in zato odraža zahteve delovnih organizacij ter predstavlja temelj integralne povezanosti proizvodnje od izdelave do predelave jekla, optimizacije blagovnih in denarnih tokov slovenskega železarstva. Vloga samoupravljalcev, družbenopolitičnih organizacij ter poslovnih in strokovnih delavcev v Slovenskih železarnah je pri oblikovanju in sprejemanju tega dokumenta odigrala odločilno vlogo.

slovenske železarne

SESTAVLJENA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA
N.SUB.O. LJUBLJANA, MOŠE PIJADEJEVA 5

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽITVI

V SESTAVLJENO
ORGANIZACIJO
ZDRUŽENEGA DELA
SLOVENSKE ŽELEZARNE

VSEBINA

UVOD	Členi:
I. SPLOŠNE DOLOČBE	1- 3
II. PRAVNI POLOŽAJ SLOVENSkih ŽELEZARN	4- 17
III. MEDSEBOJNA DRUŽBENO EKONOMSKA RAZMERJA	18- 42
1. Načela	
2. Samoupravno planiranje	
3. Skupni prihodek	
4. Združevanje sredstev	
5. Svobodna menjava dela	
6. Razporejanje in izkazovanje dohodka	
7. Preventivni ukrepi in sanacija	
IV. SKUPNE ZADEVE	43- 51
V. STORITVENE IN DRUGE ORGANIZACIJE SLOVENSkih ŽELEZARN	52- 57
VI. DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB SLOVENSkih ŽELEZARN	58- 64
VII. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA	65- 78
1. Delavski svet Slovenskih železarn	
2. Izvršilni organi delavskega sveta Slovenskih železarn	
3. Odbor samouprave delavske kontrole Slovenskih železarn	
4. Kolegijski poslovodni organ Slovenskih železarn	
VIII. KOORDINIRANJE DELOVNEGA PROCESA	79- 82
IX. ODGOVORNOST ZA OPRAVLJANJE SAMOUPRAVLJALSKIH FUNKCIJ	83- 88
X. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI SLOVENSkih ŽELEZARN	89- 94
XI. OBVEŠČANJE DELAVCEV SLOVENSkih ŽELEZARN	95
XII. MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA	96- 101
XIII. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE SLOVENSkih ŽELEZARN	102- 103
XIV. LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA	104
XV. REŠEVANJE SPOROV	105- 106
XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	107- 112

Na podlagi zakona o združenem delu ter skupnih interesov v združenem delu so sklenili delavci delovnih organizacij:

- Železarne Jesenice
- Železarne Ravne
- Železarne Store
- Verige Lesce
- Tovarne vijakov Plamen Kropa
- Tovila — tovarne vijakov Ljubljana
- Žične, tovarne žičnih izdelkov Celje
- Metalurškega inštituta Ljubljana

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽITVI V SESTAVLJENO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA SLOVENSKE ŽELEZARNE

UVOD

Z namenom, da bi se uspešno razvijalo železarstvo na Slovenskem, da bi se z enotno proizvodno orientacijo in organizacijo poslovanja zagotovila najširša potencialna možnost na domačem in tujem tržišču ob upoštevanju vseh dosežkov sodobne tehnike in znanosti, delitve proizvodnega programa in specializacije pro-

izvodnje ter da bi železarstvo čim bolj integralno združilo svoj potencial, pri tem pa realizirali usklajene razvojne programe, so se delavci Železarn Jesenice, Železarn Ravne in Železarn Store z referendumom dne 15. XI. 1969 odločili, da se združijo v združeno podjetje Slovenske železarne. Delavci so se z odločitvijo o združitvi v skupno podjetje opredelili zato, da bi združevali vse tiste funkcije, ki bi z združenim delovanjem prinašale večjo poslovno učinkovitost, širjenje proizvodne dejavnosti, večjo varnost zaposlenih, učinkovitejši nastop pri predstavnih organih, bankah in združenjih.

Na podlagi izkušenj in doseženih rezultatov so se delavci Železarn Jesenice, Železarn Ravne in Železarn Store skupaj z delavci Verige Lesce, Tovarne vijakov Plamen Kropa, Tovila — tovarne vijakov Ljubljana, Žične, tovarne žičnih izdelkov Celje in Metalurškega inštituta Ljubljana odločili, da na novih ustavnih osnovah integracijsko tvorbo kvalitetno poglobijo in v vertikalni smeri širijo na področju predelave, blagovnega prometa jekla ter drugih storitvenih dejavnosti. Zato so 27. 11. 1973 v Ljubljani podpisali samoupravni sporazum o združevanju OZD v Slovenske železarne Ljubljana. Zaradi uskladitve z ustavo in z zakonom o združenem delu ter zaradi nadaljnjega poglobljanja medsebojnih odnosov so sprejeli dopolnjeni samoupravni sporazum v prečiščenem besedilu.

XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Rok uskladitve

107. člen

Samoupravni splošni akti Slovenskih železarn in delovnih organizacij Slovenskih železarn morajo biti usklajeni s tem sporazumom v šestih mesecih po uveljavitvi sporazuma.

108. člen

Prehodne določbe glede storitvenih organizacij Slovenskih železarn

Do ustanovitve Interne banke Slovenskih železarn skladno z zakonom bo administrativno tehnične posle za interno banko opravljala finančna služba delovne skupnosti skupnih služb.

Do ustanovitve ali pridružitve delovne organizacije Slovenskih železarn blagovnega prometa bo s planom dogovorjeni del komercialnih poslov opravljala komercialna služba delovne skupnosti skupnih služb, skladno z opredelitvami v samoupravnem sporazumu med delovno skupnostjo skupnih služb in združenimi temeljnimi organizacijami; lastna delovna organizacija Slovenskih železarn blagovnega prometa mora biti ustanovljena najkasneje do 31. 12. 1978.

Kolikor se združi v Slovenske železarne obstoječa delovna organizacija blagovnega prometa, opravlja tudi po združitvi v sestavljeno organizacijo posle za druge v dogovorjenem obsegu.

Skladno s srednjeročnim planom Slovenskih železarn se ustanovi oz. pridruži k Slovenskim železarnam inženiring delovna organizacija do konca leta 1980.

Analogija

109. člen

Določbe tega sporazuma, s katerimi se urejajo medsebojna razmerja, pravice in dolžnosti delavcev združenih temeljnih organizacij v Slovenskih železarnah se uporabljajo tudi za delavce delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn, kolikor analogija ni v nasprotju z zakonom.

Določbe, ki se nanašajo na temeljne organizacije Slovenskih železarn, v enaki meri veljajo tudi za enovite delovne organizacije Slovenskih železarn.

Volitve

110. člen

Volitve v samoupravne organe Slovenskih železarn morajo biti opravljene v dveh mesecih po uveljavitvi tega sporazuma.

111. člen

Potek mandata dosedanjemu poslovodnemu organu Slovenskih železarn in imenovanim delavcem delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn

Generalnemu direktorju Slovenskih železarn in direktorjem sektorjev v delovni skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn preneha mandat z iztekom dobe imenovanja v dosednji funkciji.

Generalni direktor Slovenskih železarn opravlja do izteka mandata funkcijo predsednika kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn.

112. člen

Veljavnost

Ta samoupravni sporazum je bil sprejet, ko ga z referendumom sprejme več kot polovica delavcev v vsaki temeljni organizaciji oz. enoviti delovni organizaciji Slovenskih železarn, in sicer z dnem sprejema zadnje temeljne organizacije oz. delovne organizacije.

Sporazum podpisujejo (verificirajo) po en pooblaščenec delavcev vseh temeljnih organizacij posameznih delovnih organizacij Slovenskih železarn in začne veljati 8. dan po objavi.

ORGANIZACIJE:

POOBLAŠČENI PODPISNIK:

— ŽELEZARNA JESENICE

— ŽELEZARNA RAVNE

— ŽELEZARNA STORE

— VERIGA LESCE

— TOVARNA VIJAKOV
PLAMEN KROPA

— TOVIL — TOVARNA
VIJAKOV LJUBLJANA

— ŽIČNA, TOVARNA
ŽIČNIH IZDELKOV CELJE

— METALURŠKI INŠTITUT
LJUBLJANA

OBRAZLOŽITEV

Lani je poteklo osem let od združitve železarn Jesenice, Ravne in Store v Združeno podjetje slovenske železarne in štiri leta od razširitve te industrijske tvorbe na predelovalce žice Verigo Lesce, Plamen Kropa, Tovil Ljubljana, Žična Celje ter Metalurški inštitut Ljubljana. Sklenitev samoupravnega sporazuma o združitvi v Slovenske železarne ob dnevu republike novembra 1973 lahko smatramo za rojstvo sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne, ki se je razvijala v re-produkcijski sistem vertikalnega proizvodnega procesa združnega dela.

Štiriletno delovanje Slovenskih železarn je dalo zadovoljive rezultate združevanja dela ter sredstev zlasti na področju financiranja tekočega poslovanja, oskrbovanja s surovinami, planiranja usklajenega poslovanja in razvoja ter vgrajanja slovenskega železarstva v republiški družbeni plan in zvezne dogovore o temeljnih razvoja posameznih dejavnosti. Proizvodni dosežki in rast materialne baze delovnih organizacij Slovenskih železarn so najboljši dokaz relativno uspešnega delovanja te sestavljene organizacije združenega dela.

Slovenske železarne pa v rani dobi svojega življenja še niso izvrševale vseh zasnovanih nalog. Pomanjkljivo in skromno se je uresničeval tudi del v samoupravnem sporazumu jasno opredeljenih nalog. Nepopolna delitev dela skupnih služb delovnih organizacij in sestavljene organizacije združenega dela je povzročila tudi neplodno medsebojno zaposlovanje strokovnih delavcev in zmanjševala učinkovitost združevanja dela in sredstev.

Večji napredek v medsebojnih odnosih združenih delovnih organizacij v Slovenskih železarnah je bil dosežen s sklenitvijo samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana proizvodnje in razvoja v obdobju 1976 do 1980 julija 1976. V tem dokumentu, verificiranem v vseh temeljnih organizacijah združnega dela in enovitih delovnih organizacijah Slovenskih železarn, so opredeljeni petletni cilji, dinamika rasti proizvodnje, razvoj proizvodnih zmogljivosti in tehnologije, viri oskrbovanja in regionalna usmeritev prodaje. Dokument zajema tudi ukrepe za izvrševanje planiranih nalog, med katerimi so pomembni:

- spodbujanje za zniževanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja Slovenskih železarn
- namensko združevanje sredstev za učinkovitost enostavne in razširjene reprodukcije
- selektivno odobravanje razvojnih projektov in
- obvezno vpeljevanje dohodkovnih odnosov in delitve prihodka.

Sporazum o temeljnih srednjeročnega plana je bil podlaga za podpis dogovora o temeljnih družbenega plana SRS za obdobje 1976 do 1980, zato njegova določila pomenijo zakonsko dolžnost. Vse temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije Slovenskih železarn so se z dokumentom o petletnem planu obvezale za izvrševanje svojega dela planskih obvez pri doseganju predvidenih ciljev Slovenskih železarn. Vsako odstopanje od zastavljene srednjeročne poti v dinamiki proizvodnje po količini in asortimentu neposredno ogroža izvrševanje plana drugih podpisnikov dogovora o republiškem družbenem planu, zato je razumljivo, da se moramo za izvrševanje svojih obvez prizadevati z vsemi močmi. Ni dvoma, da bomo vzajemno združeni in z delitvijo dolžnosti oz. dela te naloge lažje izvrševali.

Samoupravni sporazum o združevanju delovnih organizacij v Slovenske železarne mora pomeniti:

1. uzakonjenje, preciziranje, obvezovanje in pretvarjanje v trajno obliko vseh določil sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana Slovenskih železarn in skupnosti za jeklo
2. konkretiziranje določil zakona o združenem delu v sestavljeni organizaciji združenega dela, kreditna razmerja zamenjati za dohodkovne odnose, kupoprodajne pogodbe pa s sporazumi o delitvi skupnega dinarskega in deviznega prihodka
3. uvajanje obveznega sistema učinkovitega združevanja dela in sredstev, ki bo za temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije pomenil optimalnejše in učinkovitejše ter donosnejše poslovanje
4. razvijanje skupnih dejavnosti, ki se uspešno lahko vršijo le v lastni hiši, združene pa so racionalnejše, uspešnejše in delno edino izvedljive. To so v prvi vrsti finančne in komercialne zadeve
5. poenotenje reševanja finančnih poslov, skupno nastopanje v temeljnih in združenih bankah ter drugih denarnih institucijah, da bi sestavljena organizacija združenega dela postala mesto pretvarjanja bančnih kreditov v skupne naložbe

TISKANO KOT PRILOGA ŽELEZARJA 3/XXVII
Z DNE 26. JANUARJA 1978

Uredništva internih glasil delovnih organizacij Slovenskih železnar morajo zagotoviti redno izmenjavo in objavo pomembnejših informacij o delu in življenju kolektivov delovnih organizacij Slovenskih železnar in o skupnem delu ter poslovanju.

XII. MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA

96. člen

Izenačenost položaja

Delavci v Slovenskih železnarnah soglašajo, da določajo skupne osnove in merila iz delovnih razmerij za urejanje posameznih pravic, obveznosti in odgovornosti, ki izenčujejo položaj delavcev v združenem delu v vseh delovnih organizacijah Slovenskih železnar.

97. člen

Solidarna pomoč pri zaposlovanju

Ce se pri posamezni delovni organizaciji Slovenskih železnar pojavi višek delavcev (ukinitve obratov, racionalizacija in podobno), je dolžna prvenstveno sama poskrbeti za njihovo ustrezno zaposlitev. Kolikor v lastnem okviru ne more najti ustrezne rešitve, so ji ostale delovne organizacije Slovenskih železnar dolžne pomagati.

98. člen

Usklajevanje programov

Delovne organizacije Slovenskih železnar med seboj usklajujejo programe kadrovanja, izobraževanja in strokovnega izpopolnjevanja. Posamezna delovna organizacija Slovenskih železnar po dogovoru lahko prevzame izobraževanje kadrov raznih poklicev za potrebe drugih delovnih organizacij Slovenskih železnar.

V Slovenskih železnarnah se dogovarjajo enotni standardi usmerjenega izobraževanja, odvisno od razvoja in s tem potreb delovnih organizacij Slovenskih železnar oz. Slovenskih železnar. Izobraževanje se izvaja preko posebne izobraževalne skupnosti za metalurgijo Slovenije in izobraževalnih institucij, s tem da se vselej povezujejo akcije, kadar je to bolj racionalno oz. učinkovito.

99. člen

Enotna metodologija za opis del

V Slovenskih železnarnah se določi enotna metodologija za opis del, oz. nalog, ki jo bodo uveljavile delovne organizacije Slovenskih železnar ob prvih večjih spremembah osnov in meril za delitev osebnega dohodka.

Metodologijo sprejme delavski svet Slovenskih železnar.

100. člen

Razporeditev delavcev

Delavci v Slovenskih železnarnah se lahko začasno ali trajno razporedijo brez javne objave iz ene v drugo temeljno organizacijo oz. delovno skupnost skupnih služb v sestavi Slovenskih železnar, če to narekujejo skupni interesi dela in poslovanja in če delavci s tem soglašajo. Postopek se izvede z interno objavo v delovnih organizacijah Slovenskih železnar. Odločitev sporazumno sprejmeta samoupravna organa, ki odločita o razporeditvi delavcev v temeljno organizacijo.

101. člen

Uskladitev delovni dni

Delavski svet Slovenskih železnar z letnim planom vnaprej uskladi plan delovnih dni za vsako koledarsko leto.

XIII. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE SLOVENSkih ŽELEZARN

102. člen

Družbenopolitične organizacije (ZK, sindikalna organizacija, ZSMS, ZB) delujejo v okviru sestavljene organizacije v skladu s svojimi programi in statuti. Delavci kot člani družbenopolitičnih organizacij skrbijo za uresničevanje ekonomskega in samoupravnega položaja delavca v združenem delu, spoštovanje njegovih po ustavi določenih pravic in dolžnosti ter za uresničevanje s tem sporazumno dogovorjenih interesov in ciljev, zaradi katerih se delavci temeljnih organizacij združujejo v Slovenske železarne.

103. člen

Sindikalna organizacija

Koordinacijski odbor sindikata Slovenskih železnar daje pobude in nastopa z ukrepi, s katerimi se zagotavlja, da delavci uveljavljajo svoje samoupravne pravice in dolžnosti ter odločajo o svojem položaju. Dela pri usklajevanju samoupravne organiziranosti, izmenjavi izkušenj in razreševanju problemov.

Koordinacijski odbor sindikata Slovenskih železnar ima pravico dati pobudo in predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma Slovenskih železnar ter začeti postopek za ponovno obravnavanje sklenjenih samoupravnih sporazumov Slovenskih železnar, če meni, da se z njimi kršijo samoupravne pravice delavcev in družbenoekonomski odnosi. Samoupravni organi Slovenskih železnar so dolžni obravnavati pobude koordinacijskega odbora sindikata Slovenskih železnar in dati odgovore.

Koordinacijski odbor sindikata Slovenskih železnar sodeluje pri sklepanju samoupravnega sporazuma, s katerim se urejajo skupne osnove in merila delovnih razmerij delavcev Slovenskih železnar pri delu ali določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke, in sopolpiše ta dva sporazuma. Pred odločanjem na samoupravnih organih Slovenskih železnar zavzema stališče k vsem splošnim aktom, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti delavcev.

Ce se v Slovenskih železnarnah odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na samoupravne pravice delavcev, na materialni položaj in interese delavcev Slovenskih železnar, in če je treba pri odločanju uskladiti interese in stališča enega dela delavcev z interesi večine delavcev, morajo organi Slovenskih železnar omogočati koordinacijskemu odboru sindikata Slovenskih železnar, da se udeležuje obravnavanja teh vprašanj, obravnavati vsako njegovo zahtevo, zavzeti o zahtevi stališče in ga obvestiti o razlogih, če njegovo zahtevo zavrnejo.

Koordinacijski odbor sindikata Slovenskih železnar vodi politične priprave na volitve delegatov v samoupravne organe sestavljene organizacije, usmerja kandidacijski postopek in določa kandidate za voljene in imenovane organe. Koordinacijski odbor sodeluje pri oblikovanju kadrovske politike v Slovenskih železnarnah in je soodgovoren za izvajanje dogovorjenih načel v sestavljeni organizaciji.

XIV. LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

104. člen

Ljudska obramba in družbena samozaščita

Priprave za delo v vojni ter za zaščito delavcev Slovenskih železnar in materialnih sredstev se vršijo z obrambnimi načrti posameznih delovnih organizacij Slovenskih železnar in skladno z navodili pristojnih skupščin občin po sedežu posameznih delov Slovenskih železnar, pri čemer morajo biti ti načrti glede zadev medsebojne materialne soodvisnosti in prilagojenosti širšim obrambnim načrtom v Slovenskih železnarnah skupno usklajeni.

Stalna naloga vseh delovnih organizacij oz. delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železnar je krepitev družbene samozaščite kot najširšega obrambnega in varnostnega sistema za varovanje in zaščito ustavne ureditve, družbenega premoženja, samoupravnih pravic in svoboščin, kakor tudi drugih splošno priznanih vrednot.

XV. REŠEVANJE SPOROV

105. člen

Priložnostna arbitražna Slovenskih železnar

V primeru spora iz medsebojnih pogodbenih razmerij se sporazumno lahko ustanovi priložnostna arbitražna. Vanjo imenuje po dva člana vsaka delovna organizacija Slovenskih železnar, ki je v sporu, nato pa na prvem sestanku skupno predsednika. Če se sporni stranki o tem ne moreta sporazumeti, imenuje predsednika delavski svet Slovenskih železnar z večino glasov vseh delegatov. V primeru spora med Slovenskimi železnarnami in posamezno delovno organizacijo Slovenskih železnar imenujeta v arbitražo po dva člana delavski svet Slovenskih železnar in delavski svet delovne organizacije v sporu, o predsedniku pa se sporazumeta prizadeta delavska sveta preko predsednikov delavskih svetov.

Priložnostna arbitražna sprejema odločbe, priporočila ali zapise o sklenjenih poravninah, in sicer z večino glasov vseh članov. Postopek je enostopenjski. Odločbe oz. zapisi so pravomočni z vročitvijo udeležencem. Priporočila morajo obravnavati delavski sveti delovnih organizacij v sporu in se o njem izreči.

Priložnostna arbitražna odloča skladno z načeli tega sporazuma, skladno z uzancami za blagovni promet ter z drugimi načeli gospodarskega prava, kot tudi po načelu pravičnosti.

106. člen

Notranja arbitražna Slovenskih železnar

Za reševanje sporov o pravicah in dolžnostih iz samoupravnih odnosov, ki nastajajo med delovnimi organizacijami Slovenskih železnar oz. temeljnimi organizacijami različnih delovnih organizacij Slovenskih železnar, se ustanovi notranja arbitražna Slovenskih železnar.

Ustanovitveni akt sprejme delavski svet Slovenskih železnar, skladno z zakonom.

Sklepi notranje arbitraže se skladno z zakonom dostavijo v vednost družbenemu pravobranilcu samoupravljanja po sedežu Slovenskih železnar.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Cilji združitve

Delavci temeljnih organizacij združenega dela združujejo svoje delo in sredstva v sestavljeni organizaciji združenega dela Slovenske železarne s ciljem:

- zagotovitve večjih učinkov združenega dela,
- lažjega obvladovanja tržnih zahtev in pogojev,
- uvedbe bolj razvite tehnično-tehnološke osnove dela,
- take delitve dela, ki zagotavlja specializacijo,
- ustvarjanja skupnega dohodka,
- zagotovitve hitrejši in skladne rasti vsake delovne organizacije v tem sestavu
- stalne rasti osebne in družbene ravni vseh delavcev sestavljene organizacije.

2. člen

Organizacija sestavljene organizacije

Sestavljeno organizacijo združenega dela Slovenske železarne sestavljajo ožje horizontalno vertikalno povezane proizvodne delovne organizacije:

- Železarna Jesenice
- Železarna Ravne
- Železarna Store
- Veriga Lesce
- Tovarna vijakov Plamen Kropa
- Tovil – tovarna vijakov Ljubljana
- Žična, tovarna žičnih izdelkov Celje

Za svoje potrebe razvijajo storitvene organizacije:

- delovno organizacijo blagovnega prometa
- Metalurški inštitut Ljubljana
- Inženiring delovno organizacijo
- Interno banko Slovenskih železnar kot samoupravno finančno organizacijo

Administrativno-strokovna, pomožna in tem podobna dela skupnega pomena za združene proizvodne in storitvene delovne organizacije Slovenskih železnar opravlja delovna skupnost skupnih služb v Ljubljani.

3. člen

Uresničevanje skupnih ciljev

Skupne cilje združitve v Slovenske železarne uresničujejo delovne organizacije Slovenskih železnar:

1. z oblikovanjem in izvajanjem enotnega in optimalnega srednjeročnega in dolgoročnega plana ter z vključevanjem v družbene plane Slovenije in Jugoslavije
2. z dolgoročnim raziskovanjem domačega in tujega trga
3. z združevanjem dela in sredstev v dohodkovni soodvisnosti in z usklajevanjem ter izvajanjem skupnih finančnih poslov
4. z usklajevanjem in izvajanjem skupne nabave in prodaje
5. z usklajevanjem in optimiziranjem znanstveno-raziskovalnega dela,
6. s skupnim in poenotenim urejanjem nekaterih vprašanj solidarnosti, vzajemnosti in socialne varnosti
7. z urejanjem drugih vprašanj, kjer bo ugotovljen skupni interes; če bo naloga trajna, se sprejme dodatek k temu sporazumu.

Na navedenih področjih bodo temeljne organizacije Slovenskih železnar preko skupnih organov oblikovale in izvajale enotno dogovorjeno politiko.

II. PRAVNI POLOŽAJ SLOVENSkih ŽELEZARN

4. člen

Firma in sedež

Slovenske železarne poslujejo pod firmo: Slovenske železarne, sestavljena organizacija združenega dela, n.sub.o. Skrajšana firma: Slovenske železarne, n.sub.o. Sedež slovenskih železnar je v Ljubljani, Moše Pijadejeva 5. Firme delovnih organizacij vsebujejo tudi del firme Slovenskih železnar, tako da poslujejo pod firmo: Slovenske železarne. – (firma delovne organizacije).

5. člen

Znak Slovenskih železnar

Slovenske železarne imajo lastni znak. Sestoji se iz treh krožnih ploskev z ekscentrično postavljenimi loki tangencialno na tangento te krožne ploskve (sedem lokov), ki daje vtis valjanja jekla. Napis ob znaku je izpisan v helvetici. Osnovna barva je sivo modra.

Delovne organizacije pri skupnem poslovanju navzven uporabljajo enotni znak Slovenskih železnar.

6. člen

Obveznost vodenja knjig in sestavljanja zaključnega računa Slovenskih železnar

Za sestavljeno organizacijo se sestavljajo zbirne in konsolidirane bilance.

7. člen

Dejavnost Slovenskih železnar

V Slovenskih železnarnah se skladno s 3. členom skupno opravljajo naslednje dejavnosti:

1. Proizvodnja grodlja in jekla, kvalitetnih in plemenitih jekel, predelava jekla, proizvodnja strojev in naprav
2. Finančne in tehnične storitve:
 - finančne storitve
 - projektiranje in sorodne storitve (inženiring)
 - raziskovalne – razvojne storitve
3. Trgovina na debelo in zunanja trgovina.

8. člen

Delitev dela med delovnimi organizacijami v Slovenskih železnarnah po 1. tč. 7. člena

Železarna Jesenice:

a) po vrstah jekla: izdeluje kvalitetna gradbena, kvalitetna in plemenita ogljikova in legirana konstrukcijska jekla; jekla za obdelavo na avtomatih; nerjavna in kemično obstojna jekla, ter posebna jekla za elektrotehniko in druge namene.

b) po izdelkih: beli grodelj, surovo jeklo, v kvalitetah pod a) v toplovaljanem, hladno predelanem in litem stanju, in sicer: toplo valjano debelo in srednjo pločevino, toplo valjene trakove, hladno valjano pločevino in trakove, vlečeno, luščeno in brušeno jeklo, toplo valjano in vlečeno žico; žične izdelke kot: varilne žice, varilne elektrode in varilne praške, žičnike in bodečo žico; konfekcionirane izdelke iz toplo in hladno valjanih trakov kot: zaščitne cestne ograje, kovinske izdelke za gradbeništvo in druge namene; težke individualne jeklene ulitke in ulitke iz barvnih kovin; modele za livarne; tehnične pline (Ar, H₂, O₂, N₂); brusilne stroje, jeklene konstrukcije, regale za skladišča, lahke hale, industrijsko in turistično opremo, dvigala, prenašala ter statice nosilcev.

Železarna Ravne:

a) po vrstah jekla: izdeluje pretežno kvalitetna in plemenita ogljikova in legirana konstrukcijska in orodna jekla; brzorezna jekla; nerjavna, kemična in v ognju obstojna jekla ter visoko legirana specialna jekla za posebne namene uporabe.

b) po izdelkih: surovo jeklo v kvalitetah pod a) v toplo valjanem, hladno predelanem, kovanem in litem stanju, in sicer: toplo valjano paličasto jeklo, vlečeno, luščeno, brušeno paličasto jeklo in ognjeodporno žico, kovano paličasto jeklo, prostokovane krčilne odkovke v surovem in mehansko ter termično obdelanem stanju; jeklo litino, pretežno serijske strojno kaluparjene jeklene ulitke v neobdelanem in mehansko ter termično obdelanem stanju; listnate in torzijske vzmeti za cestna vozila; rezalno orodje in industrijske nože za obdelavo in rezanje kovin, lesa, umetnih mas in drugih materialov; pnevmatske stroje, pnevmatična kladiva za rudarstvo in gradbeništvo; kovane jeklene valje za metalurgijo; stroje za preoblikovanje kovin in drugih materialov, strojne dele in naprave ter spremljajoča orodja.

Železarna Store:

a) po vrstah jekla: izdeluje kvalitetna gradbena in konstrukcijska plemenita ogljikova in legirana jekla, pretežno vzmetna; sivo, nodularno in konti litino standardnih kvalitet.

b) po izdelkih: vlitke iz sive, nodularne in konti litine v surovem in termično ter mehansko obdelanem stanju; valje iz nelegirane in legirane sive, nodularne in poljeklene litine za metalurško in drugo industrijo; industrijske gorilnike in gorilniške sklope, podslope za razne industrijske peči; poljedeljske traktorje

Veriga Lesce

proizvaja vse vrste verig in njihove opreme, vlečeno žico, opremo za pomorstvo, jeklene vrvi, vijake manjših in srednjih dimenzij z navojem za les, zakovice, žičnike, razcepke, odkovke, orodje, sestavne dele industrijske pnevmatike in hidravlike, merilnike in regulacijsko opremo ter sisteme fluidne tehnike.

Plamen Kropa:

proizvaja vse vrste vijakov in matic srednjih dimenzij z navojem za kovine, kovice, vezne elemente ter odkovke iz jekla in drugih kovinskih materialov ter orodja.

Tovil Ljubljana:
proizvaja vijake drobnih dimenzij z navojem za kovine in pločevino, vijake specialnih izvedb iz kvalitetnega materiala, zakovice in razne vezne elemente.

Žična Celje:
proizvaja žična pletiva, sita, transportne trakove, vzmetne izdelke, varjene mreže, kovinske konstrukcije in strojne naprave, kovinsko galanterijo in žično konfekcijo.

Za interne potrebe in lastno predelavo lahko posamezna delovna organizacija proizvaja tudi izdelke iz proizvodnega programa druge delovne organizacije, če takšna proizvodnja že obstoja pred sklenitvijo tega samoupravnega sporazuma; v nasprotnem primeru je potrebno predhodno uskladiti interese med prizadetimi delovnimi organizacijami.

Zaradi poglobitve specializacije in doseganja večje racionalnosti se lahko prenesejo posamezni izdelki iz ene v drugo delovno organizacijo s posebnim samoupravnim sporazumom med prizadetima delovnima organizacijama in s pridobljenim soglasjem delavskega sveta Slovenskih železarn.

Optimiziranje delitve dela med delovnimi organizacijami na podlagi soglasja prizadetih temeljnih organizacij ugotovi delavski svet Slovenskih železarn.

9. člen

Delitev dela med organizacijami po 2. točki 7. člena

Delitve dela je naslednja:

- finančne storitve v zvezi z združevanjem sredstev v sestavljeni organizaciji, za delovno organizacijo blagovnega prometa Slovenskih železarn in delovno skupnost Slovenske železarne opravlja Interna banka Slovenskih železarn.

- inženiring za skupne in dogovorjene projekte opravlja specializirana inženiring delovna organizacija

- skupne in dogovorjene raziskovalno-razvojne storitve opravlja Metalurški inštitut Ljubljana kot osrednja znanstveno raziskovalna institucija Slovenskih železarn ob sodelovanju z raziskovalnimi oddelki delovnih organizacij.

Nadaljnjo delitev in usklajevanje dela na podlagi soglasja prizadetih temeljnih organizacij ugotovi delavski svet Slovenskih železarn.

10. člen

Delitev dela med delovnimi organizacijami v Slovenskih železnah po 3. točki 7. člena

Delitev dela med delovnimi organizacijami v Slovenskih železnah je naslednja:

- v Slovenskih železnah se skupno nabavljajo nekatere osnovne surovine, reprodukcijski materiali in energija

- v Slovenskih železnah delovne organizacije organizirajo skupno prodajo istovrstnih izdelkov na domačem trgu, ki jih proizvaja več delovnih organizacij ali so skupni proizvod. Slovenske železarne razvijajo skupno mrežo predstavništva doma in v tujini

- delovne organizacije sklepajo samoupravne sporazume z drugimi organizacijami združenega dela na področju oskrbovanja, prodaje in zastopanja preko Slovenskih železarn, kadar je to skupni interes vsaj dveh delovnih organizacij

- v Slovenskih železnah je nastop pri izvozu izdelkov v države SEV, dežele v razvoju in druga dogovorjena tržišča usklajena.

Optimiziranje delitve dela med delovnimi organizacijami materialne proizvodnje in delovnimi organizacijami blagovnega prometa se uredi s posebnim samoupravnim sporazumom.

Izvajanje skupnih komercialnih poslov po tem členu se financira z združenimi sredstvi interne banke Slovenskih železarn skladno s členi 29, 33 in 34 tega sporazuma.

11. člen

Oblika (vrsta) zunanjetrgovinskega prometa

V zunanjetrgovinskem prometu sestavljena organizacija opravlja za delovne organizacije Slovenskih železarn, kooperante in druge organizacije združenega dela:

1. izvoz proizvodov in storitev
2. uvoz opreme, surovin, reprodukcijskega materiala, energije in rezervnih delov.

Promet po tem členu se lahko opravlja skladno s soglasjem zainteresiranih delovnih organizacij na podlagi delitve dela po 10. čl. tega sporazuma.

12. člen

Pooblastila Slovenskih železarn v pravnem prometu z drugimi

V pravnem prometu z drugimi nastopajo SZ v svojem imenu in za račun delovnih organizacij oz. temeljnih organizacij v naslednjih primerih:

- sklepajo pogodbe o skupnih investicijskih naložbah, sklepajo pogodbe o skupnem vlaganju Slovenskih železarn z inozemskimi partnerji, izvozno-uvozne pogodbe, pogodbe o poslovno

tehničnem sodelovanju oz. kooperaciji, dolgoročne pogodbe o oskrbovanju in prodaji, nabavne in prodajne pogodbe, in to vselej, kadar sta vključeni v katero od navedenih pogodb praviloma vsaj dve delovni organizaciji, sicer pa po pooblastilu posamezne prizadete delovne organizacije.

Za Slovenske železarne lahko nastopa delovna organizacija blagovnega prometa skladno s posebnim samoupravnim sporazumom.

13. člen

Odgovornost oz. izključitev odgovornosti v pravnem prometu z drugimi

Za obveznosti Slovenskih železarn odgovarja slednja najprej z združenimi sredstvi temeljnih organizacij za medsebojno kreditiranje tekočega poslovanja v Interni banki Slovenskih železarn, nato pa vse temeljne organizacije oz. delovne organizacije Slovenskih železarn neomejeno (n.sub.o.).

Za obveznosti, ki jih prevzame posamezna delovna organizacija v svojem imenu, ostale delovne organizacije ne jamčijo, razen če je to posebej pismeno dogovorjeno.

Kadar nastopajo Slovenske železarne navzven, je treba interno vedno določiti, za katere delovne organizacije je obveznost prevzeta in v kakšni višini. S tem je opredeljena notranja regresna pravica posameznih delovnih organizacij do proračuna medsebojnih obveznosti.

Pri sklepanju pravnih poslov, s katerimi se prevzemajo materialne obveznosti proti tretjim osebam, mora zastopnik Slovenskih železarn preveriti plačilno sposobnost vseh delovnih organizacij, ki jih pravni posel neposredno zavezuje. V primeru plačilne nesposobnosti posamezne prizadete delovne organizacije mora pred sklenitvijo pravnega posla zastopnik dobiti soglasje ostalih delovnih organizacij v Slovenskih železnah za prevzem materialnih obveznosti.

14. člen

Zastopanje in predstavljanje

Predsednik kolegijskega poslovnega organa Slovenskih železarn je pooblaščen:

- zastopati Slovenske železarne v okviru pooblastil, ki jih imajo Slovenske železarne, omejeno, s tem da mora imeti za podpis pogodb o skupnih naložbah, o tujih vlaganjih, poslovno-tehničnem sodelovanju oz. kooperaciji, predhodno pooblastilo delavskega sveta Slovenskih železarn in (oziroma) pristojnega organa Interne banke Slovenskih železarn. Za sklepanje kupo-prodajnih pogodb, ki dolgoročno urejajo razmerja (nad 2 leti) ali katerih vrednost presega 10 mio din, mora imeti predhodno soglasje prizadetih delovnih organizacij

- podpisuje za Slovenske železarne.

V primeru odsotnosti imata enaka pooblastila zastopanja tudi oba člana kolegijskega poslovnega organa Slovenskih železarn.

Do organiziranja delovne organizacije blagovnega prometa Slovenskih železarn je za zastopanje v zunanje-trgovinskem prometu pooblaščen delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za področje komerciale v delovni skupnosti.

Predsednik kolegijskega poslovnega organa lahko prenese svoje pooblastilo tudi na druge delavce Slovenskih železarn.

Vodja delovne skupnosti je zakoniti zastopnik delovne skupnosti Slovenskih železarn in lahko podpisuje vse pravne akte za delovno skupnost.

15. člen

Združitev novih delovnih organizacij v Slovenske železarne

V Slovenske železarne se združujejo tiste delovne organizacije, ki proizvodno ali drugače ekonomsko pomembno dopolnjujejo Slovenske železarne kot sistem v horizontalni ali v vertikalni smeri s ciljem boljših učinkov združenega dela.

Delovna organizacija z združitvijo v Slovenske železarne prevzema pravice in obveznosti, ki jih določa ta sporazum.

Nova delovna organizacija mora prevzeti tudi ostale veljavne pogoje o združevanju dela in sredstev v ustreznih planih Slovenskih železarn in ostale veljavne splošne akte Slovenskih železarn. Pred združitvijo v Slovenske železarne morajo nove delovne organizacije Slovenskih železarn pretežno izpolniti pogoje po 2. oz. 3. odstavku 18. člena

Interes Slovenskih železarn o združevanju novih delovnih organizacij v Slovenske železarne ugotavlja delavski svet Slovenskih železarn na podlagi posebnega elaborata o upravičenosti združitve, skladno s tem sporazumom. S sklepom o združitvi delavski svet Slovenskih železarn ugotovi izpolnjevanje potrebnih pogojev za združitev dela in sredstev v Slovenske železarne in sprejme soglasje za združitev.

16. člen

Združitev delovne organizacije k drugi delovni organizaciji Slovenskih železarn

Delovna organizacija se lahko združi z drugo delovno organizacijo Slovenskih železarn, kadar se proizvodno ali drugače

Če sprejme delavski svet Slovenskih železarn mimo svojih pooblastil in kljub opozorilu pristojnih organov sklep, s katerim se prizadene škoda, mora poslovodni organ Slovenskih železarn zadržati njegovo izvršitev in začeti postopek pred sodiščem združenega dela.

85. člen

Odgovornost poslovodnega organa Slovenskih železarn

Poslovodni organ Slovenskih železarn je odgovoren za zakonitost poslovanja Slovenskih železarn in delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn, za vestno opravljanje svojih funkcij, za poslovne rezultate, za izvrševanje planov, za organiziranje in za usklajenost dela v Slovenskih železnah.

V navedenih primerih so lahko predsednik oz. člani kolegijskega poslovnega organa Slovenskih železarn razrešeni. Predlog za razrešitev lahko poda izvršilni odbor delavskega sveta Slovenskih železarn, družbenopolitične organizacije Slovenskih železarn ali delavski svet delovnih organizacij Slovenskih železarn.

86. člen

Odgovornost za neizpolnjevanje sporazuma in drugih samoupravnih splošnih aktov Slovenskih železarn

Ta sporazum obvezuje neposredno vse delavce in organe ter organizacije Slovenskih železarn.

Če samoupravni organi Slovenskih železarn ali posamezni delegati ne izvajajo ali kršijo določbe tega sporazuma ali drugih splošnih aktov Slovenskih železarn, se lahko razrešijo ali odpokličejo.

Če poslovodni organ Slovenskih železarn ali drugi delavci Slovenskih železarn kršijo določbe tega sporazuma ali drugih splošnih aktov Slovenskih železarn, se proti njim uvede postopek zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti, ali se razrešijo.

87. člen

Odgovornost za neizpolnjevanje planov

Delovna organizacija Slovenskih železarn, ki ne izpolnjuje s planom prevzetih medsebojnih materialnih obveznosti, je odgovorna za škodo, ki jo je povzročila drugim delovnim organizacijam Slovenskih železarn.

88. člen

Predlog začasnih ukrepov družbenega varstva

Kolikor so akti delavskega sveta ali drugega organa delovne organizacije Slovenskih železarn v nasprotju z zakonom ali tem sporazumom, predsednik poslovnega organa Slovenskih železarn opozori na to poslovodni organ delovne organizacije in delavski svet delovne organizacije Slovenskih železarn ter nadalje ukrepa skladno z zakonom.

Kolikor navedeni ukrepi niso učinkoviti, predlaga predsednik poslovnega organa Slovenskih železarn skupščini ustrezne družbenopolitične skupnosti, da nastopi z začasnimi ukrepi družbenega varstva po zakonu.

X. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI SLOVENSkih ŽELEZARN

Načela

89. člen

Delavski svet Slovenskih železarn sprejema v okviru dogovorjenih pristojnosti tiste samoupravne splošne akte, ki zagotavljajo z določanjem enotnih meril in načel ter tudi z njihovo konkretizacijo uspešno delovanje Slovenskih železarn skladno z načeli tega sporazuma, zagotavljajo pa tudi enotnost položaja vseh delavcev Slovenskih železarn v združenem delu.

Delovne organizacije Slovenskih železarn so dolžne medsebojno usklajevati samoupravne splošne akte vselej, kadar gre za enotnost položaja delavcev Slovenskih železarn v združenem delu. Za organizacijo izvedbe postopka usklajevanja je zadolžena delovna skupnost skupnih služb Slovenskih železarn.

90. člen

Samoupravni splošni akti Slovenskih železarn

Zadeve skupnega pomena urejajo poleg samoupravnega sporazuma o združitvi v Slovenske železarne kot temeljnega akta še naslednji splošni akti Slovenskih železarn:

- statut
- samoupravni sporazum o temeljnih srednjeročnega plana proizvodnje in razvoja

- plani
- samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti združenih temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn

- samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in čistega dohodka ter o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev

- samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za urejanje posameznih pravic, obveznosti in odgovornosti s področja delovnih razmerij

Skladno z načeli tega sporazuma se lahko sprejmejo v Slovenskih železnah tudi drugi splošni akti. Kjer značaj materije to dopušča, lahko delavski svet Slovenskih železarn sprejme namesto samoupravnega sporazuma tudi sklep o enotnih stališčih.

91. člen

Postopek sprejemanja

Delavski svet Slovenskih železarn določi nosilca za pripravo osnutka posameznega splošnega akta odvisno od matičnega področja ter hkrati oblikuje smernice za delo pri pripravi akta. Kolikor akt zadeva več področij dejavnosti Slovenskih železarn, imenuje delavski svet Slovenskih železarn posebno komisijo. Predlagatelj osnutka samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana in ostalih samoupravnih planov Slovenskih železarn je poslovodni organ Slovenskih železarn.

Delovni osnutek splošnega akta pripravijo delavci delovne skupnosti, ki jih za to delo odredi predsednik kolegijskega poslovnega organa. Pri pripravi upošteva stališča poslovodnega organa Slovenskih železarn, strokovnih služb delovnih organizacij Slovenskih železarn in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij Slovenskih železarn.

Samoupravni splošni akti Slovenskih železarn, s katerimi se urejajo neodtujljive pravice delavcev in kjer je potrebno soglasje delavcev temeljnih organizacij (pristojnosti delavskega sveta Slovenskih železarn v 1. čl. 66. člena), se sprejemajo po dvofaznem postopku. Izvršilni organ delavskega sveta pripravi za delavski svet Slovenskih železarn osnutek, ki ga da delavski svet v I. fazi delavcem temeljnih organizacij v predhodno obravnavo, da oblikujejo pripombe. V II. fazi odločijo po predhodni uskladitvi na delavskem svetu Slovenskih železarn o predlogu delavci temeljnih organizacij z referendumom.

Samoupravni splošni akti Slovenskih železarn, ki ne zadevajo neodtujljivih pravic delavcev temeljnih organizacij, se sprejemajo po enostavnem postopku na delavskem svetu Slovenskih železarn. Delegati predhodno uskladijo svoja stališča na delavskem svetu delovne organizacije, ki so zanje delegatska baza.

92. člen

Veljavnost

Samoupravni splošni akti se sprejemajo za nedoločen čas in veljajo osmi dan od dneva objave v Biltenu Slovenskih železarn oz. v posebni izdaji.

Rok uporabe se določi za celoten akt ali posamezne določbe v samem aktu, s tem da ne more veljati za nazaj pred dnevom veljavnosti, razen če so določila ugodnejša za delavce.

93. člen

Razlaga

Določila samoupravnih splošnih aktov Slovenskih železarn obvezno razlaga delavski svet Slovenskih železarn skladno z ustavo, zakoni in izhodišči tega sporazuma. Razlaga je obvezna za vse organe in organizacije Slovenskih železarn.

94. člen

Spremembe in dopolnitve

Spremembe in dopolnitve sporazuma lahko predlaga vsak delavec, postopek za spremembe oz. dopolnitve pa se mora začeti, če podajo obrazložen predlog:

- delovne organizacije Slovenskih železarn
- družbenopolitične organizacije Slovenskih železarn
- delavski svet Slovenskih železarn
- občinske skupščine po sedežu Slovenskih železarn oz. delovnih organizacij Slovenskih železarn
- družbeni pravobranilec samoupravljanja.

XI. OBVEŠČANJE DELAVCEV SLOVENSkih ŽELEZARN

95. člen

Poslovanje in upravljanje Slovenskih železarn je javno ter potrjeno neposredni kontroli delavcev in družbenemu nadzoru. Vsak delavec ter organi Slovenskih železarn imajo pravico in dolžnost biti seznanjeni s poslovanjem in upravljanjem Slovenskih železarn.

Vsa informativna dejavnost o poslovanju in upravljanju Slovenskih železarn se vrši enotno preko delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

Informativna dejavnost se izvaja zlasti v naslednjih oblikah:

- na sestankih samoupravnih organov
- na sestankih družbenopolitičnih organizacij
- preko vseh oblik sestajanja poslovodnih in drugih delavcev

- preko internih glasil delovnih organizacij Slovenskih železarn in Slovenskih železarn.

Kot skupno glasilo Slovenskih železarn se mesečno izdaja Bilten, ki objavlja primerjalne podatke, pomembne za uspešnost poslovanja Slovenskih železarn, kot tudi vse pomembne sklepe samoupravnih organov ter poslovodnega organa, družbenopolitičnih organizacij Slovenskih železarn, obvešča o pomembnejših akcijah Slovenskih železarn, hkrati pa objavlja tudi vse sprejete samoupravne splošne akte Slovenskih železarn ter druge akte, kjer so udeležene Slovenske železarne.

74. člen

Obveščanje o delu odbora

Odbor samoupravne delavske kontrole Slovenskih železarn o svojem delu in stališčih tekoče obvešča delavski svet Slovenskih železarn, ostale delavce pa preko občasnih poročil v Biltenu Slovenskih železarn.

4. Kolegijski poslovodni organ Slovenskih železarn

75. člen

Sestava

V Slovenskih železarnah se ustanovi kolegijski poslovodni organ — poslovodni organ Slovenskih železarn. Sestavljajo ga predsednik in dva člana. En član se imenuje za tehnično tehnološko področje, drugi za komercialno finančno področje. Delavski svet Slovenskih železarn imenuje predsednika in oba člana po opravljenem razpisnem postopku.

76. člen

Pristojnosti kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn

Kolegijski poslovodni organ Slovenskih železarn ima naslednje pristojnosti:

- organizira in usklajuje delovni proces dogovorjenih skupnih zadev Slovenskih železarn
- koordinira delo poslovodnih organov delovnih organizacij Slovenskih železarn
- predlaga poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje
- izvršuje sklepe delavskega sveta Slovenskih železarn in izvršilnega odbora delavskega sveta Slovenskih železarn
- daje navodila, smernice in naloge vodi delovne skupnosti skupnih služb ter spremlja delo delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn,
- opravlja druge naloge skladno s tem sporazumom in predpisi.

Kolegijski poslovodni organ Slovenskih železarn odloča s soglasjem članov.

Kolegijski poslovodni organ po potrebi ustanovi stalne ali občasne komisije.

77. člen

Pristojnosti predsednika in članov kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn ima zlasti naslednje pristojnosti in odgovornosti:

- zastopa in predstavlja Slovenske železarne
- sklicuje in vodi seje kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn
- skrbi za zakonitost poslovanja Slovenskih železarn

Predsednik po potrebi sklicuje in vodi razširjene seje kolegijskega poslovodnega organa s predsedniki kolegijskih poslovodnih organov oz. individualnimi poslovodnimi organi vseh proizvodnih delovnih organizacij Slovenskih železarn.

Predsednik lahko da splošno ali posebno pismo pooblastilo za zastopanje in podpisovanje delavcem Slovenskih železarn.

Člana kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn imata zlasti naslednje pristojnosti in odgovornosti:

- organizirata in koordinirata delo svojega področja s skupnimi službami Slovenskih železarn, ustreznimi organizacijami Slovenskih železarn in delovnimi organizacijami Slovenskih železarn
- pripravljata in izvršujeta sklepe kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn, vsak za svoje področje
- v odsotnosti nadomestujeta predsednika kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn.

Predsednik in oba člana dajejo posameznim delavcem v Slovenskih železarnah tudi operativne naloge, da opravijo določene zadeve.

78. člen

Zadržanje akta

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa slovenskih železarn je dolžan najprej opozoriti pristojni samoupravni organ Slovenskih železarn, ob neupoštevanju opozorila pa zadržati izvršitev vsakega akta Slovenskih železarn in delovne skupnosti skupnih služb, če meni, da je v nasprotju s tem sporazumom, drugimi samoupravnimi splošnimi akti Slovenskih železarn ali predpisi.

Če predsednik kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn ugotovi, da je akt delavskega sveta ali drugih organov delovne organizacije Slovenskih železarn v nasprotju z zakonom in s tem samoupravnim sporazumom, pri tem pa poslovodni organ delovne organizacije ni zadržal njegove izvršitve, opozori na to poslovodni organ delovne organizacije in delavski svet delovne organizacije Slovenskih železarn.

Če poslovodni organ delovne organizacije Slovenskih železarn niti v 8 dneh po opozorilu ne zadrži akta iz prejšnjega odstavka, delavski svet delovne organizacije pa ga ne uskladi v tem roku, obvesti predsednik kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn v nadaljnjih 3 dneh o tem pristojni občinski organ.

VIII. KOORDINIRANJE DELOVNEGA procesa

79. člen

Koordiniranje

Koordiniranje delovnega procesa je predvsem v:

- izvajanju sprejete poslovne politike in ukrepov za njeno izvajanje
- izvrševanju planov Slovenskih železarn ter sprejemanju ukrepov za njihovo uresničevanje
- zagotovitvi ustreznih kadrov in sredstev
- organizaciji dela pri ustvarjanju pogojev za kvalitetno in učinkovito opravljanje nalog
- ustvarjanju pogojev za dobre medsebojne odnose, ki so potrebni pri izvajanju nalog.

80. člen

Medsebojna razmerja med poslovodnimi organi delovnih organizacij in Slovenskimi železarnami

Za uspešnejše koordiniranje delovnega procesa vzpostavljajo poslovodni organi delovnih organizacij Slovenskih železarn in Slovenskih železarn medsebojna razmerja, ki temeljijo na medsebojnem sodelovanju in sporazumevanju v mejah njihovega delovnega področja.

O nesoglasjih ima vsak poslovodni organ pravico in dolžnost obvestiti delavski svet svoje organizacije združenega dela in delavski svet organizacije združenega dela poslovodnega organa, s katerim se ni strinjal.

V primeru, da se posamezna delovna organizacija ne drži dogovorov, sporazumov ali s planom sprejetih obveznosti, predsednik kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn o tem pismeno obvesti delavski svet tiste delovne organizacije, kjer je do kršitve prišlo.

81. člen

Komisija za posredovanje

V nujnih primerih in v primerih, ko bi nastala večja škoda ali bi bil ogrožen delovni proces, če se posamezen sklep ne bi izvršil, gre spor med poslovodnimi organi pred skupno komisijo za posredovanje. Pobudo za ustanovitev komisije da katerikoli zainteresirani poslovodni organ delovne organizacije oz. Slovenskih železarn. Komisija ima predsednika in 2 člana. Po enega člana določita delavski svet vsake stranke v sporu, o predsedniku pa se sporazumeta prizadeta delavska sveta preko predsednikov delavskih svetov.

Navedene spore je treba rešiti. V zelo nujnih primerih določita člani predsednika obeh delavskih svetov, nato pa sporazumno predsednika komisije za posredovanje.

82. člen

Ugovor zaradi prekoračenja pooblastil

Če oceni poslovodni organ delovne organizacije oz. Slovenskih železarn, da je poslovodni organ druge delovne organizacije oz. Slovenskih železarn prekoračil pooblastila, da ravna v nasprotju s samoupravnim sporazumom, da ne izpolnjuje svojih obveznosti ali jih ne izpolnjuje dobro, ima pravico in dolžnost o tem obvestiti delavski svet delovne organizacije oz. Slovenskih železarn, ki tedaj ustrezno ukrepa. Prav tako obvesti ustrezni organ samoupravne delavske kontrole in sindikat.

IX. ODGOVORNOST ZA OPRAVLJANJE SAMOUPRAVLJALSKIH FUNKCIJ

83. člen

Obveznost in odgovornost

Vsak delavec je osebno odgovoren za vestno opravljanje samoupravljalških funkcij.

Odgovornost člana izvršilnega organa in poslovodnega organa je odvisna od njihovega vpliva na sprejetje ali izvrševanje sklepa.

84. člen

Odgovornost delegatov

Delegati oz. člani samoupravnega organa so osebno odgovorni za svoje odločitve tedaj, kadar jih sprejemajo:

- v nasprotju s stališčem strokovne službe oz. poslovodnega organa
- če so predlog poslovodnega organa ali strokovne službe dali v izvršitev v smiselno spremenjeni obliki.

Pri izvajanju te odgovornosti lahko delavski svet Slovenskih železarn razreši izvršilne samoupravne organe Slovenskih železarn oz. posamezne njihove člane. Če pa gre za odgovornost delegatov delavskega sveta Slovenskih železarn, jih lahko delavci, ki so jih izvolili, tudi odpokličejo; pri tem so tudi materialno odgovorni za sklepe, ki so jih sprejeli izven svojih pooblastil.

Pobudo za začetek postopka proti posameznim delegatom delavskega sveta Slovenskih železarn oz. izvršilnih organov delavskega sveta Slovenskih železarn poda delavski svet Slovenskih železarn (z večino glasov vseh delegatov), proti celotnemu delavskemu svetu Slovenskih železarn pa družbenopolitične organizacije Slovenskih železarn.

ekonomsko dopolnjuje pretežno samo s to delovno organizacijo Slovenskih železarn (z eno delovno organizacijo Slovenskih železarn). V tem primeru odločijo o združitvi delavci zainteresiranih delovnih organizacij.

17. člen

Izstop

Vsaka delovna organizacija Slovenskih železarn ima pravico izstopiti iz Slovenskih železarn. Izstop se lahko opravi le ob zaključku poslovnega leta. Z izstopom ne smejo biti prizadeti tekoči posli celotnih Slovenskih železarn ali posameznih delovnih organizacij Slovenskih železarn. Sklep o izstopu mora sprejeti delovna organizacija Slovenskih železarn z referendumom.

Delovna organizacija, ki izstopa, mora skladno s programom poravnati vse obveznosti, ki jih ima do Slovenskih železarn in drugih delovnih organizacij Slovenskih železarn, ki so nastale do dneva izstopa na podlagi samoupravnega sporazuma ter medsebojnih pogodb. Z izstopom delovna organizacija ne sme povzročiti škode Slovenskim železarnam in posameznim delovnim organizacijam Slovenskih železarn. Prav tako mora biti kljub izstopu zagotovljeno za ostale delovne organizacije Slovenskih železarn nadaljnje izvajanje skupno sprejetega plana Slovenskih železarn.

Ugotovitveni sklep o izpolnitvi navedenih pogojev za izstop sprejme delavski svet Slovenskih železarn.

III. MEDSEBOJNA DRUŽBENO EKONOMSKA RAZMERJA

1. Načela

18. člen

Dogovorjena načela

Pri izvrševanju svoje dejavnosti so dolžne delovne organizacije Slovenskih železarn v medsebojnem poslovanju in v poslovanju s tretjimi osebami upoštevati naslednja načela:

1. da uresničujejo sprejeto enotno poslovno politiko,
2. da bodo znotraj Slovenskih železarn razvijale in usklajevale dohodkovne odnose in ustrezno dohodkovno soodvisnost
3. da medsebojno izmenjujejo izkušnje in znanja (notranja odprtost) ob upoštevanju pravic iz minulega dela,
4. da ne bodo prevzemale proizvodnih programov in poslov, ki spadajo v dejavnost druge delovne organizacije Slovenskih železarn, brez predhodnega soglasja (8. člen)
5. da izhajajo iz načel dobrega gospodarjenja, solidarnosti, vzajemnosti in skupnih interesov
6. da v poslovanju navzven zagotavljajo dogovorjen enoten nastop Slovenskih železarn
7. da po, ki jih opravljajo proti tretjim osebami, medsebojno povezujejo vselej, kadar je to racionalnejše oz. učinkovitejše
8. da bodo reševali svoje medsebojne spore znotraj Slovenskih železarn, dokler ne bodo izčrpana vsa notranja pravna sredstva.

Združene delovne organizacije se v Slovenskih železarnah v horizontalni smeri obvezujejo na:

- delitev dela in specializacijo proizvodnje
- medsebojni blagovni promet izdelkov
- skladen razvoj z drugimi delovnimi organizacijami Slovenskih železarn
- racionalno skupno oskrbovanje,
- enoten in medsebojno dopolnjen nastop pri prodaji
- združevanje sredstev za enostavno in razširjeno reprodukcijo po tem sporazumu.

Združene delovne organizacije se v vertikalni smeri obvezujejo na:

- pretežno uporabo kvalitetnega in plemenitega jekla ter drugih izdelkov delovnih organizacij Slovenskih železarn kot reprodukcijskega materiala za svojo proizvodnjo,
- ugotavljanje skupnega prihodka od prodaje končnim porabnikom in na izračun udeležbe v skupnem prihodu sorazmerno z vloženi ter porabljenimi sredstvi in delom,
- izvozno naravnost predelovalne industrije in delitev deviznega prihodka od prodaje na zunanja tržišča,
- usklajevanje razvoja proizvodnih zmogljivosti s proizvodnjo reprodukcijskega materiala,
- združevanje sredstev za enostavno in razširjeno reprodukcijo po tem sporazumu.

19. člen

Enotnost nastopanja v asociacijah

V skupnostih in splošnih združenjih, kjer so včlanjene Slovenske železarne, nastopajo delovne organizacije Slovenskih železarn enotno. Delegat v skupnostih in združenjih nastopa in podpisuje v imenu Slovenskih železarn; za prevzem materialne obveznosti je potrebno predhodno pooblastilo vsake zainteresirane delovne organizacije Slovenskih železarn (soglasje). Delegati delujejo na podlagi smernic in stališč delavskega sveta Slovenskih železarn, ki tudi delegira delegate.

Za delovanje v samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje republike in SFRJ se zagotovi predhodno usklajevanje stališč med delegati delovnih organizacij Slovenskih železarn. Predhodno dogovarjanje se vrši tudi v primerih, kadar nastopajo navzven v različnih asociacijah posamezne delovne organizacije Slovenskih železarn, uskladištev stališč pa je koristna za več delovnih organizacij Slovenskih železarn.

2. Samoupravno planiranje

20. člen

Plani

Za doseganje skupnih ciljev delovne organizacije Slovenskih železarn skupno planirajo svoj razvoj in poslovanje. V ta namen skupno sprejemajo:

- elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljih plana Slovenskih železarn
- samoupravni sporazum o temeljih plana proizvodnje in razvoja slovenskih železarn za srednjeročno obdobje
- dolgoročni plan poslovanja in razvoja Slovenskih železarn
- srednjeročni plan poslovanja in razvoja Slovenskih železarn
- osnove za letni plan in letni plan Slovenskih železarn
- plan uvoza in izvoza.

Dolgoročni in srednjeročni cilji ter poslovna politika Slovenskih železarn se določajo z dolgoročnimi in srednjeročnimi plani Slovenskih železarn, kratkoročni cilji in politika z letnimi plani Slovenskih železarn. Plani izhajajo iz skupno sprejetih nalog in ciljev razvoja Slovenskih železarn, republike in federacije.

21. člen

Vsebina planov

Osnova vseh planov je plan dohodka in ukrepov, ki so potrebni, da se tak dohodek doseže.

S plani Slovenskih železarn se določa predvsem delitev dela in medsebojno usklajevanje v materialni proizvodnji, določa prioriteta in obseg medsebojnega oskrbovanja, usklajujejo odnosi za enotnejši nastop s kompleksno ponudbo na tržišču, določa skupno oskrbovanje z osnovnimi surovinami, repromaterialom ter energijo, spodbuja izvoz za izboljšanje devizne bilance posameznih in skupnih potreb, planira in koordinira se skupni razvoj, usmerja se združevanje sredstev za oblikovanje skupnih skladov in uporaba sredstev za skupne naložbe, določajo elementi izvajanja poslovne politike.

22. člen

Elementi za sklepanje sporazumov

Osnova za planiranje v Slovenskih železarnah so elementi za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljih plana Slovenskih železarn, s katerimi delavci v temeljni organizaciji za vsako srednjeročno obdobje določajo predvsem:

- skupne cilje in razvojno politiko
- obseg proizvodnje in naložb ter raziskovalne dejavnosti
- oskrbovanje in promet izdelkov
- dohodkovne odnose,
- združevanje dela in sredstev
- zaposlovanje in izobraževanje
- osebno in skupno porabo
- oblikovanje sredstev za delovne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti itd.
- obseg in vire denarnih sredstev za enostavno in razširjeno reprodukcijo.

23. člen

Samoupravni sporazum o temeljih plana

Na podlagi sprejetih elementov se izdela samoupravni sporazum o temeljih plana proizvodnje in razvoja Slovenskih železarn za srednjeročno obdobje.

24. člen

Srednjeročni plan

Srednjeročni plan je temeljni plan ekonomskega razvoja Slovenskih železarn ter rasti osebne in družbene ravni zaposlenih in se sprejema za obdobje petih let.

Temelji na skupno ocenjenih možnostih za uresničevanje splošne usmeritve dolgoročnih ciljev in smeri razvoja, ki jih določa dolgoročni plan.

- Srednjeročni plan vsebuje zlasti:
- družbeno ekonomske cilje
- opredeljeno razvojno in ekonomsko politiko na podlagi ocenjenih danih pogojev oz. razvojnih možnosti
- plane dohodka, finančne plane in ostale plane.

25. člen

Dolgoročni plan

Z dolgoročnim planom, ki se sprejema za obdobje deset in več let, se določajo splošna usmeritev in razvoj ter dolgoročne smeri in cilji tega razvoja, zlasti pa spremembe v strukturi proizvodnje in razvoj produkcijskih samoupravnih odnosov.

Letni plan

Za smotrnejše uresničevanje srednjeročnega in dolgoročnega plana sprejemajo delavci v Slovenskih železarnah letni plan v skladu z dinamiko reprodukcijskega procesa in potrebami, določenimi s srednjeročnim in dolgoročnim planom. Težišče je na planiranju odnosov med delovnimi organizacijami Slovenskih železarn in planiranju dejavnosti, izvirajočih iz skupnih interesov. Iz plana Slovenskih železarn izhajajo in so njegov sestavni del plan skupnih služb Slovenskih železarn, plan blagovnega prometa, plan Interne banke Slovenskih železarn, raziskovalna dela za okvir Slovenskih železarn ter plani ostalih dejavnosti skupnega pomena Slovenskih železarn.

Usklajevanje planov

Planiranje v Slovenskih železarnah, delovnih organizacijah Slovenskih železarn in delovni skupnosti Slovenskih železarn mora potekati sočasno in usklajeno. Za usklajene priprave planov in sprejem planov Slovenskih železarn so odgovorni poslovodni organi delovnih organizacij Slovenskih železarn, odgovorni delavci za plan delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn in poslovodni organ Slovenskih železarn. Poslovodni organ Slovenskih železarn določa delovni program pripravljanja planov, organizira in usmerja delo organov in služb v postopku priprave plana, usmerja in usklajuje njihovo delo ter zagotavlja usklajevanje obveznosti, ki so določene s samoupravnim sporazumom o temeljih plana, ter opravlja druga dejanja za pravočasno pripravo plana.

Osnutek elementov za sklepanje sporazumov pripravi delovna skupnost skupnih služb Slovenskih železarn; po obravnavi ga poslovodni organ Slovenskih železarn predloži preko izvršilnega organa delavskemu svetu Slovenskih železarn. Delavski svet Slovenskih železarn določa predlog in ga preko delavskega sveta temeljne organizacije predloži v sprejem delavcem temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

Na podlagi sprejetih elementov pripravi delovna skupnost skupnih služb Slovenskih železarn osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana Slovenskih železarn. Delavski svet Slovenskih železarn določa predlog samoupravnega sporazuma in ga predloži v sprejem vsem delavskim svetom delovnih organizacij Slovenskih železarn.

Na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih plana pripravi delovna skupnost skupnih služb Slovenskih železarn osnutek dolgoročnega in srednjeročnega plana Slovenskih železarn ter osnutek letnega plana Slovenskih železarn.

Poslovodni organ Slovenskih železarn predloži plane v sprejem delavskemu svetu Slovenskih železarn.

Metodologijo planiranja določa delavski svet Slovenskih železarn.

3. Skupni prihodek

28. člen

Skupni prihodek v Slovenskih železarnah

V primeru, kadar pri proizvodnji in prodaji proizvodov in storitev skupnega dela sodelujeta dve ali več temeljnih organizacij in trgovska organizacija, v katerih so združeni delavci vložili v proizvodnjo in opravljanje funkcij v blagovnem prometu tekoče in minulo delo ter tako doprinesli k njegovi ustvaritvi, bodo vse navedene organizacije združenega dela sklenile samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju na družbeno-ekonomskih osnovah skupnega prihodka.

4. Združevanje sredstev

29. člen

Nameni združevanja sredstev

Temeljne organizacije Slovenskih železarn bodo preko svojih delovnih organizacij združevale sredstva za naslednje namene:

- a) za financiranje investicij, ki pomenijo uresničevanje planov Slovenskih železarn
- b) za medsebojno kreditiranje tekočega poslovanja in za ohranjanje likvidnosti delovnih organizacij Slovenskih železarn
- c) za pospeševanje zunanjetrgovinske dejavnosti
- d) za financiranje poslovnih aktivnosti, ki jih delovne organizacije SZ skupno opravljajo (blagovni promet, raziskave itd.)
- e) za kritje izdatkov, ki imajo značaj solidarnosti
- f) za financiranje skupno dogovorjenih programov, ki imajo značaj skupne porabe delavcev
- g) za zagotovitev materialne podlage za delo delavcev delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

Vse finančno tehnične posle v zvezi z združevanjem sredstev iz tega člena opravlja Interna banka Slovenskih železarn.

30. člen

Usklajevanje investicij

Za vse naložbe v osnovna sredstva, ki presegajo znesek, določen z letnim planom, morajo delovne organizacije Slovenskih železarn obvezno izvršiti medsebojno usklajevanje, delavski svet

Slovenskih železarn pa doseženo uskladitev potrditi. Usklajevalni postopek investicij izvede posebna strokovna komisija, ki jo imenuje kolegijski poslovodni organ Slovenskih železarn.

Soglasje delavskega sveta Slovenskih železarn, ki ugotovi, da je investicija skladna s planom, je pogoj za pridobivanje investicijskih sredstev iz združenih sredstev v Interni banki Slovenskih železarn in za podporo pri pridobivanju dodatnih kreditov v poslovnih bankah.

Način združevanja sredstev in kriterije za udeležbo pri naložbah določa srednjeročni plan Interne banke Slovenskih železarn.

31. člen

Združevanje sredstev za investicije

Z združevanjem sredstev za financiranje investicij (tč. a 29. člena) zagotavljajo temeljne organizacije Slovenskih železarn skladen in optimalen razvoj Slovenskih železarn, ustvarjajo pogoje za pridobivanje dohodka na podlagi udeležbe v skupnem dohodku ter omogočajo tak razvoj dohodkovnih odnosov, ki zagotavljajo, da bodo Slovenske železarn lahko delovale kot notranje enoten in učinkovit ekonomski sistem.

Za financiranje investicij združujejo temeljne organizacije s samoupravnim sporazumom o temeljih srednjeročnega plana Slovenskih železarn višino sredstev, ki pa znaša najmanj 10 % investicijskih sredstev, ki jih predstavlja seštevek z zakonom predpisane amortizacije in pa zneska akumulacije, ki se jo temeljne organizacije skladno s srednjeročnimi načrti in drugimi samoupravnimi sporazumi obvezujejo ustvariti v odvisnosti od poslovnega sklada, ki ga upravljajo (praviloma ne manj kot 8 % vrednosti poslovnega sklada). Za enak namen združujejo temeljne organizacije v okviru Interne banke Slovenskih železarn tudi 30 % dohodka, ki ga pridobijo na račun izjemnih pogojev poslovanja. Konkretna višina združevanja sredstev se določi s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Slovenskih železarn.

Z združenimi sredstvi iz prvega odstavka se najmanj v višini 10 % predračunske vrednosti sodeluje pri financiranju vsake investicije, ki izpolnjuje enega izmed naslednjih pogojev:

- z investicijo se pomembno povečujejo proizvodne zmogljivosti delovne organizacije
- z investicijo se ustvarjajo pogoji za kvalitetne spremembe proizvodnega programa delovne organizacije
- investicija je glede na osnovna sredstva, ki jih delovna organizacija že uporablja, relativno velika
- investicija je posebnega družbenega pomena,
- investicija je izvozno naravnana oz. nadomešča uvoz,
- naložba ima skupen pomen za vse delovne organizacije Slovenskih železarn.

Pri združevanju sredstev in njihovem nalaganju se upoštevajo naslednja načela:

- združevanje je strogo namensko za posamezne projekte. Pri konkretni investiciji sodelujejo praviloma vse delovne organizacije Slovenskih železarn, vendar je sodelovanje tistih delovnih organizacij, ki imajo v zvezi z investicijo posebne poslovne interese (oskrba s surovinami in podobno), praviloma relativno večja. Dejanska obveza združevanja sredstev nastopi, ko delavski svet Slovenskih železarn ugotovi skladnost naložbe s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Slovenskih železarn, potrdi projekt in zbor Interne banke Slovenskih železarn odobri finančno konstrukcijo

- temeljne organizacije, ki sredstva združujejo, so sodelujoče pri delitvi dohodka kot rezultata združevanja
- temeljne organizacije, ki sredstva združujejo, imajo pravico do njihovega vračila v realni (revalorizirani) vrednosti ter v rokih, za katere se dogovore ob združevanju, ki pa praviloma niso daljši od 10 let

- delavci, ki sredstva združujejo, ta sredstva ves čas njihove združitve tudi upravljajo, in sicer skupaj z delavci temeljnih organizacij, ki jih uporabljajo.

Skladno s prvim, drugim in tretjim odstavkom tega člena se lahko obravnavajo in nalagajo tudi sredstva, ki jih delovne organizacije Slovenskih železarn s posredovanjem Interne banke Slovenskih železarn skupno pridobe v obliki investicijskih kreditov pri bankah ali drugih družbeno pravnih osebah. Interna banka Slovenskih železarn najema take kredite v svojem imenu in na račun konkretnih delovnih organizacij Slovenskih železarn, ki pa tako pridobljenih sredstev ne uporabljajo neposredno, pač pa jih kot skupno naložbo investirajo v poslovanje drugih delovnih organizacij.

Kriterije o ureditvi skupnega prihodka in delitvi skupnega dohodka ureja poseben samoupravni sporazum Slovenskih železarn.

32. člen

Združevanje sredstev za tekoče poslovanje

Za medsebojno kreditiranje tekočega poslovanja in za ohranjanje likvidnosti delovnih organizacij Slovenskih železarn (tč. b) iz 29. člena) združujejo temeljne organizacije Slovenskih železarn v okviru Interne banke Slovenskih železarn predvsem naslednja sredstva:

- dohodek, ki ga pridobe na račun kratkoročnega poslovanja Interne banke, to je predvsem kratkoročnega kreditiranja;
- avole kratkoročne finančne presežke;

- skrbi za obveščanje delavcev Slovenskih železarn o vprašanjih, ki so pomembna za njihovo odločanje in kontrolo
- usklajuje skupne zadeve ljudske obrambe in družbene samozaščite

6. nadzoruje:

- delo kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn ter izvršilnih organov delavskega sveta Slovenskih železarn
- izvajanje sprejetih sklepov delavskega sveta Slovenskih železarn

7. imenuje in razrešuje:

- predsednika in člane kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn
- predsednika in člane komisij delavskega sveta Slovenskih železarn

- delegate Slovenskih železarn v asociacije iz 19. člena
- vodjo delovne skupnosti skupih služb Slovenskih železarn, ko dobi mnenje pristojnega organa delovne skupnosti
- člane v razpisne komisije za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v delovni skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn ter za imenovanje poslovodnih organov v storitvenih organizacijah slovenskih železarn.

8. voli in odkliče:
 - predsednika in namestnika predsednika delavskega sveta Slovenskih železarn
 - člane izvršilnih organov delavskega sveta Slovenskih železarn.

67. člen

Poprejšnja obravnava

O vseh vprašanjih, o katerih se sprejemajo sklepi z osebnim izjavljanjem delavcev (1. tč. 66. čl.), se mora zagotoviti poprejšnja obravnava v vsaki temeljni organizaciji. Delavski svet Slovenskih železarn lahko določi tudi druga vprašanja, o katerih se bo opravila poprejšnja obravnava.

O predlogu sklepa o sklenitvi kreditne pogodbe za investicijska vlaganja ter drugih pogodb in samoupravnih sporazumov, s katerimi se pridobivajo večja sredstva za razširitev materialne osnove dela, ali o združitvi sredstev lastne akumulacije za dolgoročnejša vlaganja v Slovenske železarn ter za uresničevanje drugih skupnih ciljev v skupnem delu in skupnem doseganju dohodka ob skupnem riziku, se mora organizirati poprejšnja obravnava, sicer o njih delavski svet Slovenskih železarn oz. zbor Interne banke Slovenskih železarn ne more odločiti. Z letnim planom Slovenskih železarn se določijo investicije, ki se obravnavajo po tem členu (spodnja meja).

68. člen

Oblikovanje stališč

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa Slovenskih železarn mora zagotoviti pravočasno pripravo in dostavo gradiva za seje samoupravnih organov Slovenskih železarn, da se lahko delegati pred sejo posvetujejo v delegatski bazi.

Delegati so dolžni, da pridejo na seje samoupravnih organov Slovenskih železarn z izoblikovanim stališčem oz. smernicami temeljne organizacije Slovenskih železarn.

Kadar delegat v delavskem svetu Slovenskih železarn soodloča o vprašanjih, o katerih delavci ne odločajo z osebnim izjavljanjem, mora pri glasovanju ravnati v okviru smernic, ki so jih določili delavci oz. delavski svet delovne organizacije.

V primerih predhodnega osebnega izjavljanja delavcev (poprejšnja obravnava) je dolžan delegat v delavskem svetu Slovenskih železarn glasovati v skladu s stališčem delavcev oz. delavskega sveta temeljne organizacije.

Ce se ugotovi, da delegat pred glasovanjem ni imel stališča oz. smernic svoje temeljne organizacije Slovenskih železarn, pa je vseeno glasoval, njegov glas velja, proti njemu pa se lahko sproži postopek za razrešitev.

69. člen

Odločanje

Seja delavskega sveta Slovenskih železarn je sklepčna, če se je udeležil najmanj polovica delegatov oz. namestnikov iz vsake delovne organizacije oz. delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

Delavski svet Slovenskih železarn sprejema odločitve v točkah 1, 2, 3, (3. in 4. alineja) ter 4 (1. alineja) iz 66. člena s soglasjem delegatov vseh temeljnih organizacij oz. delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

Ostale odločitve sprejema z večino glasov vseh delegatov delavskega sveta Slovenskih železarn.

2. Izvršilni organi delavskega sveta Slovenskih železarn

70. člen

Izvršilni odbor delavskega sveta Slovenskih železarn

Izvršilni odbor delavskega sveta Slovenskih železarn voli delavski svet Slovenskih železarn izmed delavcev delavskega sveta Slovenskih železarn (najmanj polovica) in drugih delavcev Slovenskih železarn (člani), tako da ima 9 članov. Sestava izvršilnega odbora delavskega sveta mora zagotoviti zastopanost vseh glavnih delov dejavnosti Slovenskih železarn, pri čemer ne more-

jo biti člani izvršilnega odbora delavci, ki po zakonu ne morejo biti izvoljeni za delegate.

Pristojnosti izvršilnega organa delavskega sveta Slovenskih železarn so naslednje:

1. predlaga:
 - osnutke samoupravnih splošnih aktov, ki se sprejemajo neposredno v temeljnih organizacijah, delavcem temeljnih organizacij v predhodno javno razpravo (kolikor ni imenovana posebna komisija delavskega sveta Slovenskih železarn)
 - predloge samoupravnih splošnih aktov, ki jih sprejema delavski svet Slovenskih železarn
 - daje mnenje o gradivu, o katerem nato sklepa delavski svet Slovenskih železarn
 - obravnava posamezne investicije Slovenskih železarn
 - ugotavlja skladnost investicij s plani Slovenskih železarn
 - predlaga prioriteto in
 - ugotavlja oblikovanje finančne konstrukcije, strukture naložb in udeležbo
2. daje soglasja:
 - za službena potovanja delavcev delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn v tujino
3. spremlja:
 - izvrševanje planov Slovenskih železarn ter drugih samoupravnih splošnih aktov Slovenskih železarn
 - poslovanje delovnih organizacij Slovenskih železarn in delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn
 - izpolnjevanje pogodb ter obveznosti iz zunanjih samoupravnih sporazumov
 - izvrševanje investicij in predlaga ustrezne ukrepe delavskemu svetu Slovenskih železarn
4. nadzoruje:
 - izvajanje svojih sklepov, rezultate dela poslovodnega organa Slovenskih železarn in daje smernice poslovodnemu organu za izvrševanje sklepov delavskega sveta slovenskih železarn.

Izvršilni odbor delavskega sveta Slovenskih železarn odloča z večino glasov vseh članov izvršilnega odbora.

71. člen

Občasne komisije

Delavski svet Slovenskih železarn kot tudi izvršilni organ delavskega sveta imenuje po potrebi občasne komisije, ki jim ob ustanovitvi določi področje dela in pristojnosti, skladno s samoupravnim sporazumom o združitvi in drugimi samoupravnimi splošnimi akti Slovenskih železarn.

Specifična je sestava razpisne komisije Slovenskih železarn za imenovanje poslovodnega organa Slovenskih železarn, ki je občasna. Sestavljena je ob razpisih iz članov, ki jih imenujejo:

- dva člana delavski svet Slovenskih železarn
- dva člana občinska skupščina na sedežu Slovenskih železarn
- dva člana koordinacijski odbor sindikata Slovenskih železarn.

3. Odbor samoupravne delavske kontrole Slovenskih železarn

72. člen

Kontrola v Slovenskih železarnah

Za uresničevanje in varstvo svojih samoupravnih pravic so delavci Slovenskih železarn upravičeni in dolžni uresničevati samoupravno delavsko kontrolo neposredno, po samoupravnih organih in po posebnem organu samoupravne delavske kontrole. Kontrola v Slovenskih železarnah se izvaja z javnostjo dela samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn, sistemom obveščanja in na druge podobne načine.

73. člen

Sestava in pristojnosti odbora

Vsaka delovna organizacija Slovenskih železarn in delovna skupnost skupnih služb Slovenskih železarn neposredno izvoli po enega delegata načelno iz vrst svojih delavskih kontrol.

Odbor samoupravne delavske kontrole Slovenskih železarn nadzira:

- izvajanje samoupravnega sporazuma o združitvi v Slovenske železarn, drugih samoupravnih sporazumov Slovenskih železarn, družbenih dogovorov in ostalih samoupravnih splošnih aktov Slovenskih železarn
- uresničevanje sklepov delavcev delavskega sveta Slovenskih železarn in izvršilnih organov delavskega sveta Slovenskih železarn, poslovodnega organa Slovenskih železarn, prav tako pa tudi skladnost sklepov s samoupravnimi pravicami, dolžnostmi in interesi delavcev
- izpolnjevanje delovnih in samoupravljalnih dolžnosti organov Slovenskih železarn in delavcev v storitvenih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn
- družbeno in ekonomsko smotnost uporabe družbenih sredstev Slovenskih železarn
- obveščanje delavcev Slovenskih železarn o vprašanjih, ki so pomembna za odločanje in nadzor v Slovenskih železarnah
- uresničevanje drugih samoupravnih pravic, obveznosti in interesov delavcev Slovenskih železarn.

3. oblikuje predloge rešitev v okviru lastne službe in tudi z angažiranjem drugih strokovnih delavcev ali organizacij, predvsem v okviru Slovenskih železarn

4. operativno izvaja dogovorjene posle

5. opravlja administrativno tehnične posle za samoupravne organe Slovenskih železarn.

Organiziranost

59. člen

Organiziranost delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn mora izhajati iz razčlenitve dogovorjenih skupnih zadev, skladno s samoupravnim sporazumom med delovno skupnostjo skupnih služb Slovenskih železarn in delavci združenih temeljnih organizacij Slovenskih železarn. Delavci delovne skupnosti skupnih služb s svojimi splošnimi akti to področje podrobneje opredelijo.

Delo delovne skupnosti skupnih služb usklajuje in organizira vodja delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn. Vodja delovne skupnosti skupnih služb imenuje in razrešuje delavski svet Slovenskih železarn, ko dobi mnenje pristojnega organa delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

60. člen

Pristojnosti temeljnih organizacij Slovenskih železarn glede delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn

S samoupravnim sporazumom med delovno skupnostjo skupnih služb Slovenskih železarn in temeljnimi organizacijami Slovenskih železarn se določi, za katere akte in dejanja, ki se ne nanašajo na uresničevanje samoupravnih pravic delavcev delovne skupnosti, temveč na uresničevanje njenih nalog, je potrebno soglasje samoupravnega organa Slovenskih železarn.

Pristojnost temeljnih organizacij Slovenskih železarn je:

- določitev vrste in obsega del delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn
- določanje osnovnih sredstev delovne skupnosti skupnih služb in upravljanje z njimi
- odločanje o višini sredstev, ki jih skladno s samoupravnim sporazumom med delovno skupnostjo skupnih služb in temeljnimi organizacijami namenijo za delo delovne skupnosti skupnih služb temeljne organizacije iz svojega dohodka
- odločitev o prenehanju delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

Organ samoupravne delavske kontrole oz. delavski svet Slovenskih železarn v njegovi funkciji lahko izvrši vsak čas pregled vseh elementov poslovanja in zaključnega računa delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

Delavski svet lahko na predlog poslovnega organa Slovenskih železarn sprejme sklep, da delavci delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn opravljajo določena strokovna opravila proti plačilu dodatno tudi za skupnosti, v katerih so član Slovenske železarne (skladno z akti skupnosti).

61. člen

Dislocirano opravljanje posameznih nalog

Delovna skupnost skupnih služb Slovenskih železarn vrši funkcijo praviloma na sedežu Slovenskih železarn. Del trajnih opravil delovne skupnosti se lahko dogovorno opravlja tudi v dislociranih enotah delovne skupnosti skupnih služb slovenskih železarn, ki so sestavni del delovne skupnosti.

Občasne naloge delovne skupnosti se lahko opravljajo po načelih projektne organizacije s sodelovanjem delavcev iz delovnih organizacij Slovenskih železarn.

62. člen

Nastopanje proti tretjim osebam

V pravnem prometu s tretjimi osebami glede družbenih sredstev, ki predstavljajo prihodek delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn, nastopa delovna skupnost pod firmo Slovenske železarne in s svojim imenom (nabava pisarniškega materiala, storitve za delovno skupnost skupnih služb Slovenskih železarn, angažiranje sredstev skupne porabe in podobno).

Kadar nastopajo delavci delovne skupnosti skupnih služb v pravnem prometu s tretjimi osebami v imenu Slovenskih železarn in za račun temeljnih organizacij Slovenskih železarn, opravljajo ta dela le po pooblastilu poslovnega organa Slovenskih železarn oz. zakonitega zastopnika.

63. člen

Odgovornost za opravljanje nalog

Delavci delovne skupnosti skupnih služb so odgovorni za pravočasno in kvalitetno opravljanje nalog v okviru skupnih zadev Slovenskih železarn, skladno s samoupravnim sporazumom med delovno skupnostjo skupnih služb in združenimi temeljnimi organizacijami, kjer bo to področje podrobneje opredeljeno.

64. člen

Urejanje odnosov med delovno skupnostjo skupnih služb Slovenskih železarn in delovnimi organizacijami Slovenskih železarn

Osnova za urejanje odnosov med delovno skupnostjo skupnih služb in združenimi temeljnimi organizacijami je samouprav-

ni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti. Delavski svet Slovenskih železarn ugotovi, da je samoupravni sporazum sprejet, ko ga predhodno sprejme večina delavcev iz vsake temeljne organizacije in delovne skupnosti skupnih služb.

Ko je navedeni sporazum sprejet, se izvede konstituiranje delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn skladno z zakonom.

Sklep o ustanovitvi sprejme zbor delavcev delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

VII. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA

1. Delavski svet Slovenskih železarn

65. člen

Sestava delavskega sveta Slovenskih železarn

Delavski svet Slovenskih železarn sestavljajo delegati temeljnih organizacij oz. delovnih skupnosti iz delovnih organizacij Slovenskih železarn, delegati enovitih delovnih organizacij Slovenskih železarn in delegati delovne skupnosti Slovenskih železarn. Delavci vsake delovne organizacije Slovenskih železarn in delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn neposredno izvolijo po 2 delegata, ne glede na število temeljnih organizacij oz. delovnih skupnosti v delovnih organizacijah. Dodatno izvoli vsaka delovna organizacija še po enega delegata na vsakih polnih 1000 zaposlenih.

66. člen

Pristojnosti delavskega sveta Slovenskih železarn

Pristojnosti delavskega sveta Slovenskih železarn so naslednje:

1. določa predloge, usklajuje in verificira:
 - samoupravni sporazum o združitvi v Slovenske železarne in poslovne skupnosti (referendum)
 - statut Slovenskih železarn (referendum)
 - elemente za sklepanje samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana proizvodnje in razvoja Slovenskih železarn (osebno izjavljanje)
 - samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev (referendum)
2. sprejema:
 - smernice skupne poslovne politike
 - druge samoupravne splošne akte Slovenskih železarn (pravilniki, sklepi) ter plane (razen aktov iz 1. točke)
 - zaključni račun Slovenskih železarn (zbirni in konsolidirani)
 - letno poslovno poročilo Slovenskih železarn poslovnega organa Slovenskih železarn
 - sklepe o pristopu Slovenskih železarn k družbenim dogovorom in zunanjim samoupravnim sporazumom, skladno s postopkom, kot bo opredeljen v statutu
 - sklepe o ustanovitvi predstavništev Slovenskih železarn doma in v tujini
 - sklepe o združitvi novih delovnih organizacij v Slovenske železarne ali sprejme sklep o izstopu delovne organizacije iz Slovenskih železarn na podlagi analize stanja
 - sklepe o sanaciji posamezne delovne organizacije Slovenskih železarn
 - sklepe o spremembi dejavnosti posamezne delovne organizacije Slovenskih železarn, če bi bila glede na dogovorjeno specializacijo v Slovenskih železarnah lahko bistveno prizadeta druga delovna organizacija Slovenskih železarn
 - razpravlja o rezultatih združevanja sredstev za skupne naložbe v posamezne delovne organizacije Slovenskih železarn oz. druge organizacije polletno in sprejme ustrezne sklepe
 - zadolžitve za delo kolegijskega poslovnega organa slovenskih železarn in storitvenih organizacij
 - sklepe o drugih zadevah skupnega pomena za Slovenske železarne
3. razpravlja in sklepa o delovni skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn oz. storitvenih organizacijah Slovenskih železarn:
 - sprejema poročilo poslovnega organa Slovenskih železarn o delu skupnih služb Slovenskih železarn,
 - oblikuje predloge ukrepov, ki so potrebni za zagotovitev kadrovskih in materialnih pogojev za delo delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn
 - lahko sprejme ugotovitveni sklep o prenehanju delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn
 - sprejme soglasje k planom, združitvi, spremembi dejavnosti ali izločitvi storitvenih organizacij.
4. potrjuje:
 - delitev dela med delovnimi organizacijami Slovenskih železarn v smeri optimizacije
 - vse pomembnejše sestavine poslovne politike posameznih delovnih organizacij Slovenskih železarn za optimizacijo skupne poslovne politike
5. obravnava:
 - aktualno poslovno problematiko

— dolgoročne kredite za obratna sredstva, ki jih delovne organizacije Slovenskih železarn s posredovanjem Interne banke Slovenskih železarn skupno pridobijo za medsebojno kreditiranje;

— kratkoročne kredite, ki jih najame Interna banka Slovenskih železarn.

33. člen

Združevanje deviznih sredstev

Zaradi ustvarjanja skupnih razvojnih programov, ustvarjanja skupnega dohodka zaradi proizvodnje oz. storitev, ki prispevajo k realizaciji večjega pritoka deviz, združujejo temeljne organizacije Slovenskih železarn s posebnim samoupravnim sporazumom v okviru Slovenskih železarn devizna sredstva, s katerimi razpolagajo v skladu z zakonom. Z istim samoupravnim sporazumom se uredijo tudi vprašanja skupne porabe določenih uvoznih pravic.

Medsebojne pravice in obveznosti do ustvarjanja in razpolaganja z deviznimi sredstvi uredijo delovne organizacije Slovenskih železarn s samoupravnim sporazumom iz 1. odstavka in s samoupravnim sporazumom o temeljnih srednjeročnega plana, v katerem upoštevajo, da ima prednost pri razpolaganju z devizami tista temeljna organizacija oz. delovna organizacija, ki jih je ustvarila in to za tako proizvodnjo, ki izvoz pospešuje ali nadomešča uvoz.

S samoupravnim sporazumom iz prejšnjega odstavka se uredi tudi premiranje izvoza med delovnimi organizacijami Slovenskih železarn oz. druge oblike za pospeševanje izvoza.

Temeljne organizacije vseh delovnih organizacij Slovenskih železarn soglašajo, da se zaradi usklajevanja skupnih interesov na področju zunanjetrgovinske dejavnosti skladno s posebnim samoupravnim sporazumom včlanijo v samoupravno interesno skupnost SRS za ekonomske odnose s tujino preko Slovenskih železarn.

34. člen

Združevanje sredstev za poslovne aktivnosti

Poslovne aktivnosti, ki jih delovne organizacije Slovenskih železarn skupaj opravljajo (tč. d) 29. čl.), se financirajo iz sredstev, ki se združujejo skladno z 32. členom tega sporazuma, pa tudi s sredstvi, ki jih storitvene organizacije Slovenskih železarn same ustvarjajo iz svojega dohodka ali pa jih neposredno pridobijo iz zunanjih virov (kredit pri bankah in podobno). Posebej pa temeljne organizacije Slovenskih železarn združujejo še sredstva za kritje naslednjih izdatkov:

- za posamezne raziskave in osvajanje novih tehnologij
- za informativno dejavnost
- za ekonomsko propagando in reprezentanco Slovenskih železarn
- za stroške predstavništev v tujini
- za zavarovanje blaga v blagovnem prometu
- za raziskovanje in odpiranje novih tržišč
- za delo organov samoupravljanja
- za službena potovanja delavcev delovne skupnosti skupnih služb v tujino
- za članarine, kjer se delovne organizacije včlanjujejo preko Slovenskih železarn.

Osnove in merila za uporabo teh sredstev se uredijo z vsakoletnim planom Slovenskih železarn.

35. člen

Združena rezervna sredstva

Za kritje izdatkov, ki imajo značaj solidarnosti (tč. e 29. člena), se združuje v okviru Interne banke Slovenskih železarn najmanj 20 % tistega dela sredstev rezervnega sklada, ki jih temeljne organizacije obvezno oblikujejo skladno z zakonom. Tako združena sredstva se uporabljajo:

- za kratkoročno kreditiranje izplačil osebnih dohodkov
 - za solidarnostno pokrivanje izgub v obliki dolgoročnih kreditov, le izjemoma pa tudi brez obveznosti vračanja
 - za druge namene, predvidene z zakonom o rezervah.
- Pravica do uporabe sredstev skupnega rezervnega sklada v okviru Interne banke Slovenskih železarn nastopi, ko je temeljna organizacija, ki ima nekrito izgubo, to izgubo pokrila najprej iz svojih rezervnih sredstev in sredstev skupnega rezervnega sklada na ravni delovne organizacije. Isto velja za enovite delovne organizacije.

Poleg sredstev rezervnega sklada iz 1. odstavka tega člena združujejo delovne organizacije Slovenskih železarn skladno z zakonom o temeljnih kreditnega in bančnega sistema kot skupni rezervni sklad tudi del dohodka, ki ga pridobijo s poslovanjem Interne banke Slovenskih železarn. Obseg tega združevanja in uporaba združenih sredstev se določi s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi v Interno banko.

36. člen

Združevanje sredstev skupne porabe

Financiranje dogovorjenih programov, ki imajo značaj skupne porabe delavcev (točka f) iz 29. člena), ter dejavnosti družbeno-političnih organizacij Slovenskih železarn vršijo temeljne organizacije z združevanjem denarnih sredstev skupne porabe na podlagi samoupravnih sporazumov.

37. člen

Združevanje sredstev za osnovna sredstva, ki so v gospodarjenju delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn

Za opravljanje zadev in nalog delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn uporabljajo delavci delovne skupnosti skupnih služb osnovna sredstva, ki jih zagotavljajo delavci temeljnih organizacij z združevanjem preko Interne banke Slovenskih železarn po 2. odstavku 31. člena tega sporazuma. Ta sredstva ostanejo sredstva temeljnih organizacij, zato odločajo o obnavljanju in modernizaciji teh sredstev delavci v temeljnih organizacijah.

Delavci delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn se morajo z delavci temeljnih organizacij Slovenskih železarn s posebnim samoupravnim sporazumom dogovoriti:

- o načinu uporabe sredstev
- o vzdrževanju sredstev
- o morebitnih ekonomskih spodbudah za gospodarjenje s temi sredstvi.

Prav tako opredelijo, kolikšen del amortizacije se nameni za obnovo oz. zamenjavo dotrajenih sredstev.

38. člen

Plan – osnova združevanja

Konkretni nameni, obseg in pogoji združevanja sredstev se določajo s srednjeročnimi in letnimi plani ter z ustreznimi samoupravnimi sporazumi.

Pri združenih sredstvih se dosledno upošteva načelo, da z njimi upravljajo delavci temeljnih organizacij, ki so jih združile, in v tem smislu tudi v Interni banki Slovenskih železarn ne more biti anonimnih sredstev.

5. Svobodna menjava dela

39. člen

Načela svobodne menjave dela

Delavci delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn, ki opravljajo administrativno strokovna in pomožna dela za Slovenske železarne, pridobivajo dohodek iz celotnega prihodka, ki ga ustvarjajo s svobodno menjavo dela z delavci v temeljnih organizacijah Slovenskih železarn.

S posebnim samoupravnim sporazumom med delavci združenih temeljnih organizacij in delovno skupnostjo skupnih služb Slovenskih železarn se uredijo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti na področju pridobivanja prihodka, razporejanja dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke.

6. Razporejanje in izkazovanje dohodka

40. člen

Razporejanje dohodka

Zaradi spodbujanja učinkovitosti dela ter zaradi zagotovitve družbeno pravilne delitve dohodka se v Slovenskih železarnah dogovorijo skupne osnove in merila za razporejanje dohodka in čistega dohodka temeljnih organizacij Slovenskih železarn.

S takim razporejanjem se predvsem zagotavlja:

- socialna varnost delavcev Slovenskih železarn in rast njihovega osebnega in družbenega standarda, po drugi strani pa nenehna krepitev materialne podlage njihovega dela (akumulacija)
 - odvisnost osebnih dohodkov od rezultatov dela in ustvarjenega dohodka
 - oblikovanje akumulacije v odvisnosti od družbenih sredstev, ki jih temeljne organizacije upravljajo
 - da temeljne organizacije dohodek od izjemnih pogojev poslovanja, ki se v Slovenskih železarnah prav tako ugotavlja po enotnih merilih, usmerjajo predvsem v akumulacijo.
- Osnove in merila po tem členu se določijo z enotnim samoupravnim sporazumom.

41. člen

Izkazovanje dohodka

Delovne organizacije slovenskih železarn se redno medsebojno informirajo o rezultatih svojega dela, ki se odraža v ustvarjenem dohodku. S tem namenom se pripravljajo za vse delovne organizacije Slovenskih železarn in Slovenske železarne zbirne in konsolidirane bilance na način, za katerega se delovne organizacije posebej dogovorijo.

7. Preventivni ukrepi in sanacija

42. člen

Ukrepi za odstranitev motenj v poslovanju in sanacija

Kadar je katera od delovnih organizacij Slovenskih železarn na tem, da zaide ali je že zašla v večje ekonomske težave in je zaradi tega resneje prizadeta njeno poslovanje in poslovanje drugih temeljnih organizacij Slovenskih železarn, ki so z njo v dohodkovni soodvisnosti, je dolžna izdelati program ukrepov za odstranitev motenj. Predlog takega programa mora obravnavati tudi delavski svet Slovenskih železarn, ki ugotovi težave in vzroke zanje, ugotovi interes Slovenskih železarn za skupno pomoč,

nato pa je dolžan v okviru razpoložljivih možnosti ukrepati, da se v duhu solidarnosti prizadeje delovni organizaciji Slovenskih železarn nudi ustrezna pomoč.

Slovenske železarne se zavezujejo dati delovni organizaciji Slovenskih železarn, v kateri so nastale motnje pri poslovanju oz. ki posluje z izgubo, ekonomsko in drugo pomoč ob utemeljenosti solidarne pomoči in ob dogovorjenih pogojih.

IV. SKUPNE ZADEVE

43. člen

Združeno opravljanje skupnih zadev

Zaradi uresničevanja skupnih ciljev se s tem sporazumom določajo zadeve, ki se opravljajo združeno v Slovenskih železarnah.

44. člen

Razvoj

Skupne zadeve na področju razvoja so naslednje:

1. priprava možnih smeri globalnega razvoja Slovenskih železarn
 2. sodelovanje z delovnimi organizacijami Slovenskih železarn pri izdelavi predlogov, njihovega optimalnega razvoja na podlagi posodobljanja tehnologije in proizvodnje
 3. vključevanje znanstveno raziskovalnega dela Slovenskih železarn v snovanje novih smeri razvoja.
- Nove razvojne usmeritve se utemeljujejo z elaborati, realizirajo pa se s plani Slovenskih železarn.

45. člen

Planiranje

Skupne zadeve na področju planiranja so naslednje:

- a) Dolgoročno in srednjeročno planiranje
 1. izdelava predloga optimalnega plana proizvodnje s potrebnimi ekonomskimi in tehničnimi utemeljitvami v obliki dolgoročnih in srednjeročnih planov
 2. izdelava predlogov planov poslovnih in drugih aktivnosti, ki se izvajajo na ravni Slovenskih železarn, vključno z dejavnostmi, ki se ne dajo prikazati v računovodskih podatkih,
 3. usklajevanje medsebojnih dobav za doseganje optimalne delitve dela v Slovenskih železarnah
 4. usklajevanje planiranja oskrbe z osnovnimi surovinami, repromaterialom, energijo in transportnimi ter drugimi storitvami
 5. usklajevanje planov Slovenskih železarn s porabniki jekla Slovenije in Jugoslavije
 6. sodelovanje z republičkimi in zveznimi institucijami pri sestavi planov in elementov ekonomske politike z vidika uresničevanja sprejetih planov Slovenskih železarn
- b) Letno planiranje:
 7. usklajevanje izdelave letnih gospodarskih planov delovnih organizacij Slovenskih železarn z upoštevanjem optimizacije
 8. izdelava predloga vsakoletnega gospodarskega plana poslovnih in drugih aktivnosti, ki se izvajajo na ravni Slovenskih železarn
 9. izdelava predloga skupnega gospodarskega plana Slovenskih železarn
- c) Spremljanje izvajanja planov:
 10. spremljanje in analiziranje gospodarskih planov po sestavnih delih ter primerjanje stroškov izdelave
 11. predlaganje ukrepov.

46. člen

Investicije

Skupne zadeve na področju investicij so naslednje:

1. ugotavljanje skladnosti investicijskih projektov s sprejetimi plani Slovenskih železarn, družbenim planom Socialistične republike Slovenije in družbenim dogovorom o razvoju črne metalurgije Jugoslavije
2. dajanje pobud, vodenje izdelave investicijske dokumentacije in koordiniranje priprav, kadar je projekt skupnega pomena za več delovnih organizacij Slovenskih železarn
3. organiziranje in spremljanje izvajanja investicij pri projektih skupnega pomena
4. spremljanje realizacije in uspešnosti investicij, pri katerih so v naložbah udeležena združena sredstva
5. sodelovanje z republičkimi in zveznimi institucijami pri realizaciji investicijskih projektov.

47. člen

Finance

Skupne zadeve na področju financ so naslednje:

1. oblikovanje enotne finančne politike do tiste mere, kolikor je to v Slovenskih železarnah splošno koristno, in usklajevanje njenega izvajanja
2. pridobivanje dodatnih finančnih sredstev iz domačih in tujih virov
3. združevanje sredstev zaradi skupnega financiranja in razvijanja dohodkovnih odnosov v Slovenskih železarnah

4. sodelovanje pri kratkoročnem financiranju poslovanja delovnih organizacij Slovenskih železarn s soodgovornostjo za likvidnost vsake posamezne delovne organizacije Slovenskih železarn

5. sodelovanje pri financiranju razvoja delovnih organizacij Slovenskih železarn skladno s planom

6. financiranje poslovnih aktivnosti, ki jih delovne organizacije Slovenskih železarn združeno opravljajo

7. sodelovanje pri povezovanju in ustvarjanju dohodkovne soodvisnosti med Slovenskimi železarnami in trgovino oz. drugimi organizacijami združenega dela

8. posredovanje in izmenjava informacij finančne narave med delovnimi organizacijami

9. opravljanje strokovnih storitev finančne narave za potrebe delovnih organizacij Slovenskih železarn

10. opravljanje finančnih poslov za skupnost izdelave in predelave jekla ter druge organizacije združenega dela oz. asociacije, kadar je to koristno za Slovenske železarne

11. izdelava analiz periodičnih obračunov in letnih zaključnih računov delovnih organizacij Slovenskih železarn ter izdelava zbirnih zaključnih računov Slovenskih železarn

12. poenotenje kontnih planov.

48. člen

Komercialno poslovanje

Skupne zadeve na področju komerciale so naslednje:

- a) Nabava:
 1. oblikovanje enotne nabavne politike in nabavnih pogojev, koordiniranje nabave,
 2. ugotavljanje potreb, izbira virov in optimizacija nabave osnovnih surovin, repromateriala in energije
 3. pripravljane in sklepanje okvirnih oz. dolgoročnih pogodb ter sporazumov o oskrbi delovnih organizacij Slovenskih železarn z osnovnimi surovinami, repromaterialom in energijo
 4. enotni nastop Slovenskih železarn do državnih institucij oz. asociacij za pridobitev raznih dovoljenj in kontingentov
- 4 a urejanje medsebojnih dobav med delovnimi organizacijami v Slovenskih železarnah.

- b) Prodaja:
 5. oblikovanje enotne prodajne politike in prodajnih pogojev
 6. pripravljane in sklepanje okvirnih oz. dolgoročnih pogodb ter sporazumov o kompleksni oskrbi večjih potrošnikov
 7. organiziranje skupnega sklepanja kupoprodajnih pogodb za vse delovne organizacije Slovenskih železarn

8. organiziranje skupnega nastopa delovnih organizacij Slovenskih železarn pri prodaji, usklajevanje stališč delovnih organizacij Slovenskih železarn

9. enotno nastopanje pri povezovanju z organizacijami združenega dela blagovnega prometa in uporabe skladiščno-prodajne mreže

10. bilansiranje uvoza in izvoza Slovenskih železarn v okviru republiške samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino.

- c) Raziskava trga:
 11. raziskovanje tržišča nabave za osnovne surovine, repromaterial in energijo
 12. raziskovanje tržišča prodaje jekla in tistih izdelkov, za katere je tako dogovorjeno
 13. izdelava dolgoročnih prognoz porabe jekla in izdelkov Slovenskih železarn.

14. analiza cen in priprava gradiva za oblikovanje realnih cen

15. realizacija skupnega nastopa pri samoupravnem dogovarjanju o cenah s potrošniki in asociacijami.

- d) Propaganda:
 16. usklajevanje propagandne aktivnosti v Slovenskih železarnah zaradi njenega poenotenja ter zagotovitve optimalne učinkovitosti (vzpostavitev hišnega stila Slovenskih železarn in delovnih organizacij, usklajen propagandni nastop pri akcijah izven občinskih meril).

49. člen

Organizacija

Skupne zadeve na področju organizacije so naslednje:

1. poenotenje in uvajanje sodobnejših organizacijskih sistemov v Slovenskih železarnah
2. poenotenje kontiranja stroškov
3. vpeljava enotnih sistemov obdelave podatkov pri pripravi informacij in pri vodenju tehnoloških procesov
4. vpeljava informacijsko odločitvenih sistemov na ravni Slovenskih železarn in pomoč pri uvajanju teh v delovnih organizacijah Slovenskih železarn
5. proučevanje in izpopolnjevanje samoupravne organiziranosti v Slovenskih železarnah
6. organiziranje informacijske dejavnosti o delu in poslovanju Slovenskih železarn ter zagotovitev izmenjave informacij med delovnimi organizacijami Slovenskih železarn zaradi medsebojnih primerjav uspešnosti poslovanja
7. strokovna pomoč s področja organiziranja posameznim delovnim organizacijam Slovenskih železarn

50. člen

Splošni posli

Skupne zadeve na področju splošnih poslov so naslednje:

- a) Kadrovske aktivnosti:
 1. koordiniranje in poenotenje izobraževanja oz. strokovnega izpopolnjevanja v Slovenskih železarnah, akcij družbene ravni in rekreacije
 2. postopna vzpostavitev poenotene metodologije sistemizacije del, poenoteni sistemov delitve po delu, socialne varnosti ter osnov in meril medsebojnih delovnih razmerij.

- b) Pravne aktivnosti:
 3. urejanje statusnih in drugih pravnih zadev za Slovenske železarne
 4. pravno zastopanje pred sodišči in drugimi organi za Slovenske železarne
 5. pravno oblikovanje samoupravnih splošnih aktov Slovenskih železarn ter pogodb
 6. sodelovanje pri kreiranju nove zakonodaje, zunanjih aktov in ukrepov, skladno z interesi Slovenskih železarn
 7. pravni nasveti v poslovnih, predvsem mednarodnih zadevah.

- c) Splošne aktivnosti:
 8. stiki z javnostjo
 9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

9. priprava gradiva za samoupravne in druge organe Slovenskih železarn in vzpostavitev potrebnih pogojev za učinkovito delo samoupravnih in drugih organov Slovenskih železarn.

51. člen

Izvajanje skupnih zadev

Zadeve iz tega poglavja izvajajo: samoupravni in drugi organi Slovenskih železarn, storitvene organizacije, delovna skupnost skupnih služb Slovenskih železarn, ter proizvodne delovne organizacije Slovenskih železarn.

V. STORITVENE IN DRUGE ORGANIZACIJE SLOVENSkih ŽELEZARN

Načela

52. člen

Storitvene organizacije v Slovenskih železarnah opravljajo posamezne specializirane dejavnosti, ki so iz ekonomskih ali tehničnih razlogov združene.

Prednostno opravljajo storitve za proizvodne delovne organizacije Slovenskih železarn, skladno z dogovorjeno politiko.

Medsebojna razmerja s proizvodnimi delovnimi organizacijami urejajo dogovorno, skladno s tem sporazumom.

53. člen

Soodločanje ostalih delovnih organizacij Slovenskih železarn

Delavci delovnih organizacij slovenskih železarn soodločajo o zadevah skupnega interesa glede organiziranosti in dela storitvenih organizacij Slovenskih železarn po svojih delegatih v delavskem svetu Slovenskih železarn, ki sprejemajo ustrezna soglasja k njihovim planom, združitvi, spremembi dejavnosti ter izločitvi.

Delavski svet Slovenskih železarn imenuje v razpisno komisijo za imenovanje poslovodnega organa take organizacije svojega člana.

Organizacija, poslovanje, upravljanje in ostale specifičnosti se določijo s posebnim samoupravnim sporazumom.

54. člen

Interna banka Slovenskih železarn

Interna banka Slovenskih železarn je organizacijska oblika skupnega finančnega poslovanja, s katero uresničujejo delovne organizacije Slovenskih železarn — članice predvsem naslednje cilje:

1. v interni banki ustvarjajo članice medsebojne finančne odnose, ki v dogovorjenem obsegu povezujejo Slovenske železarne v dohodkovno oz. rizično skupnost
2. prek interne banke se urejajo finančni posli s tretjimi osebami, za katere se članice sporazumejo, da bodo v njih skupno nastopale (najemanje in odobravanje kreditov tretjim osebami, naložbe v skupno poslovanje s tretjimi osebami ipd.)
3. v interni banki združujejo članice svoja sredstva za financiranje vseh tistih aktivnosti skupnega pomena, za katere so se sporazumele
4. v okviru interne banke uresničujejo članice finančne ugodnosti, ki jih Slovenske železarne ali posameznik njenim dejavnostim priznava širša družbena skupnost (n.pr. odstopljene anuitete)
5. v interni banki uresničujejo članice objektivne prednosti, ki jih prinaša združeno (koncentrirano) finančno poslovanje
6. s poslovanjem interne banke zagotavljajo članice enotno izvajanje finančne politike
7. s skupnim finančnim poslovanjem v interni banki si delovne organizacije zagotavljajo finančno-ekonomsko in tudi socialno varnost.

55. člen

Delovna organizacija Slovenskih železarn blagovnega prometa

Delovna organizacija Slovenskih železarn blagovnega prometa opravlja:

1. nabavo osnovnih surovin, repromateriala in energije (po opredelitvi srednjeročnega in letnih planov Slovenskih železarn)
2. prodajo izdelkov celotnega proizvodnega programa, ki gre smiselno preko grosistov (skupaj s prodajami v delovnih organizacijah) na celotnem domačem tržišču (brez ekskluzivnosti, s prioriteto kot prvi med enakimi)
3. kompleksno oskrbovanje potreb dogovorjenih kupcev
4. prodajo sorodnega blaga drugih proizvajalcev na domačem in tujem tržišču, kar pa je možno le kot dopolnitev asortimenta Slovenskih železarn, skladno z dogovorom v Slovenskih železarnah
5. organiziranje skupne mreže predstavništev oz. zastopniške mreže doma in v tujini za celotni asortiman Slovenskih železarn
6. dogovorno določene zunanje-trgovinske posle in zastopanje na zunanjih tržiščih, postopoma pa pretežni del zunanje-trgovinskega prometa
7. zbiranje tržnih informacij
8. druge posle po sklepih delavskega sveta Slovenskih železarn.

56. člen

Metalurški inštitut

Metalurški inštitut v Ljubljani je osrednja raziskovalna institucija v Slovenskih železarnah, ki skupaj z raziskovalnimi enotami delovnih organizacij Slovenskih železarn tvori celoto raziskovalnega potenciala Slovenskih železarn. Samostojno vrši raziskovalne in razvojne storitve ter integralno povezuje celotno raziskovalno dejavnost Slovenskih železarn. V metalurškem inštitutu se združujejo tiste raziskovalne storitve in oprema, ki se za vse ali več delovnih organizacij Slovenskih železarn optimalneje vršijo na enem mestu.

Slovenske železarne usmerjajo in usklajujejo raziskovalno in razvojno dejavnost skupnega interesa med metalurškim inštitutom in raziskovalnimi ter razvojnimi organizacijami oz. grupami delovnih organizacij Slovenskih železarn.

Metalurški inštitut ohranja do širše družbene skupnosti vse pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz njegovega položaja raziskovalne organizacije in jih je imel do združitve v Slovenske železarne.

Metalurški inštitut je po ustanovitelskih obveznostih dolžan sodelovati z metalurškim odsekom FNT Univerze v Ljubljani pri vzgoji študentov metalurgije višjih letnikov in diplomantov ter pri organizaciji podiplomskega študija.

Metalurški inštitut je dolžan predvsem delati za delovne organizacije Slovenskih železarn, te pa so ob enakih pogojih dolžne zlasti uporabljati njegove zmogljivosti.

Metalurški inštitut uporablja svoje zmogljivosti, ki niso vezane na dejavnost delovnih organizacij, ter ostale proste zmogljivosti za druge naročnike izven Slovenskih železarn.

57. člen

Inženiring delovna organizacija Slovenskih železarn

Inženiring delovna organizacija Slovenskih železarn kot osrednja tehnična institucija v Slovenskih železarnah:

- projektira proizvodne zmogljivosti, naprave in drugo opremo, prednostno za potrebe delovnih organizacij
- izdeluje projekte za izboljšanje obstoječe in za uvajanje nove proizvodnje
- skrbi za izvedbo projektov nalog do realizacije v proizvodnji
- v interesu delovnih organizacij nastopa kot nosilec projektnih nalog izven Slovenskih železarn v državi in v inozemstvu.

Inženiring delovna organizacija sodeluje pri opravljanju te dejavnosti z ustreznimi službami oz. enotami v delovnih organizacijah Slovenskih železarn.

VI. DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB SLOVENSkih ŽELEZARN

58. člen

Naloge delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn

Delovna skupnost skupnih služb Slovenskih železarn opravlja dela, ki so potrebna za uspešno izvrševanje nalog samoupravnih ter drugih organov Slovenskih železarn, skladno z dogovorjeno vrsto in obsegom del po posebnem samoupravnem sporazumu.

Delovna skupnost skupnih služb predvsem:

1. kreativno sodeluje z ustreznimi strokovnimi službami delovnih organizacij Slovenskih železarn, ki imajo enako ali podobno problematiko
2. analizira problematiko ustreznih področij in izvršuje zahtevne poslovne dejavnosti Slovenskih železarn

v 000 din	Vsi kratk. krediti (vse banke)	Kratk. krediti pri Interni banki znesek	%
Železarna Jesenice	305.111	243.000	80
Železarna Ravne	195.317	119.885	61
Železarna Štore	200.008	135.338	68
Veriga Lesce	58.934	22.000	37
Plamen Kropa	20.310	7.500	37
Tovil Ljubljana	—	—	—
Žična Celje	11.007	9.847	89
Metalurški inštitut	—	—	—
Skupaj	790.687	537.570	68

V Interni banki je združenih toliko sredstev, da je z njimi možno pomagati vsaki delovni organizaciji v SZ pri premoščanju njenih likvidnostnih težav. Ta sposobnost Interne banke se je v praksi že v veliki meri potrdila. Če na primer v preteklih letih v Slovenskih železarnah ni bilo večjih težav s financiranjem tekočega poslovanja, potem smemo reči, da je k temu v precejšnji meri prispevala tudi Interna banka. Vloga Interne banke pa pride v tej zvezi do izraza še na nek specifičen način. Ker delovne organizacije računajo z njeno pomočjo, jim ni potrebno držati pri sebi tolikšnih likvidnostnih rezerv, kot bi jih sicer morale. Zato lahko več sredstev svoje akumulacije namenijo za druge potrebe, kot pa bi jih v primeru, če bi ne imele organizirano Interno banko.

Drugo pomembno področje, na katerem so angažirana sredstva, ki se jih združuje v okviru kratkoročnega poslovanja Interne banke, je financiranje nabave osnovnih surovin za železarne. To velja predvsem za oskrbo z železno rudo, starim železom in deloma tudi za ferolegure. Vloga Interne banke je v tej zvezi neposredno prišla do izraza še posebno pred leti, ko nas je pestila velika nelikvidnost. V tistih časih je bilo možno velikokrat z njenim posredovanjem najti take oblike financiranja oskrbe surovin, ki so železarnam zagotovile nemoteno proizvodnjo. Ta vrsta uporabe združenih sredstev Interne banke bo verjetno kmalu zopet pridobila na svoji vlogi, še posebno ko bomo v SZ v skladu z načrti v večji meri usmerjali blagovni promet preko lastne trgovske organizacije.

V prihodnje pa se bo verjetno pestrost poslov, ki jih bo Interna banka opravljala v okviru svojega kratkoročnega kreditiranja, še obogatila. Enega od primerov za to lahko že kar navedemo, saj gre za posel, ki je že dogovorjen in tudi samoupravno potrjen. V mislih imamo večjo prodajo stiskalnic iz proizvodnje Železarne Ravne, in sicer kupcu Industriji motornih vozil Novo mesto. Kreditiranje te prodaje zahteva tolikšna sredstva, da jih železarna sama skupaj s svojo temeljno banko ni mogla zagotoviti. V aranžma se je zato vključila še Interna banka, ki bo s pomočjo Gospodarske banke Ljubljana prispevala polovico potrebnih sredstev. Takih primerov, ko bo s posredovanjem Interne banke prišlo do sodelovanja različnih temeljnih bank pri financiranju posameznih projektov v SZ, si lahko v prihodnje obetamo čedalje več.

V okviru kratkoročnega poslovanja pa bo Interna banka opravljala tudi posle, s katerimi se je do sedaj razmeroma malo ukvarjala. Pri tem mislimo na dajanje različnih garancij in avalov, opravljanje poslov plačilnega prometa in podobno.

Podatki o kratkoročnih naložbah sredstev, ki smo jih ravno kar navedli, ne bi bili dovolj celoviti, če ne navedemo še, odkod pridobiva Interna banka sredstva, ki jih potem kratkoročno posoja. Do sedaj je v tej zvezi lahko računala predvsem z dvema viri. Eden od njiju so sredstva, ki jih članice v okviru njenega kratkoročnega poslovanja dolgoročno združujejo v obliki skupne naložbe. Pri tem gre za obliko združevanja, za katero je bil dosežen načelen dogovor že pred leti ob ustanovitvi Interne banke. Konkretno gre za to, da članice Interne banke vsako leto združujejo dohodek, ki ga dosežejo z njenim kratkoročnim poslovanjem. Ta dohodek predstavlja upoštevanja vredne zneske, saj je v preteklih letih znašal (v 000 din):

1973	5.913
1974	13.052
1975	27.088
1976	41.368
Skupaj	87.421

S samoupravnim sporazumom o združitvi v Interno banko je predvideno (27. člen), da bi naj članice tudi v naslednjih petih letih še vedno združevale dohodek, ki ga pridobijo na račun njene kratkoročnega poslovanja. Seveda ne moremo računati, da bo ta dohodek v prihodnje tudi tako strmo naraščal, kot kažejo gornji podatki, pač pa bomo morali verjetno biti zadovoljni, če ne bo bistveno nazadoval. Med drugim tudi zato, ker se bo en njegov del porabil za delovno skupnost interne banke, še več pa se ga bo verjetno neposredno razporedilo v sklade Interne banke (sklad osnovnih sredstev ter rezervni sklad).

Drug pomemben vir, iz katerega Interna banka črpa sredstva za kratkoročno kreditiranje, so kratkoročni krediti, ki jih sama najema pri temeljnih bankah in tudi drugih pravnih osebah. Predvsem gre pri tem za kredite pri Gospodarski banki Ljubljana. Kadar je splošna likvidnost v gospodarstvu ugodna, Interna banka nima večjih težav pri pridobivanju tovrstnih kreditov. Po-

vsem drugače pa je seveda, ko gospodarstvu na sploh primanjkuje denarja. Takrat je sposobnost Interne banke pri pridobivanju kratkoročnih kreditov v nemajhni meri odvisna od tega, koliko sama združuje sredstev v temeljnih bankah, katerih članica je. V tej zvezi je za Interno banko pomembno združevanje sredstev rezervnega sklada, za katerega se dogovarjamo v okviru 28. člena sporazuma.

Verjetno ne bo odveč, če povemo nekaj več o združevanju sredstev rezerv. Ta sredstva oblikujejo po posebnih predpisih vse temeljne organizacije, njihova skupna vrednost pa znaša v SZ sedaj približno 150 milijonov din. Z 28. členom samoupravnega sporazuma je predvideno, da bodo TOZD v Interni banki združile 20 % rezervnih skladov, kar pomeni približno 30 milijonov din. Vprašajmo se najprej, kaj članice Interne banke s takim združevanjem žrtvujejo. Menimo, da pravzaprav ne veliko. Namesto, da bodo v prihodnje vsa svoja rezervna sredstva držale na računu pri svoji SDK, bodo en njihov del imele pri Interni banki, za kar bodo prejemale običajne obresti. Pri uporabi tako združenih sredstev tudi ne bodo v ničemer prizadete, oziroma celo nasprotno. Sredstva rezervnega sklada se namreč koristijo predvsem kot likvidnostna rezerva in pa za pokrivanje izgub. Če bo članica Interne banke imela izgubo, bo za njeno pokrivanje lahko uporabila združena rezervna sredstva pri Interni banki več ali manj na enak način, kot da jih ni združila. Če pa bo članica Interne banke združena rezervna sredstva želela koristiti za ohranitev svoje likvidnosti, pa bo na račun njihove združitve celo v znatni meri pridobila. S 33. členom sporazuma je namreč predvideno, da mora Interna banka vsaki članici za likvidnostne namene po potrebi zagotoviti najmanj dvojni znesek, ki ga je članica združila v okviru združevanja sredstev rezervnega sklada. Članica, ki je na primer združila v Interni banki 5 milijonov din sredstev rezervnega sklada, ima torej pravico črpanja likvidnostnih rezerv v višini najmanj 10 milijonov din. Gledano s stališča članice se je torej koristnost sredstev rezervnega sklada za ohranjanje likvidnosti podvojila s tem, ko jih je združila v Interni banki. Na tak način se na področju zagotavljanja likvidnosti uresničuje ena izmed velikih prednosti združevanja sredstev.

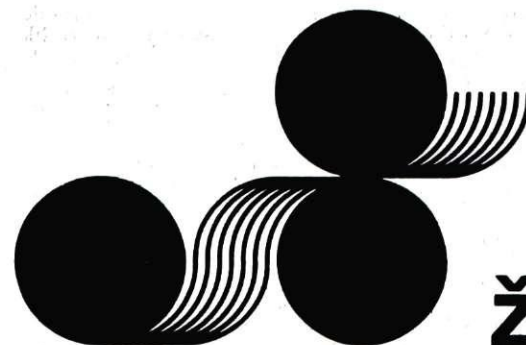
Za prihodnje pa predvideva samoupravni sporazum še eno obliko združevanja sredstev v okviru kratkoročnega poslovanja Interne banke, ki jo do sedaj v glavnem nismo uporabljali. To je združevanje sredstev v obliki depozita, kakor to opredeljuje 31. člen sporazuma. Pri tem je mišljeno predvsem združevanje kratkoročnih presežkov sredstev, ki jih imajo posamezne članice. Če ima članica npr. na žiro računu 10.000.000 din in ve, da tega denarja deset dni ne bo potrebovala, ga bo v prihodnje lahko nakazala na žiro račun Interne banke, kjer se ji bodo za to priznale obresti. Ko bo sredstva potrebovala, bo dala nalog Interni banki, da jih le-ta nakaže nazaj na njen račun, ali pa neposredno plača njeno obveznost. Tudi s to obliko združevanja sredstev predvidevamo, da se bo zmanjšala količina denarja, ki ga za normalno poslovanje potrebujemo v SZ, kar lahko pomeni upoštevanja vrednih prihrank.

V zvezi s financiranjem tekočega poslovanja prevzema Interna banka s sporazumom na sploh velike obveznosti. V njenem 34. členu je na primer zapisano, da je »sodgovorna za likvidnost oz. financiranje tekočega poslovanja vseh svojih članic«. Izvajanje tega določila bo članicam Interne banke po eni strani pomenilo veliko olajšavo pri njihovem poslovanju, po drugi strani pa je treba upoštevati, da ga bo možno v celoti uresničevati le v primeru, če bomo v SZ v prihodnje še bolj dosledno usklajevali svoje poslovno, predvsem pa še finančno obnašanje.

To je bilo nekaj konkretnih podatkov o poslovanju Interne banke. Kakor je videti, uveljavljamo s samoupravnim sporazumom, ki ga sedaj sprejemamo, razmeroma malo novosti, saj večino poslov združevanja sredstev, za katere se dogovarjamo, že opravljamo. Pomembnejšo novost pomeni samo združevanje sredstev rezervnega sklada iz 28. člena sporazuma, za katerega se odločamo zaradi velikih prednosti, ki jih ima pri ohranjanju likvidnosti članic Interne banke.

Bistvene spremembe pa uveljavljamo s samoupravnim sporazumom pri upravljanju Interne banke. Do sedaj je bilo njeno upravljanje zaupano delavskemu svetu SZ in njegovemu izvršilnemu organu. V prihodnje pa bo kot organ upravljanja Interne banke deloval zbor Interne banke, ki bo imel dva izvršilna organa in sicer poslovni odbor ter kreditni odbor. Poleg tega se bo v zvezi s poslovanjem Interne banke oblikoval še odbor samoupravne delavske kontrole, preko katerega bodo delavci v organizacijah — članicah Interne banke varovali svoje samoupravne pravice glede odločanja o poslih iz njenega poslovanja. Celoten sistem upravljanja Interne banke, kakor je predviden s samoupravnim sporazumom, pomeni prav gotovo jamstvo, da se bo upravljanje z združenimi sredstvi še izboljšalo. To pa je eden od bistvenih pogojev, da bo v prihodnje tudi samo poslovanje Interne banke lahko še bolj uspešno.

Interna banka je že do sedaj pomenila za delovne organizacije slovenskih železarn obliko skupnega finančnega poslovanja, preko katere so lahko uresničevale številne poslovne koristi. Samoupravni sporazum, ki ga sprejemamo, pa predstavlja primerno podlogo, da bodo njene aktivnosti v prihodnje lahko še bolj učinkovite. Posebno pa je tudi pomembno, da bo z združevanjem sredstev v okviru Interne banke mogoče veliko prispevati k uveljavljanju dohodkovnih odnosov v Slovenskih železarnah, in sicer skladno z načeli iz zakona o združenem delu.

slovenske železarne

INTERNA BANKA, N. SUB.O. LJUBLJANA, MOŠE PIJADEJEVA 5

**SAMOUPRAVNI SPORAZUM
O ZDRUŽITVI
V INTERNO BANKO
SLOVENSkih ŽELEZARN**

Slovenskih železarn. S tem namenom je bila pripravljena tudi ta kratka obrazložitev.

Najprej je umestno omeniti, da se pri ustanavljanju Interne banke izhaja iz predpostavke, da bomo v Slovenskih železarnah organizirali notranje enoten finančni sistem, katerega temeljne enote so temeljne organizacije združenega dela. Te so nosilke finančne funkcije, ki pa jo operativno ne izvajajo v celoti same, pač pa združujejo njeno opravljanje najprej v okviru delovnih organizacij. V tem smislu naj bi se v vseh delovnih organizacijah, ki združujejo večje število TOZD, ustanovile posebne finančne službe, ki pomenijo obliko internega bančnega poslovanja, ki se glede svojih funkcij in pristojnosti skorajda ne razlikuje od interne banke. Vsebinsko gledano naj bi torej svojo interno banko imela tudi vsaka od treh železarn ter Veriga Lesce, le da ji bomo rekli »posebna finančna služba«, ker si na tak način v formalnem pogledu lahko olajšamo in poenostavimo njeno poslovanje.

Ker so torej posebne finančne službe prva, lahko bi tudi rekli primarna oblika internega bančnega poslovanja v Slovenskih železarnah, velja seveda za interno banko, ki jo ustanovljamo na ravni sestavljene organizacije združenega dela, da bodo TOZD v njej urejale samo tiste finančne oz. bančne zadeve, ki jih je smiselno uresničevati v okviru širših povezav združenega dela. Tako se bo na primer plačilni promet za TOZD opravljal skoraj v celoti v posebni finančni službi in le delno v Interni banki. Do združevanja sredstev TOZD bo ravno tako v največjem obsegu prihajalo v okviru delovne organizacije in le deloma tudi v okviru Interne banke Slovenskih železarn. Podobno bi lahko naštevali za vse druge funkcije, ki se praviloma opravljajo v okviru internega bančnega poslovanja.

Ne glede na povedano pa bo imela Interna banka za vse TOZD oz. delovne organizacije v Slovenskih železarnah razmerna velik pomen. Predvidevamo npr., da si bomo s skupnim izvajanjem finančne funkcije v okviru Interne banke lahko v pomembni meri izboljšali možnosti financiranja tekočega poslovanja in razvoja. Interna banka naj bi postala učinkovit instrument, s katerim si bodo njene članice zagotavljale večjo finančno varnost. Predvsem pa naj bi se na račun združevanja dela in sredstev v Interni banki ustvarjala podlaga za čvrste dohodkovne povezave med delovnimi organizacijami, ki so združene v sestavljeni organizaciji združenega dela Slovenske železarne.

Eno najbolj pomembnih področij delovanja Interne banke je prav gotovo združevanje sredstev. O tem želimo povedati nekaj več in v tej zvezi je verjetno umestno uporabiti nekatere podatke o združevanju sredstev, ki se nanašajo na njeno dosedanje poslovanje. Interna banka SZ ima namreč pri združevanju sredstev že večletne izkušnje, ki jih ne gre zanemariti in pomenijo solidno osnovo tudi za njeno nadaljnje tovrstno delovanje.

Glede na namen porabe sredstev delimo združevanje običajno v dve vrsti in sicer v združevanje sredstev za financiranje investicij ter v združevanje sredstev za financiranje tekočega poslovanja. Obe vrsti se v vsebinskem pogledu med seboj toliko razlikujeta, da ju tudi samoupravni sporazum o združitvi v Interno banko SZ ločeno obravnava. V sporazumu je predvideno, da se celo organizacija poslovanja Interne banke podredi posebnostim enega in drugega združevanja sredstev in v tem smislu se v sporazumu govori o investicijskem ter o kratkoročnem poslovanju. V okviru investicijskega poslovanja se združujejo, kot rečeno, sredstva za naložbe v nove investicije in v trajna obratna sredstva, v okviru kratkoročnega poslovanja pa sredstva za financiranje tekočega poslovanja in zagotavljanje likvidnosti. Tudi v tej obrazložitvi bomo obe vrsti združevanja ločeno obravnavali.

Združevanje sredstev za investicijske naložbe

Prvič smo v Slovenskih železarnah v okviru Interne banke združili pomembnejša sredstva v letu 1973, ko so se vse delovne organizacije odločile, da bodo pomagale Železarni Store pokrivati primanjkljaj investicijskih sredstev, do katerega je prišlo pri financiranju njene takratne rekonstrukcije. Za ta namen je bilo za osnovna sredstva združenih 20 milijonov din, za obratna pa še celo nekaj več, kar je za tiste čase pomenilo upoštevanja vredne zneske. V naslednjih letih so bila združena sredstva Interne banke porabljena še za naložbe v Verigo Lesce, Plamen Kropa in Metalurški inštitut v Ljubljani. Vsega skupaj je bilo v Interni banki do začetka lanskega leta združenih za investicije in druge dolgoročne finančne naložbe 156,4 milijone din sredstev.

Za veliko večji obseg združevanja sredstev pa so se odločili delavci s samoupravnim sporazumom o temeljnih srednjeročnega načrta SZ za obdobje 1976–80. S tem sporazumom je bilo namreč dogovorjeno, da bodo TOZD sodelovale pri vseh pomembnejših investicijskih v Slovenskih železarnah – najmanj z zneskom, ki predstavlja 10 % predračunske vrednosti investicije. Vsaka TOZD pa bi naj k združenim sredstvom prispevala delež, ki je sorazmeren z njeno normalno akumulacijo, kakor je ta bila samoupravno opredeljena. Sočasno je bila dogovorjena še ena pomembna stvar in sicer to, da se združevanje sredstev v celoti izvede skladno z načeli, ki so opredeljena v zakonu o združenem delu. To pa predvsem pomeni, da sodelujejo delavci, ki sredstva združujejo, pri delitvi rezultatov in pokrivanju rizikov, do katerih pride v poslovanju z združenimi sredstvi.

V skladu s pravkar omenjenim sporazumom so bile v letu 1977 sprejete pomembne investicijske odločitve, pri katerih se sodeluje s sredstvi, združenimi v okviru Interne banke Slovenskih železarn. Verjetno ni odveč, če jih kar naštejemo:

Investicijske naložbe	Predračunska vrednost	Udeležba	
		združenih sred. v IB znesek	%
1. Železarna Jesenice	548.311	100.000	18,2
1.1. naprava za vliv. jekla	218.198	50.000	22,9
1.2. žična valjarna	225.000	40.000	17,8
1.3. odpraševalna naprava	105.113	10.000	9,6
2. Železarna Ravne	1.768.257	269.000	15,2
2.1. težka kovaška proga	583.015	97.000	16,6
2.2. jekloviv. in torz. osi	318.242	50.000	15,7
2.3. jeklarna	867.000	122.000	14,1
3. Železarna Store	330.070	90.000	27,3
3.1. elektroobločna peč	177.700	60.000	33,8
3.2. jeklovlek	152.370	30.000	19,7
4. Veriga Lesce	76.174	20.000	26,3
4.1. obrat ind. opreme	43.397	15.000	34,6
4.2. orodjarna	32.777	5.000	15,3
5. Metalurški inštitut	5.800	3.500	60,3
5.1. raziskovalna oprema	5.800	3.500	60,3
SKUPAJ (1 do 5)	2.728.612	482.700	17,7

Več kot polovica združenih sredstev je bila glede na gornje podatke odobrenih Železarni Ravne, kjer so tudi investicije največje. Po drugi strani pa je pri združevanju najmočnejše udeležena Železarna Jesenice. To pomeni, da prihaja z združevanjem v okviru Interne banke do prelivanja sredstev iz ene delovne organizacije v drugo, kar pa velja samo na kratek rok. V kasnejših letih, ko bo na primer investicijska potrošnja v Železarni Jesenice večja, je seveda treba pričakovati, da bo tudi njen relativen delež pri koriščenju združenih sredstev ustrezno velik. Na tak način se praktično realizira ena izmed prednosti združevanja, ki je v tem, da je možno s skupnimi močmi tudi zelo velike investicijske projekte hitreje uresničiti kot bi jih uspel investitor, če bi se zanašal le na lastna sredstva.

V samoupravnem sporazumu o združitvi v Interno banko se združevanje sredstev, ki smo ga ravnokar omenili, obravnava v 19. členu. Besedilo tega člena je v veliki meri povzeto iz samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega načrta SZ za obdobje 1976–80, kar pomeni, da prakso združevanja iz tega načrta sedaj opredeljujemo kot trajnejše ravnanje.

Poleg pravkar omenjenega združevanja sredstev za pomembnejše investicijske objekte v SZ, pri katerem sodelujejo vse TOZD, pa se v samoupravnem sporazumu o združitvi v Interno banko računa še tudi z naložbami, pri katerih sodelujejo samo posamezne članice (20. člen sporazuma). Primer take naložbe se ravnokar pripravlja in verjetno ne bo odveč, če ga na kratko opišemo. Gre za naslednje. Veriga Lesce ima namen zgraditi novo orodjarno, ki bo imela večje proizvodne zmogljivosti, kot jih potrebujejo ostale njene delavnosti. Zato bi bilo možno iz nove orodjarne vsaj deloma z orodji oskrbovati tudi Plamen in Tovil. Ti dve organizaciji bosta zato sodelovali z združenimi sredstvi pri financiranju orodjarne, in sicer vsaka z zneskom 5 milijonov din. Poleg tega bodo z zneskom 5 milijonov din pri tej investiciji sodelovale tudi še vse ostale delovne organizacije v SZ. Plamen in Tovil bosta združila sredstva v orodjarno Verige s posredovanjem Interne banke, ki bo opravljala tudi vse druge strokovne oz. finančne posle, ki bodo nastali v zvezi z naložbo. Celotno združevanje sredstev se bo uredilo s posebnim samoupravnim sporazumom, ki ga bodo sklenili Veriga, Plamen in Tovil, k njemu pa bo vsled strokovnih poslov, ki jih v tej zvezi prevzema, pristopila tudi Interna banka.

To je bilo torej nekaj konkretnih podatkov o združevanju sredstev za investicijske naložbe, ki se ga s posredovanjem Interne banke SZ že izvaja. Tudi v prihodnosti se predvidevajo na tem področju v glavnem enaki posli. Samoupravni sporazum o združitvi v Interno banko torej glede združevanja sredstev za investicije vsebinsko ne prinaša ničesar novega. Kot smo že rekli, z njim pravzaprav samo opredeljujemo sedanjo prakso Interne banke kot trajnejšo usmeritev.

Združevanje sredstev za financiranje tekočega poslovanja

To je druga oblika združevanja sredstev, ki ima v Interni banki SZ celo bogatejšo tradicijo kot pa združevanje v okviru investicijskega poslovanja. Prvi posli v zvezi s to vrsto združevanja sredstev segajo namreč tja v leto 1972, ki ga štejemo za rojstno leto Interne banke.

Najprej naj navedemo nekaj podatkov o tem, kako uporabljamo sredstva, ki jih združujemo v okviru Interne banke za financiranje tekočega poslovanja. Eden glavnih namenov njihove uporabe je kratkoročno kreditiranje delovnih organizacij v Slovenskih železarnah, s čimer se jim pokriva primanjkljaje obratnih sredstev ali pa pomaga pri ohranitvi likvidnosti. Obseg teh kreditov je že sedaj tolikšen, da jemljejo delovne organizacije SZ Interno banko kot enega glavnih bančnih partnerjev. To oceno lahko podpremo s konkretnimi podatki in v ta namen navajamo številke o kratkoročnih kreditih, ki so jih delovne organizacije v SZ dne 30. 9. 1977 koristile pri Interni banki:

IX. DRUGE DOLOČBE

77. člen

Obveščanje delavcev

Delavci v organizacijah – članicah Interne banke smo sporazumni, da bomo:

- 1. organizirali v Interni banki tak sistem obveščanja, ki bo omogočal obvladovanje upravljanja in gospodarjenja z dohodkom in sredstvi ter učinkovit nadzor nad delom in poslovanjem Interne banke

- 2. zaradi medsebojne obveščenosti zagotavljali pravočasno in celovito obveščanje o poslovanju vsake članice Interne banke

Obveščanje mora biti celovito, razumljivo, ustvarjalno, realno in pravočasno.

Interna banka se za obveščanje o svojem poslovanju poslužuje glasil, ki jih izdajajo Slovenske železarnе in posamezne njene članice.

Zbor Interne banke po potrebi s posebnimi akti ureja obveščanje delavcev o zadevah s področja poslovanja Interne banke.

78. člen

Poslovna tajnost

Interna banka mora svoje poslovanje organizirati tako, da bo zagotovljena in varovana tajnost listin in podatkov, ki se štejejo za poslovno tajnost.

Listine in podatke, ki se štejejo za poslovno tajnost ter način zagotavljanja in varovanja te tajnosti določi zbor Interne banke s posebnim samoupravnim splošnim aktom.

79. člen

Družbena samozaščita in ljudska obramba

Način organizacije, uresničevanja in pospeševanja družbene samozaščite in splošne ljudske obrambe v Interni banki opredeli zbor Interne banke, pri čemer upošteva dogovore, ki so v tej zvezi sprejeti v okviru Slovenskih železarn.

Članice Interne banke bomo zagotavljale materialna sredstva, ki bodo potrebna za uresničevanje družbene samozaščite in splošne ljudske obrambe v Interni banki v skladu s sprejetimi programi ukrepov in aktivnosti.

Programе ukrepov in aktivnosti iz prejšnjega odstavka uresničujejo organi Interne banke in njena delovna skupnost.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

80. člen

Prenos poslov

V Interno banko iz tega sporazuma se z njeno ustanovitvijo prenesejo vsi finančni posli, ki se v Slovenskih železarnah pred tem skupno opravljajo.

81. člen

Prehodno opravljanje funkcije direktorja Interne banke

V času, dokler ne bo imenovan direktor Interne banke po tem sporazumu, opravlja funkcije direktorja Interne banke kot vršilec dolžnosti dosedanji direktor financ iz delovne skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

82. člen

Volitve

Volitve v samoupravne organe Interne banke morajo biti opravljene v dveh mesecih po uveljavitvi tega sporazuma.

83. člen

Veljavnost

Ta sporazum je sprejet, ko ga z referendumom sprejme več kot polovica delavcev v vsaki TOZD oziroma enoviti delovni organizaciji Slovenskih železarn, in sicer z dnem sprejema zadnje TOZD oziroma delovne organizacije.

Sporazum podpišejo po en pooblaščen delavec vsake delovne organizacije Slovenskih železarn in začne veljati osmi dan po objavi.

ORGANIZACIJE:

POOBLAŠČENI PODPISNIK:

OBRAZLOŽITEV

Samoupravni sporazumi so skoraj vedno pisani v pravnem jeziku, ki povprečnemu delavcu ne zveni ravno domače, in si neredko celo strokovnjaki težko predstavljajo v vseh odtenkih, kakšno materialno vsebino predstavljajo posamezni njihovi členi. Tembolj velja to za samoupravne sporazume, ki obravnavajo tako obsežno in zahtevno materijo, kot je interno bančno poslovanje. Ve, jetno zato ni odveč, če poskusimo v preprostejši obliki povedati, kaj vsebinsko pomenijo nekatera pomembnejša določila iz samoupravnega sporazuma o združitvi v Interno banko

KAZALO

Členi:

I. TEMELJNI CILJI ZDRUŽITVE IN SPLOŠNE DOLOČBE	1 – 13
II. POSLOVANJE INTERNE BANKE	14 – 48
1. Organizacija poslovanja s sredstvi	
2. Združevanje sredstev za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva	
3. Združevanje sredstev za financiranje tekočega poslovanja	
3.1. Namen in oblike združevanja	
3.2. Uporaba združenih sredstev za financiranje tekočega poslovanja članic	
4. Združevanje sredstev za druge namene	
5. Opravljanje plačilnega prometa	
6. Ostali posli Interne banke	
III. PLANIRANJE IN POSLOVNA POLITIKA	49 – 54
IV. OBLIKOVANJE, UPORABA IN RAZPOREJANJE PRIHODKOV INTERNE BANKE	55 – 59
V. SKLADI INTERNE BANKE	60 – 62
VI. DELOVNA SKUPNOST INTERNE BANKE	63 – 66
VII. UPRAVLJANJE IN ODLOČANJE	67 – 73
VIII. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA	74 – 76
IX. DRUGE DOLOČBE	77 – 79
X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	80 – 83

Poslovni odbor Interne banke

Vsaka proizvodna delovna organizacija, članica Interne banke, ima v poslovnem odboru po enega člana, enega člana pa izvolijo skupaj delovna skupnost Interne banke in storitvene delovne organizacije Slovenskih železarn.

Člane poslovnega odbora izvoli zbor Interne banke izmed svojih delegatov za dve leti.

Poslovni odbor se sestaja po potrebi, vendar najmanj trikrat letno. Odločitve sprejema z večino glasov vseh svojih članov, za svoje delo pa je odgovoren zboru Interne banke.

Poslovni odbor opravlja zlasti tele zadeve:

- odloča o sklicanju zbora interne banke. Če to zahteva tretjina članic Interne banke, je poslovni odbor dolžan sklicati zbor Interne banke
- pripravlja predloge, o katerih odloča zbor Interne banke
- skrbi za izpolnjevanje nalog srednjeročnega plana Interne banke in letnega načrta za njegovo uresničevanje, kakor tudi drugih sklepov zbora Interne banke
- odloča o poslih Interne banke med dvema sejama zbora v mejah pooblastil, ki so določena s samoupravnimi splošnimi akti in posebnimi sklepi zbora Interne banke
- skrbi za ukrepe, ukrepa in izvaja ukrepe za ohranitev likvidnosti Interne banke in njenih članic
- skladno z letnimi plani Interne banke ali pa na podlagi odločitve pristojnega organa članice Interne banke odloča o dolgoročnih kreditnih poslih
- daje kreditnemu odboru smernice za odločanje na področju kratkoročnega poslovanja
- sestavlja odbore in komisije za izvršitev posebnih nalog iz delovnega področja Interne banke, določa njihove pravice in imenuje člane
- daje pobude in obravnava predloge za financiranje razvojnih planov in programov tekoče aktivnosti Interne banke, na podlagi katerih se sprejemajo samoupravni sklepi o združevanju dela in sredstev
- opravlja druge zadeve v mejah svoje pristojnosti po tem sporazumu in po drugih samoupravnih splošnih aktih.

72. člen

Kreditni odbor Interne banke

Kreditni odbor ima 5 do 9 članov, ki jih za dobo dveh let izvoli zbor Interne banke tako, da je v odboru zastopan:

- predstavnik vsake delovne organizacije – članice z več kot 2.000 zaposlenimi
- predstavnik vsake skupine proizvodnih delovnih organizacij – članic Interne banke, ki opravlja enako ali sorodno dejavnost
- predstavnik storitvenih delovnih organizacij Slovenskih železarn.

Vsak član kreditnega odbora ima namestnika. Odločitve sprejema kreditni odbor z večino glasov vseh svojih članov. Svoje delo usklajuje s poslovnim odborom.

Kreditni odbor opravlja zlasti naslednje posle:

- sprejema tromesečne in mesečne operativne plane Interne banke
- odobrava kratkoročne kredite, razen v primerih, ko je za to pooblaščen direktor Interne banke
- odloča o najemanju kratkoročnih kreditov, razen v primerih, ko je za to pooblaščen direktor Interne banke
- odloča o eskontiranju menic, dajanju menic v eskont in podobno
- odloča o drugih zadevah kratkoročnega poslovanja Interne banke, za katere ga v mejah svojih pristojnosti pooblasti zbor ali poslovni odbor Interne banke.

Kreditni odbor lahko odločitve s področja kratkoročnega poslovanja sprejema v obliki operativnih planov Interne banke.

73. člen

Individualni poslovodni organ Interne banke

Interna banka ima individualni poslovodni organ – direktorja Interne banke. Direktorja Interne banke imenuje in razreši zbor Interne banke po opravljenem razpisu na predlog 6-članske razpisne komisije, ki jo sestavljajo:

- 2 člana imenuje Skupščina občine Ljubljana Center
- 2 člana imenuje delavski svet Slovenskih železarn
- 2 člana imenuje zbor Interne banke.

Razpis za imenovanje direktorja Interne banke ter postopek imenovanja se opravi po zakonu. Direktor Interne banke je lahko razrešen pred potekom časa, za katerega je imenovan, iz razlogov in po postopku, kot to določa zakon.

Pogoje, ki jih mora izpolnjevati kandidat za direktorja Interne banke, se določijo v statutu Interne banke.

Direktor Interne banke opravlja zlasti naslednje zadeve:

- predstavlja in zastopa Interno banko
- izvršuje, izvaja oziroma skrbi za izvajanje sklepov zbora, poslovnega odbora ter drugih organov Interne banke
- sodeluje v delu organov Interne banke brez pravice odločanja
- daje pobude in predloge za pospeševanje aktivnosti Interne banke in njenih članic, kakor tudi za ustvarjanje pogojev, da se ustvarijo njihovi srednjeročni plani
- vodi delo delovne skupnosti Interne banke
- je odgovoren za zakonitost dela Interne banke ter za izpolnjevanje njenih z zakonom določenih obveznosti
- je odgovoren za poslovanje Interne banke v skladu z njenim srednjeročnim planom in letnim načrtom
- je odgovoren za likvidnost Interne banke
- odloča o poslih kratkoročnega poslovanja Interne banke skladno s tem sporazumom, plani Interne banke ter pooblastili organov upravljanja Interne banke ter s tem seznanja samoupravne organe Interne banke
- opravlja druge posle skladno z zakonom, po tem sporazumu in po drugih samoupravnih splošnih aktih Interne banke.

VIII. SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

74. člen

Osnovno načelo

Delavci v organizacijah – članicah Interne banke bomo uveljavljali in varovali svoje samoupravne pravice glede odločanja o poslih, ki jih uresničujemo preko Interne banke, s samoupravno delavsko kontrolo po zboru Interne banke in po posebnem organu samoupravne delavske kontrole – odboru samoupravne delavske kontrole.

75. člen

Sestava odbora samoupravne delavske kontrole

V odbor samoupravne delavske kontrole izvoli neposredno za dobo dveh let vsaka članica Interne banke po enega delegata, načelno iz vrst svojih delavskih kontrol.

Član odbora samoupravne delavske kontrole ne more biti hkrati delegat v zboru Interne banke, član poslovnega ali kreditnega odbora Interne banke, oziroma član drugih organov, katerim zbor Interne banke poverja določene izvršilne in svetovalne zadeve.

Navedeni organ delavske kontrole opravlja tudi funkcije odbora samoupravne delavske kontrole Slovenskih železarn skladno s samoupravnim sporazumom o združitvi v Slovenske železarne.

76. člen

Naloge in pristojnosti odbora

Odbor samoupravne delavske kontrole opravlja zlasti kontrolo glede:

1. izvajanja tega sporazuma
2. izvajanja drugih samoupravnih splošnih aktov Interne banke
3. izvajanja srednjeročnega plana in aktov poslovne politike Interne banke
4. izvajanje sklepov organov Interne banke
5. družbene in ekonomske smotnosti uporabe družbenih sredstev in razpolaganje z njimi
6. obveščanja članic Interne banke o vprašanjih, ki so pomembna za odločanje in kontrolo dela Interne banke.

Direktor Interne banke je dolžan dati odboru samoupravne delavske kontrole na razpolago potrebno dokumentacijo in mu omogočiti vpogled v delo Interne banke oziroma zagotoviti uresničevanje kontrole.

Odbor samoupravne delavske kontrole ima pravico in dolžnost, da o opaženih pojavih in svojem mnenju obvesti organe in službe Interne banke, pri katerih jih je opazil, kakor tudi organe Interne banke, ki jih imajo pravico in dolžnost odpraviti.

Organi Interne banke obravnavajo poročila in mnenje odbora samoupravne delavske kontrole in poročajo članicam Interne banke o svojih ukrepih.

Če organi Interne banke ne odpravijo pravočasno opaženih pojavov, mora odbor samoupravne delavske kontrole o tem obvestiti pristojni organ družbenega nadzorstva oziroma organ, ki je pristojen za nadzorstvo nad zakonitostjo dela Interne banke.

– pogoji, roki in način dviganja ali prenosa vloge iz rezervnega sklada morajo biti takšni, da sta zagotovljeni varnost poslovanja in likvidnost Interne banke.

– članica se z odpovedjo sporazuma ne znebi rizikov, ki so bili v breme sredstev rezervnega sklada Interne banke prevzeti pred njeno odpovedjo

– ob upoštevanju načel iz prejšnjih dveh alinej se članici, ki izstopa iz Interne banke, omogoči dvig njene vloge v rezervni sklad Interne banke v rokih, ki čim bolj ustrezajo njenim zahtevam.

Članica Interne banke nima pravice dvigniti sredstev, ki jih je združila v sklad osnovnih sredstev Interne banke. Izjemoma, če to zahteva članica, ki likvidira svoje poslovanje, lahko sklene zbor Interne banke, da se ji v denarju vrnejo sredstva, ki jih je združila v sklad osnovnih sredstev, ko poravna obveznosti, ki jih ima do Interne banke.

VI. DELOVNA SKUPNOST INTERNE BANKE

63. člen

Naloge delovne skupnosti

Delovno skupnost Interne banke oblikujejo delavci, ki v njej opravljajo strokovno, administrativno in temu podobno delo.

Interna banka lahko daje, če je to racionalno, posamezne svoje strokovne in druge naloge v opravljanje drugim organizacijam združenega dela, predvsem tudi delovni skupnosti skupnih služb Slovenskih železarn.

Da bomo Interno banko usposobili za opravljanje vseh njenih nalog, bomo članice njeni delovni skupnosti zagotovile ustrezne delovne pogoje, predvsem pa ji bomo omogočile, da si pridobi kvalitetne strokovne sodelavce.

64. člen

Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih

Razmerja med Interno banko in njeno delovno skupnostjo se uredijo s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih. Ta sporazum vsebuje zlasti:

1. medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti Interne banke in članic
2. pravice, obveznosti in odgovornosti delovne skupnosti za opravljanje del Interne banke
3. osnove in merila za izločanje sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo v skladu s 57. členom tega sporazuma
4. pooblastilo in odgovornost delovne skupnosti za uporabo sredstev sklada osnovnih sredstev Interne banke, kakor tudi način zagotavljanja sredstev za kritje materialnih stroškov Interne banke in sredstev za razširjanje materialne osnove dela Interne banke.
5. način organiziranja delovne skupnosti Interne banke

65. člen

Samoupravni splošni akti delovne skupnosti

V skladu s samoupravnim sporazumom iz prejšnjega člena sprejme delovna skupnost Interne banke še naslednje samoupravne splošne akte:

1. samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v delovno skupnost
 2. statut delovne skupnosti
 3. druge samoupravne splošne akte.
- Z akti iz prvega odstavka tega člena se urejajo medsebojna razmerja delavcev in način uresničevanja samoupravnih pravic delavcev delovne skupnosti Interne banke.
- Delovna skupnost Interne banke se lahko sporazume z delovno skupnostjo skupnih služb Slovenskih železarn, da bosta med seboj usklajevali urejanje razmerij po samoupravnih sporazumih iz tega člena.

66. člen

Konstituiranje delovne skupnosti

- Konstituiranje delovne skupnosti je v tem,
1. da se sklene samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev delovne skupnosti in članic Interne banke
 2. da se izvoli oziroma konstituira organ upravljanja delovne skupnosti
 3. da se sprejme samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v delovno skupnost
 4. da se sprejme statut delovne skupnosti

VII. UPRAVLJANJE IN ODLOČANJE

67. člen

Načela upravljanja

Interno banko upravljamo po delegatskem načelu delavci v organizacijah združenega dela – članicah Interne banke. Članice Interne banke imamo pri njenem upravljanju enake pravice.

Družbeno pravne osebe, ki niso pristopile k temu samoupravnemu sporazumu, združujejo pa preko Interne banke na podlagi posebnega samoupravnega sporazuma sredstva, odločajo o sredstvih, združenih za ta namen, sorazmerno razporejajo prihodke in prevzemajo rizik, ki izhaja iz poslovanja s temi sredstvi.

68. člen

Organi upravljanja

Organ upravljanja Interne banke je zbor Interne banke, njegov izvršilni organ pa poslovni odbor.

Predvsem za odločanje o poslih s področja kratkoročnega poslovanja Interne banke imenuje zbor Interne banke še kreditni odbor kot poseben izvršilni organ.

Po potrebi bomo po sklepu zbora imenovali tudi druge organe Interne banke, katerim bomo poverili izvršilne in svetovalne zadeve.

69. člen

Sestava zbora Interne banke in način dela

Delavci vsake delovne organizacije – članice Interne banke, izvolijo v zbor Interne banke po dva delegata, ne glede na število TOZD oziroma delovnih skupnosti skupnih služb v delovni organizaciji. Dodatno izvoli vsaka delovna organizacija še po enega delegata na vsakih 1000 zaposlenih.

Vsak delegat zbora Interne banke se izvoli za dobo dveh let. Zbor Interne banke zaseda po potrebi, najmanj pa dvakrat letno.

Poslovodni organ Interne banke mora zagotoviti pravočasno pripravo in dostavo gradiva za seje samoupravnih organov Interne banke, da se delegati pred sejo lahko posvetujejo v delegatski bazi.

Delegati so dolžni, da pridejo na seje zbora z izoblikovanim stališčem oziroma smernicami.

Kadar delegat soodloča o vprašanih, o katerih delavci ne odločajo z osebnim izjavljanjem, mora pri glasovanju ravnati v okviru smernic, ki so jih določili delavci, ki jih zastopa.

V primerih predhodnega osebnega izjavljanja delavcev je delegat dolžan glasovati v skladu s stališčem delavcev, ki jih zastopa.

Seja zbora Interne banke je sklepčna, če se je udeleži najmanj polovica delegatov.

Zbor Interne banke ne more sprejemati odločitev, ki bi bile v nasprotju z gospodarskimi plani Slovenskih železarn in zato svoje odločanje o pomembnejših gospodarskih zadevah usklajuje z delavskim svetom Slovenskih železarn.

70. člen

Pristojnosti zbora Interne banke

Zbor Interne banke opravlja predvsem tele zadeve:

1. ugotavlja, da so članice sprejele:
 - samoupravni sporazum o osnovah plana Interne banke
 - spremembe in dopolnitve sporazuma o združitvi v Interno banko
 - druge samoupravne splošne akte in zadeve, glede katerih je v zakonu ali v tem sporazumu določeno, da jih sprejemajo oziroma o njih odločajo članice Interne banke neposredno.
2. Na podlagi soglasja vseh članic:
 - sprejema statut Interne banke, samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah obveznostih in odgovornostih Interne banke in njene delovne skupnosti ter druge samoupravne splošne akte
 - sprejema srednjeročni plan Interne banke, letni načrt za njegovo uresničevanje in akte poslovne politike Interne banke
 - odloča o statusnih spremembah Interne banke
 - odloča o združitvi Interne banke v temeljne banke
 - odloča o vstopu Interne banke v konzorcije
 - odloča o drugih zadevah, za katere je po tem sporazumu ali drugih samoupravnih splošnih aktih predvideno, da o njih odloča soglasno.
3. Na podlagi večine glasov delegati članic odločajo:
 - o ukrepih za izvajanje srednjeročnega plana Interne banke in o aktih njene poslovne politike
 - o zgornji meji zadolževanja Interne banke
 - o ukrepih za zagotovitev likvidnosti Interne banke in o predlaganih ukrepih za likvidnost njenih članic
 - o poročilu o delu Interne banke
 - o sprejetju zaključnega računa Interne banke ter o uporabi in razporeditvi ustvarjenega prihodka
 - o planu prihodkov in odhodkov ter o finančnem načrtu Interne banke
 - o izvolitvi in razrešitvi članov poslovnega in kreditnega odbora
 - o imenovanju in razrešitvi individualnega poslovodnega organa Interne banke
 - o pooblastilih poslovodnega odbora in kreditnega odbora za odločanje o poslih Interne banke med dvema zboroma
 - o drugih vprašanih skladno s samoupravnim sporazumom o združitvi v Interno banko.

Na podlagi zakona o združenem delu ter zakona o temeljih kreditnega in bančnega sistema smo sklenili delavci

- Železarne Jesenice
- Železarne Ravne
- Železarne Štore
- Verige Lesce
- Tovarne vijakov Plamen Kropa
- Tovila – tovarne vijakov Ljubljana
- Žične, tovarne žičnih izdelkov Celje
- Metalurškega inštituta Ljubljana,

da se samoupravno organiziramo za izvajanje svoje finančne funkcije v združenem delu ter skladno z načeli, za katera smo se dogovorili s samoupravnim sporazumom o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Slovenske železarne, ustanovimo interno banko in zato sprejemamo naslednji

Samoupravni sporazum

o združitvi v Interno banko Slovenskih železarn.

I. TEMELJNI CILJI ZDRUŽITVE IN SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Cilji združitve v Interno banko

Interna banka Slovenskih železarn (v nadaljnjem besedilu Interna banka) je samoupravna finančna organizacija in oblika skupnega finančnega poslovanja delovnih organizacij, združenih v sestavljeni organizaciji združenega dela Slovenske železarne, ki jo ustanavljamo predvsem za uresničevanje naslednjih ciljev:

- zagotavljati učinkovito financiranje tekočega poslovanja in razvoja članic Interne banke,
- zagotavljati finančno varnost članic Interne banke,
- s finančnimi povezavami v okviru Interne banke ustvarjati pogoje, da se Slovenske železarne postopno razvijejo v notranje dohodkovno povezan in učinkovit ekonomski sistem,
- s finančnimi povezavami v okviru Interne banke pospeševati usklajevanje razvoja črne metalurgije in kovinsko predelovalne industrije.

2. člen

Uresničevanje ciljev

Cilje Interne banke uresničujemo:

- z izvajanjem enotne finančne politike, za katero se dogovarjamo v okviru Interne banke,
- z združevanjem dela in sredstev v okviru Interne banke,
- z enotnim in usklajenim nastopom pri drugih bankah in pravnih osebah,
- z organiziranjem učinkovitih oblik odločanja,

- s kvalitetnim medsebojnim informiranjem,
- z učinkovitim nadzorom finančnega poslovanja članic Interne banke, ki ga skupno izvajamo,
- z uveljavljanjem strokovnosti na področju finančnega poslovanja.

Članice bomo izvajanje svoje finančne funkcije s posredovanjem Interne banke medsebojno povezale in uskladile do take mere, da bomo s tem v Slovenskih železarnah oblikovale enoten interen finančni sistem.

3. člen

Ime in sedež Interne banke

Interna banka posluje z imenom: Slovenske železarne – Interna banka, n.sub.o.. Sedež Interne banke je v Ljubljani, Moše Pijadejeva 5. Interna banka uporablja skupaj z imenom znak, ki je enak znaku Slovenskih železarn.

4. člen

Dejavnosti Interne banke

Interna banka opravlja v skladu z zakonom in samoupravnimi splošnimi akti vse vrste bančnih, kreditnih in denarnih poslov za svoje članice, zlasti pa:

1. Organizira in strokovno usmerja pripravo predlogov finančnih planov članic Interne banke, ter njihovo medsebojno usklajevanje.
2. Pripravlja sklepanje samoupravnih sporazumov in pogodb o združevanju dela in sredstev ter opravlja druge strokovne posle v zvezi z njihovim izvajanjem.
3. Usklajuje nastop članic Interne banke pri drugih bankah in drugih družbenih pravnih osebah.
4. Najema pri domačih in tujih bankah in drugih družbenih pravnih osebah kredite v svojem imenu in na račun svojih članic, kratkoročne kredite pa tudi v svojem imenu in na svoj račun.
5. Posreduje združevanje dela in sredstev med članicami Interne banke, pa tudi med članicami Interne banke in drugimi družbeno pravnimi osebami.
6. Daje sredstva v depozit bankam in drugim finančnim organizacijam.
7. Daje kredite v okviru dejavnosti svojih članic.
8. Kupuje in prodaja vrednostne papirje.
9. Izdaja v imenu in na račun svojih članic obveznice in druge vrednostne papirje, vrednostne papirje, s katerimi si zagotavlja likvidnost, pa tudi v svojem imenu in na svoj račun.
10. Daje avale in garancije članicam in v skladu z odločitvami članic tudi drugim družbeno pravnim osebam.
11. Organizira združevanje deviznih sredstev, nabavlja in prodaja za članice devizna sredstva in opravlja druge devizne posle.
12. Skladno s tem sporazumom, po posebnih pogodbah ali na podlagi posebnega pooblastila članic opravlja posamezne posle plačilnega prometa, predvsem pa:

a) sprejema vplačila v dobro članic
b) opravlja plačila v imenu in na račun članic
c) skrbi za realizacije upniško dolžniških razmerij
d) opravlja plačilni promet med članicami Interne banke.
13. Operativno opravlja vse finančne posle za trgovinsko delovno organizacijo Slovenskih železarn, za delovno skupnost skupnih služb Slovenskih železarn, skladno s posebnim dogovorom pa posamezne posle tudi za druge delovne organizacije v Slovenskih železarnah.

14. Skladno s posebnim družbenim dogovorom, sklenjenim med SR Slovenijo, Gospodarsko zbornico Slovenije in Slovenskimi železarnami — Ljubljana opravlja vse finančne posle za skupnost izdelave in predelave jekla, po potrebi pa tudi za druge skupnosti, konzorcije in podobno, v katerih so včlanjene delovne organizacije Slovenskih železarn.

15. Spremlja in analizira finančno poslovanje članic.
16. Opravlja za članice druge storitve strokovno-finančne narave.

17. Opravlja na podlagi tega sporazuma, drugega samoupravnega splošnega akta, pogodbe ali posebnega pooblastila druge kreditne in denarne posle, ki jih lahko opravljajo njene članice po zakonu.

5. člen

Pooblastila Interne banke v pravnem prometu z drugimi

V pravnem prometu z drugimi je Interna banka pooblaščen, da v svojem imenu in na račun članic in v svojem imenu na svoj račun sklepa vse vrste samoupravnih sporazumov, družbenih dogovorov, pogodb in drugih pravnih poslov v obsegu svoje dejavnosti.

6. člen

Združitev v temeljno banko in sklepanje samoupravnih sporazumov

Da bi razširila možnosti za uresničevanje svojih načrtov in načrtov svojih članic, Interna banka na podlagi sklepa svojega zbora ali neposredno po pooblastilu zainteresiranih članic:

1. Sklepa samoupravni sporazum o združitvi v eno ali več temeljnih bank. Za te odločitve mora biti sklep zbora Interne banke sprejet s soglasjem vseh članic.

2. Sklepa z drugimi bančnimi organizacijami samoupravne sporazume o uresničevanju planov.

3. Stopa z drugimi bančnimi organizacijami, organizacijami združenega dela in drugimi družbeno pravnimi osebami v konzorcije za uresničitev posameznih razvojnih planov članic in programov svoje tekoče aktivnosti.

7. člen

Pridobitev članstva v Interni banki

V Interno banko se praviloma združijo vse TOZD, ki sestavljajo Slovenske železarne.

TOZD se združijo v Interno banko preko svoje delovne organizacije, in v tem smislu nastopajo kot članice Interne banke delovne organizacije Slovenskih železarn. Delovna organizacija Slovenskih železarn postane članica Interne banke, ko sklene ta sporazum.

K temu sporazumu lahko pristopijo in postanejo tako članice Interne banke tudi druge organizacije združenega dela, ki niso vključene v Slovenske železarne, če je taka organizacija združenega dela proizvodno in dohodkovno ožje povezana z eno ali več delovnimi organizacijami Slovenskih železarn, če sprejme ta samoupravni sporazum in če zbor Interne banke s soglasno odločitvijo vseh članic sprejme njen pristop.

8. člen

Prenehanje članstva v Interni banki

Članstvo v Interni banki preneha:

1. s prenehanjem članice po zakonu
2. z izstopom
3. s prenehanjem Interne banke.

Članstvo v Interni banki z izstopom preneha, ko je članica po predhodni pisni odpovedi sporazuma poravnala vse kratkoročne obveznosti do Interne banke in je bil glede njenih dolgoročnih obveznosti do Interne banke dosežen sporazum o rokih in načinu njihove poravnave, vse to v skladu s tem sporazumom. Izstop se praviloma opravi le ob zaključku poslovnega leta. Ugotovljeni sklep o izstopu sprejme zbor Interne banke.

Interna banka preneha, če se tako odločijo vse njene članice.

9. člen

Splošne pravice in obveznosti članic Interne banke

Članice Interne banke imajo:

- enake pravice pri upravljanju Interne banke
- pravico biti redno, celovito in razumljivo informirane o poslovanju Interne banke
- pravico, skladno s tem sporazumom in drugimi samoupravnimi akti, pod enakimi pogoji uporabljati storitve Interne banke
- pravico razdeljevati prihodke Interne banke

- obveznost usklajevati svojo politiko financiranja z drugimi članicami Interne banke
- obveznost krepiti sposobnost Interne banke pri opravljanju njenih dejavnosti
- obveznost prevzeti rizik za poslovanje Interne banke.

10. člen

Prevzemanje rizika za poslovanje Interne banke

Za svoje obveznosti odgovarja Interna banka z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga. Če sredstva rezervnega sklada in druga denarna sredstva, ki so jih članice združile v Interno banko, ne zadostajo za poravnavo njenih obveznosti, odgovarjajo članice za obveznosti Interne banke neomejeno subsidiarno z vsemi svojimi sredstvi po naslednjem vrstnem redu:

1. sredstva rezervnega sklada
2. denarna sredstva poslovnega sklada
3. ostala sredstva

Kadar je članica poravnala obveznosti po prejšnjem odstavku, zahteva povračilo plačanega zneska:

1. če je bil posel sklenjen v imenu in na račun Interne banke, sorazmerno z obsegom poslov, ki jih opravlja v okviru kratkoročnega poslovanja Interne banke;
2. če je bil posel sklenjen v imenu Interne banke in na račun ene ali več članic, od članice, v korist katere je bil sklenjen posel, kar velja tudi v primeru, če je bil posel sklenjen v korist več članic.

11. člen

Zastopanje in predstavljanje

Interno banko zastopa in predstavlja individualni poslovni organ — direktor Interne banke.

Direktor Interne banke zastopa Interno banko in sklepa pravne posle z drugimi neomejeno, v navedenih primerih pa z naslednjimi omejitvami:

1. Družbene dogovore in samoupravne sporazume na podlagi sklepa zbora Interne banke, kadar jih Interna banka sklepa na račun vseh članic, oz. po sklepu pristojnih organov posameznih članic, ki so zainteresirane za sklenitev takega dogovora.

2. Samoupravne sporazume in pogodbe s članicami Interne banke o zadevah, ki niso predvidene s tem sporazumom ali s planskimi dokumenti Interne banke — na podlagi sklepa poslovnega odbora Interne banke.

3. Dolgoročne kreditne posle na podlagi sklepa poslovnega odbora Interne banke ali sklepa pristojnega organa članice.

4. Posle združevanja sredstev za naložbe v osnovna in trajna sredstva na podlagi zbora Interne banke, če gre za naložbe iz 19. člena tega sporazuma, oz. na podlagi sklepa poslovnega odbora Interne banke, če gre za druge vrste združevanja sredstev.

5. Kratkoročne kreditne posle in posle združevanja sredstev za financiranje tekočega poslovanja, kadar posamezni posel presega vrednost 10.000.000.— din — razen kreditov za likvidnost z rokom vračila do 30 dni — na podlagi sklepa kreditnega odbora Interne banke.

Direktor Interne banke sme dati v mejah svojih pooblastil drugi osebi pisмено pooblastilo za sklepanje določenih vrst pogodb ali za opravljanje drugih pravnih dejanj.

Poslovni odbor Interne banke lahko imenuje in pooblasti delavce, ki skupaj z direktorjem Interne banke podpisujejo kredite in druge pogodbe ter naloge za plačilni promet.

12. člen

Opravljanje poslov za nečlanice

Interna banka lahko na podlagi posebnega samoupravnega sporazuma ali pogodbe opravlja posle združevanja sredstev tudi za pravne osebe, ki niso pristopile k temu sporazumu, če so v takih poslih udeležene tudi članice Interne banke ali pa so neposredno zainteresirane, da se jih opravlja v Interni banki. S samoupravnim sporazumom se določi, kako se razporejajo prihodki ter prevzema riziko, ki izhaja iz poslovanja s temi sredstvi.

13. člen

Samoupravni splošni akti Interne banke

Interna banka ima poleg temeljnega sporazuma še naslednje samoupravne splošne akte:

- statut, ki ga s soglasno odločitvijo sprejme zbor Interne banke
- samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med Interno banko in njeno delovno skupnostjo, ki ga za Interno banko sprejme zbor Interne banke
- samoupravni sporazum o osnovah plana, ki ga sklenejo članice Interne banke
- srednjeročni plan Interne banke in letne načrte za uresničevanje tega plana, ki jih sprejme zbor Interne banke
- akte poslovne politike Interne banke, ki jih sprejme zbor Interne banke
- druge samoupravne akte, s katerimi se podrobneje ureja jo ekonomski in drugi samoupravni posli v Interni banki.

Samoupravni splošni akti Interne banke morajo biti usklajeni s samoupravnim sporazumom o združitvi v Slovenske železarne.

- dogovorjene cilje in naloge razvoja članic
- višino, način in cilje združevanja dela in sredstev ter namene in pogoje za uporabo združenih sredstev
- način in pogoje za najemanje kreditov in posojil
- način oblikovanja in uporabe sredstev, ki so združena v sklade Interne banke
- pomembnejše postavke enotne finančne politike članic Interne banke
- način prevzemanja rizika, ki izvira iz poslovanja Interne banke, po njenih članicah.
- način ohranjanja likvidnosti Interne banke in njenih članic
- način razporejanja skupaj ustvarjenega dohodka v Interni banki
- plan razvoja Interne banke in njene dejavnosti.

Finančni del srednjeročnega plana se sestavi za plansko obdobje po letih.

Osnutek srednjeročnega plana Interne banke sprejme poslovni odbor Interne banke in ga da v obravnavo članicam. Na podlagi zbranih pripomb in predlogov sprejme poslovni odbor predlog srednjeročnega plana Interne banke in ga da v sprejem zboru Interne banke.

53. člen

Letni načrt Interne banke

Z letnim načrtom za uresničevanje srednjeročnega plana Interne banke se usklajujejo možnosti uresničevanja srednjeročnega plana z možnostmi Interne banke in njenih članic:

- Letni načrt vsebuje zlasti:
 - analizo možnosti za uresničevanje srednjeročnega plana v letu planiranja
 - vire in pogoje združevanja, nabavljanja in zbiranja sredstev, kakor tudi namene in pogoje za njihovo uporabo
 - obseg in pogoje združevanja sposobnosti članic za dajanje avalov in garancij
 - namene in pogoje za dajanje kreditov
 - plan prihodkov in odhodkov ter plan bilance sredstev Interne banke
 - druge postavke enotne finančne politike članic Interne banke.

Skupaj z letnim načrtom za uresničevanje srednjeročnega plana Interne banke se sprejemajo tudi akti za njegovo izvajanje, zlasti pa:

- akt o načinu in ukrepih za uresničevanje letnega načrta Interne banke
- tarifa plačil za storitve, ki jih opravlja Interna banka
- akt o načinu in ukrepih za ohranitev likvidnosti Interne banke in njenih članic
- finančni načrt Interne banke.

Letni načrt Interne banke sprejme zbor Interne banke na predlog poslovnega odbora Interne banke.

54. člen

Operativni plani Interne banke

Z operativnimi plani Interne banke se za plansko obdobje določa konkretne aktivnosti, ki jih je v Interni banki potrebno izvesti zaradi uresničevanja njenega letnega načrta. Operativni plani so tromesečni in mesečni, sprejema pa jih kreditni odbor Interne banke. Kreditni odbor lahko v obliki operativnih planov sprejema odločitve o najemanju in dajanju kratkoročnih kreditov, o eskontu menic, avalih in drugih kratkoročnih poslih iz njegove pristojnosti.

IV. OBLIKOVANJE, UPORABA IN RAZPOREJANJE INTERNE BANKE

55. člen

Vrste prihodkov

Prihodki Interne banke so:

1. plačila za bančne storitve
2. obresti od danih kreditov
3. udeležba v skupnem dohodku, ki jo Interna banka na račun svojih članic uveljavlja v organizacijah združenega dela, v katerih sodelujejo z združenimi sredstvi
4. drugi prihodki, ki jih Interna banka ustvari s svojim poslovanjem v skladu s svojimi samoupravnimi splošnimi akti in veljavnimi predpisi.

56. člen

Poslovni stroški Interne banke

Med poslovne stroške Interne banke bomo šteli obresti za prejete kredite in druga sredstva, plačila za bančne in druge storitve, odpise neizterljivih terjatev, amortizacijo, stroške za poslovne prostore in opremo ter druge materialne stroške, ki nastajajo s poslovanjem Interne banke.

57. člen

Sredstva za delovno skupnost Interne banke

Sredstva za osebne dohodke in skupno porabo delavcev delovne skupnosti Interne banke bomo izločali iz dohodka Interne banke v skladu z osnovami in merili, ki so določena s samoupravnimi sporazumi, sklenjenimi med Interno banko in njeno delovno skupnostjo, in v skladu s samoupravnim sporazumom o pridobivanju in razporejanju čistega dohoka ter delitvi osebnih dohodkov, ki ga delovna skupnost Interne banke sklene z drugimi članicami Interne banke.

S samoupravnimi sporazumi iz prvega odstavka se zagotovi, da so sredstva za delovno skupnost odvisna od obsega in kakovosti dela ter stopnje odgovornosti delovne skupnosti Interne banke.

58. člen

Skupni dohodek Interne banke

Dohodek, ki se ga dobi, ko se iz prihodkov Interne banke pokrije poslovne stroške ter sredstva za delovno skupnost, je skupni dohodek Interne banke.

- Skupni dohodek članic Interne banke se ugotavlja:
1. za investicijsko poslovanje Interne banke in v okviru tega poslovanja še ločeno za vsako naložbo iz združenih sredstev
 2. za kratkoročno poslovanje Interne banke
 3. za pogodbeno poslovanje in v okviru tega poslovanja ločeno za vsakega pogodbenika.

59. člen

Delitev skupnega dohodka Interne banke

Skupni dohodek Interne banke si članice v celoti razdelijo med seboj skladno z naslednjimi načeli:

1. Skupni dohodek, ki je ustvarjen v okviru investicijskega poslovanja, si članice razdelijo sorazmerno s sredstvi, ki jih imajo združena v okviru investicijskega poslovanja. Delitev se izvede za vsako naložbo ločeno.
2. Skupni dohodek, ki je ustvarjen v okviru kratkoročnega poslovanja, si članice razdelijo sorazmerno s sredstvi, ki jih imajo združena po 27. členu tega sporazuma.
3. Skupni dohodek, ki je ustvarjen v okviru pogodbenega poslovanja, razporejajo udeleženci tega poslovanja, kakor se sami dogovore.

Del dohodka, ki ga dosežejo po prvi in drugi točki tega člena, članice združijo v sklade Interne banke.

V. SKLADI INTERNE BANKE

60. člen

Vrste in namen skladov

Interna banka ima dva sklada:

1. rezervni sklad,
2. sklad osnovnih sredstev.

Sredstva rezervnega sklada so izločena na posebnem računu pri službi družbenega knjigovodstva, uporabljajo pa se za odpis neizterljivih terjatev, za kritje drugih rizikov, ki izvirajo iz poslovanja Interne banke, kakor tudi za ohranitev njene tekoče likvidnosti.

Sredstva sklada osnovnih sredstev se uporabljajo za financiranje osnovnih sredstev, ki jih pri svojem poslovanju uporablja Interna banka. Denarni del sklada osnovnih sredstev uporablja Interna banka za svoje poslovanje.

Sredstva skladov Interne banke se vodijo na ime članice Interne banke.

61. člen

Oblikovanje skladov Interne banke

Sredstva rezervnega sklada Interne banke se oblikujejo iz dela skupnega dohodka Interne banke v skladu z 59. členom tega sporazuma ter v višini, kakor je z zakonom in drugimi predpisi določeno izdajanje v rezervni sklad v organizacijah združenega dela.

Sredstva sklada osnovnih sredstev se oblikujejo iz dela skupnega dohodka Interne banke v skladu z 59. členom tega sporazuma ter v višini, kakor se članice zanje dogovorimo s srednjeročnim planom Interne banke ter z letnimi načrti za uresničevanje srednjeročnih planov Interne banke.

62. člen

Dvig sredstev, združenih v sklade Interne banke

Članice Interne banke lahko dvignemo ob odpovedi samoupravnega sporazuma o združitvi v Interno banko svojo vlogo v rezervnem skladu Interne banke ali jo prenesemo na druge članice.

Pogoje, roke in način dviganja ali prenosa vloge iz rezervnega sklada Interne banke se določi sporazumno med članico, ki izstopa, ter Interno banko, pri tem pa se upoštevajo naslednja načela:

zdrževala sredstva in dohodek tudi še za druge namene. Vsako tako združevanje bomo urejali s posebnim samoupravnim sporazumom.

5. Opravljanje plačilnega prometa

41. člen

Vrste poslov plačilnega prometa

Interna banka upravlja za svoje članice predvsem naslednje posle plačilnega prometa:

1. plačila med članicami Interne banke
2. vse posle plačilnega prometa za posamezne članice na podlagi posebne pogodbe
3. sprejemanje vplačil v korist članic in plačevanje obveznosti članic v njihovem imenu in na njihov račun
4. plačilni promet z devizami.

42. člen

Plačila med članicami Interne banke

Interna banka opravlja praviloma vsa plačila med članicami, razen plačil, ki se nanašajo na investicije in koriščenje dohodka.

Plačilni promet iz prejšnjega odstavka se opravlja preko internih računov, ki jih članice odprejo pri Interni banki. Ves promet na internem računu sprovedejo članice evidenčno vsak mesec tudi preko svojih žiro računov pri Službi družbenega knjigovodstva. Posamezna plačila se opravlja po nalogih članic v njihovem imenu in na njihov račun.

Interni račun iz prejšnjega odstavka ima značaj tekočega računa in članica lahko plačuje iz njega tudi, če na njem nima sredstev, vendar samo do limita, ki je vnaprej dogovorjen med članico in Interno banko. Taka plačila v breme negativnega salda internega računa se obravnavajo kot kratkoročni kredit, ki se obrestuje enako kot drugi kratkoročni krediti in zapade najkasneje v 30 dneh. Članica mora imeti na svojem internem računu v vsakem mesecu najmanj tri zaporedne dni pozitivni saldo.

Dobroimetja, ki jih imajo članice na internih računih pri Interni banki, se štejejo kot depozit na vpogled. Članica lahko uporabi to dobroimetje tudi za odplačilo svojih obveznosti do Interne banke ali pa ga ponudi Interni banki v odkup; znesek dobroimetja, ki vrednostno presega limit iz prejšnjega odstavka, je Interna banka dolžna odkupiti najkasneje v petih delovnih dneh po prejeti zahtevi.

43. člen

Opravljanje vseh poslov plačilnega prometa za posamezne članice

Interna banka lahko opravlja na podlagi posebne pogodbe vse posle plačilnega prometa za posamezne članice, in sicer v imenu in na račun članic. V ta namen se poslužuje računov, ki jih ima članica pri Službi družbenega knjigovodstva in tudi svojih računov pri Službi družbenega knjigovodstva.

Za delovno skupnost skupnih služb Slovenskih železarn ter za trgovsko delovno organizacijo Slovenskih železarn velja že po tem sporazumu, da se za ti organizaciji vsi posli plačilnega prometa opravljajo v Interni banki.

44. člen

Sprejemanje vplačil v korist članic in plačevanje obveznosti članic v njihovem imenu in na njihov račun

Na podlagi posebnega dogovora ali pogodbe Interna banka sprejema posamezne vrste plačil v korist članic in plačuje obveznosti članic v njihovem imenu in na njihov račun. Interna banka opravlja ta plačila, razen ko gre za sprejem vplačil, ki imajo značaj skupnega prihodka, preko svojega žiro računa, zanje pa priznava oziroma obremenjuje članice na internem računu, ki jih vodijo pri Interni banki.

Interna banka sprejema na svoj prehodni račun pri Službi družbenega knjigovodstva praviloma vsa plačila, ki imajo značaj skupnega prihodka in sta pri njegovem ustvarjanju sodelovali dve ali več članic. Ta vplačila razporeja Interna banka takoj na žiro račune članic, katerim sredstva pripadajo.

45. člen

Plačilni promet z devizami

Na podlagi posebnega dogovora ali pogodbe opravlja Interna banka za vse članice ali samo za nekatere od njih posamezne posle plačilnega prometa z devizami.

Za delovno skupnost skupnih služb Slovenskih železarn ter za trgovsko delovno organizacijo Slovenskih železarn velja že po tem sporazumu, da zanju Interna banka opravlja vse posle plačilnega prometa z devizami.

6. Ostali posli Interne banke

46. člen

Najemanje kreditov pri bankah in pravnih osebah

Poleg dolgoročnih kreditov iz 22. in 27. člena tega sporazuma najema Interna banka v svojem imenu in na račun svojih članic

ali v imenu in na račun svojih članic tudi vse druge vrste dolgoročnih in kratkoročnih kreditov doma in v tujini.

Kreditni po tem členu se najemajo vedno le na podlagi predhodne odločitve članice.

47. člen

Urejanje upniško-dolžniških razmerij za članice

Na podlagi posebnega dogovora ali pogodbe opravlja Interna banka za članice posamezne ali vse posle v zvezi z urejanjem njihovih upniško-dolžniških razmerij.

Za delovno skupnost skupnih služb Slovenskih železarn ter za trgovsko delovno organizacijo Slovenskih železarn velja že po tem sporazumu, da zanju Interna banka opravlja posle v zvezi z njihovimi upniško-dolžniškimi razmerji.

48. člen

Ostalo poslovanje

Poleg poslov, ki so v tem sporazumu konkretno navedeni, opravlja Interna banka za svoje članice po posebnih dogovorih tudi še vse druge strokovne in administrativno tehnične posle finančne narave.

III. PLANIRANJE IN POSLOVNA POLITIKA

49. člen

Vrste planov

Članice bomo izvrševanje svoje finančne funkcije načrtovale:

1. s finančnim načrtovanjem svojega poslovanja in razvoja
2. s samoupravnim sporazumom o osnovah planov Interne banke
3. s srednjeročnim planom Interne banke
4. z letnimi načrti za uresničevanje srednjeročnih planov Interne banke
5. z operativnimi (tromesečnimi in mesečnimi) plani Interne banke
6. s planiranjem v temeljnih bankah
7. s planiranjem v konzorcijih.

50. člen

Vloga planov Interne banke

Članice bomo s plani Interne banke določale predvsem

- skupno dogovorjene naloge in cilje
- enotno finančno politiko
- obseg združevanja dela in sredstev zaradi uresničevanja dogovorjenih ciljev članic
- druge ukrepe finančne narave za uresničevanje skupno dogovorjenih ciljev.

V planih Interne banke bomo poleg dejavnosti, ki jih uresničujemo preko Interne banke, upoštevali tudi druge aktivnosti članic na področju financ in zato bodo plani Interne banke imeli vlogo konsolidiranih finančnih planov vseh članic.

Plani Interne banke morajo izhajati iz gospodarskih planov Slovenskih železarn in morajo biti z njimi usklajeni.

51. člen

Samoupravni sporazum o osnovah srednjeročnega plana Interne banke

Samoupravni sporazum o osnovah srednjeročnega plana Interne banke vsebuje zlasti:

- skupne interese, smeri in cilje razvoja članic
- možnosti za združevanje in pridobivanje sredstev, potrebnih za uresničevanje dogovorjenih ciljev
- naloge in obveznosti članic pri uresničevanju ciljev razvoja
- osnove, merila in pogoje združevanja sredstev
- načela enotne finančne politike.

Osnutek samoupravnega sporazuma o osnovah srednjeročnega plana pripravi poslovni odbor Interne banke in ga da v času, ko članice pripravljajo samoupravni sporazum o osnovah svojega srednjeročnega plana, v obravnavo članicam. Na podlagi pripomb in predlogov članic pripravi poslovni odbor predlog samoupravnega sporazuma o osnovah srednjeročnega plana Interne banke, ki ga obravnava in osvoji zbor Interne banke s soglasno odločitvijo ter ga predloži vsem članicam v potrditev. Sporazum je sklenjen, ko ga z referendumom sprejmejo delavci v vseh organizacijah — članicah Interne banke.

52. člen

Srednjeročni plan Interne banke

Srednjeročni plan Interne banke vsebuje natančnejše opredelitve določb samoupravnega sporazuma o osnovah srednjeročnega plana Interne banke, zlasti pa:

II. POSLOVANJE INTERNE BANKE

1. Organizacija poslovanja s sredstvi

14. člen

Osnovna delitev poslovanja s sredstvi

Poslovanje s sredstvi bomo v Interni banki organizacijsko delili v tri vrste, in sicer v:

1. investicijsko poslovanje
2. kratkoročno poslovanje
3. pogodbeno poslovanje.

Za vsako vrsto poslovanja bomo ločeno ugotavljali prihodke oziroma dohodek ter vodili ločene (pod)bilance sredstev.

15. člen

Investicijsko poslovanje

V okviru investicijskega poslovanja bomo opravljali vse posle v zvezi z dolgoročnim nalaganjem združenih sredstev, to je predvsem naložbami v osnovna in trajna obratna sredstva. Vsako dolgoročno naložbo bomo v Interni banki:

1. vodili in urejali neposredno v korist članic Interne banke, ki pri njej sodelujejo z združenimi sredstvi
2. spremljali glede njene uspešnosti
3. ločeno obravnavali glede dohodka, ki ga prinaša.

Dohodek, ki se oblikuje v okviru investicijskega poslovanja, se po pokritju stroškov in izdvojitvi sorazmernega dela sredstev za delovno skupnost Interne banke v celoti razdeli članicam Interne banke, ki so združile sredstva v okviru investicijskega poslovanja.

Kot vir sredstev se pri investicijskem poslovanju praviloma pojavljajo samo dolgoročno združena sredstva članic Interne banke in dolgoročni krediti, pridobljeni na račun članic Interne banke.

Prehodno likvidna sredstva investicijskega poslovanja se uporabljajo v okviru kratkoročnega poslovanja Interne banke.

16. člen

Kratkoročno poslovanje

V okviru kratkoročnega poslovanja Interne banke bomo opravljali vse kratkoročne naložbe sredstev, plačilni promet, promet s kratkoročnimi vrednostnimi papirji ter vse druge finančne posle kratkoročnega značaja. Posle kratkoročnega poslovanja opravlja Interna banka v svojem imenu in na svoj račun, v svojem imenu in na račun svojih članic ali pa v imenu in na račun posameznih članic.

Kot vir sredstev se pri kratkoročnem poslovanju pojavljajo dolgoročno združena sredstva članic, kratkoročno združena sredstva članic, kratkoročni krediti in drugi kratkoročni viri, pridobljeni pri drugih bankah in pravnih osebah.

Dohodek, ki se oblikuje v okviru kratkoročnega poslovanja, se po pokritju poslovnih stroškov (pasivne obresti, stroški plačilnega prometa itd.) ter izdvojitvi sorazmernega dela sredstev za delovno skupnost Interne banke, razdeli med članice Interne banke sorazmerno s sredstvi, ki jih imajo dolgoročno združene v okviru kratkoročnega poslovanja.

17. člen

Pogodbeno poslovanje

V okviru pogodbenega poslovanja Interne banke se izvajajo posli združevanja dela in sredstev, ki jih Interna banka po posebnih samoupravnih sporazumih ali pogodbah skladno z 12. členom tega sporazuma opravlja za pravne osebe, ki niso članice Interne banke.

V okviru pogodbenega poslovanja se opravljajo tudi posli združevanja dela in sredstev skupnosti izdelave in predelave jekla.

Prehodno likvidna sredstva pogodbenega poslovanja se praviloma uporabljajo v okviru kratkoročnega poslovanja Interne banke.

Dohodek, ki se oblikuje v okviru pogodbenega poslovanja, razporejajo pravne osebe, v korist katerih se posli opravljajo. Stroške pogodbenega poslovanja krijejo pravne osebe, v korist katerih se posli opravljajo.

2. Združevanje sredstev za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva

18. člen

Cilji združevanja sredstev za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva

V Interni banki bomo združevali sredstva za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva s ciljem

- zagotovitve pogojev za optimalen in medsebojno usklajen razvoj vseh članic Interne banke
- uveljavljanje dohodkovnih odnosov med članicami Interne banke
- ustvarjanja pogojev za lažje pridobivanje dopolnilnih sredstev iz zunanjih virov
- uresničevanja konkretnih poslovnih interesov (pridobivanje dohodka z udeležbo v skupaj ustvarjenem dohodku, oskrba s surovinami, polizdelki itd.).

19. člen

Naložbe, pri katerih sodelujejo z združenimi sredstvi vse članice Interne banke

Zaradi uresničevanja splošnih ciljev iz prvih treh alinej prejšnjega člena bomo vse članice združevale v okviru Interne banke sredstva za naložbe iz gospodarskih načrtov Slovenskih železarn, ki izpolnjujejo enega ali več naslednjih pogojev:

- naložba pomembno povečuje proizvodne zmogljivosti delovne organizacije — članice Interne banke
- z naložbo se ustvarjajo pogoji za kvalitetne spremembe proizvodnega programa delovne organizacije — članice Interne banke
- naložba je glede na osnovna sredstva, ki jih delovna organizacija že uporablja, relativno velika
- naložba ima skupen pomen za vse delovne organizacije — članice Interne banke
- naložba je izvozno naravnana oziroma nadomešča uvoz
- naložba je posebnega družbenega pomena.

Udeležba v Interni banki združenih sredstev znaša pri naložbah iz prejšnjega odstavka najmanj 10 % njihove predračunske vrednosti, posamezne članice pa bomo sodelovale pri združevanju sorazmerno s svojo normalno akumulacijo; za normalno akumulacijo se pri tem šteje seštevek z zakonom predpisane amortizacije in pa zneska akumulacije, ki se ga članice Interne banke obvezujemo skladno s srednjeročnimi načrti Slovenskih železarn ter drugimi samoupravnimi sporazumi ustvariti v odvisnosti od poslovnega sklada, ki ga v svojem poslovanju uporabljamo (praviloma ne manj kot 8 % vrednosti poslovnega sklada).

Članice se obvezujemo, da bomo za naložbe iz tega člena združevale letno najmanj 10 % normalne akumulacije.

Pri združevanju sredstev iz tega člena in njihovem nalaganju se upoštevajo naslednja načela:

- združevanje je strogo namensko za posamezne projekte, določene z gospodarskimi načrti Slovenskih železarn
- članice, ki sredstva združujejo, so udeležene pri delitvi dohodka kot rezultata združevanja
- članice, ki sredstva združujejo, imajo pravico do njihovega vračila v realni (revalorizirani) vrednosti ter v rokih, za katere se dogovore ob združevanju, ki pa praviloma niso daljši od 10 let,
- članice, ki sredstva združujejo, ta sredstva ves čas njihove združitve tudi upravljajo, in sicer skupaj z delavci TOZD, ki jih uporabljajo.

Obseg in namen združevanja sredstev po tem členu se določa s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Slovenskih železarn in s srednjeročnimi ter letnimi načrti Interne banke, konkretne odločitve o uporabi združenih sredstev pa sprejema zbor Interne banke soglasno.

Način uveljavljanja udeležbe v skupnem dohodku, vračanje združenih sredstev ter druge medsebojne obveze za združevanje in nalaganje sredstev po tem členu se enotno ureja s posebnim samoupravnim sporazumom.

20. člen

Naložbe zaradi uresničevanja konkretnih poslovnih interesov posameznih članic

Zaradi uresničevanja konkretnih poslovnih koristi (četrti alineja 18. člena) bomo v Interni banki združevale sredstva za posamezne naložbe tiste članice, ki imamo pri taki naložbi dohodkovne in druge interese. Vsako tovrstno združevanje bomo izvedli v obsegu, ob pogojih in na način, za katerega se bomo udeležke združevanja dogovorile s posebnim samoupravnim sporazumom.

Pri naložbah iz tega člena se lahko sodeluje tudi s sredstvi, združenimi po prejšnjem členu tega sporazuma.

Udeležka združevanja po tem členu je lahko tudi pravna oseba, ki ni članica Interne banke.

21. člen

Naložbe iz združenih sredstev skupnosti izdelave in predelave jekla

Sredstva, ki jih članice skupnosti izdelave in predelave jekla združujejo v Interni banki za naložbe v črno metalurgijo, se nalagajo ob pogojih, ki jih same določijo.

Sredstva, ki jih članice skupnosti izdelave in predelave jekla prenesejo na članice Interne banke z namenom, da jih le-te zdru-

žijo in naložijo v naložbe črne metalurgije, bomo nalagali praviloma ob enakih pogojih kot združena sredstva iz 19. člena tega sporazuma, če to ni v nasprotju z zahtevami skupnosti izdelave in predelave jekla.

22. člen

Viri sredstev, ki jih združujemo v Interni banki za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva

Za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva po 19. in 20. členu tega sporazuma bomo članice združevale:

1. sredstva lastne akumulacije
2. sredstva, ki jih pri drugih bankah ali pravnih osebah pridobimo v obliki dolgoročnih kreditov s posredovanjem Interne banke
3. sredstva, ki jih v obliki kreditov ali na drug način članice same pridobimo
4. sredstva, ki jih na članice Interne banke prenese skupnost izdelave in predelave jekla.

Predvsem z združevanjem sredstev iz druge točke prejšnjega odstavka se v okviru Interne banke uresničuje preoblikovanje kreditnih odnosov v kvalitetnejše dohodkovne odnose in tudi zaradi tega bomo članice pospeševale najemanje zunanjih kreditov s posredovanjem Interne banke.

23. člen

Združevanje sredstev na podlagi obveznic

Zaradi zagotovitve dodatnih sredstev za uresničevanje razvojnih načrtov članic, lahko Interna banka na podlagi sklepa svojega zbora izda obveznice v imenu in na račun neposrednih uporabnikov tako pridobljenih sredstev.

Obveznice kupujejo članice Interne banke, lahko pa jih Interna banka prodaja tudi drugim organizacijam združenega dela, bankam in družbeno pravnim osebam.

Za obveznosti iz izdanih obveznic odgovarja uporabnik, na čigar račun jih je Interna banka izdala, subsidiarno neomejeno pa tudi Interna banka.

Vse posle v zvezi s prometom obveznic opravlja Interna banka.

Natančnejše pogoje, postopek in način izdaje obveznic po tem členu predpiše zbor Interne banke s posebnim pravilnikom.

24. člen

Uporaba kredita pri združevanju sredstev za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva

Pri združevanju sredstev za naložbe v osnovna in trajna obratna sredstva bomo dajali prednost kvalitetnim oblikam združevanja, to je skupni naložbi. Uporabo kreditnih odnosov bomo omejili predvsem na naslednje primere:

- rok, v katerem se naložba povrne, je razmeroma kratek (manj kot 5 let)
- obseg naložbe ne opravičuje uveljavljanja kvalitetnih oblik združevanja
- udeleženci konkretnega združevanja, ki niso članice Interne banke, dajejo prednost kreditni obliki
- sredstva, ki se združujejo, so bila pridobljena s kreditom in pogojena s tem, da se jim pri neposredni naložbi kvaliteta ne menja
- pri naložbi gre samo za financiranje obratnih sredstev. Kreditni odnos se pri naložbah v osnovna in trajna obratna sredstva uporabi tudi v vseh tistih primerih, ko sta članica, na račun katere Interna banka kredit pridobi, in pa investitor združena v isti osebi.

Članice se lahko dogovorimo, da tudi pri nalaganju sredstev v obliki kredita uveljavimo revalorizirano vračanje. V takem primeru je obrestna mera ustrezno nižja, tako da realna obrestna mera (razlika med nominalno obrestno mero in stopnjo inflacije) ni večja od 5 %.

3. Združevanje sredstev za financiranje tekočega poslovanja članic

3.1. Namen in oblike združevanja

25. člen

Namen združevanja sredstev za financiranje tekočega poslovanja

Z združevanjem sredstev za financiranje tekočega poslovanja si članice zagotavljamo:

1. razreševanje tekočih problemov financiranja svojega poslovanja zaradi neenakomernosti potreb po sredstvih
2. likvidnost in finančno varnost
3. racionalno uporabo denarnih sredstev
4. financiranje poslovnih aktivnosti, ki jih združeno opravljamo (predvsem trgovska dejavnost)

26. člen

Oblike združevanja sredstev

V Interni banki združujemo sredstva za financiranje tekočega poslovanja v naslednjih oblikah:

1. kot dolgoročno skupno naložbo
2. kot združena sredstva rezervnega sklada
3. kot kredit
4. kot pravico za pridobitev kratkoročnih kreditov
5. kot depozit

Poleg naštetih sredstev, ki jih bomo članice neposredno združevale, bomo kot združena sredstva za financiranje tekočega poslovanja obravnavali tudi še:

1. kratkoročne kredite, ki jih Interna banka najema pri drugih bankah oziroma družbeno pravnih osebah v svojem imenu in na svoj račun
2. denarna sredstva, ki jih Interna banka zaradi ohranitve svoje likvidnosti pridobi z izdajo kratkoročnih vrednostnih papirjev
3. sredstva, ki jih članice združujejo v okviru investicijskega oziroma pogodbenega poslovanja, vendar samo za čas, ko so v likvidni obliki
4. sredstva rezervnega sklada Interne banke, ki se oblikujejo skladno s 60. členom tega sporazuma.

27. člen

Združevanje sredstev v obliki dolgoročnih skupnih naložb

V obliki dolgoročne skupne naložbe bomo za financiranje tekočega poslovanja združevali:

1. sredstva lastne akumulacije v višini, kakor jo določa drugi odstavek tega člena,
2. dohodek, ki ga članice pridobimo na račun kratkoročnega poslovanja Interne banke,
3. sredstva, ki jih članice v obliki dolgoročnih kreditov za obratna sredstva s posredovanjem Interne banke pridobimo pri drugih bankah ali družbeno pravnih osebah z namenom, da jih uporabimo kot združena sredstva za financiranje tekočega poslovanja.

Da postane članica Interne banke, združi vsaka delovna organizacija (TOZD) v Interni banki kot dolgoročno skupno naložbo za financiranje tekočega poslovanja sredstva lastne akumulacije najmanj v višini 2 % svojega poslovnega sklada, vendar kot obvezo za pridobitev članstva ne več kot 10.000.000.— dinarjev. Delovne organizacije, ki imajo ob ustanovitvi Interne banke za financiranje tekočega poslovanja v okviru Slovenskih železarn že združena sredstva svojega poslovnega sklada, uporabijo ta sredstva v celoti za izpolnitev obveznosti iz tega odstavka.

Članice bomo najmanj naslednjih pet let po ustanovitvi Interne banke združevale kot skupno naložbo za financiranje tekočega poslovanja vsako leto sredstva v višini dohodka, ki ga dosežemo s kratkoročnim poslovanjem Interne banke, vendar zmanjšana za znesek, ki ga uporabimo za odplačila kreditov iz naslednjega (četrtga) odstavka tega člena.

Sredstva dolgoročnih kreditov za obratna sredstva, ki jih članice s posredovanjem Interne banke skupaj pridobimo z namenom, da jih uporabimo kot združena sredstva za financiranje tekočega poslovanja, bomo v celoti združevali v Interni banki, praviloma kot dolgoročne skupne naložbe. Za plačilo anuitetnih obveznosti, ki jih imamo članice na osnovi takih kreditov, bomo uporabili tudi dohodek, ki nam pripada na račun kratkoročnega poslovanja Interne banke, in za tako uporabljeni del tega dohodka se zmanjša obveznost združevanja iz prejšnjega odstavka tega člena. Skladno s tem odstavkom bomo ravnali z dolgoročnimi krediti, ki so jih Slovenske železarn do ustanovitve Interne banke pridobile za medsebojno kreditiranje tekočega poslovanja.

Sredstva, ki jih članice združimo po tem členu, se v okviru kratkoročnega poslovanja štejejo za najbolj kvalitetna in na njihovi podlagi si bomo članice med seboj razdelile tudi skupni dohodek, ki se ga ustvari s kratkoročnim poslovanjem.

28. člen

Združena sredstva rezervnega sklada

V Interni banki bomo članice na podlagi posebnega sporazuma združevale 20 % sredstev svojih rezervnih skladov. V Interni banki se ta sredstva uporabljajo za ohranjanje likvidnosti Interne banke, za kratkoročno kreditiranje, za solidarno pokrivanje izgub in za vse druge namene, za katere jih smemo v skladu z zakonom uporabiti članice.

Članica, ki ima nekrito izgubo, sme za ta namen uporabiti svoja sredstva rezervnega sklada, ki jih je združila v skladu s prejšnjim odstavkom, vendar šele potem, ko je za kritje izgube porabila svoja prosta denarna sredstva rezervnega sklada. Ta pravica ne velja za tisti del združenih sredstev, ki so bila pred tem že dolgoročno angažirana. Združena sredstva rezervnega sklada po tem členu se obrestujejo po obrestni meri, ki ne more biti nižja od obrestne mere, ki jo priznavajo na to vrsto sredstev temeljne banke.

29. člen

V obliki kredita združena sredstva

Finančne presežke, ki jih lahko pogrešimo za več kot en mesec, bomo članice združevale v Interni banki v obliki kreditov.

Obrestna mera za tovrstne kredite je praviloma lahko do 2 odstotka nižja od aktivne obrestne mere, ki jo temeljne banke zaračunavajo za kratkoročne kredite.

30. člen

Združevanje pravic za pridobitev kratkoročnih kreditov

V Interni banki bomo članice po posebnem sporazumu združevale pravice za pridobitev kratkoročnih kreditov po posebnih režimih (kreditni za pripravo izvoza itd.). Interna banka najema te vrste kreditov v svojem imenu in na račun članice, ki je pravico združila.

Članica, ki sredstva, pridobljena po prejšnjem odstavku, v svojem poslovanju ne potrebuje, jih deloma ali v celoti združi v Interni banki. Za tako združena sredstva priznava Interna banka članicam praviloma obresti v enaki višini, kot jih sama uporablja pri aktivnih kratkoročnih kreditih.

31. člen

Depoziti

Kot sredstva združena v obliki depozita, bomo šteli:

1. sredstva, ki jih članica drži na žiro računu Interne banke ali na svojem internem računu pri Interni banki, in jih lahko vsak čas izkoristi oziroma najkasneje tri delovne dni po tem, ko je Interni banki dala nalog za koriščenje (depozit na vpogled)
 2. kratkoročne finančne presežke, ki jih članice deponiramo v Interni banki z odpovednim rokom do 1 meseca (depozit z odpovednim rokom)
- Depoziti iz tega člena se obrestujejo. Obrestna mera za depozite na vpogled je najmanj za 2 % višja od obrestne mere, ki jo za depozite na vpogled priznavajo temeljne banke. Pri depozitih z odpovednim rokom zavisi obrestna mera od dolžine odpovednega roka.

3.2. Uporaba združenih sredstev za financiranje tekočega poslovanja članic

32. člen

Sredstva, ki jih članice združujemo v Interni banki po 26. členu tega sporazuma, se uporabljajo:

1. za likvidnostne rezerve
2. za kratkoročno kreditiranje
3. za eskont menic
4. za druge namene

33. člen

Skupne likvidnostne rezerve članic Interne banke

Zaradi zagotavljanja lastne likvidnosti bomo članice v okviru Interne banke oblikovale potrebne likvidnostne rezerve. Likvidnostne rezerve bomo držali kot:

1. denarna sredstva rezervnega sklada Interne banke
2. denarna sredstva združenih rezervnih skladov članic
3. denarna sredstva na žiro računu Interne banke
4. kratkoročne vrednostne papirje.

Članica koristi skupne likvidnostne rezerve v Interni banki tako, da ji Interna banka na njeno zahtevo potrebna sredstva nakaže na njen žiro račun ali pa Interna banka po nalogu članice plača njene obveznosti. Koriščene skupne likvidnostne rezerve se v razmerjih med Interno banko in članicami obravnavajo kot kratkoročni kredit z zapadlostjo največ 30 dni in z obrestno mero, ki je praviloma višja od obrestne mere za kratkoročne kredite Interne banke.

Skupne likvidnostne rezerve v Interni banki morajo biti dovolj velike, da jih vsaka članica lahko po potrebi koristi najmanj v dvojni višini sredstev rezervnega sklada, ki jih je združila skladno z 28. členom tega sporazuma.

Članici, ki pred tem za ohranitev svoje likvidnosti ni izkoristila denarnih sredstev svojega rezervnega sklada, Interna banka ni obvezna omogočiti koriščenja likvidnostnih rezerv v skladu s prejšnjim odstavkom.

Obseg skupnih likvidnostnih rezerv v Interni banki in konkretnejše pogoje njihovega koriščenja se določi z letnim načrtom Interne banke.

34. člen

Kratkoročno kreditiranje

Interna banka odobrava kratkoročne kredite:

1. Svojim članicam za financiranje potreb po obratnih sredstvih, ki so večje od normalnih.
2. Delovnim organizacijam, ki v Slovenskih železarnah opravljajo skupne posle (trgovska dejavnost Slovenskih železarn), za financiranje teh poslov.
3. Delovnim organizacijam, ki niso članice Interne banke, a so z delovnimi organizacijami v Slovenskih železarnah dohodkovno oziroma ožje poslovno povezane, za financiranje poslov, ki so v interesu Slovenskih železarn.
4. Drugim organizacijam združenega dela oziroma pravnim osebam, če gre za naložbe finančnih presežkov, ki se prehodno

pojavljajo v Interni banki, oziroma če gre za izpolnjevanje obveznosti v konzorcijih, v katere stopa Interna banka zaradi medsebojnega kreditiranja in zagotavljanja likvidnosti.

Kratkoročni krediti se odobravajo z rokom vračila do enega leta ali pa se odobravajo za nedoločen čas z odpovednim rokom, ki ni daljši od treh mesecev.

Interna banka je soodgovorna za likvidnost oziroma financiranje tekočega poslovanja vseh svojih članic in skladno s tem pripravlja in izvaja politiko svojega kratkoročnega kreditiranja. Odgovornost Interne banke iz prejšnjega člena preneha:

1. če članica ne skrbi za oblikovanje svojih trajnih obratnih sredstev skladno s politiko, za katero se v okviru Interne banke skupno dogovorimo.

2. če članica z obratnimi sredstvi ne posluje dovolj ekonomično, kar se kaže predvsem v daljših časih vezave sredstev, kot so bili z letnim načrtom Interne banke dogovorjeni.

3. če ne izvaja obveznosti po tem sporazumu, drugih sporazumih v okviru Interne banke in planih Interne banke.

Obseg, politiko in pogoje kratkoročnega kreditiranja se določijo z letnimi načrti Interne banke, konkretne kredite pa realizira direktor Interne banke na podlagi operativnih planov kratkoročnega kreditiranja, ki jih sprejema kreditni odbor Interne banke.

35. člen

Eskont menic

Interna banka eskontira menice:

- a) svojim članicam z namenom, da jim v tej obliki zagotavlja likvidna sredstva
- b) drugim družbeno pravnim osebam z namenom, da na ta način plasira kratkoročne finančne presežke ali si zagotovi vrednostne papirje kot likvidnostno rezervo.

Članice bomo pri predlaganju menic v eskont dajale prednost Interni banki, sočasno pa bomo z združevanjem sredstev in z drugimi ukrepi Interno banko usposobili, da bo članicam lahko eskontirala menice v željenem obsegu.

Obseg, politiko in pogoje eskontiranja menic se določijo z letnimi načrti Interne banke, konkretne posle eskontiranja pa se izvaja na podlagi operativnih planov, ki jih sprejema kreditni odbor Interne banke.

36. člen

Drugi nameni uporabe združenih sredstev za financiranje tekočega poslovanja

Interna banka uporablja združena sredstva na podlagi posebnih sporazumov ali pogodb še za naslednje namene:

1. skladno s 42. členom tega sporazuma odkupuje dobroimetja članic na njihovih internih računih pri Interni banki.
2. neposredno plačuje obveznosti v imenu in na račun članic.
3. sredstva uporablja za druge namene, če je to v interesu članic in ni v nasprotju s tem sporazumom in zakonom.

37. člen

Dolgoročni krediti iz združenih sredstev kratkoročnega poslovanja

Iz združenih sredstev kratkoročnega poslovanja se lahko članicam odobravajo:

1. dolgoročni krediti za pokrivanje izgub, in sicer iz sredstev rezervnega sklada, združenih po 28. členu tega sporazuma.
 2. dolgoročni krediti za obratna sredstva, vendar samo v izjemnih primerih, in sicer iz sredstev, združenih po 27. členu tega sporazuma.
 3. krediti za prodajo serijske opreme članic Interne banke
- Če krediti po tem členu niso zajeti v letnem načrtu Interne banke, se lahko odobrijo le na podlagi soglasne odločitve zbora Interne banke.

4. Združevanje sredstev za druge namene

38. člen

Združevanje deviznih sredstev

Članice bomo združevale v Interni banki del deviznih sredstev, ki jih pridobimo na račun izvoza.

Medsebojne pravice in obveznosti do razpolaganja z združenimi deviznimi sredstvi iz prvega odstavka bomo urejali s posebnim samoupravnim sporazumom.

39. člen

Združevanje sredstev skupne porabe

Za financiranje skupno dogovorjenih programov, ki imajo značaj skupne porabe, bomo članice združevale v Interni banki denarna sredstva skupne porabe.

Obseg, namen in pogoje združevanja iz tega člena bomo urejali s posebnim samoupravnim sporazumom.

40. člen

Ostali nameni združevanja sredstev

Poleg sredstev, ki jih združujemo po prejšnjih členih tega sporazuma, bomo članice po izkazani potrebi v Interni banki

PRVA SEJA SKUPŠČINE OBČINE V NOVEM LETU

(Nadaljevanje s 1. strani)

Razen tega je v gradivu poudarjeno, da z obstoječimi viri ni moč zagotoviti sredstev za izvajanje novih nalog v letu 1978. Med te sodijo: izvedba volitev (350.000 din), z zakonom določene četrtmesečne blagovne rezerve (1.700.000 din), materialna osnova organov za notranje rezerve (2.000.000 din), priznavalne borcem NOV po družbenem dogovoru (200.000 din) in dodatna sredstva zaradi reorganizacije pravosodnih organov.

V letu 1978 bo v SR Sloveniji naslednje uveljavljeno načelo samofinanciranja občin, zato se v celotni republiki predlaga uvedba davka iz delovnega razmerja po stopnji 0,5 %, ki se bo obračunaval od osnove: osebni dohodek, ki ga sestavlja čisti osebni dohodek, prispevek samoupravnim interesnim skupnostim in davek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja. (Po prejšnji terminologiji, ki sedaj ne velja več, smo to nazivali: bruto osebni dohodek.) Za jeseniško občino bi po predlagani stopnji za leto 1978 to pomenilo 5.500.000 dinarjev.

Vsem trem zborom se uvedba 0,5 % davka iz delovnega razmerja predlaga v razpravo in sprejem.

RAZVOJ MALEGA GOSPODARSTVA V OBČINI 1978 - 1985

Predlog programa razvoja malega gospodarstva v občini Jesenice v času od 1978 do 1985 je bil v javni razpravi od 6. oktobra do 10. novembra lanskega leta. Predložen program vsem trem zborom pa že vključuje dopolnila, pripombe in priporočila javne razprave, ki so jih posredovale tri krajevne skupnosti, pet organizacij združenega dela, združenje samostojnih obrtnikov in samoupravna stanovanjska skupnost. Jeseniška občina je namreč kot podpisnica družbenega dogovora o pospeševanju razvoja malega gospodarstva v SR Sloveniji obvezna izdelati svoj lastni razvojni program, ki ga, kot že rečeno, dopolnjenega s pripombami javne razprave predlaga vsem trem zborom v razpravo in potrditev.

V prvem delu program vsebuje elemente razvoja organizacij malega gospodarstva v družbenem sektorju, drugi del pa elemente razvoja zasebne obrti. V uvodu programa je poudarjeno, da sodoben razvoj industrijske tehnologije, ki se razvija v smeri vse večje avtomatizacije in s tem izdelave velikih serij končnih izdelkov, zahteva ustrezno organizirano spremljajoče malo gospodarstvo. Posamezne elemente finalnih izdelkov je namreč, zaradi njihovih specifičnih zahtev, mogoče izdelovati le v manjših serijah ali celo individualno, z velikim angažiranjem živega dela. Podoben problem se pojavlja tudi na področju montažnih in vzdrževalnih storitev, kjer je specializirane aktivnosti nesmotno organizirati ob vsaki organizaciji, ki rabi tovrstne usluge, oziroma storitve.

Razen tega pa tudi urbanizirani način življenja z rastočo potrošnjo trajnih dobrin povečuje potrebe po popravilih, uslugah v hiši, transportu, vzdrževanju in komunalni dejavnosti. S porastom standarda rastejo tudi potrebe po raznih storitvah za zadovoljevanje osebnih potreb, ki jih nudijo storitvena obrt in izdelki po individualnih naročilih.

Ta problematika združuje naslednje skupine malega gospodarstva na področju zadovoljevanja skupnih potreb:

- industrije in gradbeništva,
- oskrbe prebivalstva in gospodinjstev,
- turizma in trgovine.

Obsežen program razvoja malega gospodarstva v občini Jesenice, ki ga je pripravila delovna skupina v letu 1977, obsega poleg analize razvoja te dejavnosti v zadnjih letih še program razvoja do leta 1985 z ugotovitvami, priporočili in sklepi, oziroma nakazanimi usmeritvami za družbeni in zasebni sektor te pomembne vrste gospodarstva.

OSNUTEK ODLOKA O PRORAČUNU OBČINE ZA LETO 1978

Izvršni svet skupščine občine Jesenice predlaga vsem trem zborom v razpravo osnutek odloka o proračunu občine Jesenice za leto 1978 s predlogom, da ga dajo v javno razpravo, ker na osnovi določil zakona o združenem delu, delavci odločajo o vseh oblikah porabe, tako tudi o proračunu skupščine občine, to je splošni porabi.

V letošnjem letu se proračun občine financira samo iz lastnih virov in znaša 44.616.000 din. Obseg osnutka proračuna je za 20,86 % višji v odnosu na preteklo leto. Od tega povzročajo odpadke 11,54 % na financiranje novih proračunskih izdatkov, ki so bili navedeni v prvi točki našega zapisa. Dohodki proračuna se bodo predvidoma povečali predvsem zaradi ponovne uvedbe 0,5 % davka od osebnega dohodka iz delovnega razmerja, ki smo ga obravnavali v prvi točki dnevnega

reda, in bo predvidoma obsegal 12,3 % skupnih proračunskih dohodkov. Poleg tega pa se dohodki povečajo še zaradi zvišanja stopenj obremenitve pri prometnem davku in upravnih takсах.

Dohodki proračuna se bodo formirali iz:

- davka na dohodek in davka iz osebnih dohodkov (davek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja davka od osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti, davka od osebnega dohodka od opravljanja samostojne dejavnosti in davka od skupnega dohodka občanov) v predvideni višini 11.820.000 din;
- prometnega davka, davka na premoženje in na dohodek od premoženja (posebni občinski davek, davek na promet nepremičnin in davek na premoženje in na dohodek od premoženja) v predvideni višini 25.813.000 din;
- takse (upravne takse, komunalne takse, sodne takse in takse na promet parkljarjev in kopitarjev) v predvideni višini 4.725.000 din;
- dohodka po posebnih predpisih (denarne kazni) v predvideni višini 576.000 din;
- raznih drugih dohodkov, v predvideni višini 1.655.000 din.

Razpored dohodkov pa je po osnutku predviden takole:

- sredstva za splošno porabo skupaj 38.316.900 din (dejavnost organov družbenopolitičnih skupnosti - 29.682.900 din, v primerjavi z letom 1977 je indeks 131; dejavnost družbenopolitičnih organizacij in društev - 2.794.000 din, indeks 131; negospodarske investicije - din 5.840.000, indeks 312;
- sredstva za skupno porabo skupaj 3.814.000 din (socialno skrbstvo - 995.000 din, indeks 100; zdravstveno varstvo - 137.000 din, indeks 116; dejavnost krajevnih skupnosti - 1.420.000 din, indeks 105; odstopljeni dohodki (samoupravni komunalni skupnosti in sredstva za zatiranje živalskih kužnih bolezni) - 1.262.000 din, indeks 59);
- sredstva za intervencije v gospodarstvu 315.400 din, indeks 71;
- tekoča proračunska rezerva 400.000 din, indeks 200;
- obveznosti iz prejšnjih let 1.319.700 din, indeks 650;
- rezervni sklad 450.000 din, indeks 129.

UPRAVLJANJE IN RAZPOLAGANJE S STAVBNIM ZEMLJIŠČEM

Izvršni svet skupščine občine predlaga vsem trem zborom v razpravo in sprejem predlog odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem, ki ga občina mora imeti na osnovi ustreznega republiškega zakona. Tozadevni osnutek so zbori obravnavali že dvakrat, tokrat pa ga predlaga IS kot predlog, ki že vključuje pripombe delegatov, da delegati o njem razpravljajo in ga sprejmejo.

ZAIZDALNI NAČRT PLAVŠKI TRAVNIK II

Predlog odloka o potrditvi zaidalnega načrta Plavški travnik II je vsem trem zborom predlagan v razpravo in potrditev. V utemeljitvi k predlogu je rečeno, da z ukinitvijo cestnega rezervata za zahodni priključek mesta Jesenice na bodočo avtocesto Ljubljana - predor Karavanke, ki je bil predviden na lokaciji cestnega nadvoza prek železniške proge (ki je v gradnji) mimo stare klavnice do ceste 1/1, so bile v okviru sprejetega načrta »komunalnega centra« na Plavškem travniku sproščene še nezazidane površine na skrajnem vzhodnem delu centra, hkrati pa se je odprla možnost, da se z novim nadvozom aktivirajo tudi proste površine južno od železnice.

Ustrezen zaidalni načrt je izdelal biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice in zajema območje med železniško progo Jesenice - Avstrija, savsko strugo, novo klavnico in prvotno pregrado. Na tem prostoru so predvideni pokriti skladišče, prodajni objekti in odprto skladišče kuriva TP Universal, pokrito skladišče in upravni prostori kovinske predelovalne industrije, skladišče in upravni prostori gradbeno predelovalne industrije in skladišča, delavnice in upravni prostori podjetja Vodovod Jesenice.

Prometno se industrijska cona povezuje na železnico z novim industrijskim tirom, prek novega nadvoza pa s Cesto maršala Tita. Načrt vključuje tudi regulacijo struge Save vzdolž celotnega odseka cone.

STANJE IN PROBLEMATIKA IZGRADNJE MRLIŠKIH VEŽIC

Odbor za izgradnjo mrliških vežic s spremljajočimi objekti, ki deluje pri izvršnem svetu skupščine občine Jesenice, vsem trem zborom predlaga v razpravo obsežno poročilo o dosedanjem izvajanju načrtanih del, finančni situaciji, predvsem pa o problematiki druge faze izgradnje. Prva faza, ki je zajemala izgradnjo štirih mrliških vežic, je bila uspešno zaključena 1. novembra 1975. Zaostaja pa izgradnja druge faze, ki zajema dokončno ureditev ozvočenja, parkirišče z avtobusnim obračališčem, gradnjo pokopališke zgradbe,

prostorsko razsvetljavo in ograditev pokopališča, čeprav to ne sodi v program dela gradbenega odbora. Odbor je zaradi zaostajanja pritoka predvidenih sredstev, ki se zbirajo na podlagi družbenega dogovora, uspel uresničiti le del programa po sprejetem prioritetenem redu in sicer:

- gotovo je ozvočenje v večjem obsegu kot je bilo prvotno predvideno in čeprav je bil izvršen tehnični prevzem ozvočenje še ne dela, ker, kakor pravijo v poročilu, investitorju (Kovinar Jesenice) ni uspelo nabaviti ustreznih programskih - glasbenih kaset,
- dobavljena je hladilna komora za štiri krste, katere montaža, ki je tudi že plačana, pa čaka na izgradnjo pokopališke zgradbe,
- urejeno je parkirišče z avtobusnim obračališčem in s tem v zvezi tudi razsvetljavo in hortikulturna ureditev, potrebna je le še fina asfaltna prevleka,
- za gradnjo pokopališke zgradbe je urejena vsa potrebna tehnična dokumentacija z izvedbenimi načrti, kakor tudi predračunske kalkulacije s ponudbo SGP Gradbenec Kranj - celotna predračunska vrednost je predvidena 4.390.083,90 din, vendar pa za izvedbo ni dovolj denarnih sredstev, kajti razpoložljiva sredstva so znašala ob koncu oktobra lanskega leta le 1.654.046,45 din.

Ograditev pokopališča odbor ureja skupaj s krajevnimi skupnostmi, ki so dale tudi svoj finančni prispevek, vendar pa ostaja odprto vprašanje pokopališke zgradbe. Poročilo ugotavlja, da z vplačili najbolj zaostajajo podpisniki iz zasebnega sektorja, pa tudi iz organizacij združenega dela ni bilo potrebnega odziva za dodatne prispevke.

Doslej je bilo po poročilu odbora do 25. oktobra 1977 vplačil:

- iz delovnih organizacij in ustanov 9.153.989,95 din,
- obrtnikov 65.363,10 din,
- od prodaje vrednostnih bonov 32.670,00 din in
- vplačil namesto venca 6.489,00 din.

Skupaj je bilo vplačil do navedenega dne 9.258.512,05 din, izplačil pa 7.604.465,60 dinarjev, od tega 8.386.487,15 za stroške dokumentacije in investitorju, za tiskanje bonov pa je bilo porabljenih 5.882,40 din. Istega dne je bilo na zbirnem žiro računu 866.242,50 din, pri investitorju pa 787.903,95 din neizkoriščenih sredstev, tako da je skupni saldo 1.654.046,45 din.

Nadaljnji potek izgradnje, poudarjajo v poročilu, je odvisen od tega, kako se bo rešilo nadaljnje zbiranje sredstev.

DOLOČITEV LESTVIC KATASTRSKEGA DOHODKA

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti bosta na ločenih sejah obravnavala še predlog za določitev lestvic katastrskega dohodka za območje katastrskega okraja Kranjska gora in Radovljica. Le-ta naj bi znašal za katastrski okraj Kranjska gora na hektar, glede na razrede:

- za njive od 700 do 5.200 din,
- za vrtove od 8.250 do 14.700 din,
- za sadovnjake od 800 do 3.800 din,
- za travnike od 500 do 3.900 din,
- za pašnike od 50 do 250 din,
- za gozdove od 150 do 1.200 din in
- za trstičje 300 din.

Za območje katastrskega okraja Radovljica pa naj bi le-ta znašal na hektar:

- za njive od 900 do 7.500 din,
- vrtove od 9.800 do 22.800 din,
- sadovnjake od 800 do 4.800 din,
- travnike od 600 do 4.300 din,
- pašnike od 50 do 450 din,
- gozdove od 150 do 1.300 din.

SREDNJEROČNI PROGRAM GEODETSKIH DEL

Tudi predlog odloka o srednjeročnem programu geodetskih del bosta obravnavala le zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti. Predlog odloka navaja kakšna geodetska dela bodo opravljena v občini Jesenice do leta 1980 ter sploh programiranje, izvedbo in financiranje teh del.

RAZMEJITEV ŠOLSKEGA OKOLIŠA NA JESENICAH

Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice predlaga družbenopolitičnemu zboru novo razmejitve šolskih okolišev na območju mesta Jesenice glede na to, da bo do začetka šolskega leta 1978/79 po programu zaključena prva faza gradnje šolskega centra na Plavžu, in s tem zagotovljeni prostori za uvedbo celodnevne osnovne šole učencem nižjih razredov. Ob upoštevanju gravitacije posameznih okolišev in sedanje razmejitve ter dejstva, da bo z dograditvijo šolskega centra na Plavžu sedež osnovne šole Tone Čufar v tem centru, se predlagajo v odločbi za spremembo šolskih okolišev naslednje razmejitve:

OSNOVNA ŠOLA TONE ČUFAR zajema območje KS Hrušica, KS Planina pod Golico in KS Plavž, razen stanovanjskih objektov na

Cesti maršala Tita od hišne številke 29 do 68.

OSNOVNA ŠOLA PREŽIHOV VORANC zajema območje KS Podmežaklja, KS Sava, upoštevajoč vse stanovanjske objekte na Tomšičevi cesti, Straži in Ulici bratov Stražisar, ki jih zajema KS Javornik - Koroška Bela in stanovanjske ob-

jekte na Cesti maršala Tita od hišne številke 29 do 68, katere zajema KS Plavž.

Navedeni okoliši naj bi veljali za učence od prvega do četrtega razreda, z dograditvijo druge faze šolskega centra na Plavžu pa tudi za učence od petega do osmega razreda osnovne šole.

V SPOMIN SERGEJU ČERNIVCU

in s projektiranjem prvih obrisov novih valjarn.

Leta 1953 je odšel v SR Makedonijo, kjer je kot strokovnjak sodeloval pri gradnji železarne Skopje in prenašal svoje bogato znanje na delavce-strokovnjake, ki so po izgradnji prevzeli železarno.

Sodelavci v naši železarni se ga spominjajo kot zrelega in preudarnega strokovnjaka, ki je svoje znanje ne-sebično razdaljal kamor je prišel. Vsi so ga spoštovali kot izredno sposobnega delavca, dobrega tovariša in pristranskega sodelavca.

Ime pokojnega pooblaščenega inženirja Sergeja Černivca je neizbrisno vtakano v razvojno pot naše železarne in železarstva nasploh.

Že v letih 1922 - 1924 pa ga srečamo med uspešnimi in navdušenimi plezalci, tako imenovanega novega vala Skalašev v Ljubljani, ki so svoje poglede, korake in prijeme usmerili v prepadni svet sten nad Planico, Krnico, Martuljkom in tremi triglavskimi dolinami. To so bili prvi naši navdušeni, neustrašeni in uspešni planinci. Sodeloval pa je tudi pri sestavljanju našega prvega plezalno-alpinističnega abecednika. Pokojni inženir je bil uspešen pionir našega plezalnega športa in alpinizma s številnimi težkimi in zahtevnimi prvenstvenimi vzponi v severnih stenah Mojstrovk, Razorja, Špika in drugje.

Za svoje prizadevanje in uspešno delo je prejel številne nagrade, priznanja in državna odlikovanja.

Jeseniški železarski kolektiv je Sergeju Černivcu hvaležen za vse opravljeno delo in prispevke k razvoju Železarne in železarstva, kjer je vtakano njegovo ime z velikimi črkami. V spominu pa bo ostal tudi planincem, plezalcem, alpinistom in gorskim reševalcem v Dolini pod gorami.

RAZPIS PANTZOVE NAGRADE ZA LETO 1978

Delavski svet železarne Jesenice v skladu s petim členom pravilnika za podelitev Pantzove nagrade, po sklepu redne seje z dne 24. januarja razpisuje natečaj za podelitev Pantzove nagrade za leto 1978.

Pravico sodelovanja na tem natečaju imajo vsi delavci Železarne, pa tudi druge osebe izven Železarne, ki so s svojim življenjskim delom na območju metalurške dejavnosti, zlasti tehnologije in tehnike bistveno vplivali na rast delovne organizacije kot celote in s tem prispevali k uveljavljanju železarne Jesenice doma in v tujini.

Rok prijave je 1. marec 1978. Prijave na razpis je treba nasloviti na oddelke za zaščito industrijske lastnine na sektorju za ekonomiko in organizacijo Železarne.

Prijavi mora biti priložena zahtevana dokumentacija, na osnovi katere bo posebna komisija izbrala nagrajenca.

Vse informacije v zvezi s prijavo lahko zainteresirani dobijo na oddelku za zaščito industrijske lastnine na sektorju za ekonomiko in organizacijo.

Jeseniški velikani

PREDZGODOVINA KOVINARSKEGA GIBANJA NA JESENICAH

Toda peščica teh borcev, vztrajnih in jeklenih živcev in volje, je kljub temu delala. Organizacija je bila sicer razbita (Podčrtal M. Kl., ker ta stavek prikazuje takratno stvarno resnico o socialno demokratičnem položaju na Jesenicah), toda radi tega še niso obupali. Vedeli so, da delavska borba ni lahka, da brez borbe ni življenja in da brez vztrajnosti ni zmage.

Komu je koristilo to razbijanje (razrednega delavskega gibanja, oziroma njegove organizacije s strani) nahujskanih? Delničarjem in njihovim agentom. Generalni ravnatelj in njegovi agentje so brezobzirno gospodarili po svojih kapitalističnih načelih. Delavstvo je vedno bolj trpelo (Jesenice, 1936, str. 14).

Ta odstavek je bil resničen, saj je izražala tisto večno aktualno resnico, da razbijanje delavskega revolucionarnega gibanja po neosvesčenih in s strani reakcije nahujskanih delavcev tepe delavstvo samo. Tudi v obdobju 1897–1899, s katerim se po ohranjenih virih seznanjamo, je bilo tako. Cerkev, ki je netila sovraštvo do socialnih demokratov, se ni menila, da s takim 'bojem' za delavstvo škoduje delavstvu nasprotno, s tem pa tudi krščansko-socialno organiziranemu delavstvu. Socialnih demokratov ni žigosala samo z 'antikristi' ali podobnimi vzdevki, marveč tudi s psokami, ki so jih ohranili takratni klerikalni časopisi, 'socialnodemokratični opičarji' (Slovenec 1897, št. 213), 'mokrači', jim pripisovali ne samo brezverstvo, kar za socialne demokrate ni bilo žaljivo, ko bi k temu brezverstvu ne pritlikali človeško nelepih lastnosti 'surovost', 'pijanost', 'neolika'.

»Kdor išče v brezverji, surovosti, pijanosti in neoliki častnega imena, ta ga pri pametnih, trezno mislečih Judeh tudi na Savi ali Jesenicah ne bo dobil – mogoče (le) pri socialnodemokratičnih opičarjih.« (Slovenec 1897, št. 213), je 18. septembra 1897 zapisal »Slovenec« v nekem stavku v poročilu o krščanskosocialnem shodu, ki je bil šest dni poprej in ki se ga je udeležilo nad 600 vrlih mož (Glasnik 1897, št. 22), ki naj bi tudi v bodoče sledilo svojim črnim pastirjem in ne 'bedastocam', ki jih razširjajo med delavstvo socialni demokratje in s katerimi je ugovarjal 'železniški sprevidnik John Ložar s Save' (Glasnik 1897, št. 22). Gostilničarjevemu govoru 'o socialni demokraciji in njenih načelih' (Glasnik 1897, št. 22) na omenjenem krščansko-socialnem shodu na Jesenicah, a ljudstvo Ložarjevih 'bedastoc' ni hotelo dolgo poslušati in mož jo je kmalu popihal z govorniškega odra (Glasnik 1897, št. 22).

Toda teh '600 vrlih mož' (uradno poročilo jih navaja 300), ni moglo s psokami, kakršne so jih v imenu 'krščanske ljubezni do bliznjega' učili duhovni pastirji, izboljšati razmer v tovarni. Delavstvo pa je trpelo, 'vedno bolj trpelo' (Jesenice, 1936, str. 14).

»Leta 1899 je podjetje odtrgalo žeblijarjem 10% od zaslužka. V tem oddelku je bilo že tedaj nekaj social-

demokratov, tako: Wrajc, Bergman, Pičman, Križnar, Stroj in še drugi (Anton Zugwitz, Anton Černe, Ignac Morič, Ignac Pajer... nakn. ugot. M. Kl.). Dogovorili so se z ostalimi žeblijarji, jim razložili stanje in enotni stopili v stavko. Bili so tedaj še brez organizacije.

To je bil oženj v strehi. Nahujskani delavci (s strani že znane smeri – prip. M. Kl.) iz drugih obratov so jih (stavkujoče) zaničevali in zmerjali z 'revolucionarji' in si sploh niso mogli predstavljati, kako se je moglo nekaj tako 'revolucionarnega' zgoditi na tako mirnih Jesenicah. Gotovo jih je hudič obsedel, so si mislili.

Toda vseh niso mogli preslepiti in nahujskati. Žičarji so solidarizirali z žeblijarji. Deset dni je trajala stavka, menda prva na Jesenicah. In uspeh? 5% odtegljaja je bilo vrnjenega.

Tudi ti odstavki v brošuri »Jesenice« so bili vzeti iz Zugwitzevih spominov, objavljenih leta 1925 v že omenjeni publikaciji »Pod lipo« (Zugwitzovi spomini, Pod lipo II, str. 125). Tu pravi Anton Zugwitz, ki je leta 1896 prišel delat na Jesenice v žebliarno KID, da so žeblijarji, brez organizacije, brez večjih razgovorov in razmišljanj (Zugwitzovi spomini, Pod lipo II, str. 125) stopili v stavko, čim jim je KID odtrgala 10 odstotkov na zaslužku (Zugwitzovi spomini, Pod lipo II, str. 125). Tudi druge trditve v brošuri »Jesenice« so identične z Zugwitzevimi spomini. Dodaja le, da so delavci drugih obratov, ki so obsojali žeblijsko stavko in ki so žeblijarje, zmerjali z 'revolucionarji' (Zugwitzovi spomini, Pod lipo II, str. 125) in jih zaničevali, bili nahujskani, oziroma 'tako podočeni iz župnišča' (Zugwitzovi spomini, Pod lipo II, stran 125). Tudi vse drugo, kar je omenil kronist brošure »Jesenice«, najdemo pri Zugwitzu, le da Zugwitz omenja, da je po zaključni stavki tehnični ravnatelj August Trappen 'vzel na piko' (Zugwitzovi spomini, Pod lipo II, str. 125) zlasti žeblijarja Ignaca Moriča in ga obdolževal, češ da je bil povzročitelj stavke. (Ti viri, ki sem se jih posluževal pred letom 1959 tudi jaz pri obsežnem rokopisnem zapisu »Prispevki k zgodovini delavskega gibanja na Jesenicah« (M. Klinar: Prispevki k zgod. de. gib. na Jes. 1954, hr. TM Žel. Jes.) in v svojem nepodpisnem zapisu »Utrinki iz zgodovine jeseniškega delavstva« (M. Klinar: Utrinki iz zgod. jeseniškega delavstva »Železar« 1959, str. 234–260), objavljenem v jubilejni številki nekdanjega mesečnika »Železar« (ob 40-letnici ZKJ), pa vsebujejo neko netočnost, ki jo je odpravil šele dr. Dušan Kermavner v svoji politični zgodovini Gorenjske za obdobje 1860 do 1918, ko je v statističnem letopisu o avstrijskih stavkah odkril, da je bila omenjena stavka ne desetdnevna, marveč štiridnevna in da je trajala od 16. do 19. februarja 1899, mimo tega pa je v žebliarni, kjer je bilo zaposleno 203 delavcev (med njimi 85 delavk) stavkalo le 65 delavcev, od tega 15 ključničarjev in 50 nekvalificiranih delavcev. Tudi 'uspeh' stavke je bil drugačen, kakor

smo ga doslej v zgodovini jeseniškega delavstva navajali vsi, ki smo pisali o tem (Zugwitzovi spomini, Pod lipo, str. 125, Jesenice, 1936, str. 14 in 15, Miha Klinar, Utrinki iz zgod. jes. del., »Železar« 1955, str. 236). KID ni popustila za 5% pri desetodstotnem odtegljaju (Zugwitzovi spomini, Pod lipo, str. 125, Jesenice, 1936, str. 15 in 16, Miha Klinar, Utrinki iz zgod. jes. del., »Železar« 1955, str. 236), marveč samo za tri odstotke. Delavci, ki so stavkali, so torej dosegli s stavko, da jim je KID zmanjšala 'mezde za 7 odstotkov' namesto za deset odstotkov (Kermavner, Gorenjska I, str. 225). Po teh podatkih (če odštejemo delavce, ki so delale v zavijalnici) je stavkala polovica delavcev, zelo verjetno tista dnina, ki so ji naznanili odtegljaj, če je žebliarna obratovala na dva shita. Še bolj verjetno pa je, da so bili za uspeh stavke odločilni strojni ključničarji, brez katerih žebliarna ni mogla obratovati. Tudi to, da je žičarna solidarizirala z žeblijarji, je resnica, o čemer sem se lahko prepričal sam po pripovedovanju nekaterih, pred tremi desetletji še živih udeležencev te stavke (Miha Klinar, Pogovori s starim očetom Antonom Černetom, Ignacem Pajerjem in Jožetom Vistrom, ki sem ju poznal še kot otrok kot sosedo v hiši Delavske ulice 9 (prvemu smo otroci pravili Pajerjev stric) in ki so bili prva povojna leta še vsi živi in zame živ viri snovi, ki me je takrat zanimala).

Da to ni bila prva stavka v tovarnah KID, marveč tretji spontan delen nastop delavstva KID, že vemo (prvi september 1890) (Kermavner, Gorenjska I), drugi aprila 1891 (isti vir). Sicer pa je tudi kronist v brošuri »Jesenice« žeblijsko stavko iz leta 1899 imenoval 'menda prvo na Jesenicah' (Jesenice, 1936, str. 15).

»Stavka in njen delni uspeh sta precej ugodno vplivala na razpoloženje in miselnost delavstva. Še istega leta je bilo ustanovljeno Delavsko izobraževalno društvo...« (Jesenice, 1936, str. 15).

Prav gotovo je 'uspeh' (Jesenice, 1936, str. 15), čeprav neznan, vplival vsaj na tiste delavce, ki so zaslužili, da je stavka lahko dobro orožje v delavskih rokah, še bolj pa je vzbudila peščico tistih delavcev, ki so se na Jesenicah šli za socialiste in ki jih je po letu 1897 še bolj osamilo od delovanja med delavstvom Katoliško delavsko društvo na Savi, čeprav le-to ni ničesar storilo, da bi izboljšalo položaj delavstva pri KID ali ga vsaj ne poslabšalo. Omejevalo se je samo na razne prireditve in slavlja (društveni izlet na Bled maja 1898 /Slovenec, 1898, št. 118/, sprejem novega knezoškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča /Slovenec 1898, št. 158/ 6. julija 1898, hujskanje proti socialnim demokratom), ne pa da bi se postavilo po robu zniževanju delavskega zaslužka.

Prav to pa je v času neorganizirane in spontane stavke vzbudjalo v socialnih demokratih misel na organiziran poseg v razvoj delavskega gibanja na Jesenicah.

Nadaljevanje prihodnjic

Kultura je bila domena Zmagoslava Gobca, ki je bil hkrati urednik zunanje-političnega dela lista, kajti sama kultura redi le izbranec. Zmagoslav Gobec pa je bil politik in književnik ter kulturni izvedenec in politični prerok. Hanzi Čuk je kdaj pa kdaj prebiral kulturni podlistek, vendar ne zato, da bi se česa naučil: zanimalo ga je le to, kako ga Gobec ureja, kaj piše vanj, kdo mu je pri srcu in kdo je ljuljka v naši kluturi. In kmalu je našel tudi ključ za kulturna vprašanja ter si je smel ponosno reči, da bi znal urejati tudi kulturni del. Zlahka bi se naučil nekaj besed, brez katerih kultura ne more shajati: ni bilo namreč članka brez besed »groljiv«, »igriv«, »zlahten« ali »efemeran«, »apokaliptičen« ali vsaj »banalen« in »vulgaren«. Ob kopici slovarjev, leksikonov in literarnih zgodovin ter almanahov bi znal tudi on pisati priložnostne slavospeve svetovnim in domačim klasikom, z avtoriteto kulturnega urednika bi lahko brez strahu uničeval talente in dvoril malikom.

Hanzi Čuk je dognal vse to, toda pokazati ni smel, bogvari! Moral se je delati neumnega, se spoštljivo klanjati učenosti, pre-zaposlenosti in nenavadni poučenosti gospodov urednikov ter le skrivaj tipati in iskati stezic, po katerih bi se mogel še sam povzpeti po lestevici politike in novinarstva do slave in denarja.

Vse kaj drugega je bilo Čukovo delo: napolniti je moral tretjo in četrto stran. Resda so bili vsi tisti sem tudi dopisi, objave in osmrtnice, toda vse je moral prirediti in urediti, preden je šlo v tiskovnico.

Ali je na svetu kaj mučnejšega, kakor tristo in tolikokrat na leto napolniti pet stolpcev s komunalnimi vprašanji od vodovoda do praznjenja greznic, od urbanističnih načrtov in poročanja o sejah občinskega sveta do obravnavanja, kritiziranja in predlogov glede igrišč, cestišč in smetišč? Pa še tu je bilo treba previdnosti in razsodnosti! Kolikokrat se je moral reporter zvijati med Scilo in Karib-

do, kolikokrat je moral ustreči volku in ovci, obačnom in občinski upravi, v bistvu pa zmeraj le direktorju-lastniku. Reporter je vedel, koliko veljata pri časopisu neodvisnost in smer, pa če je šlo tudi le za tlakovanje nekaj metrov ceste do županove vile ali za smetiške kraj škofije.

Drugo stran je Čuk naglo preletel, saj je že popoldne prebral odtise v stolpcih. Zdaj je le pogledal, kako so postavljeni naslovi, če ni metar pri lomljenju zmešal vrstic, če so pod slikami prava pojasnila in če bi bilo treba morda še kaj zamenjati glede na urednikova navodila. V desnem kotu spodaj je naredil z rdečim svinčnikom veliko kljuko in stran odložil. Vtem je prinesel stari pomagalec v scapani in zaoljeni delovni obleki, umazan celo po širokem, utrujeno zategnjem obrazu, prvo in tretjo stran. Čuk je molče vrnil drugo, kar je pomenilo, da gre lahko v stroj, ter se lotil prve strani.

Uvodnik, ki je zavzemal prvi stolpec in ga je ostalo še nekaj za dno drugega stolpca, je napisal in podpisal direktor. Naslov uvodnika je bil »Per aspera ad astra«. Taci naslovi in citati so bili Bogatajeva posebnost, čeprav je bilo njegovo izražanje sicer preprosto, ker je hotel pisati za ljudstvo. Bil je človek stare šole, liberalec Hribarjevega ali Tavčarjevega kova. Ni se mogel znati in sporazumeti z Jerjavovci, z Brezgarjem in kar je bilo še teh novih naprednjakarjev, ki so pozabljali na prvotna načela stranke in se izgubljali zgolj v strankarskih bojih in predvsem v lovu za dividendami. Prišel je z njimi v spor, izplačali so mu delnice, kolikor jih je imel v skupni tiskarni, pri časopisih in v drugih podjetjih, se poslovil iz prestolnice, se preselil v provincijsko mesto, po velikosti drugo v deželi, in tu ustanovil list, okrog katerega je poskušal zbrati somišljenike iz stare stranke pa tudi vse druge, ki bi bili pripravljeni sodelovati za narodno stvar, ne glede na strankarsko pripadnost in na svetovno-nazorske razlike. Zato je bil krstni svoje podjetje »Narodna stvar«. V uvodniku je torej ponovno razpredal svoje misli, govoril o nevarnosti, ki preti slovenstvu, jugoslovanstvu in slovanstvu, pozival k enotnosti, svaril: »Videant consules!« in končal s pozivom k vzajemnosti in pomiritvi.

Vendar bi sam uvodnik Čuku ne dal toliko misliti. Članek je bil v resnici le uvod k debelo tiskanemu pozivu v desnem kotu zgoraj, naj volivci pri volitvah čez štirinajst dni glasujejo za vladne kandidate in tako prispevajo k pomiritvi in enotnosti vseh narodnih sil. Še neizkušnemu Čuku ni šlo v glavo, zakaj ta poziv, ko je bil časnik vendar vse mesece če že ne v glasni, pa vsaj v tihi opoziciji in se ni hotel udinjati ne tej ne oni stranki, v zunanji politiki pa je kazal v nekaterih primerih celo prav levičarske poglede: šibal je napadalno politiko osonih držav, lepo pisal o francoski ljudski fronti, poročal o dogodkih na Kitajskem ter kazal kdaj pa kdaj celo simpatije do Rusov.

dni brez hrane. S tem bi bila kazen zaradi ukradenega prašiča verjetno prestana, če ne bi zaporniki, ki so bili prestrašeni, pojedli odpadke z vozička, s katerim so ostanke hrane iz SS kasarne peljali v svinjski hlev. Zato je bila kazen podaljšana na sedem dni in v tem času smo dobili le enkrat kavo, malo kruha in liter juhe.

Po sedmih dneh smo odšli na delo zunaj žice. Zaradi prestane kazni in lakote so nekateri pojedli vse, kar so videli, tudi gnilo, zmrazeno travo. Posledica je bila nalezljiva bolezen. Zaradi tega nas niso več pustili na delo izven taborišča, marveč so nas poslali pospravljat bukovino v gozdu. Delali smo od pete ure zjutraj do noči – poleti in pozimi, po potrebi pri žarometih.

Neke noči se je oglasil alarm in luči so ugasnile. Slišali smo brnenje letala in potem eksplozije bomb, ki so padale izven taborišča v bližino stanovanj SS oficirjev in komandanta taborišča. Komandant je bil velik grobian, doma iz Bavarskega. Nikoli prej ga še nismo slišali govoriti, tisti dan po bombardiranju pa se je oglasil na apelu. Obdobil je Žide, da so krivi bombardiranje, ker so nekateri dobili dovoljenje za izselitev, med njimi tudi inženir, ki bi lahko natančno opisal, kje so stanovanja SS oficirjev. Ob bombardiranju sta padla dva oficirja.

Nam po tistem dogodku ni bilo več treba delati pri električni rezsvetljavi. Židje pa so bili na podlagi komandantovih obdolžitev strogo kaznovani. Nekateri so pretepli do smrti, drugi so za dalj časa dobili samo polovične obroke hrane. Nadaljnja kazen je bila, da so morali iz dva kilometra oddaljenega kamnoloma nositi na ramenih kamenje za tlakovanje cest okoli taborišča. Nositi so morali ob »tempiranem maršu«. Takrat sem videl nečloveško trpljenje Židov, iz katerega je bila edina rešitev v tem, da je obupanec skočil iz vrste proti stražarjem, ki so ga potem ustrelili (taki stražarji so dobili »nagrado« – 5 mark za ustreljenega zapornika).

Leta 1939 so pripeljali v taborišče prve Čehe. Ne spominjam se točnega števila, mislim pa, da jih je bilo nekaj sto, med njimi največ izobražencev.

MARTINJAK	ŠIMEJ	ARETACIJA	IN DOŽIVETJA
	2		V TABORIŠČU
			BUCHENWALD

Po teh vajah nas je vodja bloka peljal na »apelplatz«, kjer so čakali esesovci za popisovanje. Eden od njih je napravil nagovor in nam povedal, kakšna bodo vprašanja; kdor nanje ne bi odgovoril po pravici, bo šel v bunker ali na vislice. Prvo vprašanje je bilo, komu bom pisal in na kateri naslov ter kakšen je moj poklic. Takoj so začele padati klobute. Na vprašanje, katere narodnosti sem, sem odgovoril, da sem Slovenec, za tuja jezika, ki ju obvladam, pa sem navedel italijanski in nemški jezik. Splet so padale klobute in esesovec je rekel, kako more biti nemščina tuj jezik, ko pa sem nemški državljan.

Tretjega dne so me dali na delo v kamnolomu. Tam ne bi zdržal niti mesec dni. Imel sem srečo, da me je neki Nemec iz Münchna, ki je bil kapo v komandi 4, spraval v to komando, to je videl, kaj me hiram. Tudi v tej skupini je bilo težko delo, vendar boljše kot v kamnolomu.

V komandah ni bilo samokolnic, ampak samo nosilnice, ki sta jo nosila po dva človeka. Če je kdo premalo naložil, ga je

esesovec poslal nazaj, da jo je z lopato napolnil. S polno nosilnico si moral hoditi v koraku, s prazno pa hitro teči. Temu so pravili »tempo«. Tisti, ki niso bili vajeni težkega dela, so oslabei in obležali; vse do apela jih nismo smeli pobrati. Potem smo jih morali nositi, čeprav smo se sami komaj še držali na nogah. Največ smo delali izven žice. Ko smo se vračali v taborišče, je moral vsak prineseti s seboj kamen različne velikosti. S tem kamni smo tlakovali »apelplatz«. Dokler ni bil tlakovan, smo v dežju stali v blatu do kolen.

Prišla je prva zima. Spali smo na mrzlem, v posteljo smo smeli samo v srcaji, odeja pa je bila samo ena. Ob nedeljah smo šli na delo izven taborišča. Nositi smo morali surove bukovne hlode, ki so imeli premer 30 centimetrov, dolgi pa so bili do štiri metre. K hlođu smo stopili eden ob drugim in na povelje smo morali hodi dvigniti in ga nositi v koraku. Ob taki nošnji je bilo več ljudi ob življenje, največ Židov. Delati smo morali vsako nedeljo, razen tistega bloka, ki je bil popoldne na vrsti za kopanje. Prosti smo bili samo za največje praznike, takrat so šli esesovci na dopust; vendar nam je prosti čas malo koristil, kajti ostali smo brez hrane.

Leta 1940 je bila huda zima in zapadlo je precej snega. Ko smo sneg odkidali, so nas nekega dne v decembru po apelu pustili stati vso noč in vse popoldne, tako da je obležalo veliko zapornikov mrtvih na »apelplatzu«. Ostali pa smo premežnjeni odšli v barake. Po kosilu smo morali zopet na »apelplatz« in tedaj smo zvedeli, zakaj smo morali stati toliko časa v mrazu:

Na koncu taborišča je stal svinjski hlev, ki je bil pod civilno upravo. Neke noči je zmanjkalo en prašič, ki so ga esesovci ukradli in pojedli. Da bi se opravičili pred upravo, so rekli, da smo prašiča ukradli zaporniki. Po kosilu so nas nagnali, da poiščemo v snegu ukradenega prašiča. Iskanje je trajalo dolgo v noč, vendar je bilo brez uspeha. Drugega dne je bil normalen apel, vendar nas je skrbelo, kaj bo z nami. Temperatura zunaj je bila 18 stopinj pod ničlo. Zopet je precej zapornikov obležalo, ostale pa so nas nagnali v barake. Čakali smo na hrano – to je bil liter »juhe« iz svinjske pese – vendar zaman. Ostali smo tri

(Nadaljevanje s 1. strani)

predsednik volilne komisije pri občinski konferenci SZDL Aleksander Kotnik, smo v občini vključevali tudi analize in razprave o doseženih rezultatih pri uresničevanju delegatskega sistema v prvi mandatni dobi delovanja. Po tem, ko je omenil nekaj teh ugotovitev in doseženo stopnjo razvoja, je prešel na načela kadrovske politike, po katerih smo se dogovorili, da bo evidentiranje možnih kandidatov kontinuiran sistem stalnih kadrovskih priprav za vse vrste in oblike kadrovanja v delegacijah, samoupravne organe, organe družbenopolitičnih organizacij in društev.

Z evidentiranjem za nove skupščinske volitve smo v občini pričeli že v začetku lanskega leta, nosilke tega opravila pa so bile predvsem krajevne konference SZDL in osnovne organizacije sindikata. V tem pogledu smo v občini dosegli pozitivni premik v strukturi možnih kandidatov, vendar pa bodo potrebna prizadevanja za izboljšanje strukture in povečanja števila evidentiranih kandidatov tudi v tej fazi priprav na volitve.

Po zadnjih podatkih imamo skupaj evidentiranih možnih kandidatov 4511, od tega 1093 ali 24,2 % starih do 27 let, 1534 ali 34,0 % žena, 1391 ali 30,8 % članov ZK in 364 ali 8,1 % udeležencev NOV.

Predsednik volilne komisije je ob sklepu predlagal oblikovanje delegacij v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, ki bodo splošne, to je za vsako interesno skupnost svoja delegacija in združene delegacije, to je dve delegaciji, ki bosta pokrivali sorodne interesne skupnosti, seveda v odvisnosti od velikosti krajevne skupnosti, oziroma TOZD ali OZD. Poleg teh pa bodo v krajevnih skupnostih in TOZD ter OZD volili tudi delegacije v zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti skupščine občine. S tem v zvezi bodo morali biti s statutarnimi sklepi dopolnjeni tudi statuti KS in TOZD, oziroma OZD.

V zvezi z uvodnim poročilom in predlogom o oblikovanju delegacij je bilo sicer več vprašanj in pripomb, vendar so poročilo s predlogom komisije v celoti sprejeli.

V nadaljevanju seje so sprejeli dogovor o merilih in oblikovanju družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice, ki bo štel tako kot doslej 21 delegatov, ki jih predlagajo OK ZKS, OK SZDL in OS ZSS po pet, OO ZZB NOV in OK ZSMS po tri, ter sklep o postopku delegiranja delegatov iz OK SZDL v družbenopolitični zbor skupščine občine Jesenice. Prav tako so sprejeli rokovnik za izvedbo predkandidacijskih, kandidacijskih, volilnih opravil ter konstituiranje delegatskih skupščin v letu 1978 za območje občine.

Po tem, ko je predsednik koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri OK SZDL Marjan Jelovčan razložil načela in merila za izbor možnih kandidatov za družbenopolitični zbor skupščine občine in za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini ter skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti v občini, je seji predlagal naslednje možne kandidate:

NA REFERENDUMU GLASUJEMO ZA UREJENE DOHODKOVNE ODNOSI

ZA SKUPŠČINO OBČINE JESENICE: Slavko Osredkar za po-novnega predsednika skupščine občine; Ivo Arzenšek za podpredsednika skupščine občine; Janko Burnik za predsednika družbenopolitičnega zbora; Vera Dulmin za predsednico zbora krajevnih skupnosti in Valentin Črv za predsednika zbora združenega dela skupščine občine, ter Ivo Ščavničar za ponovnega predsednika izvršnega sveta skupščine občine.

SIS VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE: Božidar Bartelj za predsednika skupščine; Bernarda Federl za predsednico izvršnega odbora skupščine; Marijo Rejc za predsednico zbora izvajalcev in Božo Sotler za predsednika zbora uporabnikov skupščine.

ZDRAVSTVENA SKUPNOST: Franc Leben za predsednika skupščine; Jože Frece za predsednika izvršnega odbora; Ljuba Tarman za predsednico zbora uporabnikov in Božo Pogačar za predsednika zbora izvajalcev skupščine.

RAZISKOVALNA SKUPNOST: Jože Kramar za predsednika skup-

ščine; Božidar Brudar za predsednika izvršnega odbora skupščine.

KULTURNA SKUPNOST: Bratko Škrlič za predsednika skupščine; Marjan Jemc za predsednika izvršnega odbora; Ivan Tušar za predsednika zbora uporabnikov in Stan-ko Čop za predsednika zbora izvajalcev skupščine.

SOCIALNO VARSTVO: Stanka Vulelija za predsednico skupščine; Mojca Tančar za predsednico izvršnega odbora; Olga Grm za predsednico zbora uporabnikov; Ivanka Onušič za predsednico zbora izvajalcev skupščine.

SOCIALNO SKRBSTVO: Jože Jenstrle za predsednika skupščine; Cilka Ščavničar za predsednico izvršnega odbora; Jaka Klinar za predsednika zbora uporabnikov; Maks Klinar za predsednika zbora izvajalcev skupščine.

OTROŠKO VARSTVO: Kati Hiti za predsednico skupščine; Janez Novak za predsednika izvršnega odbora; Zdenka Žagar za predsednico zbora izvajalcev; Andrej Maver za predsednika zbora uporabnikov.

POKOJNINSKO-INVALIDSKO ZAVAROVANJE: Zdravko Pogačnik za predsednika skupščine; Srečko Zima za predsednika izvršnega odbora skupščine.

ZAPOSLOVANJE: Jakob Šranc za predsednika skupščine; Camil Kaloper za predsednika izvršnega odbora skupščine.

STANOVANJSKA SKUPNOST: Vinko Zorman za predsednika skup-

ščine; Emil Golob za predsednika izvršnega odbora; Pavel Lotrič za predsednika zbora uporabnikov; Miro Feldin za predsednika zbora izvajalcev.

TELESNA KULTURNA SKUPNOST: Božo Ahec za predsednika skupščine; Zvone Kalan za predsednika izvršnega odbora; Valko Erjavšek za predsednika zbora uporabnikov; France Taler za predsednika zbora izvajalcev.

MOŽNI KANDIDATI ZA DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR SKUPŠČINE OBČINE JESENICE:

Delegati OK ZKS: Janko Burnik, Slavko Osredkar, Milan Mežnarc, Fedja Krč, Mirko Rabič;

Delegati OK SZDL: Joža Varl, Franc Kalan, Rina Klinar, Jaka Svetina, Jože Vendramin;

Delegati OS ZSS: Franc Kobentar, Slavko Pem, Milan Budja, Anton Dežman, Anica Piric;

Delegati OK ZSMS: Ana Marija Pagon, Miro Kočvar, Franjo Kragolnik;

Delegati OO ZZB NOV: Maks Klinar, Anton Zupan, Angelca Vuković.

Delegati na seji so sprejeli predlog možnih kandidatov in ga predložili v obravnavo vsem občinskim vodstvom družbenopolitičnih organizacij, samoupravnim organom in družbenopolitičnim organizacijam v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Več o nekaterih volilnih dokumentih bomo zapisali v naših prihodnjih številkah glasila.

Pogled s prvega ovinka s ceste v Planino pod Golico pozimi na del Jesenice. (Foto B. Blenkuš)

AKTIVNOST V PREDKONGRESNEM OBDOBJU

Priloge na osmi kongres ZKS in enajsti kongres ZKJ, so letos poleg volitev, najpomembnejša politična akcija. S kritično in ustvarjalno oceno bo treba ugotoviti, kaj smo naredili od predhodnih kongresov naprej, kje se je zataklo, kakšne pojave smo srečevali, kakšne pozitivne in negativne izkušnje smo dobili v tem obdobju in podobno.

Uspešne in dobre priprave na kongrese lahko veliko prispevajo k pospeševanju sedanjega političnega trenutka. Sekretar odbora za pripravo VIII. kongresa ZKS Lojze Briški, je na sestanku z dopisniki Komunist poudaril, da je za doseg predkongresnih ciljev potrebno opredeliti naloge, med katere predvsem sodijo:

- krepitev zavesti o vrednotah naših izkušenj,
- kritični pregled preteklega dela, da se v bodoče odpravijo napake in deluje čimboljše,
- utrjevanje idejno-politične enotnosti,
- široka obravnava vseh nalog, da se pri tem doseže čimvečja množičnost in da se v to vključi vse delovne ljudi in občane.

Kongresa bosta potekala v znamenju nadaljevanja politike, ki je bila začrtana na VII. kongresu ZKS in X. kongresu ZKJ. Ta je namreč doživela veliko podporo delovnih ljudi in občanov. V tem času se je okrepila vloga republik in pokrajin, kar vse je prispevalo h krepitvi federacije. Uspešno se je utrjevalo bratstvo in enotnost med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi. Napredovalo je uveljavljanje marksistične znanosti na vseh področjih družbenega življenja. Sprejeli smo zakon o združenem delu, po katerem se uspešno uresničujejo socialistični družbenoekonomski odnosi. Oblikovali so se odgovori na razna še nejasna vprašanja. Delegatski sistem se je utrdil kot oblika oblasti delavcev.

Povečala se je zaposlenost žensk. Zmanjšala se je inflacija. Dosegli smo kvalitativne spremembe v gospodarski strukturi. Izboljšalo se je kmetijstvo, izboljšuje se stanje energetike, saj je bilo vanjo vloženih več kot polovico vseh sredstev za investicije. V tem obdobju so se občutno povečale naložbe v družbeni standard. Med drugim smo pridobili 70 tisoč novih stanovanj. Doseženi so ugodni premiki v razvoju manj razvitih področij. Članstvo ZKS se je povečalo za več kot eno tretjino, in je danes več kot

100.000 članov ZKS. Število osnovnih organizacij ZKS se je povečalo od 2.061 na 4.382. Mnogo naporov je bilo vloženih tudi na področju idejno političnega usposabljanja članov. Pred kratkim so bili za to na sedežih medobčinskih svetov ustanovljeni posebni študijski odseki. Za kongrese se pripravljajo več osnutkov resolucij. Njihova vsebina bo akcijska, mobilizacijska in konkretna. V njih se ne bo ponavljalo zapisano v ustavi, zakonu o združenem delu in drugod. Konkretno bodo opredeljene naloge, ki so pred nami.

V javni razpravi bo treba dobiti odgovore, ali bodo opredeljene naloge dovolj življenjske in pravilne. Predlagane bodo tudi spremembe k statutu ZKS in ZKJ. V njih bo bolj poudarjena odgovornost članov ZK, več sprememb pa je predvidenih tudi na področju organiziranosti.

Predloge teh dokumentov bodo obravnavali in sprejeli na seji centralnega komiteja ZKS, 2. februarja, nato pa bodo dani v široko javno razpravo, ki naj bi presežla članstvo ZKS.

Zaželeno je, da bi delovni ljudje in občani v razpravi čimveč povedali, zlasti o nadaljnjih nalogah, ki jih bo potrebno uresničevati in čim bolj konkretizirati naloge v dokumentih.

Pri tem bodo pomembno vlogo igrala sredstva javnega obveščanja. Glasilo Komunist bo sproti objavljalo predloge dokumentov. Z ustvarjalno kritičnim delovanjem pa bodo svoj prispevek k tem prizadevanjem morala dati vsa sredstva javnega obveščanja.

V zvezi s tem naj povemo, da se bo VIII. kongres ZKS začel 3. aprila in bo predvidoma trajal tri dni. O njegovem delu bodo pisali vsi časopisi. Tednik Komunist bo takrat izhajal dnevno in poročal o delu kongresa. Na kongres ZKS bodo povabili tudi poročevalce — novinarje glasil organizacij združenega dela, da bodo o poteku in sklepih lahko poročali v tovarniških glasilih.

Izvršni svet OS Radovljica je na 109. seji, 16. januarja, obravnaval program razvoja malega gospodarstva do 1980. leta, osnutek odloka o določitvi obveznega prispevka za financiranje vzdrževanja in obnavljanja komunalnih naprav skupne rabe, predlog programa komunalnih dejavnosti skupne rabe za leto 1978., predlog samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe, predlog sprememb odloka o prispevku za uporabo mestnih zemljišč, premoženjsko pravne zadeve, poročilo o delu iniciativnega odbora za ustanovitev poslovne skupnosti za turizem, predlog družbenega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi v SRS, poročilo o prihodkih in razporeditvi prihodkov občinskega proračuna za 1977. leto, sklepe seje občinske skupščine z dne 28. 12. 1977, poročilo o delu INDOK centra, predlog samoupravnega sporazuma o določitvi osnov in meril za združevanje in delitev solidarnostnih sredstev v regionalni zdravstveni skupnosti Kranj, poročilo o delu oddelka za ljudsko obrambo ter nekatere finančne zadeve.

Na sestanku predsednikov vseh komisij pri komiteju OK ZK Radovljica so sprejeli osnutek programa nalog OK ZK in njenih organov, ki ga je komitej poslal vsem komisijam in izvršnim organom ZK in KS in OZD v obravnavo. Pripombe in dopolnila k osnutku bodo do konca januarja zbirali na komiteju, nakar ga bo komitej osvojil kot predlog za naslednjo sejo OK ZK. V osnutku so zapisane vse naloge, ki so jih delegati posredovali kot izhodišča programske usmeritve OK ZK na decembrski volilni konferenci.

Sekretariat skupščine občine Radovljica je na osnovi sklepa 32. seje vseh treh zborov OS poslal vsem TOZD, OZD, KS in SIS osnutek odloka o programu izdelave zbirnega katastra komunalnih naprav v občini, ki bo v javni razpravi do 31. januarja, ko bodo poslali svoje pripombe oddelku za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve ter varstvo okolja, ta pa jih bo posredoval v končno obravnavo na naslednji seji skupščine.

Na osnovi sklepa predsedstva OK SZDL in občinskega sveta ZSS bo v četrtek, 26. januarja ob 16. uri skupna seja delegatov OK SZDL in občinskega sveta ZSS Radovljica, na katero so vabljeni tudi člani volilnih komisij pri SZDL in sindikatih in predsedniki izvršnih odborov, oziroma tajniki SIS. V skladu s poslovnikom volilnih priprav je na dnevnem redu obravnavati poročila o uresničevanju delegatskega sistema v občini in poročila o poteku politične aktivnosti v pripravah na volitve. Na seji bodo sprejeli vse volilne dokumente in razpravljali o evidentiranih možnih kandidatih za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah SIS ter o možnih kandidatih za republiške organe.

Predsedstvo OK SZDL Radovljica je na 18. seji, 17. januarja, razpravljalo o programu razvoja malega gospodarstva v občini za obdobje do 1980. leta. Po daljši razpravi je nato sprejelo sklep o sklicu skupne seje OK SZDL in občinskega sveta ZSS za 26. januar. Sledila je obravnava in sprejem osnutkov volilnih dokumentov, ki bodo posredovani na skupni seji ter obravnava predlogov kandidatov za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah vseh SIS v občini. Potrdili so tudi listino možnih kandidatov za delegate DPZ republiške skupščine in nekatere druge funkcije v republiki.

Na posvetu predsednikov osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij sindikata, ki ga je organiziralo predsedstvo občinskega sveta ZSS Radovljica, 20. januarja, so obravnavali delovno gradivo o pripravah in izvedbi delegacij SIS in zbora združenega dela OS. Ocenili so tudi potek priprav za občne zore OOS in potek sprejemanja samoupravnih aktov TOZD in OZD v smislu uresničevanja zakona o združenem delu. Udeleženci posveta so bili seznanjeni tudi o postopku predlaganja in volitev zunanjih članov disciplinskih komisij v TOZD in OZD.

Sklepi izračun mase bruto osebnih dohodkov zaposlenih po domicilnem principu v radovljiški občini za 1977. leto, so znašali po podatkih oddelka za gospodarstvo OS Radovljica 1.106.675.000 din. Za 1978. leto so izračunali, da bodo po planu bruto OD višji za okoli 21 % in bi znašali 1.339.077.000 din.

V letu 1977, je po podatkih analitične službe za gospodarstvo OS Radovljica, okoli 11.000 zaposlenih v družbenem sektorju, 2.000 zasebnih obrtnih delavcev in lastnikov proizvodnih sredstev ter okoli 1.000 kmetijcev ustvarilo 1.609.000.000 din bruto družbenega proizvoda, narodni dohodek pa je znašal v poprečju na prebivalca 45.800 din ali 2.700 dolarjev, kar je izpod republiškega poprečja. Poprečni OD na zaposlenega je bil v občini mesečno 4.500 v republiki pa 4.700 din. S tem se radovljiška občina uvršča med srednjerazvite občine v SR Sloveniji.

Glede na ugotovljene pomanjkljivosti v preskrbi prebivalstva radovljiške občine, ki so posebno opazne zlasti v blagovnem prometu z osnovnimi živilskimi življenjskimi artikli, šolskimi in pisarniškimi potrebščinami, konfekcijo in nekaterimi vrstami tehničnega materiala, pa tudi zaradi neusklajenosti delovnega časa in drugih potreb prebivalstva, je izvršni svet predložil predsedstvu OK SZDL, da se imenuje iniciativni odbor za ustanovitev SIS za preskrbo, ki bi v skladu z našo samoupravno prakso reševala probleme in zadovoljevala interese občanov v trgovini, preskrbi in storitvenih dejavnostih.

Samoupravna interesna komunalna skupnost občine Radovljica načrtuje v 1978. letu za uresničevanje združenega programa potrebnih sredstev komunalnih objektov in naprav skupne rabe 13.207.271 din. Od tega je predvideno za potrebe skupne rabe v KS 6.632.271 din, za potrebe skupne rabe območja cele občine 4.075.000 din in za druge dejavnosti skupne rabe 2,5 milijona din.

Prihodki proračuna občine Radovljica iz davkov na dohodek, prometnega davka, davka na premoženje, taks, denarnih kazni in dohodkov upravnih organov za 1977. leto so bili planirani v znesku 46.015.000 din, realizirani pa so bili v znesku 46.141.983 din, ali 1,06 % nad planom. Odhodki za kritje splošne porabe so znašali 44.902.308 din, kar je za 1,65 % pod planirano realizacijo v 1977. letu.

Za dokončanje del na cesti Jereka — Podjelje v Bohinju, ki naj bi bila zaključena v 1978. letu, predvsem gre za odvodnjavanje, opremo z varnostnimi napravami in cestno signalizacijo, bo po predračunu potrebno zagotoviti 800.000 din. Od tega bi polovico prispevala samoupravna komunalna skupnost, polovico pa soinvestitor GG Bled.

Objekt bivše restavracije Bled, na Bledu, bolj znan kot Bunker bar pri blejski pošti na Ljubljanski cesti, je od lani v lastništvu KOMPAS Ljubljana, ki ga namerava obnoviti in urediti za turistično poslovalnico. Z deli bodo po načrtu začeli že v prvem četrtletju. Vrednost planirane naložbe znaša 3,5 milijona din.

Krajani Zasipa in Podhoma že več let upravičeno postavljajo vprašanje najosnovnejše preskrbe z živili in najnujnejšim gospodinjiskim blagom. Edina trgovina v Zasipu ne more zaradi neustreznega prostora in skladišča še zdaleč zadovoljiti osnovnih potreb krajanov in vedno bolj številnih turistov, Sprito tega so predlagali, da bi se zgradila primerna prodajalna za naselje Sebenje in Podhom ter preuredila dosedanja trgovina v Zasipu.

Alpetour — hoteli Bohinji, so lanskega decembra objavili cenike za čas do 3. maja 1978. Sedemdeset pet let vključuje sedem polnih penzionov, prevoz s ski-busom do spodnje postaje žičnice na Vogel, neomejeno uporabo vseh žičnic na Voglu, turistično takso in zavarovanje, bo znašal v hotelu Zlatorog 2.163 din, v hotelu Pod Voglom, Triglav in v brnariji na Voglu od 1.477 do 1.617, v hotelu Bellevue od 1.694 do 1.719 din in v Ski-hotelu od 1.589 do 1.855 din. Vikend paketi bodo od 550 do 620 din, razen v semestrskih počitnicah, ko bodo nekoliko višji.

Združevanje samostojnih obrtnikov radovljiške občine je posredovalo v obravnavo izvršnemu svetu OS Radovljica številne pripombe na predlog programa razvoja malega gospodarstva do 1980. leta. Med drugim združenje navaja problem kreditiranja, za katero Ljubljanska banka nima posluha, zato so se obrtniki odločili za poslovanje z Beograjsko banko, kamor bodo prenesli tudi svoje žiro račune. Obrtniki imajo pripombe na organizacijske plat davčne politike, nenamensko koriščenje sklada za izboljševanje kadrov za obrtne dejavnosti, na premajhni nadzor in sankcije nad šušmarji, pomanjkljive urbanistične načrte za potrebe malega gospodarstva v družbenem in zasebnem sektorju, na obdavitve dohodka, sklepanje pogodb TOZD in OZD z malim gospodarstvom v občini in na pomanjkljivo kadrovske politiko in spodbujanje učencev osnovnih šol za poklice v obrtnih dejavnostih.

Kolektiv tovarne Elan Begunje je, 12. januarja, priredil v svojih prostorih svečani sprejem 42 najboljših poveljnih smučarskih reprezentantov. Goste je pozdravil direktor Dolf Vojak, ki je orisal razvojno pot te naše največje tovarne športnega orodja, in pri tem poudaril veliko zaslug vseh poveljnih smučarskih tekmovalcev, ki so na smučeh Elana razširili njegov ugled širom po svetu. Po slavnostnem kosilu so vsi povabljeni gostje dobili v dar smuči najnovejše izdelave, ki jih bodo uporabljali tekmovalci na svetovnem prvenstvu v alpskih in klasičnih disciplinah v Garmisch-Partenkirchenu in v Lahtiju.

Po programu vodnogospodarskih del v radovljiški občini za 1978. leto, so med drugim predvidena nadaljevalna dela za zaščito leve brezine Save na Posavcu v dolžini 200 m. Z zaščito te obale so začeli že 1975. leta, vendar vsako leto sproti nadaljujejo z deli. Vrednost letošnje naložbe cenijo na okoli 500.000 din.

V okviru redne razstavne dejavnosti, ki jo že več let opravlja uspešno kolektiv hotela Golf na Bledu, sta v prvi polovici januarja razstavljala svoja likovna dela kiparka Sonja Skaderne-Tavčarjeva in domačin slikar Janez Ravnik.

V 15 krajevnih knjižnicah in potujoči knjižnici, ki delujejo v okviru občinske matične knjižnice A. T. Linhart Radovljica, so 1976. leta izposodili 78.303, lani pa 80.349 knjig. Kljub razmeroma skromnim sredstvom in dokaj visokim odkupnim cenam v 1977. letu so nakupili skupaj 2.387 novih knjig.

Člani Linhartovega odra KUD Radovljica so z Linhartovo komedijo Ta veseli dan ali Matiček se ženi, po uspešnih uprizoritvah v Radovljici, na Bledu in Bohinjski Beli, gostovali v okviru kulturne akcije za delovne kolektive v petek, 20. januarja tudi v Bohinjski Bistrici in v nedeljo 22. januarja v Ljubnem.

Dramska skupina DPD Svoboda Rudi Jedretič Ribno, je pod režiserskim vodstvom Vili-ja Branca z Bleda, pripravila ljudsko veseloligro Kam iz zadreg. V njej nastopajo Rado Muznik, Mihaela Preštri, Rudi Zupančič, Janko Grlic, Vida Zupan, Vlasta Jekovec, Janez Kersan, Vlada Poljanec, Tatjana Preštri in Franjo Antunović. Po dvakratni uprizoritvi na domačem odru v Ribnem, so gostovali 13. januarja v Bohinju in 15. januarja v Zgorzljah Gorjah. Predvideno je še več predstav v drugih krajih občine, ki bodo uprizorjene v okviru kulturne akcije za delovne kolektive.

REDNA VOLILNA SKUPŠČINA KO ZRVS JAVORNIK – KOROŠKA BELA

V veliki dvorani delavskega doma na Javorniku je bila v petek, 20. januarja redna volilna skupščina krajevne organizacije ZRVS Javornik – Koroška Bela.

V svojem uvodnem poročilu je predsednik KO ZRVS Božo Pančur poudaril, da se pred rezervnimi starešinami postavljajo vedno bolj zahtevne naloge, od strokovnega izobraževanja do idejno političnega izpolnjevanja. Le dobro usposobljeni starešine lahko upravljajo svoje dolžnosti, ki jim jih nalaga splošni ljudski odpor in družbena samozaschita naše družbe. S poudarkom na Titove besede, »Priljubljenost je vedno boljša kot golo pričakovanje«, je Božo Pančur dejal, da je udarna sila našega obrambnega sistema močna in moderno opremljena Jugoslovanska ljudska armada, usposobljena, da v vsakem trenutku ustrezno odgovori na kakršnekoli poskus agresije. Temelj tega sistema pa je samo ljudstvo s svojo teritorialno obrambo, pripravljeno, da se z orožjem upre agresorju povsod, v tovarni, na ulici in v naselju.

Z aktivno vlogo politike naučrščnosti in aktivno vlogo v dogajanjih našega samoupravnega družbenopolitičnega sistema, bomo zožili prostor sovražnikovemu delovanju in bo že vnaprej obsojen na totalni poraz. Zelo pozitivno je bilo ocenjeno delo osnovne organizacije ZRVS Koroška Bela. Predsednik organizacije Janez Lešnik je dejal, da so poleg svojega strokovno – izobraževalnega programa, množično sodelovali na raznih športnih prireditvah in tekmovanjih v občini Jesenice in tudi izven in dosegli zelo

TUDI SAMI LAHKO ODSTRANJUJEMO NEVŠEČNOSTI ZIMSKIH DNI

Zima je muhasta. Prinaša nam, sicer za mnoge zelo zaželen sneg, toda tudi vse mogoče nevšečnosti. Z odjugo dobimo snežno brozgo, s tem pa nam jo zagodejo zamrznjeni odtoki, mraz pa povzroči zaledenost in s tem velike težave pri hoji. Seveda bi vsi radi in tudi ob vsaki priliki to tudi zahtevamo, naj bi bilo to povsod in vedno tudi urejeno.

Toda vse te vremenske spremembe in nevšečnosti je nemogoče takoj, ko se pojavijo, odstraniti ali vsaj ublažiti. Pri tem bi morali vedeti, da je v občini veliko kilometrov cest in ulic, delavcev za vzdrževanje le-teh pa mnogo premalo.

Ob taki situaciji bi bilo zelo prav, da bi hišni gospodarji in njihovi stanovalci prišli za lopate in očistili, ne samo svoje dvorišče, marveč tudi pločnike pred svojimi hišami. To še posebno velja za trgovine, ki mnoge tega ne delajo. Tako se pešci lovimo po pločnikih na zmaznem grudastem snegu in ledu. Za starejše ljudi je to prava muka.

Urejanje in čiščenje pločnikov in ulic bi morala biti oblika družbene samopomoči, kajti na ta način bi preprečili marsikak zlom noge ali roke. Kaj to pomeni za posameznika in za družbeno skupnost, ni potrebno posebej poudarjati.

Da, tudi te vrste samopomoči nam je potrebna in bi nam, posebno pešcem, močno koristila. J. R.

dobre rezultate. V sestavu Ježkovega odreda so z mladino organizirali pohod po partizanskih poteh ob dnevu mladosti. V osnovni šoli na Koroški Beli so prevzeli strokovno izvajanje obrambnega dne, na katerem so praktično preizkusili nekatere postavke iz obrambnega načrta. Ravno zaradi tako aktivnega in zavzetega dela in sodelovanja rezervnih vojaških starešin s šolsko mladino, je obrambna vzgoja zelo uspešna. Veliko pozornosti posvečajo tudi družbeni samozaschiti. Zelo dobro sodelujejo tudi z enoto graničarjev na karavli Karavanskih kurirjev v Javorniških rovtih.

Nekoliko manj uspešni pa so bili v osnovni organizaciji ZRVS na Javorniku. Predsednik organizacije Ciril Cenček je poudaril, da je bil strokovno izobraževalni program v celoti realiziran. Predavatelji so bili iz osnovne organizacije in so vsa predavanja odlično izvedli. Delno je uspela akcija revije NASA OB-RAMBA v vsak dom. Srečevali pa so se tudi s težavami pri sodelovanju z mladino. Organiziran je bil tehnični zbor v Žirovnici in ogled

orožja v času vojaške vaje. V sestavu Cankarjevega bataljona je bil organiziran z mladino pohod po partizanskih poteh na proslavo dneva mladosti v Javorniških rovtih. Zelo tesno pa so sodelovali z enoto graničarjev na karavli Karavanskih kurirjev. Ta srečanja so postala že tradicionalna.

Predstavnik občinskega odbora ZRVS Jesenice Alojz Rakoše je spregovoril o varnosti in družbeni samozaschiti, ki je na nekaterih mestih še zelo pomanjkljiva. Glede na odprtost naših meja, smo v določenih primerih le preveč gostoljubni do tujcev za katere ne vemo s kakšnim namenom prihajajo k nam.

Poročilom je sledila bogata razprava. Iz nje so bili povzeti sklepi in smernice za delo v bodočem mandatsnem obdobju krajevne organizacije ZRVS Javornik – Koroška Bela.

Delo in aktivnost odborov ZRVS Javornika – Koroške Bele so bile osredotočene tudi na Titove in partijske jubileje v lanskem letu. Ta vloga pa naj se v tem letu še bolj krepí. Pred nami so priprave na druge delegatske volitve, kongrese ZK, sindikatov in ZSMS. Naloga in dolžnost rezervnih starešin je, da krepíjo naš obrambni sistem, naš samoupravni družbenopolitični sistem na vseh področjih, v svoji delovni organizaciji, TOZD, KS, SZDL, SO in v drugih društvih.

Jože Urh

Železarski izobraževalni center z naseljem »Zaštreka« v ozadju

Pluženje cest v Planino pod Golico, v Javorniški rovt, preko Poljan ni več problem. Komunalno podjetje Kovinar ima namreč rezkar, ki ga vidimo na sliki, s katerim odstrani s ceste še tako globok sneg. Sneg sicer orjejo s plugom, z rezkarjem pa navadno odmečejo sneg ob strani, tako da je cesta dovolj široka (Tekst in foto B. Blenkuš)

ZLATI JUBILEJ PLANINSTVA NA DOVJEM IN V MOJSTRANI

Istočasno, ko se vsa slovenska in jugoslovanska planinska skupnost pripravlja na 200-letnico prvega pristopa na Triglav, se ljubitelji in obiskovalci gora iz Doline pod gorami in še prav posebno iz treh triglavskega dolin (Vrat, Kota in Krme) pripravljajo na različne delovne akcije, slavnostne prireditve in kulturne manifestacije v počastitev zlatega jubileja, 50-letnice planinskega društva Dovje – Mojstrana.

Triglavske planinske društvo na Dovjem in v Mojstrani je bilo ustanovljeno dokaj pozno, 8. januarja 1928, torej pred petdesetimi leti, to je, 150 let pozneje, ko so »štirje srčni možje« iz Bohinja s »ta vel'kim Jurjevcem«, Lukom Korošcem premagali in ukrotili očaka Triglava, »verjetno odkar stoji svet«.

Dovski pastirji tropov z in brez zvoncev, kmetje, gozdarji in oglarji iz Krme, Kota in Vrat, so na pobudo učitelja Serajnika pod Triglavom ustanovili svojo lastno planinsko društvo 35 let pozneje, ko so bila leta 1893 ustanovljena planinska društva v Ljubljani, Kamniku in Gornjem gradu in Mozirju. To je bilo 35. slovensko planinsko društvo ali četrto na Gorenjskem.

Zal veliki ljubitelji Triglava »triglavski kralj Matjaž, župnik iz Dovjega Aljaž«, ni dočkal velikega rojstva organiziranega planinstva v svoji fari, ker je umrl komaj leto pred ustanovitvijo PD Dovje – Mojstrana, 4. maja 1927, v starosti 92 let.

Planinci iz treh triglavskega dolin pa so že mnogo let pred ustanovitvijo samostojnega društva, z izredno in veliko iskreno ljubeznijo delali za razvoj planinstva. Še prav posebej pa so zavihali rokave in z obema rokama prišli za krampe in lopate, ko je prišel na Dovje leta 1889 Jakob Aljaž, ki je bil od tedaj dalje duša, motor in srce planinstva pod in na Triglavu. Jakob Aljaž se je dve leti prej, 31. julija 1887, ob priliki otvarjanja prve koče pod Triglavom (2332 m), in sicer nemške Triglavhütte, Deschmannhütte (danesnje Staničevo koče) zaobljubil in zadal življenjsko nalogo, da bo ohranil triglavske svet slovenski.

Ta cilj je z vsemi silami, velikimi napori in žrtvami tudi izvrševal in dosegel. Z zvestimi sodelavci, požrtvovalnimi pomočniki »delovodjem poštenjakom« Janezom Klinarjem, Požancem, Kobarjem, Turkom, Perckinom, Šmercem, Skumavcem, Urbasom in številnimi drugimi iz Radovine, Podkuž, Belce, Dovjega in Mojstrane, je zgradil prvo, sicer skromno, konopljeno žičnico v Triglavu, Triglavski dom, Kredarico, Staničevo zavetišče pod Triglavom, Aljažev stolp na vrhu Triglava in kar tri Aljaževe koče, domove pod mogočno severno steno v dolini Vrat. Razen tega pa je storil še mnogo drugega dobrega in lepega za triglavske ljudi in vasi.

Jakob Aljaž je na Dovjem in v Mojstrani ustvaril vzdušje, da so po njegovi smrti in še prav posebej po ustanovitvi planinskega društva vsi prišli za delo. Zgradili so svojo planinsko postojanko na sedlu Mlinca v Karavankah, obnovili in uredili planinsko smučarsko kočo na Zasipški planini v Krmi, po osvoboditvi pa so popravili in povečali Staničevo kočo pod Triglavom. Bili so kot mravlje in čebele marljivi in vestni gospodarji. Leta 1947 so prevzeli v oskrbo tudi Aljažev dom v Vratih.

Njihovo predano in udarniško delo se odraža pri urejanju in modernizaciji Aljaževega doma, ki je že dolgo čakal na povečavo in modernizacijo. Večjo skrb bi bilo treba nameniti tudi obema že popolnoma dotrajanima karavla v neposredni bližini Aljaževega doma in pod sedlom Luknja, ki bi obe lahko koristno uporabljali plezalci, smučarji in alpinisti.

Planinsko društvo vzorno skrbi za pridobivanje mladine in delovnih ljudi med aktivne planince in alpiniste. Na Dovjem in v Mojstrani so vzgojili in izšolali številno močan in vrhunski razred odličnih plezalcev in alpinistov, pred katerimi niso varne najtežje kopne in zasnežene ter v led ukovane domače in tuje stene. Premagali in ukrotili so Mrtvaški prt in Walker steber v Jorassih, najtežje stene v Yosemiteh, El Capitan. Vrh mojstranskih veric je bil uspešen tudi v gorah Hindukuša in Karakoruma ter v Makaluju, kjer je bilo treba znati plezati in preizkušati svoje znanje v brezračnem prostoru na višini preko 8000, kjer gospodarji uničujejo monsumi in plazovi. Ti kadri, ki znajo plezati izven vertikale v direktnih in Sfinji, so trenutno tudi naši najboljši, najbolj požrtvovalni in nesebični gorski reševalci.

Za Janezom Požancem, Janezom Luksom, prvim državnim prvakom v smučskih tehnikah (1921), Janezom Brojanom, Klavdijem Mlekuzem, Zvonetom Koflerjem, Zvonarjem, nezadržano prihajajo novi z Jankom Azmanom in drugimi na čelu, ki se nikoli ne boje niti krvavih žuljev in največjih naporov in odpovedi, kadar je treba kaj dobrega, koristnega in lepega storiti za napredek, zdravo rast in vzpon množičnega, rekreativnega, ljudskega planinstva, plezalnega športa in alpinizma.

Planinci, plezalci, alpinisti in še prav posebej gorski reševalci iz Dovjega in Mojstrane so na pravi poti in v pravi smeri, zato se jim ob zlatem jubileju toplo in iskreno zahvaljujemo in jim čestitamo za veliko, plemenito opravljeno delo.

Žuro

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

UPORABA JEDRSKE ENERGIJE V ŽELEZARSKI INDUSTRIJI

V zadnjih letih prihaja vedno bolj do izraza dejstvo, da nekateri sedanji energetske viri niso neizčrpní. Zato je že danes prisotno prizadevanje, ki naj bi energetsko situacijo izboljšala. Le-ta gredo v dve smeri: varčevanje pri uporabi energije, in iskanje novih energetskih virov. Eden izmed teh možnih in realnih virov je tudi jedrska energija.

Železarska industrija spada med največje porabnike energije. Njeni energetske viri so: premog za koksiranje, razni naftni derivati, zemeljski plin in električna energija. Rezerve premoga primerne za koksiranje, nafte in zemeljskega plina niso prav velike. Razen tega tudi stalno narašča njihova cena. Zato je razumljivo tudi razglabljanje o možnostih uporabe jedrske energije v železarski industriji. S postopnim zniževanjem cene ter energije, bo ta postala tudi vedno bolj zanimiva.

Vendar je treba takoj povedati, da so možnosti uporabe jedrske energije v železarnah omejene. Vzroki za to so: možna uporabna temperatura se lahko giblje okoli 800 stop. Celzija in pa drage proizvodne naprave ter predvideni pa tudi nepredvideni obratovalni zastoji.

Kljub temu bo zanimivo videti, kakšne možnosti vidimo že danes za uporabo jedrske energije v železarski proizvodnji.

RAZGLABLJANJE O PROBLEMU

Železarska industrija uporablja toploto za:

- sintranje železove rude, da dobi boljše mehanske in fizikalne lastnosti,
- redukcijo železovih oksidov v kovinsko železo,
- taljenje kovine in žilindre,
- ogrevanje jekla pred valjanjem,

d) toplotno obdelavo valjanih in odlitih izdelkov, da dobijo zaželeno strukturo in lastnosti.

Potrebne temperature se gibljejo za a), b) in d) pod 1000 stop. Celzija, nekaj višje za c) in okoli 1500 stop. C za c). Vendar so praktično vse navedene temperature višje kot jih lahko pričakujemo pri uporabi izmenjevalca toplote visokotemperaturnega jedrskega reaktorja.

Dejansko pridejo v poštev samo tri možnosti za uporabo temperature do 800 stop. C: direktna redukcija železove rude, odstranjevanje jalovine na fizikalni način in prašnata metalurgija. Vendar je treba upoštevati, da iz ekonomskih razlogov uporaba teh postopkov še precej časa ne bo mogoča.

Jedrsko toploto je dejansko mogoče uporabiti samo za ogrevanje do temperature 800 stop. C, za pretvarjanje v električno energijo in za proizvodnjo plinastega reducenta.

Za ogrevanje do temperature 800 stop. C ima jedrska toplota v železarnah dva močna tekmeca. To je v prvi vrsti plavžni plin in v manjši meri tudi odpadni plini v jeklnah s kisikovimi konvertorji. Ti plini imajo nizko kalorično vrednost in je zato tudi predrago vskladiščenje ali daljši transport. Zato jih je najbolj ekonomično uporabiti blizu mesta njihovega nastanka za proizvodnjo vodne pare ali električne energije. Zato imajo železarne dovolj plina na razpolago za ogrevanje do temperature 800 stop. C. To pa je tudi področje jedrske toplote.

MOŽNOSTI UPORABE JEDRSKE TOPLOTE V BLIŽNJI PRIHODNOSTI

Kot prvo možnost je treba omeniti uporabo jedrske energije v železarnah, spremenjeno v električno energijo. Tako proizvodnja električne energije v jedrskih elektrarnah, kakor tudi proizvodnja surovega jekla v obločnih električnih pečeh, sta danes dobro znani in tehnično vpeljani. Znani sta tudi proizvodnja grodja v nizko jaških električnih pečeh ali ogrevanje vložka za valjanje v indukcijskih električnih pečeh. Na njuno večjo bodočo uporabo bodo vplivale ekonomske možnosti.

Druga možnost je proizvodnja plinastega reducenta s pomočjo jedrske toplote ob uporabi trdnega, tekočega ali plina-

stega goriva in vode. Študijo o uporabi jedrske toplote za proizvodnjo plinastega reducenta iz premoga, je izdelala skupina zahodnonemških strokovnjakov. Ta je delala na projektu jedrskega reaktorja, povezanega z napravo za vplinjavanje premoga.

Pri vplinjavanju premoga gre za to, da ga pretvorimo v plinasti ogljikov monoksid in vodik, ki lahko reducirata železo iz oksidov v železovih rudi. To delamo tako, da vpihavamo skozi sloj premoga vodno paro. Ker je kemična reakcija takšnega vplinjavanja zelo endotermna (rabi toploto) je potrebna temperatura do 900 stop. C, da dobimo dober izkoristek. T. k. naša temperatura pa že zahteva pri jedrskem reaktorju posebej tehnične prijeme, s tem pa tudi nastanejo določeni problemi. Zato nekateri strokovnjaki predlagajo nekoliko drugačen način vplinjavanja, ki bi bil sicer nekoliko dražji in bolj zapleten, vendar bi zahteval nižjo temperaturo, sprejemljivo za jedrski reaktor.

Pri predelavi ogljikovodikov, kot je na primer zemeljski plin, gre za to, da spremenimo metan, ki je glavna sestavina tega plina v vodik in ogljikov monoksid. Z metanom namreč ni mogoče reducirati železovih oksidov v rudi. Ta postopek je danes dobro znan in tudi v praktični uporabi pri nekaterih vrstah naprav za proizvodnjo železove gobe. Reakcija tega postopka so močno endotermne in današnje industrije naprave obratujejo pri temperaturah 700 do 1000 stop. C in ob pritiskih deset do trideset atmosfer. Čim višja je temperatura, tem manj ostane v proizvedenem plinu nezaželenega metana. Da dvignejo izkoristek, uporabljajo znaten presežek vodne pare.

Zato so najbolj primerni obratovalni pogoji pri tem postopku temperatura 750 do 800 stop. C in višje razmerje vodna para proti ogljiku kot je teoretično potrebno. Pri takšnih pogojih nastane plin, ki vsebuje 96 % vodika in 2,4 % metana.

Za uresničitev proizvodnje vodika iz vode, ob uporabi temperature dosegljive z jedrsko toploto, je bilo opravljenega že mnogo laboratorijskega dela. Pri tem gre za toplotni razkroj vode v njena sestavna dela vodik in kisik. Rezultati teh raziskav so pokazali, da takšen način proizvodnje vodika iz vode, zaradi ekonomskih razlogov, zaenkrat še ni uresničljiv.

Eden izmed načinov, ki bi naj omogočil uporabo jedrske energije, je elektroliza vode. Ta potrebuje mnogo električne

PREBIVALCEM KS JAVORNIK — KOROŠKA BELA

Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije vabijo vse prebivalce krajevne skupnosti Javornik — Koroška Bela, da se v četrtek, 26. januarja, ob 18.30 v prostorih delavskega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku udeležijo

JAVNE RAZPRAVE

o osnutku letnega načrta izvajanja družbenega plana razvoja občine Jesenice za obdobje 1976—1980 v letu 1978. Osnutek letnega načrta bo obrazložil France Leben, član izvršnega sveta skupščine občine Jesenice.

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI PLANINA POD GOLICO

objavlja prosto področje dela za vodenje finančno-administrativnih poslov krajevne skupnosti Planina. Pogoji:

— srednja izobrazba ekonomsko-administrativne ali upravno administrativne smeri,
— nižja šolska izobrazba s petletno uspešno delovno prakso v finančno-administrativni stroki.

S kandidatom, ki bo na razpisu uspel, bo sklenjeno civilno pravno ali dopolnilno delovno razmerje.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Osební dohodek po samoupravnem sporazumu o delitvi sredstev za osebni dohodek in skupno porabo.

Pismene ponudbe sprejema: KS Planina pod Golico, 64270 Jesenice, osem dni po objavi.

VIATOR TOZD Tovorni promet Jesenice

objavlja prosta opravila in naloge:

RAČUNOVODJA TOZD

Poleg splošnih, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
— višja ali srednja strokovna izobrazba — komercialne ali ekonomske smeri in štiri, oziroma šest let delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delovnih opravilih,

— sposobnost vodenja, organiziranja in usklajevanja.

Pri izbiri kandidata bo odbor za delovna razmerja upošteval tudi družbenopolitično opredelitev kandidata in moralnopolitična merila.

Kandidati naj ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o strokovnosti in dosedanjih zaposlitvah pošljejo na naslov: Viator TOZD Tovorni promet Jesenice, Kidričeva 41 c, v 15 dneh od dneva objave.

ABC POMURKA — trgovsko proizvodna organizacija GOLICA JESENICE — TOZD DELIKATESA

v smislu 161 člena statuta razpisuje ponovno

prosto delovno mesto računovodja temeljne organizacije.

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, imeti:

— najmanj srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri,
— najmanj tri leta delovnih izkušenj v knjigovodstvu,
— aktiven odnos do samoupravljanja, spoštovati zakonitost in mora biti vesten pri delu.

Ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi ter opisom dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ABC POMURKA — trgovsko proizvodna organizacija GOLICA JESENICE — kadrovska služba — Jesenice, Titova 1.

Stanovanja ni na voljo.

LETNA KONFERENCA PD JESENICE

Planinsko društvo Jesenice vabi člane in ostale ljubitelje gora na redno letno konferenco, ki bo v soboto, 28. januarja, ob 18. uri v Kazini na Jesenicah.

Po končani konferenci vas bo zabaval znan domači ansambel, ki bo igral poskočne viže tudi za ples. Osebnih vabil ne bo.

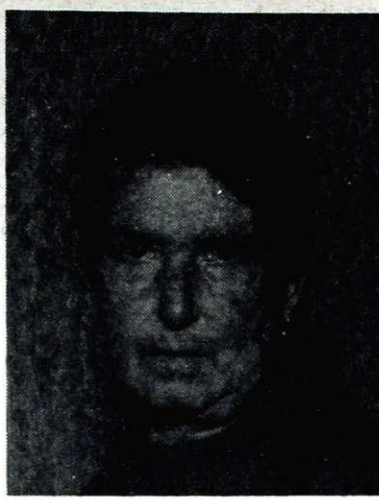
ZAHVALA

Društvo upokojencev Jesenice se najtopleje zahvaljuje delovnim in drugim organizacijam ter zasebnim obrtnikom, ki so prispevali finančna sredstva in dobrote za srečelov, ki ga je društvo izvedlo za svoje člane 31. 12. 1977.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem sosedom in ostalim, ki so kakorkoli pomagali ob avtomobilski nesreči.
Družina Pavlovič

POGREŠAMO JO

Od nedelje, 15. januarja, zjutraj pogrešamo JUSTINO PIVK, rojeno 22. 9. 1912, stanujočo na Koroški Beli, Viktorja Svetina 5. Občlena je bila v rjav plašč, volnene pletene nogavice in črne gumijaste postave z rjavimi očmi in sivolaso.

Za kakršnokoli informacijo, ki jo boste posredovali svojcem, postaji milice Jesenice ali uradništvo Železarnja, bomo iskreno hvaležni.

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 28. januarja, bo od 15. do 19. ure odprta trgovina

DELIKATESA — poslovna 7, Titova 7.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani smrti moje dobre žene

IDE BERTONCELJ

se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancom za vso pomoč, izraze sožalja in cvetja.

Prisrčna hvala trgovskemu podjetju Murka in njenemu kolektivu Supermarket Union Jesenice, za nepozabno dolgoletno skrb do svoje bolne upokojene sodelavke. Jožetu Maleju za poslovlilni govor in vsem za spremstvo na njeni zadnji poti.

Hvala vsem zdravnikom, posebno pa zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka jeseniške bolnišnice za trud, da bi jo ohranili pri življenju.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam izkazali kakršnokoli pozornost in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, kakor tudi pevcem za žalostinke.

Zalujoci: mož Jože in ostalo sorodstvo

NAMESTO VENCA NA GROB

Sovaščani pokojnega Valentina Pristova iz Vrbe so namesto venca, zbrana sredstva (1.740 din) namenili skladu doma Franceta Berglja Jesenice.

KINO RADIO

28. januarja, japonski barvni risani film MACEK NA DIVJEM ZAPADU ob 15. uri, režija Yasvi Mori.

28. in 29. januarja, ameriški barvni film SOVRAŽNIK APAČEV ob 17. in 19. uri, režija Hatan Juren, v glavni vlogi Teli Savalas.

30. in 31. januarja ameriški barvni film MALO MESTO V TEXASU ob 17. in 19. uri, režija Jack Staret, v glavni vlogi Timoti Botoms.

1. februarja, ameriški barvni film LET NAD KUKAVIČJIM GNEZDOM ob 17. in 19.15, režija Miloš Forman, v glavni vlogi Jack Nicholson.

2. februarja ni predstav

3. februarja ameriški CS barvni film ZAKAJ TE MOŽ PUŠČA SAMO ob 17. in 19. uri, režija Peter Yates, v glavni vlogi Barbara Streisand.

4. in 5. februarja ameriški barvni film VSI ZA ELDORADO ob 17. in 20. uri, režija Joshua Logan, v glavni vlogi Lee Marvin.

KINO PLAVŽ

28. in 29. januarja, ameriški barvni film MALO MESTO V TEXASU ob 18. in 20. uri.

29. januarja japonski barvni risani film MACEK NA DIVJEM ZAPADU ob 10. uri, predstava je brezplačna za člane Ježkovskega kluba, poklanja svojim varčevalcem Jugobanka Ljubljana.

30. in 31. januarja ameriški barvni film SOVRAŽNIK APAČEV ob 18. in 20. uri.

1. februarja ni predstav.

2. februarja ameriški barvni film MELINDA ob 18. in 20. uri.

3. februarja ameriški barvni film

Kaj bomo gledali v kinu

LET NAD KUKAVIČJIM GNEZDOM ob 18. in 20.15.

4. in 5. februarja ne nagibaj se ven ob 18. in 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA

28. januarja hongkongski barvni film NA ZMAJEVI POTI ob 20. uri.

29. januarja ameriški film CHARLIE V ZASTAVLJALNICI ob 20. uri.

1. februarja ameriški barvni film MALO MESTO V TEXASU ob 20. uri.

4. februarja ameriški barvni film SOVRAŽNIK APAČEV ob 20. uri.

5. februarja ameriški barvni film MELINDA ob 20. uri.

KINO DOVJE MOJSTRANA

28. januarja ameriški barvni film HEROJI ČRNEGA KOTLA ob 19. uri.

29. januarja hongkongski barvni film NA ZMAJEVI POTI ob 19. uri.

4. februarja ameriški barvni film MALO MESTO V TEXASU ob 19. uri.

5. februarja ameriški barvni film SOVRAŽNIK APAČEV ob 19. uri.

Gledališče

SOBOTA, 28. januarja, ob 19.30 Martin Benetovič: HVARČANKA — komedija v petih dejanjih — Režija: Vera Smukavec.

NEDELJA, 29. januarja, ob 19.30 Martin Benetovič: HVARČANKA — komedija v petih dejanjih.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sodelavcem TOZD Vratni podboji za darilo ob odhodu v pokoj, osnovni organizaciji sindikata pa za denarno pomoč v času bolezní.

Vsem še enkrat hvala. Sodelavcem želim še mnogo delovnih uspehov.
Fata Gervala

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarna debele pločevine se iskreno zahvaljujem za prejeto denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Mirko Kunšič

ZAHVALA

Izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata TOZD Plavž se iskreno zahvaljujem za lepo darilo, ki sem ga prejel ob odhodu v pokoj.

Albert Černi

ZAHVALA

Organizaciji ZSMS Javornik — Koroška Bela in graničarjem karavle Karavanskih kurirjev se prisrčno zahvaljujem za darila in čestitke ob novem letu.

Lojze in Elvira Tišov

ZAHVALA

Sodelavcem adjustaže bluming se iskreno zahvaljujem za lepo darilo, ki sem ga prejela.

Marija Lakner

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI

energije, ki bi jo dobavljala jedrska elektrarna. Ta postopek je tehnično dobro znan, vendar ga je mogoče izboljšati. Zato so v teku različne raziskave (elektroliza pri visoki temperaturi in visokem pritisku, uporabe elektrolitov v trdnem stanju in podobno), s pomočjo katerih bi naj dosegli še boljše proizvodne rezultate.

Zaenkrat kaže, da bi bil vodik proizveden s pomočjo elektrolize cenejši kot tisti, ki ga dobimo pri vplinjavanju trdnih ali predelavi plinastih goriv s pomočjo vodne pare. Ta ugotovitev bo verjetno držala za prihodnjih 20 ali celo 30 let.

Obstaja še ena teoretična možnost uporabe jedrske električne energije, in sicer, da bi s pomočjo elektrolize direktno proizvajali jeklo. Zaenkrat so to možnost preizkusili samo v laboratorijskem obsegu. Pri tem gre za elektrolizo gošče železove rude in nastalo železo se izloča na eni izmed elektrod. Morda bo ta postopek do konca tega stoletja tudi že zrel za industrijsko uporabo.

ALI JE MOŽNA INTEGRALNA JEDRSKA ŽELEZARNA?

Železarska industrija je investicijsko zelo intenzivna. Zato so tudi fiksni obratovalni stroški visoki. Iz tega razloga je, zaradi čim boljše ekonomičnosti poslovanja, zaželeno čim bolj kontinuirno obratovanje železarskih obratov.

Jedrski reaktorji morajo v določenih razdobjih prekiniti obratovanje zaradi vzdrževalnih del, ponovne polnitve goriva in podobno. Moč današnjih jedrskih reaktorjev se giblje okoli 1000 MW. Takšen jedrski reaktor bi omogočil proizvodnjo surovega jekla med tri in deset milijonov ton letno. Na samo količino bi vplivala vrsta proizvodnega postopka in delež jedrske energije v celotni energetski bilanci železarnice. To bi bila velika železarna in njeno kontinuirno obratovanje bi bilo mogoče zagotoviti s postavitvijo več jedrskih reaktorjev, ki bi bili med seboj povezani. Vendar bi bila takšna rešitev tega problema zelo draga.

Zato bi bila bolj primerna in tudi cenejša kombinacija in povezava z drugimi energetskimi viri kot sta električni tok ali plin. S temi viri bi bilo mogoče premostiti težave, ki bi nastale

zaradi obratovalnih prekinitev jedrskega reaktorja. Pri proizvodnji železove gobe pa bi bilo možno s prehodno pripravljenimi zalogami kriti potrebe v takšnih slučajih.

DANAŠNJE STANJE ŠTUDIJ IN RAZISKAV

Že danes vlagajo v deželah zahodnega sveta precejšnje finančne in umske napore na področju študij in raziskav o uporabi jedrske energije v železarski industriji. Prizadevanja gredo v nekaterih deželah v naslednjih smereh:

Zahodna Evropa:

Pred tremi leti je bil ustanovljen evropski jedrski železarski klub, v katerem so včlanjene železarske družbe sedmih zahodnoevropskih držav: Belgija, Francija, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Velika Britanija in Zvezna republika Nemčija. Njegova naloga je, da organizira izmenjavo izkušenj in idej z namenom pripraviti skupno strategijo razvoja jedrske energije v železarski industriji.

Ustanovljene so bile delovne grupe, ki raziskujejo možnosti uporabe jedrske energije v železarnah, proizvodnjo plinastih reductantov, izmenjevalcev toplote (reaktorje ogrevane s helijem za pretvarjanje metana) in proučujejo ekonomske pogoje povezane z razvojem jedrske energije v železarstvu.

ZDA:

Združenje železarskih inženirjev v ZDA je naročilo študijo o železarni, v kateri bi jedrsko toploto uporabljali za proizvodnjo vodika iz premoga preko metana. Proizvodna zmogljivost te železarne je predvidena na 15 milijonov ton surovega jekla letno. Avtorji te študije predvidevajo, da bi bila takšna železarna konkurenčna s klasično železarno pri letni proizvodnji štiri milijone ton surovega jekla. Prav tako bi bila lahko konkurenčna z železarno, ki bi letno proizvajala 1,1 milijona ton surovega jekla na osnovi železove gobe in premoga. Vendar je treba pripomniti, da veljajo njihovi zaključki ob ekonomskih pogojih v ZDA, s posebnim oziroma na nizko ceno premoga, ki ni primeren za proizvodnjo koksa.

V zaključkih študije predlagajo gradnjo jedrske železarne z vplinjavanjem premoga in prodajo viška proizvedenega plina

drugim obratnikom izven železarne. Vendar kaže, da odgovorni državni organi in industrija, ki bi jo naj takšen program zanimal, zaenkrat še ne najdejo skupnega jezika za njegovo financiranje.

Japonska:

Petnajst japonskih železarskih družb je osnovalo raziskovalno združenje za izdelavo študij in izvajanje raziskav o uporabi jedrske energije v železarstvu. V izdelavi je študija o projektu za gradnjo poskusne jedrske železarne, ki bi bila povezana z visoko temperaturnim reaktorjem moči 50 MW. Pri tem gre dejansko za napravo, ki bi proizvajala železovo gobo kot osnovno surovino za proizvodnjo surovega jekla v obločnih električnih pečeh. Ta projekt bi naj bil realiziran do leta 1984.

Združenje ima v delu tudi druge študije in raziskave povezane s programom uvajanja jedrske energije v železarsko industrijo. Te so: o izmenjalnikih toplote, ognjestalnih kovinah uporabljenih do temperature 1000 stop. C, izolacijskih materialih in kemičnih tovarni za proizvodnjo plinastega reductanta ter njegovi uporabi za predredukcijo. Kot surovina za proizvodnjo plinastega reductanta so predvidena težka olja, ki jih proizvajajo v rafinerijah nafte.

Realizacija navedenih programov bo omogočila v združenju včlanjenih železarskim družbam razširitev tehnološkega znanja na posameznih področjih povezanih z jedrsko energijo. To pa bo tudi osnova pri kasnejših prizadevanjih za praktično uvedbo uporabe jedrske energije v železarsko industrijo.

ZAKLJUČEK

Iz vsega tega vidimo, da postaja možnost uporabe jedrske energije v železarnah vedno bolj zanimiva. Zato kaže, da se bodo naporji v tej smeri tudi v bodoče nadaljevali in najbrž tudi stopnjevali. Za praktično uporabo te energije v železarskih obratih pa situacija še ne bo tako kmalu zrela.

PORAZI, KI OPOZARJAJO

V teh dneh so hokejisti izpod Mežaklje doživeli nekaj porazov, ki vsekakor opozarjajo. Predvsem gre za zmago članskega moštva Olimpije v zadnjem prvenstvenem dvoboju z osemnajstkratnim državnim prvakom Jesenicami, nadalje zmago mladincev Olimpije v prvenstvenem dvoboju z mladinci Kranjske gore (srečanje bo verjetno registrirano v korist Kranjskogorčev, ker so gostje pozabili prijaviti enega svojih igralcev), katastrofalno pa so izgubili tudi pionirji Kranjske gore.

OLIMPIJA : JESENICE 3:6 (2:1, 0:2, 4:0)

Po visoki zmagi Jesenic v dvoboju s Kranjsko goro in Medveščakom, je bilo pričakovati, da bodo tudi kot šampioni v zadnjem prvenstvenem dvoboju premagali Ljubljance v hali Tivoli. Toda tudi tokrat, kot že dvakrat v prvenstvu in tudi na dveh mednarodnih turnirjih (v Ljubljani in na Jesenicah), jim to ni uspelo. To je vsekakor še en dokaz več, kako forma jeseniškega moštva nenehno niha. Resnici na ljubo pa moramo reči, da so na tem srečanju Jesenice igrali zelo dobro, še zlasti v prvi in v drugi tretjini. V drugem delu so povsem nadigrali nasprotnika in tretjino tudi dobili z 2:0 in tako vodstvo domačinov (2:1) spremenili sebi v korist. Toda za železarje je bila usodna zadnja tretjina, v kateri so morali priznati premoč mladih in razigranih ljubljancev. Res je, da so tudi Jesenice imeli precej priložnosti, da bi dosegli gole, toda vratar Prusnik je branil zelo dobro, pa tudi napadalcji Jesenice so bili neiznajdljivi.

Cepprav bi lahko domnevali, da Jesenice ne bodo tega srečanja z Olimpijo jemali preveč resno, kajti o ničemer ni odločalo, pa so te domneve igralci s prizadevanjem in borbenostjo demantirali, vendar jim tudi tokrat ni šlo. Seveda pa je zadnji, tretji prvenstveni in peti poraz proti Olimpiji v sezoni 1977/78 še en dokaz več, da je bila forma jeseniškega moštva v tej sezoni nedopustno spremenljiva in da bo ljubljanska Olimpija, ki je v letošnji sezoni precej pomladila svoje moštvo, v prihodnje še kako nevarna Jesenicam. Mladi igralci Olimpije so sicer tokrat izgubili naslov državnega prvaka toda nabrali so si veliko

izkušenj in s tem bodo v Podmežaklji morali v prihodnje resno računati.

Gole za Jesenice so dosegli: Smolej, T. Košir in Jan.

KRANJSKA GORA : MEDVEŠČAK

1:1 (0:0, 0:1, 1:0)

Hokejisti Kranjske gore so ponovno odčipnili točko zagrebškemu medvedu. Tako naj povemo, da je to pravičen rezultat, glede na prikazano igro. Domačini so zelo dobro začeli in bi lahko že v prvi tretjini vodili z nekaj goli razlike, vendar neizkušenost mladih igralcev, o kateri skoraj vedno govorimo, je tudi tokrat napravila svoje.

V drugem delu so bili boljši gostje, ki so tudi povedli, vendar ima največ zaslug, da njihovo vodstvo ni bilo izdatnejše, ožja obramba na čelu z vratarjem.

V zadnji tretjini pa so mladi hokejisti Kranjske gore zaigrali zares dobro. Imeli so tudi več priložnosti, da bi izenačili rezultat. To pa je uspelo Lahu v 47. minuti. Čeprav je to nedvomno uspeh za mlado moštvo Kranjske gore pa je treba povedati, da so domačini delali nedopustne napake, ki so jih stale zmage. Se veliko se bodo morali učiti, če bodo hoteli dosegati hokejski vrh. Gre tudi za to, da so tudi gostje igrali precej slabo, veliko so grešili, kar bi morali domačini bolj izkoristiti.

Kot že rečeno je gol za Kranjsko goro dosegel Lah.

LESTVICA:

Jesenice	16	13	0	3	163	55	26
Olimpija	16	11	0	5	85	71	22
Medveščak	16	5	2	9	61	89	12
Kranjska gora	16	1	2	13	44	151	4

MLADINSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

Kranjska gora : Olimpija 3:4 (1:2, 0:1, 2:1)

Jesenice : Celje 11:2 (4:0, 4:1, 3:1)

PIONIRSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

Olimpija : Kranjska gora 23:0 (7:0, 11:0, 5:0)

SKI-BUS NA KOBLO

Od ponedeljka, 23. januarja, do nedelje, 5. februarja, bo vozil smučarski avtobus na Kobljo po naslednjem voznom redu:

Jesenice - Čufar 7.30,

Jesenice - Železniška postaja

7.33,

Jesenice - Železnica 7.35,

V Bohinjsko Bistrico ima prihod ob 8.50.

Povratak iz Bohinjske Bistrice je ob 16. uri s prihodom na Jesenice ob 17.20.

Cena povratne vozovnice je 40 din v obe smeri.

Kegljanje na asfaltu

V soboto, 21. januarja, je bilo v športnem parku v Podmežaklji področno tekmovalništvo SV Jeklarne v kegljanju na asfaltu. Tekmovali so na 50 lučajev, 25 polno, 25 čiščenje.

Zmagovalec in letošnji prvak je postal Stipe Nalič z 203 keglij, drugi je bil mlad in nadarjeni kegljač Rasim Hadič z 202, tretji pa Janez Stare z 201 podrtim kegljem.

L. M.

PRIČETEK TEKMOVANJA ŠOLSKIH EKIP V KOŠARKI

Dekleta osemletk so pričela liga tekmovalništva v košarki. V ligi nastopajo štiri ekipe šolskih športnih društev in to: osnovne šole Prežihov Voranc, Tone Čufar, Mojstrana, Žirovnica in Kranjska gora. Učenci SSD OS Prežihov Voranc so do sedaj odigrali tri tekme in vedno zabeležili zmago. Najprej so premagale ekipo SSD OS Tone Čufar 40:7 (24:7). Koše za SSD OS Prežihov Voranc so dosegle: Kantarevič 14, Bešič 14, Uchman 6 in Biček 6, za SSD OS Tone Čufar pa Jamar 6 in Čatak 1. Dekleta OS Prežihov Voranc so bila celo tekmo v veliki premoči in popolnoma zasluženozmaga visoko zmago.

V drugem srečanju so učence OS Prežihov Voranc premagale ekipo SSD OS Mojstrana 29:25 (14:18). Koše za Prežihov Voranc so dosegle Kantarevič 12, Bešič 10, Samardžija 4, Kunstelj 2 in Muharemovič 1, za Mojstrano pa Skumavc 12, Potočki 5, Sprager 4, Mavc 2 in Gartner 2. Srečanje je bilo izredno dinamično in borbeno, dekleta Prežihovega Voranca pa so si priborila zmago šele v drugem polčasu tekme, ko so zaigrala izredno borbeno.

V tretji tekmi je ekipa SSD OS Prežihov Voranc premagala še ekipo SSD OS Žirovnica in to 24:11 (10:7). Koše za Prežihov Voranc so dosegle Kantarevič 10, Katnik 8, Kunstelj 2, Muharemovič 2 in Varl 2, za Žirovnico pa Langus 6, Pšenica 3 in Burnik 2. Dekleta Prežihovega Voranca so ponovno boljše zaigrala šele v drugem polčasu, ko so si z borbenostjo priborila visoko zmago.

Barbara

SSD OS TONE ČUFAR : SSD OS

PREŽIHOV VORANC 25:48 (12:29)

V torek, 27. decembra je bila odigrana tekma drugega kola tekmovalništva ekip osnovnih šol - učenci, med ekipama SSD OS Tone Čufar in SSD OS Prežihov Voranc Jesenice. Slednji so ob neznanih igri sovrvstnikov že na začetku visoko povedli. V prvih petih minutah je bila prikazana raztrgana igra, v kateri so se »gostje« hitreje znašli. V drugem polčasu je ekipa SSD OS Tone Čufar zaigrala bolj zbrano in kolektivno, toda kljub taki igri niso mogli nadoknaditi razlike, ki se je še povečala. Sodnika Muharemovič ter Bregine sta sodila dobro.

SSD OS Tone Čufar: Bešič, Eustuk 4, Hrovat, Janjič, Medić 4, Pajič 12, Račić, Tomazič 8.

SSD OS Prežihov Voranc: Alešič, Čatak 4, Domevšek 4, Jereb, Leban, Mur, Novak 2, 26, Novak P. 4, Budimir, Pivač 2, Sotlar 6, Tušek 2.

MR

SSD OS PREŽIHOV VORANC : SSD OS

KOROŠKA BELA 53:23 (32:12)

Že na začetku prvega polčasa so domači dobili pobudo na igrišču. Zporedoma so dosegli nekaj lepih košev, kar je povsem razbilo obrambo gostov. Visoko vodstvo je domačine uspevalo in zaigrali so lagodneje. Tokrat so za nekaj minut prevzeli pobudo igralci do sedaj podrejenega moštva Koroške Bele. Kljub temu, da so dosegli nekaj košev, niso mogli preprečiti poraza.

V drugem polčasu je bilo stanje enako in domačini so zasluženo zmagali. Tudi tokrat sodniška dvojica Muharemovič, Smolej sta dobro opravila svoje delo.

Koše za SSD OS Prežihov Voranc so dali: Novak T. 17, Novak P. 4, Domevšek 11, Pivač 3, Sotlar 2, Čatak 4, Tušek 3, Mur 2, Alešič 2, Jereb 1, Budimir 1, Leban 2. Za SSD OS Koroška Bela pa: Vezzosi 6, Torkar 6, Bešič 10, Simnic 3.

MR

SSD OS PREŽIHOV VORANC : SSD OS

ZIROVNICA 69:30 (39:11)

Tudi tokrat smo bili priče visoki zmagi domačinov, ki so že na začetku visoko povedli in svojega vodstva niti za trenutek niso izpustili iz rok. Igra je bila nezanimiva, saj gostje iz Žirovnice niso bili doreali nasprotnik domačinom, ki so se to tekmo razigrali. Videli smo lahko nekaj lepih kolektivnih akcij, ki so skoraj vedno zaključile s košem, ali pa vsak z meti na koš. Tokrat sta sodila Berginc ter Rakovič.

Koše za SSD OS Prežihov Voranc so dali: Novak T. 36, Novak P. 2, Domevšek 4, Pivač 16, Sotlar 4, Čatak 3, Tušek 2, Mur 2, Alešič, Jereb, Budimir, Leban. Za Žirovnico pa: Baloh 6, Dabič 13, Pethan 11.

RM

POHOD SOTESKA - ROVTARICA - DRAŽGOŠE

V nedeljo, 8. januarja smo se člani mladinskega oddelka PD Jesenice zbrali ob 6. uri pred železniško postajo. Z vlakom smo se odpravili do Soteske. Ob približno sedmih smo se s postaje odpravili po nezgaženi, zelo strmi, ledeni in precej naporni poti v breg. Na vsej poti je bila to največja strmina. Sneg se je pod nogami mlet, kakor bi hodili po sladkorju. Ni ni hotelo biti konca poti. Ko smo se ustavili na Rovtarici, smo se malo odpočili, nato pa odpravili po cesti proti Dražgošam. Ko smo po izpušeni cesti nadaljevali pot, so nas prehitevali tekmovalci biatlon.

Na vzhodu v Dražgoše nas je čakal napis: POZDRAVLJENI. Tam smo dobili značke. Odsli smo proti soli, kjer smo počakali mlajše, ki so v Dražgoše prispeli iz vasi Rudno. Ob pol dveh smo odšli k spomeniku, kjer je bila proslava. Po proslavi smo odšli v vas Rudno. Z avtobusom smo se odpravili v Škofjo Loko, kjer smo počakali vlak.

Na tem pohodu smo bili nekateri že večkrat. Vem, da se bomo naslednje leto zopet srečali v partizanskih Dražgošah.

ŠTEVILNE UGODNOSTI ZA SMUČARJE IZ ŽELEZARNE

V letošnjih zimskih mesecih se smučarjem iz našega kolektiva resnično ponujajo številne ugodnosti na naših smučiščih. Pisali smo že o znanih kartah na žičnicah na Koblji, danes pa še nekaj ugodnosti na smučiščih v jeseniški občini. Glede Koble naj še dodamo, da je na sindikatu Železarne na voljo tudi ena enodnevna brezplačna karta za vse žičnice na Koblji, ki jo lahko izmenoma po dogovoru koristijo delavci našega kolektiva.

Poleg tega pa so se za 30 odstotni popust za smučarje iz Železarne odločili pri jeseniškem Viatorju in sicer za vse žičnice v Španovem vrhu. 20 odstotni popust pa nudijo kranjskogorski žičničarji, karte pa veljajo za vse žičnice v Kranjski gori, Ratečah in v Mojstrani. Vse navedene karte s popustom se dobijo na sindikatu Železarne vsak dan v dopoldanskih urah. Omenimo še to, da vse karte s popustom veljajo tako v delovnih kot v nedeljah in praznikih.

ŠPORTNA REKREACIJA V LETU 1978

V našem kolektivu se tudi v novem letu 1978 nadaljuje pestra športna rekreacija na različnih področjih. Ker se niso zaključena vsa tekmovalna za lansko leto, bo v mesecu januarju in februarju na programu še prvenstvo Železarne v odbojki in šahu za leto 1977. Prvenstvo v šahu pa tudi isti dan in sicer v domu šahovskega društva Jesenice. Poleg tega se športniki Železarne pripravljajo tudi že na zimске metalurške igre delavcev Slovenskih železarn, ki jih tokrat organizirata kolektiva Plamen Kropa in Posamezniki. Razen tekmovalnega dela pa športna rekreacija poteka tudi v versameznih interesnih skupinah v kegljanju na asfaltu, telesni vadbi, kegljanju na ledu in drsanju.

Svečana razglasitev športnih rezultatov za leto 1977 bo v mesecu marcu, komisija za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata pa bo ob tej priložnosti izdala poseben bilten. Trenutni vrstni red v športni rekreaciji za leto 1977 pa je naslednji:

Zimski del (ženske): 1. DS za ekon., tehn. kontr. in raziskave ter novogradnje 177 točk, 2. DS komercialne in finančne zadeve 173,5, 3. TOZD Remontne delavnice 97, 4. DS za kadr. in splošne zadeve ter informiranje 51, 5. TOZD Vzdrževanje 6.

Zimski del (moški): 1. TOZD Jeklarne 236 točk, 2. TOZD Remontne delavnice 230,5, 3. TOZD Strojne delavnice 227,5, 4. TOZD Žičarna 226, 5. DS za ekon. tehn. kontr. in raziskave ter novogradnje 226 itd.

Letni del in trenutna skupna uvrstitev: 1. TOZD Strojne delavnice 394 točk, 2. TOZD Remontne delavnice 381,5, 3. DS za ekon. tehn. kontr. in raziskave ter novogradnje 381, 4. TOZD Žičarna 339, 5. TOZD Hladna valjalna Bela 327,5.

J. R.

ALPSKI SMUČARJI PONOVO USPEŠNI

Občinska zveza smučarskih organizacij Jesenice je v soboto, 21. januarja, priredila veselsalom selekcijskega razreda, ki je ob enem veljal za slovenski pokal. S pomočjo teptalnega stroja žičnice Kranjske gore, je kljub stalnemu sneženju prireditelju uspelo odlično pripraviti progo. O tem priča podatek, da je od 66 najboljših slovenskih mlajših pionirjev prisluščalo v cilj kar 64, od mlajših pionirk pa le ena ni prišla na cilj.

Proga je tekla izpod »S«-a do konca Brsine, dolga je bila 1200 metrov, višinska razlika 220 metrov, trener občinske selekcije Janez Šmitek pa je postavil 37 vrata.

Najprej so startale mlajše pionirke. Številko ena, ki zaradi novega snega ni bila najboljša, je na progo krenila Barbara Kunc. Čas 1:12,13 pomeni njeno četrto letošnje zmago. Največje presenečenje pomeni uvrstitev Klinarjeve na drugo mesto, ki je s tem rezultatom celo prešla v vodstvo slovenskega pokala, seveda zato, ker Kuncova zaradi bolezni ni nastopala. V deseterici se bje glavni boj med našima dvema in tremi tekmovalkama iz Alpetourja - Škofja Loka. Zmagovalka prvega veselsaloma Zajčeva iz Olimpije je zaostala za več kot 7 sekund in je tako kot tudi ostali tekmovalci Olimpije povsem izven forme. Pri fantih je bil najboljši komaj na dvajsetem mestu. Znano je, da so izredno veliko trenirali. Imeli so trenerje specialiste za šolo smučanja, akrobatiko, atletiko in dvigovanje uteži ter seveda profesionalnega trenerja za treninge na snegu. Vsekakor bodo morali dobro preanalizirati delo, da bodo našli napake in jih skušali odpraviti.

REZULTATI - MLAJŠE PIONIRKE: 1. Barbara Kunc, Jes. - 1:12,13, 2. Verona Klinar, Jes. - 1:12,91, 3. Maja Česnik, Apt. - 1:14,00, 4. Petra Hafner, Apt. - 1:14,68, 5. Martina Bizjak, Nov. - 1:16,97 itd.

Pri fantih smo nestrno pričakovali obračun, ker so naši preteklo soboto izredno uspešno opravili z gorejskimi vrstniki. Seveda ni bilo pričakovati, da bi kdo premagal lanskega najboljšega mlajšega pionirja Evrope, Roka Petroviča. To je tekmovalce izjemnih kvalitiet, fizično je za dve, če ne tri leta prerasel generacijo. Toda Naglič se je tudi tokrat uspešno kosal z njim. Do srede proge je bil celo hitrejši. Nagličev uspeh sta dopolnila Jan in Ravnik, po teži lahka kategorija. Tehtata kar 15 kg manj kot zmagovalec. Prvič je prišel v pokalnem tekmovalstvu v deseterico tudi Pogačnik. Posebno velja opozoriti na 13. mesto Aleša Vidica iz Kranjske gore. Osem tekmovalcev med prvimi dvajsetimi

predstavlja izjemno široko kvaliteto skupino, od katere v našem smučanju lahko še marsikaj pričakujemo.

REZULTATI - MLAJŠI PIONIRJI: 1. Rok Petrovič, Nov. - 1:09,26, 2. Matjaž Naglič - 1:09,94, 3. Robert Jan - 1:12,19, 4. Blaž Ravnik - 1:12,20 - vsi Jesenice, 5. Gaber Stravs, Nov. - 1:12,71, 6. Boris Naklin, Fuz. - 1:12,89, 7. Gaber Pogačnik, Jes. - 1:13,32, 8. Damjan Dolenc, Nov. - 1:13,40, 9. Rok Kuhar, Nov. - 1:13,48, 10. Zvone Žirovnik, Bra. - 1:13,64, 11. Aleš Vidic, Kr. g. - 1:14,61, 14. Sašo Robič, Jes. - 1:14,71, 15. Jani Pric, Jes. - 1:14,79, 17. Lojz Borštnik, Jes. - 1:15,67, 31. Blaž Mertelj, Kr. g. - 1:17,93, 37. Maki Plavčak, Kr. g. - 1:18,62, 42. Boštjan Smolej, Jes. - 1:19,50, 64. Igor Klinar, Jes. - 1:26,20.

V nedeljo, 22. januarja, so isti tekmovalci nastopili v slalomu na Starem vrhu nad Škofjo Loko. Nov sneg na ledeni podlagi je bil glavni krivec za izpad, predvsem najmlajših fantov.

Pri dekletih je Kuncova z lahkoto pobrala svojo peto zmago in le vprašanje časa je, da osvoji slovenski pokal z maksimalnim številom točk. Klinarjeva je v slalomu slabša, kot v veselsalomu. Kljub temu je četrto mesto velik uspeh in novih 11 točk v borbi za pokalno uvrstitev.

REZULTATI - PIONIRKE: 1. Barbara Kunc, Jes. - 69,92, 2. Maja Česnik, Apt. - 71,18, 3. Petra Hafner, Apt. - 73,27, 4. Verona Klinar, Jes. - 74,14, 5. Maja Fajdiga, Olimp. - 75,61 itd.

UVRSTITEV V POKALU: 1. Česnik, Apt. - 55 točk, 2. Kunc, Jes. - 50 točk, 3. Klinar, Jes. - 46 točk itd.

Pri fantih Petrovič v slalomu nima konkurence. Po prvem teku je bil krepko v vodstvu. Toda slalom ima dva teka in prav drugi je zbral njegove upe na zmago. Nesrečen žepel je našim onemogočil taktično vožnjo, ker so startali pred njim. Od petih reprezentantov, največjih favoritov ni nihče prišel na cilj. Tako se je odprla velika priložnost Pogačniku, ki je znan po svoji izredni borbenosti. Zmago je zapravl na najlažjem položnem začetnem delu, kjer je bil prepočasen, kljub temu je drugo mesto uspeh in 20 točk za pokal.

REZULTATI - PIONIRJI: 1. Jernej Pogorelec, Nov. - 71,73, 2. Gaber Pogačnik, Jes. - 72,50, 3. Sašo Robič - 75,10, 14. Boštjan Smolej - 79,24, 15. Maja Fajdiga, Olimp. - 75,61 itd.

POKAL: 1. Petrovič, Nov. - 50 točk, 2. Naglič, Jes. - 40 točk, 3. Stravs, Nov. - 34, 4. Pogačnik, Jes. - 24, 5. Ravnik, Jes. - 17, 6. Jan, Jes. - 15, 7. Pirc, Jes. - 6, 8. Robič, Jes. - 4 točke itd.

KURIRSKI SMUK

Krajevna organizacija ZB NOV Javornik - Koroška Bela je organizirala v nedeljo, 22. januarja, na Pristavi tradicionalni Kurirski smuk. Na tekmovalju, ki ga že tradicionalno organizirajo v počastitev spomina padlih kurirjev v Medjem dolu, je nastopilo 345 tekmovalcev. Tekmovalje je potekalo na treh progah, udeležili pa so se ga učenci osnovnih in srednjih šol, člani klubov in selekcij, sindikalnih organizacij, enot teritorialne obrambe, granitarjev, milice in zveze borcev NOV. Tekmovali so od najmlajšega cibabana do najstarejših članov, vsi najbolje uvrščeni pa so prejeli lične kolajne, najboljše ekipe pa pokale.

REZULTATI: Učenci (1.-4. razreda): 1. Komac, Kr. g. - 19,80, 2. Teraž, Moj. - 21,38, 3. Milonik - 23,55, 4. Zajšek - 23,63, 5. Gasar, Kr. g. - 23,69 itd.

Učence (1.-4. razreda): 1. Klinar N. (P. Vor.) - 21,29, 2. Krznarič, Moj. - 23,59, 3. Klinar S., P. Vor. - 24,18, 4. Steblaj - 25,58, 5. Smolej, Kr. g. - 25,89 itd.

Učenci (5.-8. razreda): 1. Smolej, Kor. B. - 21,10, 2. Robič, T. Čufar - 21,45, 3. Podpac, Žirov. - 21,64, 4. Blatnik, Kor. B. - 21,65, 5. Tarman, Kr. g. - 21,78 itd.

Učence (5.-8. razreda): 1. Gartner, Moj. - 21,18, 2. Grile, Kr. g. - 22,81, 3. Tancar, T. Čufar - 23,61, 4. Potočnik, Moj. - 24,12, 5. Štih, T. Čufar - 24,52 itd.

Dijaki: 1. Gasar, Gimn. Jes. - 56,14, 2. Terseglav, šola za zdr. del. - 56,15, 3. Sakida - 57,38, 4. Stravs, gimn. Jes. - 57,39, 5. Bremec, ŽIC - 58,06 itd.

Cicibani klubov: 1. Rojnik - 44,96, 2. Potočnik - 45,83, 3. Daksakofler - 48,56, 4. Kerec - 48,66, 5. Treven - 48,95, vsi Jesenice.

Cicibanke klubov: 1. Žmitek - 49,12, 2. Pristov - 49,98, 3. Strazišar - 52,85 - vse Jesenice.

Mlajši pionirji klubov: 1. Robič, Kr. g. - 59,97, 2. Gajar, Kr. g. - 1:01,10, 3. Noč,

Dobr. - 1:01,14, 4. Klinar, Jes. - 1:05,94, 5. Medja, Bl. Dobr. - 1:06,36.

Mlajše pionirke klubov: 1. Berlisk, Jes. - 1:08,79, 2. Tušar, Dobr. - 1:10,90, 3. Lokovser, Jes. - 1:17,27.

Starejši pionirji klubov: 1. Pernel, Kr. g. - 57,80, 2. Lavtizar, Kr. g. - 58,27, 3. Presterler, Jes. - 58,72, 4. Dolensek, Bl. Dobr. - 59,28, 5. Razinger, Bl. Dobr. - 59,62.

Starejše pionirke klubov: 1. Benedičič, Jes. - 57,02, 2. Vesek, Jes. - 57,63, 3. Čop, Dob. - 57,73, 4. Rakovec, Jes. - 58,57, 5. Kežar, Jes. - 1:00,75.

Mladinci klubov: 1. Benedik - 53,38, 2. Šporen - 55,38, 3. Kavčič - 55,99, 4. Podrekar - 56,42, 5. Kunc - 56,98 - vsi Jesenice.

Članice: 1. Veskovič, Zdr. obrt. - 1:05,98, 2. Podlogar, Kovinar - 1:06,87, 3. Svetina M., Kres - 1:15,82, 4. Svetina B., Kres - 1:27,47.

Sindikalne organizacije - člani do 35 let: 1. Vovk, Kres - 55,58, 2. Čop, Gradbenec - 55,78, 3. Stravs, OS Kr. gora - 56,11, 4. Panjtar, Elim - 56,65, 5. Smolej, Kovinar - 56,69.

Člani nad 35 let: 1. Noč, Kres - 1:00,92, 2. Čop, Kres - 1:01,79, 3. Škrilec, Kompas Kr. g. - 1:05,25, 4. Lavter, Elim - 1:18,91, 5. Pečar, Kompas Kr. g. - 1:41,21.

Teritorialne enote - granitarji - delavci milice: 1. Lakota, TO Radovlj. - 57,12, 2. Ješe, TO Radovlj. - 57,88, 3. Šmitek, TO Radovlj. - 57,93, 4. Šporen, TO Jes. - 58,71, 5. Zupan, TO Radovlj. - 58,80.

Zveza borcev NOV do 50 let: 1. Šekli, Kr. gora - 43,76, 2. Smolej, Žirov. - 44,99, 3. Oitl, Kr. g. - 49,66.

Nad 50 let: 1. Gasperin, Kr. g. - 43,06, 2. Hutar, ZB Sava - 43,37, 3. Vister, Plavž - 44,73, 4. Sakida, Golica - 46,4